

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LIND-SLÆGTEN

FRA »LINDGAARD«

GENNEM FEM HUNDREDE AAR

SAMT SLÆGTERNE

LUNDE

BREMS

LOMHOLT

(Flemløse-Skartved) (Skærbæk-Herslev-Brøndsted) (Vejlby-Store Velling)

*Min fædrene og min mødrene slægts historie
syd og nord for Kolding fjord*

AF

G. LIND

II

FORLAG

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI - KOLDING

1956

LIND-SLÆGTEN
FRA „LINDGAARD“
samt slægterne
LUNDE - BREMS - LOMHOLT

II

LIND-SLÆGTEN

FRA »LINDGAARD«

GENNEM FEM HUNDREDE AAR

SAMT SLÆGTERNE

LUNDE

BREMS

LOMHOLT

(Flemløse-Skartved) (Skærbæk-Herslev-Brøndsted) (Vejlby-Store Velling)

*Min fædrene og min mødrene slægts historie
syd og nord for Kolding fjord*

AF

G. LIND

II

JOHANNES HANSEN LIND
~
DOROTHEA LAURITZEN [LUNDE]
OG DERES EFTERSLÆGT

LIND

Oversigtstavle

	<p>1. TUE * o. 1460 Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	I.
	<p>2. LAFFRENS TUESEN * o. 1500. Fjelstrup Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	II.
	<p>3. [TUE] LAFFRENSEN TUESEN * o. 1540. Fjelstrup Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	III.
	<p>4. HANS TUESEN * o. 1580. Fjelstrup Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	IV.
	<p>7. PETER HANSEN TUESEN * o. 1628. Fjelstrup. + o. 1697, s. st. Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	V.
	<p>12. INGEBORG PETERSDATTER * o. 1660. Fjelstrup. + 1734, s. st. ~ 1697 11. PEDER JACOBSEN + 1712. Fjelstrup Kirketoftegodsbesidder, Fjelstrup</p>	VI.
	<p>16. MAREN PEDERSDATTER ⊗ ¹⁶/₁ 1698. Fjelstrup. □ ¹⁹/₅ 1744. s. st. ∞ ¹⁴/₈ 1714 ~ ³⁰/₁₀ 1714. Fjelstrup 15. HANS OLUFSEN * o. 1681. □ ²³/₄ 1741. Fjelstrup Kirketoftegodsbesidder og gaardejer, Fjelstrup Søn af: OLUF [HANSEN] ~ [KIERSTEN WOLLES]</p>	VII.
	<p>19. c. OLUF HANSEN LIND * ²³/₂ 1726. Fjelstrup. + ²¹/₄ 1777. »Lindgaard« Ejer af »Lindgaard« ∞ ⁵/₄ 1759. Vonsild ~ ¹³/₇ 1759. Dalby 20. KAREN NISDATTER ⊗ ¹⁴/₁ 1739. Vonsild + ¹⁸/₄ 1777. Dalby</p>	VIII.
	<p>23. a. HANS OLUFSEN LIND ⊗ ²/₃ 1760. »Lindgaard«. + ²/₁₁ 1811, s. st. Ejer af »Lindgaard« ~ ²⁸/₁₀ 1786. Dalby 24. HELENA PEDERSDATTER * ²¹/₇ 1763. »Vargaarde«. + ¹⁶/₈ 1844. »Lindgaard«</p>	IX.
	<p>25. JOHANNES HANSEN LIND * ²⁹/₆ 1794. »Lindgaard«. + ⁹/₅ 1860, s. st.</p>	

LUNDE

11. HANS PEDERSEN LUNDE

* o. 1660. + o. 1730. Flemløse
Gaardmand. »Lundegaarden«, Flemløse

∞ ²⁶/₁₀ 1708

∞ ²⁷/₁₂ 1708. Flemløse

12. BIRGITTE (BERTE) PEDERSDATTER

⊗ ²³/₇ 1682. Flemløse. □ ¹⁹/₅ 1762. s. st.

Datter af:

3. Gaardmand PEDER MADSEN og
 1. JOHANNE LAURIDSDATTER,
Høed, Flemløse
-

17. PEDER HANSEN LUNDE

⊗ ⁴/₁₁ 1714. Flemløse. □ ³¹/₃ 1773. s. st.

Gaardmand. »Lundegaarden«, Flemløse

∞ ²⁰/₄ 1756. Gamtofte

18. DOROTHE FINDSDATTER

⊗ ³¹/₈ 1727. Gamtofte. □ ³¹/₃ 1788. Flemløse

Datter af:

13. Gaardmand FIND PEDERSEN og
 14. KIRSTEN NIELSDATTER,
Aborre, Gamtofte
-

21. LARS PEDERSEN [LUNDE]

⊗ ²⁰/₃ 1765. Flemløse. + ⁹/₇ 1836. Skartved
Gaardejer, Hestekobbel, Skartved, Sdr. Bjært

∞ ¹⁸/₄ 1804

∞ ¹⁴/₁₁ 1804. Flemløse

22. METTE HANSDATTER

⊗ ²⁹/₃ 1782. Kærums + ³/₃ 1835. Skartved

Datter af:

19. Gaardmand HANS RASMUSSEN og
 20. KAREN HANSDATTER,
Eggerup, Kærums
-

23. DOROTHEA LAURITZEN [LUNDE]

* ⁷/₁ 1805. Flemløse. + ¹/₇ 1865. »Lindgaard«

25. X. f. JOHANNES HANSEN LIND
 (36 Lunde) * ²⁹/₆ 1794. »Lindgaard«
 + ⁹/₅ 1860, s. st.
 Ejer af »Lindgaard« (1823—1860)
 ≈ ¹¹/₃ 1826. Dalby
172. DOROTHEA LAURITZEN [LUNDE]
 (23 Lunde) * ⁷/₁ 1805. Flemløse
 + ¹/₇ 1865. »Lindgaard«
- Datter af:
 Gdr. LARS PEDERSEN [LUNDE]
 og METTE HANSDATTER,
 Hestekobbøl, Skartved

-
173. XI. a. FIND PEDERSEN LIND
 * ²⁷/₅ 1827. »Lindgaard«
174. XI. b. HANS OLUFSEN LIND
 * ²⁴/₄ 1829. »Lindgaard«
175. XI. c. LAURIDS PEDERSEN LIND
 * ⁸/₁ 1832. »Lindgaard«
176. XI. d. KAREN LENE LIND
 * ⁸/₂ 1834. »Lindgaard«
177. XI. e. JØRGEN JOHANSEN LIND
 * ¹⁵/₄ 1836. »Lindgaard«
178. XI. f. CHRISTIAN NISSEN LIND
 * ²⁸/₆ 1838. »Lindgaard«
179. XI. g. METTE MARIE LIND
 * ⁸/₉ 1840. »Lindgaard«
180. XI. h. INGER CHRISTINE LIND
 * ²⁰/₇ 1843. »Lindgaard«
 + ²²/₁₂ 1850, s. st.
181. XI. i. JOHANNES HANSEN LIND
 * ²⁰/₂ 1846. »Lindgaard«
182. XI. j. ANNE DORTHEA LIND
 * ²⁶/₁ 1848. »Lindgaard«
 + ²⁸/₁₁ 1868, s. st.

Anne Dorthea Lind.

Det billede af mine bedsteforældre paa »Lindgaard«, som jeg har kunnet danne mig efter alt, hvad jeg i min barndom og ungdom har hørt fortælle om dem og om livet i min fars barndomshjem, viser mig to, i hvert fald som yngre, ret forskelligartede mennesker, baade i deres væremaade og til dels ogsaa i deres livsopfattelse. Begge var de udgaaede fra alvorlige, religiøst prægede hjem, hvilket uvilkaarligt kom til ogsaa at give deres fælles hjem og liv denne undergrund, og samtidig forenede dem i et kraftigt og bevidst modsætningsforhold til den rationalistiske, den fornuftbegrundede livsopfattelse, der netop i de første decennier af 1800-tallet med stor kraft udefra søgte at gøre sig gældende overalt. Begge var de hver paa sit omraade dygtige og stræbsomme, og som saadan karakteristisk for den tids nordslesvigske storbønder.

Den alvorstunge, pietistiske aand, der i en ganske særlig grad havde kendetegnet hele livet i min farmors barndomshjem, mødte kun ringe forstaaelse hos min farfar, hos hvem den pietistiske livsopfattelse, som ogsaa han kendte fra sine barndomsaar, var blevet erstattet af et mere frisindet lyssyn, der forøvrigt i høj grad kom til at præge hele hans liv og gerning fremover.

Farfar, en kraftig bygget mand, noget over middelhøjde, med et, efter den nordslesvigske skik, langt og selv som ældre kun ganske lidt graasprængt, mørkt haar, der faldt ned paa skuldrene, og ret kortklippet skæg paa hage og kind, men glatbarberet overlæbe, var ikke en mand af mange ord. Men naar der skulde gives en ordre i mark eller lade, eller han ønskede at give sin personlige opfattelse til kende i en større forsamling, trængte hans kraftige, mandige røst igennem og tiltvang sig uvilkaarligt ørenlyd hos alle. I virkeligheden synes han i enhver henseende at have været typen paa den fribaarne, selvstændige og dygtige nordslesvigske storbonde, der i kraft af sine medfødte lederevner og gode forstand, sit hurtige omdømme og sit vidsyn, — der strakte sig langt udover hans egne enemærker —, til fulde forstod sin tid og derfor ogsaa at pejle dybden af de nationale brydninger og de aandelige hovedstrømninger, der i en ganske særlig grad, som dønninger efter den franske revolution, kom til at præge livet i Nordslesvig i hans

manddomsaar! Som den beskedne mand, han var, søgte han ikke frem i de allerførste rækker, men fandt sit virke paa sin egen hjemegn, og var dèr med til at danne den kærne af mænd, der var og blev danskhedens bolværk i hele det nordslesvigske land i en for vort folk og vort land yderst kritisk tid. En helstøbt, retskaffen personlighed, upaavirket af al fremmed indflydelse, en leder med en kraftig vilje, initiativrig, men altid med en nøgtern, roligt afventende, saglig indstilling overfor alle livets foreteelser. For sig selv var hans krav yderst beskedne, selvom han dog vist fuldtud kendte sit eget værd og ogsaa om fornødent var i stand til at hævde sin stilling; men gjaldt det andre og da navnlig de smaa i samfundet, hvis rettigheder maaske blev traadt for nær, var han altid at finde paa de betrængtes side og var aldrig bange for at gøre en personlig indsats til deres fordel.

Farmor var en stille, lidt faamælt og for sig selv yderst fordringsløs hjemmets kvinde, med et par milde øjne i sit regelmæssige, smukke ansigt, bestemt, men altid ligevægtig og venlig i sin optræden og derfor afholdt af alle. Efter alt at dømme usædvanlig dygtig til den meget omfattende og alsidige husgerning, der krævedes i et stort hjem med mange børn og et tilsvarende stort folkehold som paa »Lindgaard«, der jo paa den tid næsten var selvforsynende med alt. I særdeleshed var det hende, der tog sig af børnenes opdragelse, og derfor var det ogsaa altid hos hende, de søgte deres tilflugt og fandt trøst, naar noget gik dem imod. Hele sit liv, dog stærkest naturligvis i de første aar af sit ægteskab, var hele hendes livsførelse præget af den strenge herrnhutiske livsopfattelse, hun havde bragt med sig fra barndomshjemmet i Skartved. Kun naturligt derfor, at hun straks, da hun kom til Dalby, følte sig stærkt knyttet til præsten Salling og hans forkyndelse og naturligt ogsaa, at det var hende en hjertesag at gøre sine børn delagtige i denne hendes livsopfattelse, der som nævnt i disse aar afveg ret betydeligt fra den frisindede retning, som farfar allerede som ung mand havde sluttet sig til.

»Mor var altid saa sirlig med sig selv, hvorfor hun ogsaa krævede, at ikke alene vi, hendes børn, men ogsaa vore tjenestefolk

til alle tider, ikke mindst til maaltiderne, skulde være yderst korrekte og pæne baade i opførsel og klædedragt, ligesom ethvert uhøvisk ord altid gjorde hende sorg. Naar mor fik sin fine silkekjole og sin hvide, stivtstrøgne kyse paa, var hun med sit altid saa venlige smil og sine store, milde, mørkebrune øjne en virkelig skønhed,« — saaledes lød i hvert fald i sin tid hendes sønners enstemmige udtalelser om deres mor! I al sin færd var hun en blid og hjælpsom kvinde, til hvem fattigfolk altid kunde henvende sig om hjælp — og være sikker paa ogsaa at faa den, om fornødent i rigt maal; — og hvis hun ikke selv var i stand til at yde dem den hjælp, de trængte til, skulde hun nok sørge for at farfar eller andre tog sig af deres sag.

Til trods for den forskelligartethed i livsindstilling, — farfar, der straks søgte at tilegne sig og var stærkt optaget af de tanker og synspunkter, som Grundtvig og andre af den ny tids mænd bragte frem, mens farmor, dybt forankret som hun var i sit religiøse, herrnhutiske grundsyn, mest fordybede sig i læsningen af gudelige skrifter, eller maaske netop af den grund, formede deres samliv sig overordentlig lykkeligt. I virkeligheden var de til stor gensidig støtte for hinanden under livets forskellige foreteelser og i fællesskab forstod de at skabe et hjem, hvortil alle deres børn altid, hele livet igennem, følte sig endog meget stærkt knyttet, — et hjem, hvis traditioner i hvert fald min far ved alle lejligheder søgte at holde i hævd ogsaa i det hjem, han senere hen selv, sammen med min mor, skabte for os, sine egne børn.

Paa »*Lindgaard*«, den gamle firlængede bindingsværksgaard midt i Dalby by, delvis skjult bag de hundredaarige lindetræer, der spredte deres brede kroner udover bulhusenes mosgrønne straatage, blev min farfar, *Johannes Hansen Lind*, født den 29. juni 1794, som den sjette i en børneflokk paa tolv, hvoraf dog fire døde som smaa. Ved hans daab i kirken 3 dage senere var »Maren Peders, Hans Olufsen sen., begge af Dalby by og Hans Jørgen fra Bjerregaard« faddere. Ligesom sine ældre søskende blev ogsaa han sendt i skole hos den gamle skoleholder og degn, hos hvem deres far og sandsynligvis ogsaa en tid lang deres mor i sin tid havde faaet

undervisning. Denne mand, Jens Lauritzen Barsøe, var i virkeligheden træskomager, og om han nogensinde selv har faaet blot spor af nogen læreruddannelse er vist i højeste grad tvivlsomt. Det fortælles forøvrigt, at han gerne sad og pudsede de halvfærdige træsko af, mens han overhørte børnene i deres katekismus. En skolebygning fandtes der ikke i Dalby, — den blev først bygget i 1831, hvorfor skolen blev holdt i kirkens vaabenhus. Om vinteren, naar det blev for koldt for børnene at sidde i dette uopvarmede rum, skete det, at Barsøe tog børnene hjem i sin egen stue, hvilket forøvrigt ogsaa havde den praktiske fordel for ham, at han kunde lade sin kone tage sig af undervisningen, mens hun sad og spandt, og han arbejdede med udhulingen af træskoene. Om farfars undervisning dèr vides intet, men formodentlig har den ikke afveget ret meget fra den, hans syv aar ældre bror, *Oluf*, der i 1806 blev optaget paa Skaarup seminarium, har faaet.

I seminariets optagelses- og eksamensprotokol har dettes stifter, amtsprovst P. A. Wedel, der drev det som et præstegaardsseminarium for egen regning, skrevet følgende: »*Ole Hansen Lind* er født d. 15. Aug. 1787 i Dalbye Bye og Sogn i Haderslev Amt, Tyrstrup Herred. Hans Fader, Gaardmand *Hans Olufsen*, holdt ham fra 8de til 14de Aar een Maaned hver Vinter i Skolen der i Byen, hvor han undervistes af Degnens Søn, J. J. Barsøe; her lærte han blot Luthers liden Katekismus, den øvrige Tid gik han sine Forældre tilhænde med Bondearbeidet. I et halvt Aar undervistes han af en Bondesøn Smidth, der havde nydt $\frac{1}{4}$ Aars Opdragelse paa Institutet i Faaborg. 1802 blev han konfirmeret af Hr. Pastor Feddersen i Vonsild. Han opholdt sig igjen hjemme indtil 1806, da han mødte her første Gang ved Undervisningen d. 6. Juli s. A. Ifølge liden Skolegang havde han kun ogsaa maadelig Forkundskab ved sin Ankomst hertil.«

For fuldstændighedens skyld bør det dog her tilføjes, at i en indberetning over seminarieeleverne nogle maaneder senere fik *Oluf Lind* følgende karakterer: flid: udmærket god; sædelighed: exempl.; naturgaver: udmærket gode, samt at han den 8. juni 1809 bestod den afsluttende eksamen med hovedkarakteren ug.

Sin konfirmationsforberedelse fik farfar ogsaa hos den stærkt herrnhutisk-prægede sognepræst for Vonsild og Dalby menigheder P. Feddersen, der lige fra sin ansættelse i 1768 ved sin pietistiske forkyndelse vakte et stærkt aandeligt røre i begge sogne navnlig i aarene lige før og omkring aarhundredskiftet, med som følge, at adskillige af beboerne, navnlig i Dalby, sluttede sig til herrnhuter-menigheden i Christiansfeld. At farfar udover det formodentlig ikke ret meget han kan have lært i skolen og senere hos præsten, ogsaa maa have faaet anden undervisning, er ganske givet, og det vides ogsaa, at han, ligesom enkelte andre af de velstaaende nord-slesvigske storbønders sønner baade en tid lang har opholdt sig i Christiansfeld, formodentlig for at lære begyndelsesgrundene i det tyske sprog, og ogsaa senere har været indskrevet som elev paa et seminarium. Hvilket seminarium og hvor længe, han har været elev der, har det ikke været muligt med sikkerhed at finde frem til.

I 1812 blev præsten S. C. Salling ansat som præst for Vonsild og Dalby menigheder, og det vides, at han umiddelbart efter sin ansættelse har indsendt en ansøgning til den rationalistiske, tysk-orienterede superintendent, biskop Adler om tilladelse til: »Uddannelse af danske Seminarister, da der i Hertugdømmet ikke eksisterer noget dansk Seminarium, og det tilstødende Jylland synes at have Mangel paa Seminarister«. Han kan tænke sig at arbejde med »12 eller i det Højeste 16 Subjekter, som alle skulde være af Bondestanden og have den Bestemmelse, at dannes til duelige og nøjsomme Lærere for Landalmuen.«

I sit svar roser biskoppen Salling for hans omsorg for skolerne, men afslaar ansøgningen. Til trods for afslaget maa Sallings præstegaardsseminarium alligevel, paa en eller anden maade, være blevet til virkelighed, hvilket kan ses af nogle indberetninger fra provsten i Aabenraa, i hvilke der omtales »nogle Vonsild-Auto-didakter som f. Eks. Degnen i Hellevad«.

Naar det tages i betragtning, at ogsaa mine oldeforældre lige fra begyndelsen af deres ægtskab har staaet pastor Feddersen ret nær, — selvom de maaske ikke helt paa samme maade som adskillige af deres nærmeste naboer synes at have kunnet følge hans ud-

prægede herrnhutiske livsanskuelse —, vil det kun være naturligt, hvis »*Gammelmor Lena*«, der omtrent samtidig med pastor Sallings ansættelse var blevet enke, har søgt raad og bistand hos ham angaaende sin søns videre uddannelse, og det forekommer mig derfor overvejende sandsynligt, at det er blevet under hans ledelse og i hans præstegaardsseminarium farfar har faaet sin uddannelse. Det vides i hvert fald, at han med sin gaasepen skrev helt godt for sig baade paa dansk og tysk, hvorfor naboerne tyede til ham om hjælp i denne for dem saa vanskelige kunst. Han skal ligeledes have været en mester til at regne baade paa dansk og tysk, hvilket sidste sprog han forøvrigt ogsaa som voksen skal have talt særdeles flydende. Det vides ogsaa, at hans interesser var meget alsidige og at han derfor hele sit liv, sammenlignet med andre af sine ligestillede, har læst umaadelig meget. »Om aftenen sad far altid for bordenden fordybet i en bog, og den eneste tællepraas, der i de lange vinteraftener skulde give lys ud i »æ dørn«, hvor mor og pigerne sad med deres spinderokker foran ovnen og spandt og vi børn ogsaa opholdt os, skulde af den grund altid staa lige foran ham paa hjørnet af bordet«, fortalte min far i sin tid.

Hvilket aar, farfar blev indkaldt til at aftjene sin værnepligt, er ret usikkert, — seminarieopholdet synes at have haft en vis indflydelse herpaa, — men han har i hvert fald tjent ved det i 1790 oprettede »Fyenske Infanteriregiment« i Fredericia. I de aar, der kan være tale om, har dette regiment deltaget i felttoget i Mecklenborg og Holsten, bl. a. i træfningerne ved Boden og Sehested, ligesom det ogsaa har haft lange vagttjenester ved den holstenske kyst.

Da farfar, — ulig min far —, ikke har fortalt sin yngste søn ret meget om sine oplevelser i de unge aar, er der nu intet kendt fra hans soldatertid, og i de militære arkiver findes intet; men personligt anser jeg det ikke for udelukket, at det netop er som soldat, muligvis som kystvagt, i Holsten, at han har lært at tale flydende tysk; forkundskaberne havde han jo allerede tilegnet sig i Christiansfeld. Efter min oldefars død i 1811, blev det farfars næstældste bror, *Peder*, der overtog fædrengaarden i stedet for hans ældste bror, *Oluf*, der jo aldrig havde interesseret sig for land-

bruget, og forøvrigt allerede paa det tidspunkt havde faaet en stilling som degn i Hjarup-Vamdrup sogne.

Da farfar nogle aar senere havde naaet den alder, at han skulde se at finde en gaard til sig selv, var de økonomiske forhold i landet imidlertid blevet saa usikre som følge af statsbankerotten i 1813 og dens følger, at han valgte at se tiden an. Paa et givet øjeblik tilbød der sig en stilling som en slags staldforpagter paa »Petersens Hotel« i Haderslev, som han tog og til trods for de daarlige tider, der rigtigt satte ind i 1818, synes han alligevel i de aar, han var der, at have kunnet lægge en for den tid ret betydelig sum penge i slesvig-holstensk courant til side, saa mange i hvert fald, at han sammen med sin fædrene arv havde tilstrækkelige midler til den 20. januar 1823 at kunne købe »*Lindgaard*« af sin bror for 1000 daler schl.-holst. courant eller 1600 rbd. rede sølv. Til gaarden hørte der bl. a. en mindre ejendom beliggende i nærheden, som broderen ved salget betingede sig at kunne overtage, og her henlevede han saa resten af sit liv, agtet og afholdt af alle, som den retskafne mand han var, men paa samme tid beklaget, fordi ogsaa han, ligesom titusinder af andre danske bønder, var blevet et offer for regeringens vakkende og for hele landet saa katastrofale pengepolitik i de aar, han ejede »*Lindgaard*«.

Det er mit indtryk, at »*Lindgaard*«, da farfar overtog den, ikke, hverken hvad bygninger, besætning eller jordens drift angaar, helt var i den tilstand, som man muligvis havde kunnet forvente det efter den ganske vist i mange henseender kun tilsyneladende velstand, der i al almindelighed prægede hele den danske bondestand efter gennemførelsen af landreformerne i slutningen af 1700-tallet som en direkte følge af de høje priser, til hvilke danske landbrugsvarer — til trods for deres daarlige kvalitet — kunde sælges til de krigsførende lande rundt om i Europa i begyndelsen af det nye aarhundrede. I aarene 1807—13 gik kapitels-taksten for rug pr. td. saaledes op fra 6 rdlr. 4 mk. til 131 rdl., byg fra 3 rdlr. 2 mk. til 73 rdlr. 4 mk. 4 sk. og havre fra 2 rdlr. 3 mk. 8 sk. til 43 rdlr. 3 mk. 2 sk. Denne umaadelige prisstigning skyldtes dog i virkeligheden, at det var pengenes værdi, der i en langt

højere grad var faldet end kornprisernes reelle stigning! Seddel-pengene, efter hvis parikurs 125 rdlr. cour. skulde være lig med 100 specier i sølv, faldt aar efter aar i værdi. I 1812 svingede kursen mellem 700 og 1800 og i 1813 gik den helt ned til 14000.

I al almindelighed drømte man kun om gyldne tider, der aldrig vilde faa ende, og man oversaa helt, at eftersom tiden gik, arbejdede de fleste sig, som følge af taarnhøje prioritetsrenter, arbejds-lønninger og priser paa varer til eget forbrug, hvilke sidste var steget meget stærkt i disse aar, lidt efter lidt ned i stedse større gæld. Landets pengevæsen maatte helt omordnes efter statsbankerotten, og den 5. januar 1813 blev Rigsbanken derfor oprettet. Som grundlag for den nye møntfod, fik Rigsbanken en første prioritet i alle faste ejendomme paa 6 % af deres værdi, den saakaldte »bankhæftelse«, der skulde forrentes med 6½ %. Rigsbankpengene fik ogsaa kurs mod sølv, men i det lange løb kunde heller ikke de holde den angivne værdi, og mand og mand imellem blev kursen ofte fastsat til kun en brøkdel af dens paalydende. I 1818 blev Rigsbanken omdannet til Nationalbank, der fik en selvstændig ledelse, som var helt uafhængig af regeringen, og i denne bank blev alle grundejere med en bankhæftelse paa mindst 100 rdlr. interessenter. Men allerede ved den første termin herefter viste det sig, at mange bønder aldeles ikke var i stand til at svare deres rente eller yde afdrag paa deres laan, og en mængde laan blev derfor opsagt, hvilket yderligere forværrede krisen.

Den mand, der i 1814 havde købt en gaard for 17000 rdlr., skyldte maaske 3300 sølvspecier paa den, og han vilde derfor den gang have kunnet betale sin gæld med ca. 1000 tdr. rug eller forrente den med ca. 40 tdr.; men i 1824 var de samme 17000 rbdlr. lig med en gæld paa over 7000 sølvspecier, som selv salget af ca. 7000 tdr. rug efter den tids priser slet ikke kunne opbringe. Samtidig var ogsaa skatterne i disse aar ikke blot nominelt men ogsaa reelt steget til ukendte højder. Det i begyndelsen af aarhundredet anordnede fattigvæsen og efter 1814 ogsaa skolevæsenet, udgifterne til vejanlæg og lign. krævede stedse større og større summer; men af langt mere indgribende betydning var dog det umaadelige pris-

fald, der i de følgende aar indtraadte for alle landbrugsprodukter. Krigene og dermed det store behov for landbrugsprodukter var forbi, og samtidig var konkurrencen i de forskellige lande blevet større. Desuden havde Danmark mistet sin største aftager, Norge, og yderligere var det danske korn som handelsvare blevet berøgt overalt paa grund af sin urenhed, daarlige lugt, der skyldtes fugtighed, sin ringe vægt sammenlignet med andre landes korn og sin tykskallethed. Byg, der blev sendt til Middelhavslan­dene, vilde man knapt nok bruge som foder til heste og mulæsler og paa det londonske marked noteredes dansk korn nederst som »skiden sæd« og dansk smør som »mastesmør«. Gennemsnitspriserne for rug, omregnet i kroner, giver et indtryk af den nedgang, der fandt sted i disse aar: I tiden fra 1801—10 var prisen pr. tøn­de kr. 16,85. 1814: kr. 13,02. 1818: kr. 14,93. 1821: kr. 4,39. 1824: kr. 3,94. 1826: kr. 10,14.

Selvom de nordslesvigske selvejerbønder­es stilling ogsaa i disse kriseaar havde været betydeligt bedre end bøndernes nordenfjords og forøvrigt ogsaa vedblev at være det, var det dog aldeles ikke nogen helt let opgave, farfar saaledes pludselig kom til at staa overfor, nu hvor han selvstændig og under eget ansvar skulde lede driften af en stor gaard i en yderst vanskelig tid. Men med den praktiske dygtighed og det forretningsmæssige skarpsyn, som han var i besiddelse af, i forbindelse med den kraftige personlighed han var, har han sikkert ikke følt sig særlig kuet deraf.

Ved at følge hans forskellige dispositioner i aarene fremefter ser man ganske tydeligt, hvorledes det ene skridt efter det andet systematisk er tilrettelagt, som led i en ganske bestemt, i forvejen opstillet, plan.

Nye driftsformer, nye kulturer og nye redskaber begyndte de daarlige tider til trods at finde deres vej, hjulploven maatte vige for svingploven; ogsaa for landbruget var det en grotid, og kun de fortvivlede pengeforhold lagde en dæmper paa mangelen en dygtig bondes fremdrift.

I denne tid lærte farfar fynboen *Lars Pedersens* ældste datter, den tyveaarige *Dorothea* at kende. Hun var født i *Flemløse*

paa Vestfyn den 7. januar 1805 og var kun et par aar gammel, da forældrene, der følte sig stærkt grebet af den herrnhutiske bevægelse, som i slutningen af 1700-tallet havde vundet mange tilhængere paa Vestfyn, besluttede at flytte til Nordslesvig for dèr at bosætte sig i en kreds af ligesindede »vakte« paa Skartved mark i Sønder Bjært sogn. Her købte faderen lidt efter lidt enkelte mindre ejendomme, hvoraf nogle blev mageskiftede og andre slaet sammen til een gaard i Hestekobbel.

I dette stærkt religiøst prægede hjem voksede fire døttre og en søn op og den ældste af disse, den mørkhaarede *Dorothea* med de milde øjne og det venlige smil blev altsaa min farmor. Den 11. marts 1826 fandt vielsen sted i Dalby kirke og hermed indledtes et lykkeligt ægteskab, der skulde vare i 34 aar.

Begge var de to unge nygifte, hver paa sit omraade, arbejdsomme og sparsommelige, og i fællesskab arbejdede de nu videre efter den plan farfar havde lagt. Nogle marker og husmandssteder i Dalby blev opkøbt og nedlagt og jorden lagt ind under »*Lindgaard*«. Jorden i de forskellige marker kom i bedre kultur, besætningens størrelse voksede, afgrøderne blev større og foldudbyttet steg, forøvrigt samtidig med at priserne paa landbrugsprodukterne ogsaa var i en vedvarende stigen.

En stor sorg var det for det unge ægtepar, at deres førstefødte søn ved fødslen havde faaet sin hofte og ene ben beskadiget, — en skade som lægekunsten den gang ikke var i stand til at udbedre, hvorfor han hele sit liv havde vanskeligt ved at bevæge sig. Ved sin daab, han var født 27. maj 1827, fik denne søn navnet *Find* og blev saaledes opkaldt efter sin mors farbror *Find Pedersen*, der i 1801 fik borgerskab som »Thee- og Posteliinshandler« i København og siden blev en for den tid særdeles velstaaende mand. Da farbroderens ægteskab var forblevet barnløst og hans hustru, hvis navn ikke kendes, formodentlig er død ret tidligt, følte han sig, alene som han var, meget stærkt knyttet til sin bror i Skartved og hans børn, der til gengæld omfattede ham med stor kærlighed. En af døttrene, *Karen*, opholdt sig i en aarrække hos ham lige fra før sin konfirmation til efter

sit bryllup, hvilke kirkelige handlinger begge fandt sted i Christian IV's gamle studenterkirke, Trinitatis kirke, til hvis menighed farbroderen hørte. Efter hendes bryllup i 1834 opgav *Find Petersen* sin forretning og flyttede over til Kolding, hvor han døde i 1837.

I en paa »*Lindgaard*« bevaret familiebibel har farfar skrevet følgende:

»Denne Bog er os givet af vores kjære Farbroder *Fiind Petersen* fra Kjøbenhavn.

Denne Bog er os givet til at lære og forstaae, at opleve et ordentligt og christeligt Levnet i vores Ægtestand, saa længe som vi her i Verden lever sammen. Det høre Gud og bøn-hørre, for Jesu Navns Skyld. Amen.

Dalbye d. 30. Septb: 1826.

Johannes H. Lind.

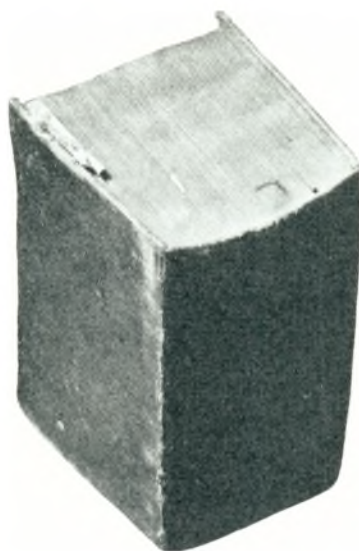
Dorthea Lind.

Jesus Sirachs Viisdom
Andet Kapitel 10. Vers*)
er vores Bryllups Text,
som vi havde d. 11. Martz 1826.

I ægteskabet fødtes ialt 10 børn, 7 sønner og 3 døtre, der alle blev indskrevet i denne bibel i lighed med efterfølgende:

»Vores liden Søn blev født til denne syndige Verden d. 20. Februar 1846 i mellem Kl. 2 og 3 om Eftermiddagen, og blev døbt i den hellige Daab den 22. Febr: blev kaldet *Johannes Hansen Lind.*«

*) (2. kap. 10. vers: Seer til de gamle slægter og agter: hvo troede paa Herren, og blev beskammet? og hvo blev i Herrens frygt, og blev forladt? eller hvo paakaldte ham, og hand foragtede ham? Ps. 37.25.)

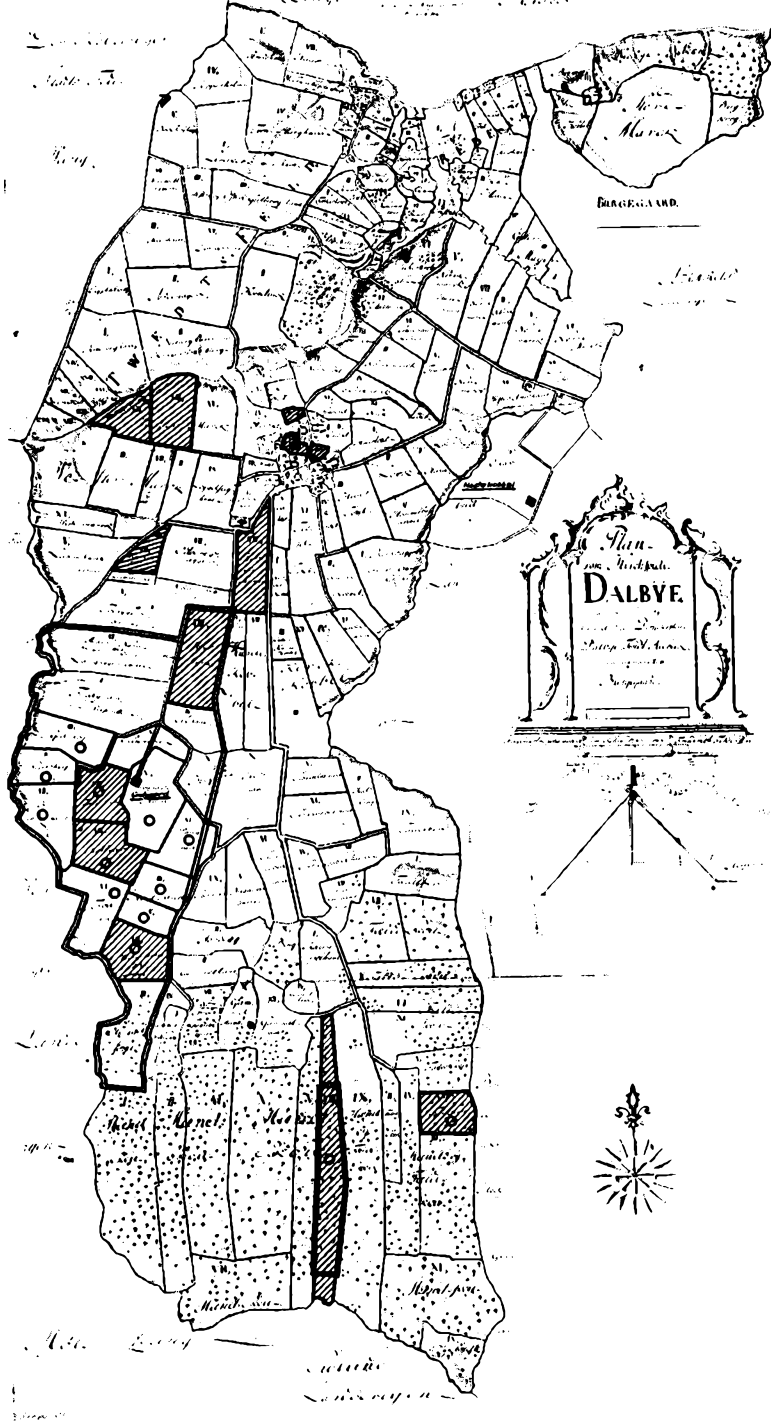

Familiebibelen. »Lindgaard«.

Som tidligere nævnt var præsten Salling stærkt interesseret i en forbedring af skoleundervisningen paa landet i det hele taget, og det skyldes uden tvivl først og fremmest hans personlige indsats, at der langt om længe blev truffet forberedelse til en forbedring ogsaa af skoleforholdene i Dalby, hvor undervisningen stadig fandt sted i kirkens vaabenhus. Farfar, hvis dygtighed han kendte, blev valgt til skoleforstander, og som saadan faldt det i hans lod sammen med endnu en mand i foraaet 1831 dels at udskrive licitationsbetingelserne for opførelsen af den ny skolebygning, »som skal bestaae af 9 Fag i Længde à Fag 3 Alen og Husets Wide skal være 15 Alen«, dels senere hen at faa de forskellige toftebesiddere, kaadnere og inderster til at yde deres forud fastsatte bidrag til afholdelse af byggeudgifterne, — hvilket forøvrigt ikke lykkedes alt for godt, hvorfor amtmanden gentagne gange maatte komme ham til hjælp. (Denne skolebygning er endnu den dag i dag i brug, og først nu i 1955, da dette skrives, er man i færd med at bygge en ny lige overfor.)

Efterhaanden som tiden gik, og det blev mere og mere indlysende, hvilket spild af tid og arbejdskraft det var, at der var saa lang vej fra gaarden ud til de yderste marker, samtidig med at de gamle udhuse ikke paa langt nær kunde rumme de betydeligt større kornafgrøder og den store besætning, som en mere rationel drift medførte, modnedes lidt efter lidt tanken om helt at flytte »*Lindgaard*« ud syd for byen midt i dens marker, — en tanke, som den gamle farbror *Find* straks tilbød at ville være behjælpelig med at realisere. At afstanden til Dalby Mølle, hvortil gaarden jo havde møllepligt, og til smeden i Tved derved vilde blive adskilligt længere, var jo af underordnet betydning, værre var det for saa vidt, at vejen til den ny skole ogsaa til sin tid, naar børnene skulde i skole, vilde blive rigeligt lang. Da det blev aktuelt, overvandt man forøvrigt denne vanskelighed ved at ansætte en huslærer i de første aar. —

I aaret 1833 blev den nye »*Lindgaard*« opført i marken Sellehave med betydeligt større bygninger end i den gamle gaard, hvis tykke egebjælker og brede bulfjæle dog saa vidt muligt blev an-

Kort over Dalby sogn (1787).

- o. 1787. ■ »Lindgaard«, den gamle gaard i landsbyen, hvis tilliggende efter udskiftningen er skraveret.
- o. 1833. ■ »Lindgaard« efter udflytningen; gaardens daværende tilliggende er mærket med o.
- 1955. ■ »Lindgaard«, hvis marker og skov er samlet bag de dobbelte skellinier.

»Lindgaard«. Hovedbygningens grundplan 1833.

vendt i udhusenes »skærværk«. I dag er kun hovedbygningen tilbage, efter at to ildebrande i sin tid har ødelagt udbygningerne. Selvom der naturligvis i tidens løb er sket enkelte forandringer i og paa hovedbygningen, hvis mure, der hviler paa en meget solid sokkel af store kampesten, er opført med »lerælte« som mørtel af mursten, som farfar, efter den tids brug, selv har ladet brænde i en ovn, der blev bygget paa en af hans egne marker, staar den dog endnu den dag i dag med sine store stuer, og nogle velbevarede, smukt udskaarne, gamle egetræskister og andre møbler, der har tilhørt saavel mine bedsteforældre som deres forældre før dem, som et typisk eksempel paa, hvorledes en nordslesvigsk storbonde ønskede sit hjem i den første halvdel af 1800-tallet.

Efter farmors ønske blev der syd for hovedbygningen anlagt en ualmindelig stor have, i hvis vestlige del der blev plantet adskillige frugttræer og bærbuske, samt anlagt en kaalhave til kaal og enkelte andre grøntsager, hvoriblandt endivie (cichorium) og posteliin (portulaca), der er ret ukendt her i landet nu, samt indrettet en blegeplads til blegning af lærred. I den østlige del blev anlagt en blomsterhave med store græsplæner, der hele livet igennem var farmors stolthed og derfor altid velholdt. Farbror Jørgen og min far fortalte en gang, at de fra deres barndom kunde huske, at der fandtes følgende blomstersorter i deres mors have: Tusindpiger (Bellis), Marieurter (Primula), Balsamblade (Chrysantemum balsamita), mørkerøde Bonderoser (Pæonia), Kejserkroner (Fritil-

laria), Oldemørsroser(?), Fingerbjerre (Digitalis), Klokkeblomst (Campanula), Paaskeliljer, Krusemynte, Pinseliljer, Forglemmigej, Tulipaner, Stokroser, Hjerteblomst (Dicentra), Kristi Blodsdraaber (Fuchsia), Evighedsblomster, Fløjlsblomster (Tagetes), Mannakop (Valmue), dobbelte, mørkerøde Georginer (Dahlia), Nelliker (Dianthus), Studenternelliker (Dianthus barbatus), Brændende Kærlighed (Lychnis), Resedaer, Vintergækker, Lavendler og foruden dem har der sikkert været endnu adskillige andre sorter.

At gaardens udflytning svarede til forventningerne, er der sikkert ingen tvivl om. Markerne blev regulerede, lavninger opfyldt, store sten fjernede, grøfter gravet, nye hegn plantet, jorden merglet og paa grund af den større besætning, som følge af at opfedning og handelen med stude samtidig havde faaet et betydeligt større omfang, steg markernes gødningskraft tilsvarende og dermed ogsaa høstudbyttet.

I 1838 solgte farfar en del af Hænetskov til sin nabo Andreas Petersen paa Dalbygaard for 900 rdlr. courant eller 1440 rbd. S. M. I dette aar omtalte generalsuperintendenten Callisen i en indberetning: » . . . den almindelige Velstand hos Haderslev Amts Gaardejere, hvormed næppe noget andet Distrikt kan maale sig«, og om Andreas Petersen paa Dalbygaard hedder det senere fra anden side, at han »torde noget nær være den største Lodsejer af den egentlige Bondestand i de danske Stater; han skal eie omtrent 1000 Tdr. Land«, — altsammen takket være studehandelen!

I slutningen af trediverne førte farfar paa samtlige de Dalby bønders vegne en langvarig retssag mod sognepræsten Tolderlund, der i 1833 havde efterfulgt pastor Salling, og degnen Lassen i Dalby, angaaende bøndernes principielle ret til at yde deres bidrag til disse embedsmænds løn i form af »nandest« (= smør og ost). Denne sag, der førtes igennem flere instanser, holdt gemytterne i kog i adskillige aar, og det var sikkert ikke blide ord, der faldt, naar degnen »snusede« rundt bag hegnene og udhusene for at se, om bønderne nu ogsaa havde opgivet antallet af korntraverne eller af køer rigtigt! Sagens udfald, der paa grund af dens principielle karakter ogsaa kunde være af betydning for bønderne

»Lindgaard« (efter maleri o. 1860).

i andre sogne og derfor imødeset med spænding viden om, faldt dog i enhver henseende ud, som de Dalby bønder ønskede sig det.

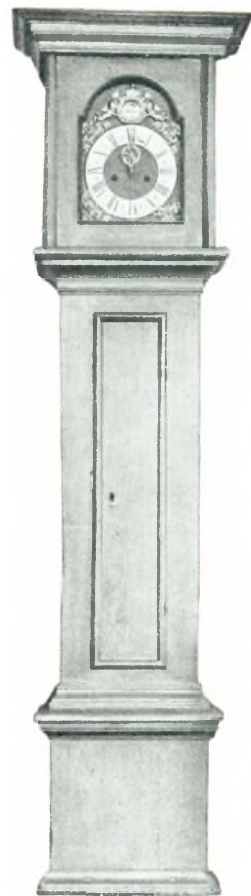
Det blev dog ganske andre og langt alvorligere problemer, der særligt kom til at optage farfar i de følgende aar: Den opvaagende »schleswig-holsteinisme«, tyskhedens fremtrængen og de national-politiske forhold i grænselandet vakte til alvorlig eftertanke. Modsætningen mellem den ogsaa hos mange i hans nærmeste omgivelser levende pietisme og den officielle rationalistiske kristendomsopfattelse var — skønt begge stod ham ret fjernt — ham dog inderligt imod. Særlig grelt var denne modsætning traadt frem den dag, da pastor Tolderlund efter pastor Sallings død, i 1833 holdt sin indtrædelsesprædiken i Dalby kirke, i hvilken han uomvunden forklarede, at han saa det som sin opgave for fremtiden »at faa den vildfarelse udryddet, som hans forgænger og mange i sognet var hildet i, nemlig at der kun var frelse i Jesu blod og — med udmaling af alle helvedes kvaler —, at kun Guds udvalgte boede og hvilede i lammets saar«.

En saadan forkyndelse af Kristi lære kunde farfar, hvor frisindet han end var, ikke forene sig med! Den ny tids udpræget danske litteratur — Johs. Ewald, Adam Oehlenschläger, J. L. Heiberg, B. S. Ingemann og andre af deres samtidiges værker, som han lidt efter lidt alle læste, gav ham stof til nye tanker. Men fremfor alt var det dog Grundtvigs afstandtagen fra tidligere tiders

pietistiske opfattelser paa den ene side og paa den anden hans vedvarende kamp mod den overhaandtagende rationalisme indenfor kirkelivet, for en levende kristendom og for frisind i tanke og livsopfattelse paa nationalbevidsthedens grund, der greb ham.

Samtidig saa han med stigende bekymring, hvorledes mænd som professorerne Chr. Paulsen og Chr. Flor og andre med dem atter og atter — men hidtil uden held — søgte at vække det nordslesvigske folkesind op af den dvale og nationale ligegyldighed, det var henfalden i. Det altsammen fremkaldte uro og overvejelser i et vaagent menneskesind, der, selvom det var hos en jævn bonde, dog havde evner til at se lidt videre end til køreporten i sin egen gaard. De faa, der kunde tyde skriften paa muren, forstod, at tiden nu var inde til at vælge sit standpunkt og tage del i kampen for at forsvare det.

Gammelt venskab mellem naboer kølnedes under disse forhold, men nyt blev skabt mellem de mænd, der forstod, at kun ved en personlig indsats og ved at staa skulder ved skulder vilde man kunne forhindre, at det danske folkesind og det danske sprog i Nordslesvig ikke blev trampet under fode. Paa »Dalbygaard« læste man det tysksprogede »Itzehoer Nachrichten«, men paa »Lindgaard« det danske »Dannevirke«, hvilket siger lidt om den noget forskelligartede indstilling. Dèr læste man desuden videre i Joh. Arnds »Sande Kristendom« og Hvalsøes »De bedendes aandelige Kæde« eller lignende bøger, præget af den lutherske bodsfromheds tanker, som herrnhuterne gjorde sig til talsmand for, mens paa »Lindgaard« nu ogsaa min farmor fordybede sig mere og mere i Grundtvigs mange religiøse kampskrifter og søgte at

Standur (1838).
»Lindgaard«.

tilegne sig hans livssyn, samtidig med, at farfar læste hans historiske værker og den øvrige danske litteratur, der i stadig større mængde fandt sin vej ned over grænsen. Uden al tvivl det bedste vaaben moderlandet paa det tidspunkt kunde give danskhedens mænd i Nordslesvig i hænde, og under de givne forhold ogsaa det rigtige modtræk mod den paaavirkning sydfra, mænd som Kant, Hegel, Fichte og Schelling udøvede indenfor visse danske intellektuelle kredse.

Mærkeligt nok levede store, ja, langt den største del af den nordslesvigske befolkning i enevældens tid i en aandelig dvæle-tilstand, landsfaderen sørgede godt for dem, og de var nærmest lige-glade og stod i hvert fald helt uforstaaende overfor den mulighed, at deres folkelige selvstændighed kunde tænkes at være i fare. Først og fremmest professor Flor i Kiel, dog med ham ogsaa enkelte andre, hvoriblandt P. Chr. Koch i Haderslev, der i 1838 var begyndt at udgive den danske avis »Dannevirke«, søgte paa alle tænkelige maader, ikke mindst gennem dette blads spalter, at vække nationalbevidsthedsfølelsen hos den nordslesvigske bonde-befolkning, der, som de begge vidste, i virkeligheden, paa ganske faa undtagelser nær, var dansk i bund og grund. Grundtvig havde tidligere gentagne gange forkyndt at han var af den opfat-telse, at oprettelsen af en skole, hvor landbougdommen kunde faa en videre uddannelse, saaledes at den i fremtiden bedre end hidtil vilde kunne varetage befolkningens interesser i det kort tid forinden oprettede folkeraad, maatte være det middel, hvormed det ønskede maal bedst og hurtigst vilde kunne naas. Denne op-fattelse delte ogsaa Flor fuldtud, men kongen, der blev spurgt til raads, stillede sig afvisende!

Ogsaa i tyske kredse i Holsten beskæftigede man sig med lig-nende planer, og navnlig blandt storbønderne paa Rendsborg-egnen begyndte man at samle penge ind, for saaledes at faa de fornødne midler til oprettelse af »en højere folkeskole i Rends-borg«, — hvilken skole forøvrigt allerede i efteraaret 1842 be-gyndte sin virksomhed.

Gennem sin nabo, den stænderdeputerede Andreas Petersen

fra »Dalbygaard«, der havde nær tilknytning til de tysksindede »schleswig-holsteinische« kredse, er det ret sandsynligt, at farfar er kommen paa højde med disse planer og har frygtet det fremstød sydfra, der saaledes i fremtiden maatte formodes vilde finde sted ogsaa paa folkeoplysningens omraade, naar planerne blev virkeliggjort.

I de dansksindede kredse i Nordslesvig var tanken om »bondehøjskolen« ganske vist vakt, men udover at drøfte sagen mand og mand imellem skete der intet, hvilket forhold uden tvivl er den direkte aarsag til, at der i »Dannevirke« for Løverdag den 11. December 1841 fremkom følgende:

Opfordring.

Der har nu adskillige Gange i Dannevirke været Tale om, hvor gavnlig, hvor hensigtsmæssig, ja hvor nødvendig Oprettelsen af høiere Lærestalter for Landmandssønner vilde være. Har end mangen Bonde Udsigter til at kunne overlade sin Søn en Gaard eller andre timelige Midler, saa ere disse Ting dog udsatte for Tidens Møl og Rust; men har en Fader ladet sin Søn faae en god Underviisning, da er det en Kapital, som ingen Tids Omskiftelse skal kunne berøve ham. Den Aandsfattige og Uoplyste skal slæbe og trække sig igjennem Verden; det indsigtfulde og oplyste Hoved veed derimod at undgaae mange Farer og rede sig ud af de Forviklinger, som Verden saa ofte omstrikke Menneskenes Børn med. Den Uoplyste bringer det ikke vidt med Meget, ja tilsætter det ofte endog i Livets Storme, imedens den, som er udrustet med mangehaande Indsigter, slaaer sig igjennem og bliver ofte riig og anseelig ved Intet. En saadan Magt har Kundskab. Hvor rolige kunne Forældre forlade deres kjære Børn og lægge sig til evig Hvile, naar de vide at have efterladt dem den bedste Skat.

Saaledes som Verden nu er, der fordrer saa mange flere Indsigter end forhen, thi en Bonde skal nu næsten være ligesaa lærd, som en Præst var det i gamle Dage, da ere vore Almueskoler ikke tilstrækkelige, især for Ungdommen af Mandkjønnet. Disse Knøse maae vide langt bedre Besked om mange Ting og frem-

sætte deres Tanker langt bedre til Papir, end Tilfældet er. (Man erindre blot, at Regjeringen i vore Tider indhente i alle vigtige Anliggender Bøndernes Raad. Naar disse Raad ikke due noget og røbe Mangel paa Indsigt, da er det Bøndernes egen Skam, og de kunne ikke fortryde paa, at Regjeringen ikke bryder sig derom.) Mangen Fader indseer vel Skolens Mangler tilfulde og græmmer sig dybt over sin tilvoxende Søns indskrænkede Begreber; men hvad skal han gjøre? selv kan han ikke undervise ham stort.

De paatænkte høiere Bønderskoler skulde afhjælpe denne Nød. Men disse Skoler reise sig ikke selv af Jorden, Regjeringen bygger dem heller ikke; Bønderne maae, som ved alt Andet, selv gjøre det. Og Bønderne have bygget og rejst saa Meget overende, ikke alene for dem selv, men ogsaa for de andre Stænder, som ofte troe at være for fornemme til at takke Bonden for disse Velgjerninger; men saa kan Bonden oprette endnu en Skole, hvorved han tillige har den Trøst og Glæde, at den alene skal være til Velsignelse for hans Børn.

Det er at antage, at man i det Tørninglænske (Haderslev Vesteramt), hvor der ogsaa findes vaagne Folk, med det Første vil faae sig en Skole af omtalte Slags istand. I Haderslev Provsti, hvor jeg finder mit Brød, skulde man, efter min Mening, ikke staae tilbage. Men det er just ikke saa let at vide, hvorledes Sagen skal begyndes, og derfor staaer den hen. Jeg vil tillade mig at gjøre et Forslag: Man kjøbe en Gaard, hvorpaa kan holdes 2 Heste og 6 til 8 Køer. Denne overlades til en dulig Lærer i Pagt, han antager desuden en eller to Hjælpelærere; og her sende man nu sine konfirmerede Sønner i Skole, hvorfor en aarlig Underviisningsløn er at erlægge. Den ene af Lærerne maa være en duelig Landmand, og under hans Veiledning arbeide Skolarerne i deres Fritimer i Marken. Gaarden anskaffes ved Aktietegning, det vil sige: der sammentræde saa mange Bønder i Provstiet, som vil og kan, og betale hver en Lod i Gaarden, 12¹/₂, 25, 50 eller 100 Rigsdaler Kour., alt efter Lyst og Evne. Af denne Sum betaler Pagt-læreren aarlig 3 eller 4 pCt. Renter til Aktiehaverne. Alt det øvrige, som han kan gjøre ud af Gaarden, den han desuden maa

holde vedlige, samt lønne Hjælpelærerne, og hvad han faaer i Skolepenge, er hans Fortjeneste. Begyndelsen skal skee med, at en, to eller flere Bønder indbyde saa Mange, som vil komme, til et stort Møde og her vælges en Komitee, eller ogsaa danne strax nogle Enkelte en Komitee og indbyde ved trykte Planer, uden noget Møde, til Aktieunderskrift. Men førend Gaarden kjøbes, maa Komiteen dog sammenkalde Aktie-Subskribenterne til et Møde, for at høre deres Mening om Sagens Heelhed og Enkelt-heder.

Saaledes, synes mig, kunde man bære sig ad; og Den, som brænder af Lyst og Iver for en saa herlig Sag, han tøve nu ikke længer!

En Bondesøn.

I et brev fra P. C. Koch, der var redaktør for Dannevirke, som den næste Dag blev sendt til Flor, skrev han følgende om denne opfordring:

». . . . Interessen for Oprettelsen af en høiere Bondeskole tager nu ogsaa Overhaand her i Haderslev Østeramt. . . . For en 8 Dage siden indfandt en Bonde fra Dalby i Vonsyld Sogn sig i samme Anliggende. Han gjorde den Rejse, — hen og hjem 8 Mil, — alene for denne Sags Skyld. Da jeg ikke kunde give ham særdeles aabnede Udsigter til Sagens Fremme, saa vilde han selv begynde at virke, sagde han.

. . . . Hans Idee om Anskaffelsen af en lille Gaard er fuldkommen den, som er fremsat; selv vil han give 100 Rdlr. eller flere. Ideen for Haderslev Provsti er ogsaa hans. Han hedder *Johannes Lind*. . . . Han var særdeles begejstret for Sagen.«

I »Dannevirke« for 23. Februar 1842 fandtes derefter nedenstaaende indbydelse:

Da Undertegnede have den Anskuelse og ere villige til at virke for Planens Udførelse, at der mulig for Haderslev Provsti alene maatte og kunde oprettes en høiere Lærestalt for Landmands-sønner, saa bede vi herved Alle, som interessere sig for denne vigtige Sag, at indfinde sig med os til et Møde i Haderslev, Man-

dagen d. 16. Marts næstkommende, hos Hr. Gjæstgiver H. Jepsen i Storegaden, for at tage nærmere Beslutning.

K. Hansen, Sognefoged i Vonsyld.

J. H. Lind, Gaardmand i Dalby.

A. Schulz, Sognefoged i Dalby.

C. Dinesen,

O. Simosen,

J. H. Skovgaard,

H. Sørensen,

} Gaardmænd i Vonsyld.

Om dette møde foreligger der overhovedet intet; men der vedblev dog at være røre om sagen, og i slutningen af det følgende aar besluttede en gruppe af nordslesvigske bønder sig til at købe en passende gaard i Rødding, hvor saa den første folkehøjskole kom til at begynde sin virksomhed i 1844; først med cand. theol. Wegener og efter et halvt aars forløb med professor dr. phil. Chr. Flor som forstander. Paa Grund af sin forstaaelse af en saadan folkehøjskoles store nationale og kulturelle betydning, i forbindelse med sin beundring for Flor, der havde gjort højskole-sagens virkeliggørelse til sit livs maal, er det kun naturligt, at farfar lod sin søn Hans blive elev paa skolen i Rødding, det første aar Flor var forstander dèr.

Set paa baggrund af den nationale brydningstid, der jo i højeste grad gav anledning til den førnævnte opfordrings fremkomst paa det paagældende tidspunkt, har jeg fundet det berettiget at drage den frem fra glemselens mørke, idet den trods alt har været et omend kun yderst beskedent led i den staaende kamp, men alligevel som saadan ganske givet har haft sin betydning samtidig med, at denne opfordring er et fuldgyldigt bevis for min farfars forstaaelse af sin tid og hans offervilje til efter evne at støtte danskhedens sag.

I hvert fald har hans forslag til en praktisk løsning tilsyneladende fundet genklang hos mange, hvorfor det blev paa det grundlag den første folkehøjskole et par aar senere blev til virkelighed. Med fuld føje kan det derfor slaas fast, at *Johannes Lind*

fra »*Lindgaard*« var en af de første nordslesvigske bønder, der offentligt støttede denne sag og ved sit raad og sin offervilje var med til at lægge de første smaa sten i grundmuren til den folkehøjskole, der var Grundtvigs kongstanke og som under Flors ledelse blev virkeliggjort i Rødding, — senere Askov, — og derved blev arnestedet for den mægtige kulturelle indsats, der i det kommende aarhundrede skulde sætte sine dybe spor indenfor dansk aandsliv.

Th. Roust, som lige efter den første verdenskrig har beskæftiget sig ret indgaaende med denne brydningstids historie og bl. a. har skrevet en bog om Chr. Flor og hans indsats i forbindelse med oprettelsen af Rødding Højskole, giver følgende karakteristik:

». . . . Det var en sjælden Kreds af Mænd, som i den Tid bar den vaagnende Danskhed frem hernede, rige paa Fremsyn og Offervilje og frem for alt rige paa Kærlighed til alt, hvad der var dansk. I saa Henseende vil de altid kunne staa som lysende Eksempler i Historien. Og til denne Kreds af Mænd hørte Gaardejer *Johannes Lind* fra Dalby. Han var vel næppe fremme i første Linie, men har været en af de mange støtte og trofaste danske Bønder, som fulgte opmærksomt med og som var rede til at ofre sig for Sagen, saa vidt Tid og Evner tillod det. Hvad jeg kender til *Johs. Linds* Historie er ikke meget, men dog nok til klart at vidne om hans offervillige danske Sindelag, der giver ham en smuk Plads blandt de Mænd, som slog Kreds om den nødstedte danske Sag hernede. . . .«

I forbindelse med foranstaaende kan det være af interesse at give følgende oversigt over undervisningen i Rødding den første vinter: »Fædrelandshistorie (4 t.), Verdenshistorie (3 t.), Geografi (3 t.), Forstandsøvelser (moralske, psykologiske og statistiske Gjenstande) mundtligt og skriftligt behandlede (4 t.), Dansk (6 t.), Tysk (2 t.), Naturhistorie (3 t.), Geometri (2 t.), Tegning (4 t.), Regning (2 t.), Gymnastik (4 t.), Sang (2 t.). Om Sommeren ændredes Læseplanen, idet der blev indskudt nogle Timer i teoretisk Landvæsen foruden i Fysik, Landmaaling, Nivellering, Botanik samt Svømning i et Par af Gymnastiktimerne.«

At farfar straks fra første færd har sluttet sig til »Den slesvigske Forening«, der blev oprettet i Haderslev efter at regeringen nogle maaneder i forvejen havde forbudt oprettelsen af den paa-tænkte danske forening »Cimbria«, siger næsten sig selv, og jeg gaar ogsaa ud fra som givet, at han har deltaget i den saakaldte Sommerstedfest den 21. februar 1843. I hvert fald er *Johannes Lind* fra »Lindgaard« nævnt blandt de 100 mænd fra Tyrstrup herred, der med møller Staal fra Taarning mølle i spidsen i 1843 fremskaffede de fornødne midler til at købe Skamlingsbanken for, ligesom han ogsaa var til stede ved det første møde, der afholdtes dér den 18. maj samme aar, hvor Laurids Skau og Drewsen talte. Paa Skamlingsbankefesten 4. juli 1844 og ved møderne i de følgende aar hørte farfar Grundtvig, Hiort Lorenzen, Orla Lehmann, Chr. Paulsen, Goldschmidt og andre, — og det blev oplevelser, der satte dybe spor i hans sind, som han aldrig glemte.

Hvad Danskhedens mænd, baade syd og nord for grænsen, længe havde forudset, skete; der kom krig, og i de tre krigsaar 1848—50 oplevede »Lindgaard« ogsaa adskillige gange, ofte i ret lange tider, at have indkvartering af fjendtlige tropper i endog

Chatol (skrive-contoir) (o. 1800). »Lindgaard«.

Merskumspibe og piberenser (o. 1820).

Spadscrestok (o. 1780).

»Trapholt«.

meget stort antal, ligesom tvungne ægtkørsler og naturalieydelse ikke hørte til sjældenhederne. Kampene i og omkring Kolding, hvorfra kanontordenen jo saa tydeligt kunde høres syd for fjorden, gjorde ganske naturligt et dybt indtryk paa alle, og paa »Lindgaard« var man yderligere bekymret for den skæbne farmors søster *Karen* og hendes mand købmanden *Søren Pedersen* og deres børn havde faaet, da man af rygterne, der svirrede rundt, forstod, at kampen maatte have været særlig haard i og udenom hans købmandsgaard.

Eftersom aarene gik var de ældste sønner blevet voksne, og store og stærke som de alle var, — naar undtages *Find*, — overlod farfar mere og mere gaardens daglige drift til dem.

Selvom »Lindgaard«s marker, i hvis midte gaarden jo laa, alle uden undtagelse var kommen i en stedse bedre og bedre kultur, og det økonomiske udbytte af driften var steget i samme forhold og havde bragt en solid velstand til huse, fandt sønnerne, at faderen alligevel var for meget en mand af den gamle skole, naar han viste en vis tilbageholdenhed ved indførelse af nye endnu ikke gennemprøvede driftsmetoder, der i disse aartier bandede sig vej indenfor landbruget.

Omkring aarhundredets midte begyndte man dog systematisk at dræne jorden, hvorfor det maa formodes, at »Lindgaard« var en af de første gaarde paa egnen, hvor dette skete, idet enkelte

bønder, hvoriblandt farfar, i fællesskab havde importeret et parti drænrør fra England til dette formaal. Resultatet af dræningen udeblev heller ikke, thi først nu kom den saa frugtbare jord til at give det foldudbytte, den virkelig kunde yde!

I 1846 blev der købt en kornrensemaskine til 18 rdl., en maskine, som indtil da synes at have været ukendt paa egnen, af hvilken grund den blev udstillet paa et af Skamlingsbanke-møderne. De gamle, tunge hjulplove, der skulde trækkes af 4—6 heste, var forlængst forsvundet og erstattet af svingplove, og lidt efter lidt blev ogsaa flere og flere af de moderne landbrugsredskaber anskaffet, ligesom man nu ogsaa mere og mere gik over til dyrkning af andet end netop korn og græs, f. eks. raps, hør, rød-kløver og rodfrugter.

Den fine stadsvogn, — en trestolet fjedervogn med nysølvs dørhaandtag, — der blev anskaffet omkring ved aarhundredets midte, blev af alle den gang betragtet som noget nært den største luksus paa dette omraade, der kunde tænkes at være opnaaelig for almindelige dødelige.

Naar man kørte »til bys« var de fineste køreheste naturligvis spændt for, og kusken, i sin fine uniformslignende vadmels kavaj og en uniformskasket paa hovedet, sad jo paa den forreste agestol. Paa den midterste sad farmor med et sort tørklæde over den hvide stivtstrøgne kyse og et stort uldent sjal over skuldrene, hvorunder gerne min far og hans lille søster blev stoppet ind. Paa bagsædet sad saa farfar med sin blaasorte klædes chenille, hvoraf et par slag hang ned over skuldrene, sin høje hat paa hovedet, rygende paa den sølvbeslagne merskumspibe, der sammen med spadsere-stokken med sølvknappen var ydre tegn paa, at det var en stor-bonde, der kom agende.

At denne fjedervogn maa have været ulige behageligere at køre med end dens forgænger, den gamle stive vogn, hvor age-stolene hang i læderremme, er en selvfølge, og dog skal man vist ikke længere tilbage end til den tid, da farfar overtog »Lindgaard« (1823), da stadsvognen, saaledes som det blev brugt overalt i Nord-slesvig, var som en almindelig stiv kassevogn, uden læderremme

eller fjedre, med agefjæl som sæde og et knippe halm i bunden om vinteren for at lune om fødderne.

1853 var koleraaaret, hvor i hundredevis af Københavns borgere døde hver dag. Overalt her i Jylland gik man i angst for at denne frygtelige sygdom ogsaa skulde brede sig hertil, og det vides, at farfar med en vis forudseenhed og forstaaelse gennemførte en del forebyggende sundhedsmæssige forholdsregler paa »Lindgaard« mod den sygdom, hvis virkelige aarsag man ikke kendte, men hvor man dog forstod, at utøj og urenlighed bragte smitten videre.

Indenfor hjemmets fire vægge havde farmor ledelsen, og dèr var hun midtpunktet, hvorom alle samlede sig. Det var et stort hus, hun havde at holde orden paa med sine fire tjenestepiger, — hvoraf de to dog ogsaa maatte malke og forøvrigt ogsaa hjælpe med ved visse markarbejder som sprede muldskud, samle sten og stikke tidsler samt rive hø og binde op i høslettens og høstens tid, — sin mejske og de seks mandlige tjenestefolk paa kosten hver dag. Børneflokken var stor, og en tid lang var der foruden de egne børn ogsaa en lille plejedatter i huset, og der kom jævnlig gæster. Men hun synes at have kunnet overkomme det utrolige, at dømme efter de mængder af vadmøl og hør- og blaargarns lærred hun og pigerne i vinterens løb spandt alt garnet til, ved siden af alle de andre regelmæssigt tilbagevendende arbejder, det den gang faldt i en husmors lod at tage vare paa; — og det var ikke alene slagting, bagning, brygning af almindeligt og af »gammelt øl«, vask med derefter følgende mangelen og strygning og pasning af høns og gæs. Det var saaledes kvindernes arbejde baade foraar og efteraar at vaske og klippe faarene og derefter karte ulden, samt hegle hørren, før spinderøkken kunde tages i brug. Men garnet skulde ogsaa ofte farves, og det gjorde farmor altid selv. Hun anvendte der- til farvestofferne indigo, krap eller bestemte vilde blomster afhængig af den ønskede farve, i forbindelse med kogning i sur urin i lødgryden. Lysestøbning var ligeledes meget vigtigt og blev kun overladt til en pige, der var særlig »ferm«, men det fine trearmede lys til helligtrekongersaften, der altid blev festligholdt, støbte far-

mor selv! Juletræ kendtes ikke, og udover udsmykning af »æ lille dørn« med frisktudsprungne birkegrene ved pinsetid blev højtidsdagene ikke markeret paa nogen særlig maade.

I »Møbelgildet i Tyrstrup Herred og Omegn«, som farfar var interressent i, var o. 1838 følgende »Indbøe og Huusgeraad paa »Lindgaard« forsikret:

3 Skatolle for	80 Rdl. R. M.		
3 Commoder	24 -		
1 Sopha	9 -	58 Sk.	..
6 Borde.....	17 -	58 -	
20 Stole	25 -	58 -	
6 Speile.....	19 -	19 -	
16 Senge med Tilbehør	416 -		
Linned	320 -		
Livsklæder	160 -		
1 Stueuhr	16 -		
Sølvtoi	80 -		
4 Kakkellovne	64 -		
Kjøkkentoi og Bryggeredskaber..	80 -		
Meieriredskaber	64 -		
Porcelain og Glasvare	32 -		
2 Klædeskabe	24 -		
5 Kister	16 -		

Lateris 1448 Rdl. R. M.«

hvilket giver os et indtryk af, hvorledes hovedbygningens forskellige rum i første halvdel af 1800-tallet var møbleret.

Pasningen af haven, der jo var farmors stolthed, sørgede pigerne for, mens hun selv igennem mange aar havde overtaget fremstillingen af smør, som hun forøvrigt ogsaa selv solgte og gerne fik en lidt højere pris for end naboerne, fordi opkøberne vidste, at det var mere renligt behandlet og derfor kunde holde sig bedre. Alt tyder paa, at smørfremstillingen har spillet en ret stor rolle paa »Lindgaard« i den tid, thi blandt de forholdsvis faa efter-

ladte papirer fra min farfars tid har jeg f. eks. fundet anvisningen paa »ved Hjælp af Allun, at adskille Smørret fra Fløden baade hurtigere, renere og fuldstændigere end ved mekanisk bevægelse man tager til 12 Kande Fløde eet lod fiint stødt Allun og 2 Kander suur Mælk, blander det hele og lader det blive lunkent over en sagte Ild, hvorefter det, naar det er koldt, kjærnes i 6 Minutter, hvilket giver det reneste Smør og derhos en halv Gang mere end ellers«, som ogsaa et brev fra min far til sine forældre fra 1860, skrevet i Christiansfeld, hvor han var paa skole for at lære tysk, i hvilket han meddeler efter anmodning at have talt med en derboende »klog mand«, en skorstensfejer ved navn Slaug, »om han vidste noget Raad for dette Kjærnen« og saa sagde han »at I skulde købe noget Cremo tartare, støde det og komme 2 Lod heraf i hver Gang«. Hvorvidt det ogsaa var kvindernes arbejde at brænde brændevin, hvoraf der forøvrigt ikke blev drukket ret meget paa »Lindgaard«, vides ikke, men endnu ved trearskrigens tid fandtes der i hvert fald brændevinstøj paa gaarden.

Omkring ved aarhundredskiftet traf min far en gang en gammel mand, som lige efter trearskrigen havde tjent paa »Lindgaard« i nogle aar. I samtalens løb udtalte han følgende om sin gamle husbond og madmoder:

»Jow, gammel *Lind* vist aaltie nok va han vild., aa saa vist vi anner aa, hva vi haad aa rett vos ætter. Hun, vo Muer, ja, hun va saa gued som en minnisk ku væer. Jow, di va beije tov novn hvalle gued minniske aa væe ve for vi anner.«

I disse faa ord, forekommer det mig, har denne jævne mand givet en særdeles træffende karakteristik af begge mine bedsteforældre, sqaledes som de var i deres hjem overfor deres tyende og andre, indtil en snigende sygdom medførte farfars død den 5. maj 1860. Som enke overlevede farmor ham i fem aar, indtil en ret pludselig sygdom ogsaa bragte afslutningen paa hendes liv den 1. juli 1865.

173. XI. a. FIND PEDERSEN LIND

* ²⁷/₅ 1827. »Lindgaard«

+ ²⁷/₂ 1857. Bojskov, Tyrstrup.

Urmager, Bojskov ved Christiansfeld

~

183. LUCIE MARIE CARSTENS

* ¹⁵/₅ 1814. Skovbye, Angel

+ ²³/₂ 1860. Bojskov, Tyrstrup

Datter af:

Lærer JES CARSTENS,

Eskris, Angel

(~ II. ⁷/₈ 1858. Tyrstrup

OLE HEDEAGER PEDERSEN (urmager)

* ⁶/₈ 1827. Strellev)

Som tidligere nævnt var *Find Pedersen Lind* opnævnt efter sin moders slægtning, the- og posteliinshandler Find Pedersen i København. Efter sin konfirmation kom han i urmagerlære i Haderslev, vel nærmest fordi hans ene ben var vissent. Som svend var han en tid i Angel, hvor han lærte sin senere hustru *Lucie Marie Carstens* at kende, en datter af den gamle degn i Eskris, *Jes Carstens*. (Han var lærer i over 60 aar.) Den 30. januar 1853 blev der købt en ejendom i Boyskov ved Christiansfeld til ham, som, skønt den kun var 8 tdr. land stor, skal have kostet det samme som faderen i 1823 gav for sin fødegaard. Han var en dygtig urmager og havde en god forretning, men han døde efter tiltagende svaghed allerede i 1857. *Find P. Lind* bar sin skæbne med største taalmod, og ved sit vindende væsen gjorde han sig afholdt af alle, der kom i berøring med ham. Der findes breve fra hans sidste tid, som han har skrevet i sengen, og skønt han led store smerter, er der dog aldrig saa meget som en klage eller utaalmodighed over hans svaghed.

J. J. L.

Barn:

184. XII. a. JOHANNES LIND

* ²/₈ 1854. Bojskov, Tyrstrup

+ ¹⁹/₃ 1855, s. st.

Anna Christine Vyff.

Hans Olufsen Lind.

171. XI. b. HANS OLUFSEN LIND

* 21/4 1829. »Lindgaard«

+ 3/7 1877. s. st.

Ejer af »Lindgaard« (1860—1877 (1891))

~ 4/7 1862

185. ANNA CHRISTINE VYFF

* 12/3 1837. Vonsild

+ 13/5 1919. »Lindgaard«

Datter af:

Gaardejer JENS CHRISTENSEN VYFF

og ANNA MARGRETHE NISSEN,

Vonsild

Et aar af sin ungdomstid tilbragte *Hans Olufsen Lind* paa den aaret før oprettede Rødding Højskole. Med undtagelse af dette aar var han hele tiden hjemme, hvor han, som den der var ældst, maatte gaa foran i alt arbejde. Dette i forening med at han fra ganske ung var vant til at deltage i handeler og lignende, bevirkede vel, at han blev saa dygtig en landmand. Ved faderens død i 1860 overtog han gaarden, og skønt han var en svag mand og

Anna Christine Vyff.

Hans Olufsen Lind.

kun havde den i 17 aar, byggede han dog gaarden noget om, dræ-
nede markerne over det hele, og købte flere gange marker ind til,
saa gaarden ved hans død baade var betydelig forstørret og for-
bedret. — Han havde flere kommunale tillidshverv og deltog som
de fleste i de egne meget i den politiske strid mellem dansk og
tysk. Hans brystsvaghed, som han havde lidt under hele sit liv
— den forhindrede ham i at blive soldat — bevirkede at han døde
temmelig pludselig og i en forholdsvis ung alder.

J. H. L.

- Børn: 186. XII. a. ANNA DORTHEA LIND
* $\frac{4}{5}$ 1863. »Lindgaard«
+ $\frac{4}{4}$ 1864, s. st.
187. XII. b. JOHANNES HANSEN LIND
* $\frac{2}{1}$ 1865. »Lindgaard«
188. XII. c. JENS CHRISTIAN THEODOR LIND
* $\frac{14}{11}$ 1866. »Lindgaard«
+ $\frac{13}{3}$ 1947, s. st.
Driftsbestyrer, »Lindgaard«
189. XII. d. ANNA MARGRETHE LIND
* $\frac{19}{8}$ 1868. »Lindgaard«
190. XII. e. DOROTHEA CHRISTINE LIND
* $\frac{16}{4}$ 1870. »Lindgaard«
191. XII. f. ELINE MARIE LIND
* $\frac{26}{9}$ 1873. »Lindgaard«

XII. b. JOHANNES HANSEN LIND

* 2/1 1865. »Lindgaard«

+ 12/3 1935, s. st.

Ejer af »Lindgaard« (1891–1935)

≈ 22/11 1892

MARIE CHRISTINE LIND

* 15/6 1870. »Nygaard«

+

Datter af:

Gaardejer NIS NISSEN LIND

og CHRISTINE ELISABETH

CHRISTIANSDATTER HANSEN,

»Nygaard«, Starup.

(Se nr. 72 og 71 Lind)

Børn:

193. XIII. a. HANS OLUFSEN LIND

* 23/8 1893

196. XIII. b. CHRISTINE LIND

* 8/3 1895

202. XIII. c. POUL NISSEN LIND

* 8/10 1896

+

Afdelingsleder, Oakland, Californien.

203. XIII. d. JOHANNE LIND

* 24/10 1901

206. XIII. e. AAGE HANSEN LIND

* 18/1 1906

193. XIII. a. HANS OLUFSEN LIND
* 23/8 1893. »Lindgaard«
+
Maskinhandler, Vonsild
≈ 18/5 1946 i Eltang

194. ELSE OLSEN
* 1/5 1912. Odense
+
Datter af:
MARINUS OLSEN
og hustru HANSINE,
Odense

Børn:

195. XIV. a. POUL OLUF LIND
* 31/10 1950. Odense

XIII. b. CHRISTINE LIND

* 8/3 1895. »Lindgaard«

+

≈ 22/11 1919. Dalby

HANS FALLE BRUHN

* 2/6 1895. Sdr. Stenderup

+

Gaardejer og sognefoged, »Teglgaarden«, Vonsild

Søn af:

Gaardejer NIS NISSEN BRUHN

og hustru CATHRINE MARIE,

Sdr. Stenderup

|

Børn:

198. *XIV. a.* INGER BRUHN

* 28/4 1921. »Teglgaarden«, Vonsild

+

≈ 20/12 1952. Dalby

199. SØREN BROGAARD JENSEN

* 28/7 1907. Thorsted

+

Gaardejer, »Rønhøjgaard«, Taps

Søn af:

Gaardejer JENS JENSEN

og hustru INGEBORG,

Thorsted

200. *XIV. b.* SVEND AAGE LIND BRUHN

* 1/4 1924. »Teglgaarden«, Vonsild

+

Forvalter, »Teglgaarden«, Vonsild

≈ 27/10 1954. Vonsild

201. EDEL ELLEGAARD ANDERSEN

* 27/5 1929. Hardrup

+

203. XIII. d. JOHANNE LIND
* 24/10 1901. »Lindgaard«
+
≈ 24/10 1936. Dalby

204. MAGNUS HENRY ROEST
* 29/11 1900. Højrup
+
Socialundersøger, Kolding
Søn af:
Smedemester NIS THOMSEN ROEST
og hustru ANNA MARIE MARGRETHE,
Højrup, Herslev s.

Børn:

205. XIV. a. ANNA-MARIE LIND ROEST
f. 8/10 1943. Kolding

XIII. e. AAGE HANSEN LIND

* 18/1 1906. »Lindgaard«

+

Ejer af »Lindgaard« (1935—)

≈ 20/11 1936. Skanderup

JOSEFINE FRANZISKA BREJZEK

* 11/5 1911. Wien

+

Datter af:

Skiltemaler JOHANN BREJZEK
og FRANZISKA WEINGÄRTNER,
Wien

Børn:

208. *XIV. a.* KIRSTEN MARIE LIND

* 6/1 1938. »Lindgaard«

209. *XIV. b.* JOHANNES HANSEN LIND

* 13/4 1941. »Lindgaard«

210. *XIV. c.* KAREN MARIANNE LIND

* 20/2 1944. »Lindgaard«

189. XII. d. ANNA MARGRETHE LIND
* ¹⁹/₈ 1868. »Lindgaard«
+ ¹⁷/₁ 1952. Kolding
≈ ²⁴/₅ 1889. Dalby
211. LAURITS OLESEN JUHL.
* ²²/₉ 1854. Skartved
+ ¹⁵/₂ 1932. Kolding
Gaardejer, Foldingbro, senere købmand, Kolding
Søn af:
Gaardejer OLE LAURITSEN JUHL.
og JOHANNE LIND,
»Trøjsel«, Sdr. Bjært
-

Børn:

212. XIII. a. HANS OLUF JUHL
* ²⁶/₅ 1890. Sdr. Bjært
+
flv. Kina-missionær og sognepræst i Hobro,
Eskildstrup-Farendløse
≈ ²/₇ 1920. Kina
213. NIELSINE MARIA OLESEN
* ²⁰/₄ 1891. Børglum
+
Datter af:
Bankbud CHRISTIAN OLESEN
og MARTHA MARIE NIELSEN,
Hjørring
214. XIII. b. JOHAN CHRISTIAN JUHL.
* ¹⁶/₃ 1892. Foldingbro
+
Arkitekt, Charlottenlund
≈ ²²/₅ 1918. København
215. ANNY FREDERIKKE CHRISTOFFERSEN
* ²²/₁₂ 1893. Odense
+
Datter af:
Lagerforvalter JENS PETER BANG
CHRISTOFFERSEN
og hustru ANNA KATRINE JØRGENSE,
København

216. XIII. c. OTTO LAURITS JUHL
* 3/11 1893. Foldingbro
+
Gaardejer, »Vang«, Varmark
≈ 29/10 1929. Sdr. Stenderup
217. INGER MARIE HANSEN
* 18/4 1907. »Sundevedgaard«, Guldborg
+
Datter af:
Gaardejer FREDERIK LOUIS HANSEN
og MAREN PETRASINE LAUERSEN,
»Solkjærgaard«, Varmark
218. XIII. d. KRISTIAN JUHL
* 24/4 1898. Foldingbro
+
Assurandør, Kolding
≈ 10/10 1923. Sdr. Stenderup
219. INGEBORG THYGESEN
* 23/11 1898. »Stenderupgaard«
+
Datter af:
Gaardejer JENS CHRISTOFFER THYGESEN
og LAURA CLAUDINE PINBORG,
»Stenderupgaard«, Sdr. Stenderup

190. *XII. e.* DOROTHEA CHRISTINE LIND
* ¹⁶/₄ 1870. »Lindgaard«
+ ⁸/₈ 1913. Kolding
≈ ¹⁴/₅ 1891
220. RASMUS RASMUSSEN KJØBMAND
* ¹⁹/₇ 1861. Varnæs
+ ²⁶/₃ 1933. Kolding
Sagfører og sparekassekasserer, Kolding
Søn af:
Gaardejer RASMUS KJØBMAND
og MARIE KATHRINE HANSEN,
Nebel
-

Børn:

221. *XIII. a.* HANS RASMUSSEN KJØBMAND
* ⁷/₄ 1892. Kolding
+
Lagerchef, København
≈ I. ⁵/₁₀ 1917. København
222. JESSIE CHRISTENSEN
* ²⁴/₁₁ 1890. Ræhr
+ ²⁷/₅ 1933. København
Datter af:
Gaardejer CHRISTIAN OVESEN SØGAARD
CHRISTENSEN
og METTE MARIE RÆHR,
Thisted
≈ II. ¹⁶/₁₁ 1935. København
223. ELSE LUND
* ⁹/₁ 1891. København
+
Datter af:
Maskinist ARTHUR LUND
og MARIE CHRISTENSEN,
København
224. *XIII. b.* MARIE CHRISTINE KJØBMAND
* ⁸/₇ 1893. Kolding
+
Porcelænsmalerinde, Kolding
225. *XIII. c.* GERDA KJØBMAND
* ²⁶/₅ 1895. Kolding
+
Tandtekniker, Kolding

XII. f. **ELINE MARIE LIND**
 * 26/9 1873. »Lindgaard«

+

≈ 8/1 1897

OTTO NISSEN

* 28/10 1869. »Brændkjærgaard«

+ 24/3 1955. Kolding

Købmand. Kolding

Søn af:

Gaardejer PETER NISSEN
og RUDOLFMINE BIRNBAUM,
»Brændkjærgaard«, Kolding

Børn:

227. *XIII. a.* **NIS CHRISTIAN NISSEN**

* 20/9 1897. Kolding

+ 12/7 1931, s. st.

Købmand

≈ 4/6 1927. Fredericia

228. **KAROLINE JENNY PETERSEN**

* 3/2 1897. Fredericia

+

Tilskærer, København

229. *XIII. b.* **IDA NISSEN**

* 8/3 1899. Kolding

+

≈ 27/4 1933. Kolding

230. **CARL FREDERIK PETERSEN**

* 26/9 1908. Dalby

+

Prokurist, Dalby

231. *XIII. c.* **ELLEN LIND NISSEN**

* 28/10 1900. Kolding

+

Husbestyrerinde, Kolding

232. *XIII. d.* OTTO NISSEN
 * 16/11 1902. Kolding
 +
 Revisor, Valby
 ≈ 21/8 1930. Frederiksberg
233. ELLEN RIGMOR JACOBSEN
 * 10/11 1904. Sorø
 +
234. *XIII. e.* LAURITZ JOHANNES LIND NISSEN
 * 20/4 1904. Kolding
 +
 Lagermedhjælper
 ≈ 11/12 1943. Kolding
235. ELLY DORA NIELSEN
 * 14/3 1905. Raklev-Kellerup
 +
 Kasserer, Kolding
236. *XIII. f.* ULLA LIND NISSEN
 * 13/8 1908. Kolding
 +
 ≈ 8/9 1935. Kolding
237. KAJ BERNHARD DYRE RASMUSSEN
 * 6/3 1911. København
 +
 Landinspektør, Svendborg
238. *XIII. g.* KARL JOHAN LIND NISSEN
 * 19/3 1910. Kolding
 +
 Benzinforhandler, Taps
 ≈ 26/2 1939. Vonsild
239. ELISE BJERG
 * 18/6 1915. Vonsild
 +

Laurids Pedersen Lind.
Marie Kathrine Bramsen.

over hans fortællinger. Efter soldatertjenesten var han bl. a. en tid bestyrer paa en større gaard i Binderup, hvor han lærte *Marie Kathrine Bramsen*, som senere blev hans hustru, at kende. Efter brylluppet i foraaet 1860 flyttede de til Rugsted paa en gaard, som han havde købt samme aar. Her var et stort arbejde for de nygifte, thi gaarden var meget forfalden, baade udvendig og indvendig. — Men det varede ikke ret mange aar, før det blev anderledes. — Ved mergling og dræning blev jorden sat i en god kultur, og bygningerne byggede han om, saa gaarden efter faa aars forløb i alle maader var veldreven og velvedligeholdt. — Men han sled ogsaa i det lige fra tidligste morgen til sen aften og undte sig næsten aldrig, særlig i de første aar, nogen fritid. — Denne arbejdslyst var vel nok det, der skinnede mest frem i *Laurids Linds* personlighed, og den beholdt han ogsaa lige til det sidste. Men han havde ogsaa mange andre interesser, og de tillidsposter, som han var valgt til, forstod han at udfylde. Han døde efter faa dages sygeleje den 18. april 1901, og kun fem dage derefter døde hans hustru, saa de blev begravede paa samme dag og i samme grav.

J. H. L.

Børn:

211. XII. a. JOHANNES HANSEN LIND
* 16/3 1861. Rugsted
+ 15/7 1863. Sdr. Bjært
212. XII. b. VALBORG KATHRINE ULRIKKA LIND
* 24/3 1863. Rugsted
213. XII. c. ANNE CHRISTINE DORTHEA LIND-
* 4/1 1867. Rugsted
214. XII. d. CHRISTIAN CHRISTOPHER BRAMSEN
* 11/10 1869. Rugsted
215. XII. e. RASMUS MATHIAS PETERSEN LIND
* 25/4 1874. Rugsted
+
Fhv. møllejer, Rugsted, Ødsted
216. XII. f. HANS OLUFSEN LIND
* 15/6 1879. Rugsted

242. XII. b. VALBORG KATHRINE ULRIKKA LIND
* 24/3 1863. Rugsted
+ 18/5 1944. »Ødstedgaard«
≈ 26/10 1899

247. SØREN HANSEN ENNGAARD
* 23/1 1862. »Ødstedgaard«
+ 29/5 1929, s. st.
Gaardejer, »Ødstedgaard«, Ødsted
Søn af:
Gaardejer PEDER HANSEN ENNGAARD
og ELSE KIRSTINE PEDERSEN,
»Ødstedgaard«, Ødsted

Børn:

248. XIII. a. LAURITS PETER LIND ENNGAARD
* 11/1 1901. »Ødstedgaard«
+
Gaardejer, »Ødstedgaard«, Ødsted
≈ 4/11 1943. Jerlev

249. SIGRID SØRENSEN Datter af:
Lærer SØREN MADSEN SØRENSEN
og ANNA MARGRETHE SØRENSEN,
Bølling
* 14/2 1911. Bølling
+

250. XIII. b. MARIE ELINE LIND ENNGAARD
* 11/1 1901. »Ødstedgaard«
+
≈ 19/6 1927, Ødsted

251. ALFRED CHRISTIAN PEDERSEN Søn af:
Gaardejer MORTEN PEDEI
og MAREN NIELSEN,
Svedstrup
* 29/12 1900. Svedstrup
+
Gaardejer, »Bredstengaaede«, Bredsten

252. XIII. c. ASTRID KATHRINE SØRINE
LIND ENNGAARD
* 8/5 1903. »Ødstedgaard«
+
≈ 12/6 1930. Ødsted

257. LAURITS PETER LIND CHRISTENSEN
* 26/9 1900. Ndr. Knabberup
+
Ejendomsmægler, Knabberup, Vejle

XII. c. ANNE CHRISTINE DORTHEA LIND

* 4/1 1867. Rugsted
+ 6/4 1948. Hjortsvang
≈ 25/5 1894. Ødsted

CHRISTEN HOPBALLE CHRISTENSEN

* 3/9 1857. Ndr. Knabberup
+ 15/7 1926, s. st.
Gaardejer, Neder Knabberup

Søn af:
Gaardejer SØREN PETER CHRISTENSEN
og BARBARA ANDERSDATTER LADEGAARD,
Ndr. Knabberup

Børn:

255. XIII. a. SØRINE MARIE CHRISTENSEN

* 25/6 1896. Ndr. Knabberup
+
≈ 30/12 1919. Skibet

256. JENS CHRISTIAN RAUNDAHL

* 18/4 1880. Nr. Lem
+
Gaardejer, »Kølholt«, Vejle

Søn af:
Gaardejer ANDERS RAUNDAHL
og GILJANE KALLESØ,
»Kølholt«, Vejle

257. XIII. b. LAURITS PETER LIND CHRISTENSEN

* 26/9 1900, Ndr. Knabberup
+
Ejendomsmægler, Knabberup, Vejle
≈ 12/6 1930. Ødsted

252. ASTRID KATHRINE SØRINE
LIND ENNGAARD

* 8/5 1903, »Ødstedgaard«
+

Datter af:
Gaardejer SØREN HANSEN ENNGAARD
og VALBORG KATHRINE ULRIKKA LIND,
»Ødstedgaard«, Ødsted

258. *XIII. c.* GERDA CHRISTINE LIND CHRISTENSEN

* 29/12 1906. Ndr. Knabberup

+

~ 22/4 1932. Skibet

259.

JENS JENSEN

* 6. 9 1900. »Lehnsgaard«, Hjortsvang

+

Gaardejer, »Lehnsgaard«, Hjortsvang

Søn af:

Gaardejer POUL JENSEN

og hustru JENSINE,

»Lehnsgaard«, Hjortsvang

15

XII. d. CHRISTIAN CHRISTOPHER BRAMSEN LIND

* 11/10 1869. Rugsted

+ 21/11 1953, s. st.

Gaardejer, Rugsted, Ødsted

≈ 27/10 1905. Kolding

KAREN BENTSEN

* 4/10 1873. Vindelev

+

Datter af:

Gaardejer JUST BENTSEN

og KAREN RASMUSSEN,

»Nørregaard«, Vindelev

Børn:

261. XIII. a. LAURITS CHRISTIAN BENTSEN LIND

* 27/7 1906

265. XIII. b. JOHANNES GEORG BENTSEN LIND

* 12/7 1909

269. XIII. c. HARALD GUSTAV BENTSEN LIND

* 23/8 1913

XIII. a. LAURITS CHRISTIAN BENTSEN LIND

* 27/7 1906. Rugsted

+

Ingeniør, Varde

~ 7/7 1934. Esbjerg

ELSE PERCH

* 6/9 1908. Tistrup

+

Datter af:

Læge PETER HEINRICH ALBRECHT PERCH

og PAULA ANDREA FREDERIKKE PINO

|

Børn:

263. XIV. a. JØRN PERCH LIND

* 29/6 1936

264. XIV. b. ERIK PERCH LIND

* 27/3 1939

† 22/2 1993

~ Elise Homhaver Bliin

XIII. b. JOHANNES GEORG BENTSEN LIND

* ¹²/₇ 1909. Rugsted

+

Elektroingeniør, direktør, Finnsnes,
Troms, Norge

≈ I. ¹⁵/₆ 1934. Aarhus

GURLI MARGRETHE ANDERSEN

* ¹/₈ 1905. Randers

+ ²⁴/₃ 1952. Harstad, Norge

Datter af:

Repræsentant THOMAS ANDERSEN
og MARGRETHE CLEMENSEN,
Randers

≈ II. ²⁵/₂ 1954. Tromsø, Norge

BODIL INGEBORG HENRIKSEN

* ¹⁹/₁ 1915, Lyngby

+

Datter af:

Boghandler KNUD CHRISTIAN HENRIKSEN
og INGEBORG JOSEPHINE SØRENSEN,
Lyngby

Børn:

I. ægteskab

268. *XIV. a.* MOGENS LIND

* ¹⁹/₅ 1937, Aarhus

269. XIII. c. HARALD GUSTAV BENTSEN LIND
* 23/8 1913. Rugsted
+
Gaardejer, Rugsted, Ødsted
≈ 7/10 1939. Aggersborg
270. KRISTIANE PEDERSEN
* 1 12 1912. Aggersund
+
Datter af:
Gaardejer JENS PETER PEDERSEN
og JUSTSINE OLEMINE JUSTESEN,
»Stendalsgaard«, Aggersund
-

Børn:

271. XIV. a. KRISTIAN GUSTAV LIND
* 27/11 1940
272. XIV. b. OLE ALBERT LIND
* 24/3 1943
273. XIV. c. KAREN MARGRETE LIND
* 14/7 1945
274. XIV. d. AAGE PETER LIND
* 7/7 1947
275. XIV. e. KNUD OVE LIND
* 16. 11 1948

XII. f. HANS OLUFSEN LIND
 * 15/6 1879. Rugsted
 +
 Gaardejer, »Kristineberg«, Viuf
 ≈ 10/7 1908

ANNA SOFIE ANDERSEN
 * 23/3 1875. Soderup
 + 20/11 1927. Viuf

Datter af:
Gaardejer KRISTEN ANDERSEN
og ANE ARILDSSEN,
»Bakkegaard«, Soderup

Børn:

277. *XIII. a.* OLUF HANSEN LIND
 * 20/2 1909. Højen
 +
 Landmand, Viuf
278. *XIII. b.* ERIK ARILD LIND
 * 26/3 1910. Højen
 +
 Landmand, Viuf
279. *XIII. c.* EBBA MARIE LIND
 * 5/12 1911. Højen
 +
 Husbestyrerinde, Viuf

DORTHEA CHRISTINE RAVN

* 1/1 1861. Skartved

+ 26/12 1928. Oringe

≈ 27/4 1903

HENDRIK THOMAS THOMASSEN

* 8/11 1847. Mageltving, Birket

+ 26/3 1934. Herritslev, Godsted

DM. Gaardejer og sognefoged, »Skovhavegaard«,
Karleby, Godsted

Søn af:

Gaardejer LUDVIG VILHELM THOMASSEN

og ELISABETH HENRIKSEN

Mageltving, Birket

≈ I. 4/4 1879. Godsted

ANE JOHANNE PEDERSEN

* 22/6 1851

+ 6/9 1899

JOHANNES HANSEN RAVN

* 11/11 1862. Skartved

+ 20/3 1939. Store-Heddinge

cand. juris., politimester, Store-Heddinge og
Stevns-Fakse herreder. R. af Dbg.

≈ 1/6 1900

JOHANNE GØTZSCHE

* 21/10 1871. Vordingborg

+ 23/9 1926. Store-Heddinge

Datter af:

Apoteker, direktør PEDER JOHANSEN

NEERGAARD GØTZSCHE

og HANNE FÆRCH,

Vordingborg

CATHRINE NICOLINE RAVN

* 25/5 1866. Skartved

+ 18/1 1936, s. st.

Husbestyrerinde, »Toftedal«, Skartved,
Sdr. Bjært

287. *XII. e.* MARTINUS FIND PEDERSEN RAVN
 * 28/7 1867. Skartved
 + 16/7 1945. København
 Gaardejer, Gauerlund
 ≈ I. 31/3 1896
288. POULINE ELISABETH BRAMSEN
 * 21/8 1872. Sdr. Bjært
 + 27/12 1911. Gauerlund
 Datter af:
 Gaardejer PETER CHRISTOPHERSEN BRAMSEN
 og MATHILDE LIND,
 »Elskager«, Sdr. Bjært
 ≈ II. 5/6 1929. København
289. SINE SKIELLER
 * 29/1 1885. Brørup, Hylke
 +
 Datter af:
 Gaardejer JENS KARL SKIELLER
 og ANE MARIE RASMUSDATTER LAURSEN,
 Brørup, Hylke
290. *XII. f.* KARL KRISTIAN RAVN
 * 3/4 1870. Skartved
 + 30/4 1891, s. st.
291. *XII. g.* ANNA MARIE RAVN
 * 21/9 1871. Skartved
 + 10/7 1945. Skanderup
 ≈ 19/7 1893
292. HANS KNUDSEN NIELSEN
 * 29/5 1871. Skanderup
 + 14/2 1948, s. st.
 Gaardejer, Skanderup
 Søn af:
 Gaardejer JENS NIELSEN
 og MAREN HANSEN BULL,
 Skanderup
 ≈ I. 29/5 1891
 ANE CAROLINE ANDERSEN
 * 29/7 1869
 + 5/5 1892

293. *XII. h.* ANTON THEODOR RAVN
 * ⁶/₉ 1873. Skartved
 + ¹³/₂ 1922. Agtrupskov
 Gaardejer, Agtrupskov, Sdr. Bjært
 ≈ ⁷/₁₀ 1902
294. KIRSTINE PETRINE MØLLER
 * ⁷/₁₀ 1875
 +
 Datter af:
 Gaardejer CHRISTIAN HANSEN MØLLER
 og ANNA KATHRINE MATZEN,
 Agtrupskov, Sdr. Bjært
295. *XII. i.* KAREN LENE RAVN
 * ²⁶/₁₀ 1881. Skartved
 +
 ≈ ²⁶/₁₁ 1909
296. NIELS CHRISTIAN SCHMIDT
 * ¹³/₇ 1880. Binderup
 + ¹⁷/₆ 1942. Kolding
 Murermester. Kolding
 Søn af:
 Væver CHRISTIAN NIELSEN SCHMIDT
 og ANNA KIRSTINE KLOSTER

Kirstine Marie Rasmussen (1868).

Jørgen Johansen Lind (1868).

177. *Nl. e.* **JØRGEN JOHANSEN LIND**
* ¹⁵/₄ 1836. »Lindgaard«
+ ³⁰/₅ 1919. Lihmskov
Gaardejer. »Lindskovgaard«, Lihmskov. Nørup
≈ ²³ # 1863. Dalby
297. **KIRSTINE MARIE RASMUSSEN**
* ⁵/₅ 1839. Vamdrup
+ ²²/₂ 1922. Lihmskov
- Datter af:
Gaardejer RASMUS LAURSEN
og MAREN JENSDATTER,
Vamdrup

Mine Forældre *Jørgen Johansen Lind* og *Kirstine Marie Rasmussen* blev gift i 1863 og købte da Gaarden i Lihmskov. Det var en meget forfalden Gaard med gamle, faldefærdige Bygninger, hvoraf navnlig Stalden var utæt og elendig. I 1866 blev der derfor bygget to nye Udhuse, Stald og Lade, og i den ene Ende af Stalden blev der indrettet en Bolig, der maatte tjene Familien som saadan, indtil et nyt, helt moderne Stuehus, med Kælder under hele Bygningen, blev opført i 1871. Da Gaarden blev købt, var Markerne

fulde af Vandhuller og slet ikke i Kultur, men Fader har altid været et Arbejdsmandsmand, — en rigtig Slider, — og hans Arbejdsdag var i mange Aar fra Kl. 4 om Morgenen til Kl. 9 om Aftenen. Han tog derfor straks fat paa at faa Jorden drænet og merglet, — men man kan jo nok forstaa, at saa længe Jorden ikke gav et ordentligt Høstudbytte og der samtidig skulde og ogsaa blev bygget en helt ny Gaard op, har der i mange Aar ikke været for mange rede Penge i Tegnebogen. Moder hjalp dog godt til, hun var dygtig i sit Hus og særlig dygtig til at lave Smør, som hun fik 35 Øre mere for Pundet for end andre Bønder fik. Madam Linds Smør fra Limskov var i den Tid helt berømt i Vejle, hvor det blev solgt til de mere velhavende Familier. Forøvrigt havde Moder den Glæde, at hendes Smør fik Broncemedalje paa den store Udstilling i København i 1888.

Fader gik selv foran i Arbejdet og var altid den første om Morgenen og den sidste om Aftenen, saa Folkene havde at følge efter, — men baade Karle og Piger synes alle at have været glade for at arbejde under ham, og de blev gerne i deres Plads i flere Aar. Jeg tror at kunne sige, at Fader i sin Tid var den dygtigste Landmand i Nørup Sogn. Han var den første, der begyndte at dyrke Roer, jeg tror det var i 1882, selvom det var med meget simple Redskaber han begyndte.

Efter at Jorden var kammet op med en Plov blev den tromlet, hvorefter der blev trukket et langt Blikrør, med en Tragt foroven, hen ad Kammen, mens Frøet blev saaet med Fingrene gennem Tragten, og tilsidst blev saa det hele tromlet til. Aaret efter købte Fader en enrækket Saamaskine, som vi Drengene maatte trække, hvilket vi syntes var anstrengende, men det varede nu heller ikke ret længe, før der kom en endnu bedre Maskine, der blev trukket af en Hest. Gaardens Areal var paa 71 Tdr. Land, hvoraf dog de 10 Tdr. var Fællesmose og en Sø. Der var en Eng paa 6½ Tdr. Land, hvor Fader lagde meget Arbejde for at faa den anlagt med Rygvandingsanlæg. Jeg har tit set, hvor træt Fader kunde være, naar han kom hjem om Aftenen efter en lang Arbejdsdag ogsaa at have maattet gaa de 5 km op ad de stejle Bakker, der var

fra Engen og hjem. Da Naboerne saa, at Fader, efter at Engen var kommen i Orden, kunde avle ca. 30 Læs Hø dør, fulgte de alle ret snart hans Eksempel, — og det var ikke den eneste Gang, at Fader som Foregangsmand maatte vise Vejen for dem. Vi Børn havde et godt Hjem, vi lærte at bestille noget, hvilket vi alle har haft Gavn af hele vort Liv. Vi blev opdraget i Guds frygt, og Kirkestien op til Nørup Kirke groede aldrig til. Hændte det en Søndag, at ingen af os havde været i Kirke, blev vi Børn og Tjenestefolkene samlet i Dagligstuen, hvor Fader saa læste en Prædiken for os, og vi sang nogle Salmer. Offentlige Bestillinger brød Fader sig ikke om, og dog var han i en Periode valgt til Formand for Sogneraadet.

Større Selskabelighed brød Fader sig heller ikke om, men derimod var det ham altid en stor Glæde at aflægge Besøg hos Familiens Medlemmer paa Mejersminde, i Skartved og paa Lindgaard. Naar han kom hjem fra en saadan Udflugt havde han altid meget at fortælle. Fader følte sig altid stærkt knyttet til Koldingegnen og da i en ganske særlig Grad til sin Fødegaard Lindgaard, — og jeg ved hvorledes han, naar han var paa Besøg dør, kunde sidde til langt ud paa Natten og drøfte alle mulige Spørgsmaal med sine Brødersønner, uden at Tobakspiben nogensinde blev kold. Naar Familien fra Koldingegnen kom paa Besøg i Limskov var der Fest.

Mors Dygtighed var kendt viden om, og naar Gaardfolks Døtre skulde giftes, skulde de ofte forinden være et Aar hos Moder for at lære Mejerivæsen og Husholdning. I Aaret 1898 afstod Fader Gaarden, men han nedlagde ikke Arbejdet af den Grund.

I Søen, der hørte under Gaarden, laa der Side om Side en Mængde tykke Egestammer, Resterne af en gammel Skov, som Fader gravede fri, for at kunne benytte Træet som Brændsel eller til Møbler. Denne Sø voldte Far mange Skuffelser. Han havde regnet ud, at naar Vandet fra Søen blot blev ledet over i en Mergelgrav, der laa tæt ved, og hvis Bund bestod af groft, hvidt Sand, da vilde Søen kunne udtørres. Vandstanden i Søen sank ogsaa som forventet til at begynde med, men lidt efter lidt lejrede der

sig et Lag Mudder i og paa Sandet, hvorved det blev tilstoppet. Han prøvede derefter først at lede Vandet gennem et Filter af Lyng, men heller ikke det virkede efter Ønske, og til sidst maatte han derfor til sin store Skuffelse opgive hele sin Udtørringsplan.

Fader døde i 1919 og blev begravet paa Nørup Kirkegaard, og tre Aar senere fulgte Moder ham i Graven. G—g L.

Kirstine Marie Rasmussen.

Jørgen Johansen Lind.

Farbror Jørgen og faster Marie Fink er de to af fars søskende, som jeg har kendt bedst, og af disse to var det vel nok faster Marie og min far, der lignede hinanden mest, ikke just i ydre, men i deres forstandsmæssige livsindstilling og væremaade. Farbror Jørgen, denne store, kraftige mand med sin karakteristiske profil var af en hel anden natur. Paa samme tid, som han af følelsesmæssige grunde, næsten som en drømmer uden virkelighedssans, kunde være den mest veltalende forkæmper for et eller andet, som maaske endda slet ikke var det værd, var han, arbejdsmenneske som han var, paa andre omraader en eneboernatur, en grubler, der uden at meddele sig til andre i lang tid kunde lukke sig inde i sin egen tankeverden, for at fordybe sig i et problem, som han ikke lod fare, for han var naaet til klarhed over det. — Naar han kom paa besøg

i mit barndomshjem, — og det hændte til vor glæde ret jævnlgt. — havde han altid noget særligt paa sinde, ja, det var næsten, som om han samlede spørgsmaalene sammen, og naar der var stof nok at drøfte, ja, saa kom farbror Jørgen!

Aldrig har jeg kendt et menneske, der som han, paa den for ham særegne, lidt langsomme maade kunde fremføre et eller andet emne, som han umiddelbart derefter og overhovedet uden at afvente blot et enkelt ord fra anden side, selv udførligt søgte at finde den rette besvarelse paa. Alt var nøje gennemtænkt, hvad der var for og hvad der var imod blev fremført, og langsomt, overvejende hvert ord han sagde, — piben maatte jo heller ikke gaa ud!, — kom saa til slut hans ofte meget særprægede personlige syn paa den paagældende sag.

I den mindetale, som hans mangeaarige ven biskop Sørensen holdt ved farbror Jørgens begravelse, fremhævede denne, at han aldrig havde mødt noget menneske med en saa udpræget slægtsfølelse som Jørgen Lind.

Det er i virkeligheden saa sandt, som det blev sagt! Den samhørighedsfølelse, som farbror Jørgen nærede overfor alle, i hvis aarer det samme blod flød som i hans, var enestaaende. Den arv, han var sig selv bevidst at have modtaget fra sine forfædre, var ham dyrebar! Derfor følte han det ogsaa som en uomgængelig pligt, der var lagt paa hans skuldre, nu, som gammel mand, at yde sit store personlige bidrag til at befæste og udvide den slægts samhørighed, der for ham var saa værdifuld, ikke mindst hos os, der tilhørte det følgende slægtled. Farbror Jørgen var en ener, særpræget maaske i mange henseender, men en mand med en jernvilje, der aldrig gav tabt paa halvvejen og som altid havde sine meningers mod, paa hvilket grundlag de saa end hvilede. For mig personlig var det altid en stor berigelse at lytte til, hvad denne gamle, kloge mand havde at fortælle. Til forstaaelsen af dagligdagslivet paa »Lindgaard« for hundrede aar siden er det et overordentlig værdifuldt bidrag farbror Jørgen har ydet ved, som den gode fortæller han var, at have nedskrevet sine mange fødestavnsminder fra den tid. Ved farbror Jørgens død gik den mest mar-

kante personlighed indenfor det slægtled, han tilhørte, bort, —
det var en rank, maaske lidt knudret Lind, med en bred krone,
der faldt med ham, og der vil gaa mange aar, før den lysning i
skoven, der derved opstod, vil blive fyldt igen. G. L.

298. XII. a. JOHANNES HANSEN LIND
* ¹⁷/₁₀ 1864
299. XII. b. MARIE DORTHEA FINDA LIND
* ¹⁷/₂ 1870
300. XII. c. CHRISTIAN MARTIN LIND
* ²¹/₄ 1873
301. XII. d. GEORG JOHANSEN LIND
* ¹⁹/₁ 1877

298. *XII. a.* JOHANNES HANSEN LIND

* 17/10 1864. Lilmskov

+ 18/12 1939. Harresø
Gaardejer, Harresø

≈ 19/2 1904

302. FREDERIKKE OLSEN VESTERLUND

* 16/4 1873. Givskud

+ 2/9 1922. Harresø

Datter af:

Gaardejer OLE ERIKSEN VESTERLUND

og METTE HANSEN,

Givskud

|

Børn:

303. *XIII. a.* KIRSTINE MARIE JOHANSEN LIND

* 15/5 1904

310. *XIII. b.* AAGE JOHANSEN LIND

* 17/9 1906

311. *XIII. c.* OLE JOHANSEN LIND

* 19/11 1908

312. *XIII. d.* JØRGEN JOHANSEN LIND

* 19/11 1908

318. *XIII. e.* KARL JOHANSEN LIND

* 2/8 1910

XIII. a. KIRSTINE MARIE JOHANSEN LIND

* 15/5 1904. Harresø

+

≈ 3/4 1928. Givskud

ANDERS POULSEN

* 30/10 1891. Feldballe, Rønde

+

Lærer, Jelling

Søn af:

Snedker POUL ANDERSEN POULSEN

og ANE KIRSTINE KRISTENSEN,

Skjern

Børn:

305. XIV. a. GUDRUN LIND POULSEN

* 10/1 1929

+

≈ 20/12 1953. Jelling

306. PEDER HOLM NIELSEN

* 5/5 1924. Grundfør

+

Lærer, Skanderborg

Søn af:

Gaardejer NIELS EDVARD NIELSEN

og MARIE ANDERSEN,

Bækkelund, Horsens

307. XIV. b. HELGE LIND POULSEN

* 6/2 1930

+

308. XIV. c. FRODE LIND POULSEN

* 2/1 1932

+

309. XIV. d. DAGNY LIND POULSEN

* 6/12 1934

310. XIII. b. AAGE JOHANSEN LIND

* 17/9 1906. Harresø

+

Gaardejer, »Engmarkgaard«, Jelling

311. XIII. c. OLE JOHANSEN LIND

* 12/11 1908. Harresø

+

Gaardejer, Tofthøj, Gadbjerg

XIII. d. JØRGEN JOHANSEN LIND

* ¹⁹/₁₁ 1908. Harresø

+

Gaardejer, »Matrup Ladegaard«, Klovborg

≈ ²⁶/₇ 1933

SIGRID KRISTENSEN

* ²¹/₁ 1909. København

Børn:

314. XIV. a. GERDA LIND

* ¹⁶/₄ 1935. Klovborg

315. XIV. b. TAGE JOHANSEN LIND

* ⁸/₁₂ 1937. Klovborg

316. XIV. c. BØRGE JOHANSEN LIND

* ²⁶/₆ 1940. Klovborg

317. XIV. d. ASTA LIND

* ¹⁶/₄ 1943. Klovborg

XIII. e. KARL JOHANSEN LIND

* 2/8 1910. Harresø

+

Gaardejer, »Lille Uhrskovgaard«, Tørring

≈ 3/5 1940. Lindeballe

ELISE BRANDT HENNINGSEN

* 23/5 1911. Smidstrup, Gadbjerg

+

Datter af:

Gaardejer JENS HENNINGSEN
og MARIE VIBEKE ANDERSEN,
Smidstrup, Gadbjerg

Børn:

320. XIV. a. ERIK JOHANSEN LIND

* 25/4 1941

321. XIV. b. JENS LIND

* 19/10 1946

322. XIV. c. KIRSTEN MARIE LIND

* 26/11 1947

XII. b. MARIE DORTHEA FINDA LIND

* 17/2 1870. Lihmskov

+ 19/6 1946. Ødsted

≈ 28/10 1890. Nørup

NIELS JENSEN

* 22/10 1865. »Løgstedgaard«, Nørup

+ 5/12 1941. Bredsten

Gaardejer, »Østergaard«, Ødsted

Søn af:

Gaardejer JENS JESSEN

og CATHRINE MARIA TANG,

»Løgstedgaard«, Nørup

Børn:

324. XIII. a. CATHRINE MARIE JENSEN

* 18/9 1891. St. Lihme, Nørup

+ 19/4 1951. Brandrup

≈ 23/4 1912

325. KRISTEN NIELSEN KRISTENSEN

* 3/8 1880. Starup

+

Gaardejer, Brandrup

Søn af:

Gaardejer NIELS KRISTENSEN

og ANE KATRINE LORENTSEN,

Ødsted

326. XIII. b. JUL LIND JENSEN

* 24/12 1892. St. Lihme, Nørup s.

+

Gaardejer, Mejsling

≈ 5/4 1918

327. MARIE ANDREASEN

* 28/10 1896. Vejlbj, Grenaa

+ 17/6 1948. Mejsling

Datter af:

Lærer ANTHON ANDREASEN

og ELLEN KIRSTINE SØRINE KRISTENSEN,

Ødsted

328. *XIII. c.* JENS CARL JENSEN
* ²³/₅ 1895. St. Lihme, Nørup s.
+
Farmer, Canada
329. *XIII. d.* KIRSTINE MARIE JENSEN
* ²²/₇ 1896. St. Lihme, Nørup s.
+
≈ ⁷/₇ 1922
330. ANDERS KRISTENSEN ANDERSEN
* ¹⁸/₉ 1892. Ammitsbøl
+
Gardejer, »Sølvang«, Bredsten

Søn af:
Gardejer KRISTEN ANDERSEN
og DORTHEA HANSEN,
Ammitsbøl
331. *XIII. e.* MAGNUS FINK JENSEN
* ¹⁷/₉ 1899. Assendrup
+ ²/₈ 1949
Gartner, Middelfart

≈ ²³/₅ 1935
332. ANNA KIRSTINE BORG
* ²/₁₀ 1902
+

Datter af:
Skræddermester SØREN MARINUS BORG
og METTE MARIE LØKKE,
Bibby, Fyn
333. *XIII. f.* KAROLINE BOLETTE JENSEN
* ⁹/₇ 1903. Assendrup
+
Lærerinde, Florida, U. S. A.

334. *XIII. g.* NIELS MARINUS JENSEN
* 25/6 1905. Assendrup
+
Landmand, Andkær
≈ 9/4 1944. Tørring
335. ANNA ANDERSEN
* 10/7 1918. »Dortesminde«, Hvirring, Hornborg s.
+
336. *XIII. h.* OTTO LIND JENSEN
* 11/6 1912. Assendrup
+
Gaardejer, Jerlev
≈ 8/11 1931
337. ELISABETH BUCH
* 13/10 1912. Vork

300. XII. c. CHRISTIAN MARTIN LIND
* ²¹/₄ 1873. Lihmskov
+ ¹/₁ 1936, s. st.
Gaardejer, »Lindskovgaard«, Lihmskov, Nørup s.
≈ ²⁵/₆ 1907. Egtved
338. GREGINE PETRINE JENSEN
* ¹⁶/₂ 1879. Spjarup
+ ²⁸/₁ 1944. Lihmskov
- Datter af:
Gaardejer FREDERIK JENSEN
og SIDSEL MARIE GREGERSEN,
Spjarup, Egtved s.
-

Børn:

339. XIII. a. JØRGEN JOHANSEN LIND
* ¹³/₈ 1908
344. XIII. b. KIRSTEN CECILIE MARIA LIND
* ¹⁰/₂ 1911
348. XIII. c. DAGNY FREDERIKKE LIND
* ⁸/₃ 1912
354. XIII. d. ESTHER LIND
* ⁸/₃ 1912
+ ²⁴/₄ 1912
355. XIII. e. ESTHER KRISTIANE LIND
* ²²/₁₁ 1915

XIII. a. JØRGEN JOHANSEN LIND

* 13/8 1908. Lihmskov

+

Gaardejer, »Lindskovgaard«, Lihmskov, Nørup s.

∞ 27/9 1940

HENNY MARIE BUHL NIELSEN

* 4/6 1908. St. Lihme

+

Datter af:

Gaardejer AAGE NIELSEN

og JOHANNE BUHL,

St. Lihme, Nørup s.

Børn:

341. XIV. a. **KRISTIAN LIND**

* 15/8 1941. Lihmskov

342. XIV. b. **AAGE NIELSEN LIND**

* 4/12 1944. Lihmskov

343. XIV. c. **ERIK LIND**

* 4 5 1947. Lihmskov

344. XIII. b. KIRSTEN CECILIE MARIA LIND

* ¹⁰/₂ 1911. Lihmskov

+

≈ ¹/₁₀ 1942. Nørup

345. KARL BUNDGAARD

* ⁹/₅ 1908. Hornstrup

+

Møllejer, Høllund, Ødsted

Søn af:-

Gaardejer SØREN JESPERSEN BUNDGAARD

og KIRSTEN MARIA JENSEN,

Hornstrup

Børn:

346. XIV. a. EVA BUNDGAARD

* ⁸/₁₂ 1943. Høllund

347. XIV. b. PAUL LIND BUNDGAARD

* ¹⁷/₁ 1948. Høllund

XIII. c. DAGNY FREDERIKKE LIND

* 8/3 1912. Lihmskov

+

≈ 15/10 1937. Nørup

GUNNER TAVSEN HANSEN

* 22/12 1913. Farre

+

Mejeribestyrer, Farre

Søn af:

Gaardejer HANS TAVSEN HANSEN

og MARIE KIRSTINE KRISTENSEN,

Farre

Børn:

350. XIV. a. INGER TAVSEN HANSEN

* 6/5 1943. Farre

351. XIV. b. ELSE MARIE TAVSEN HANSEN

* 1/7 1944. Farre

352. XIV. c. EGON TAVSEN HANSEN

* 26/3 1947. Farre

353. XIV. d. ELISE TAVSEN HANSEN

* 1/4 1951. Farre

355. *XIII. c.* ESTHER KRISTIANE LIND
* 22/11 1915. Lihmskov
+
≈ 21/4 1938. Nørup
356. SIGVALD JENSEN
* 17/4 1915. Engelsholm mark, Nørup s.
+
Gaardejer, Nørup
- Søn af:
Gaardejer JENS HANSEN JENSEN
og ANNE MARIE KALTOFT,
Engelsholm mark, Nørup
-

Børn:

357. *XIV. a.* KNUD LIND JENSEN
* 10/7 1942. Nørup
358. *XIV. b.* ANNA MARIE JENSEN
* 11/2 1944. Nørup
359. *XIV. c.* JENS LIND JENSEN
* 25/9 1948. Nørup
360. *XIV. d.* LILLY JENSEN
* 4/1 1951. Nørup

XII. d. GEORG JOHANSEN LIND

* 19/1 1877. Lihmskov

+

Planteskoleejer, Bredsten

≈ 28/4 1903. Bredsten

SINE CATHRINE MARIE HANSEN

* 10/4 1881. Grindsted

+ 13/3 1944. St. Lihme

Datter af:

Gaardejer HANS HANSEN

og hustru ANE KIRSTINE,

Grindsted

Børn:

362. **XIII. a. HANSINE KIRSTINE MARIE LIND**

* 6/3 1904

366. **XIII. b. JØRGEN JOHANSEN LIND**

* 5/5 1906

372. **XIII. c. NIELS OLE JOHANSEN LIND**

* 30/5 1908

377. **XIII. d. KIRSTEN MARIE LIND**

* 8/2 1911

381. **XIII. e. ANNA MARIE LIND**

* 4/8 1914

387. **XIII. f. EMMY LIND**

* 1/5 1918

391. **XIII. g. ELLEN LIND**

* 1/5 1918

+ 25/5 1918

362. XIII. a. HANSINE KIRSTINE MARIE LIND

* 6/3 1904. Tørskind

+

~ 18/9 1934. Nørup

363. HANS JENSEN

* 30/1 1906. Spjarup

+

Gaardejer, »Eskelund«, Spjarup, Egtved

Søn af:

Gaardejer JENS FREDERIK JENSEN

og ANE JENSEN,

»Eskelund«, Spjarup

|

Børn:

364. XIV. a. ANNEMARIE LIND JENSEN

* 20/7 1938. Spjarup

365. XIV. b. JENS FREDERIK JENSEN

* 2/12 1944. Spjarup

XIII. b. JØRGEN JOHANSEN LIND

* ⁵/₅ 1906. Tørskind

+

Planteskoleejer, Vorupgaard, Randers

≈ ²¹/₅ 1934. Nørup

ANNA PEDERSEN

* ⁸/₂ 1913. Mørup

+

Datter af:

Gaardejer MARTINUS PEDERSEN

og MARIE KIRSTINE PEDERSEN,

Mørup

Børn:

368. **XIV. a. GERDA LIND**

* ²³/₁₀ 1935. Randers.

369. **XIV. b. FRANK LIND**

* ⁴/₄ 1937. Randers

370. **XIV. c. EDITH LIND**

* ³/₅ 1940. Vorup

371. **XIV. d. ERIK JØRGEN LIND**

* ⁴/₆ 1946. Vorup

372. *XIII. c.* **NIELS OLE JOHANSEN LIND**

* 30/5 1908. Tørskind

+

Planteskoleejer, Give

≈ 8/10 1937. Nørup

373. **INGEBORG HANSEN**

* 26/11 1910. Mørup

+

Datter af:

Gaardejer HANS MARTIN HANSEN

og ANE MALENE BENNESEN,

Tofthøj, Mørup

|

Børn:

374. *XIV. a.* **SVEND JOHANSEN LIND**

* 14 s 1940. Give

375. *XIV. b.* **GEORG JOHANSEN LIND**

* 3/10 1943. Give

376. *XIV. c.* **LINDA MARIANNE LIND**

* 25/4 1946. Give

XIII. d. KIRSTEN MARIE LIND

* 8/2 1911. St. Lihme

+

≈ 4/11 1944

TAGE HANSEN

* 26/10 1912. Gadbjerg

+

Gaardejer

Søn af:

Gaardejer KRISTEN HANSEN
og KAREN MARIE HENNINGSEN,
Rostrup

Børn:

379. *XIV. a.* MARIA HANSEN

* 22/5 1946

380. *XIV. b.* KAREN HANSEN

* 12/1 1949

381. *XIII. e.* ANNA MARIE LIND
* 4/8 1914. St. Lihme
+
~ 26/6 1935. Ousted

382. HARALD CHRISTIANSEN
* 11/8 1905. Bredsten
+
Vognmand, Bredsten
Søn af:
Gaardejer OLE CHRISTIANSEN
og METTE SOFIE JOHNSEN,
Bredsten

Børn:

383. *XIV. a.* ERIK LIND CHRISTIANSEN
* 1/12 1937

384. *XIV. b.* ARNE LIND CHRISTIANSEN
* 3/7 1940

385. *XIV. c.* GERDA LIND CHRISTIANSEN
* 25/11 1942

386. *XIV. d.* INGER LIND CHRISTIANSEN
* 30/8 1949

XIII. f. EMMY LIND

* 1/5 1918. St. Lihme

+

∞ 2/2 1947. Højen

SVEND AAGE ANDREASEN

* 21/8 1918. Nykøbing F.

+

Vægtfabrikant, Vejle

Søn af:

Fisker LAURIDS ANDREASEN
og MARTHA LARSEN TEILMANN,
Nykøbing F.

Børn:

389. **XIV. a. LILLI ANDREASEN**

* 13/5 1947

390. **XIV. b. ELLEN ANDREASEN**

* 3/10 1949

Christian Nissen Lind.

Mette Johanne Hugger.

178. XI. f.
(51 Lunde)

CHRISTIAN NISSEN LIND

* 28/6 1838. »Lindgaard«
+ 22/2 1903. »Taarbækgaard«, Skartved
Gaardejer, »Taarbækgaard«, Skartved, Sdr. Bjært
≈ 5/5 1866

392.
(50 Lunde)

METTE JOHANNE HUGGER

* 4/5 1844. »Taarbækgaard«, Skartved
+ 18/6 1917, s. st.

Datter af:
Gaardejer ERICH MOGENSEN HUGGER
og SOPHIE LETH LAURITZDATTER (FYEN),
Hestekobbel, Skartved, Sdr. Bjært s.
(Se nr. 33 og 41 Lunde)

I sin barndom modtog *Christian Nissen Lind* undervisning i Dalby skole og blev konfirmeret af præsten Tolderlund i Dalby kirke palmesøndag 1854. Efter et aars tid at have prøvet paa at uddanne sig i møllerfaget hos P. Thomsen, Rolles Mølle i Skanderup sogn, tog han tilbage til den fædrene gaard, da hans øjne ikke kunde taale opholdet i møllen. Han forlod saa ikke sit barndoms-hjem, før han i foraaet 1866 holdt bryllup med *Mette Johanne Hugger*, eneste datter af gaardejer *Erich Mogensen Hugger* og

Mette Johanne Hugger.

Christian Nissen Lind.

hustru *Sophie*. Deres mødre var søstre. Han overtog da sine svigerforældres gaard paa Skartved mark i Sdr. Bjært sogn. Her levede han et virksomt og lykkeligt liv, indtil sin død den 22. februar 1903. — Han forbedrede betydelig driften af sin gaard, ligesom han forøgede dens areal, ved køb, til 60 tdr. land. — Han var udrustet med en ualmindelig klar forstand og evne til at tilegne sig kundskaber om og indblik i mange forhold. Hans evner blev derfor ogsaa taget i brug paa forskellig maade. Han blev saaledes i en periode medlem af sogneraadet, og var i 3 aar dettes formand, ligesom han i adskillige aar var med i bestyrelsen for sognets sparekasse. — Han var fra barndommen af opdraget i guds frygt. Og i svigerforældrenes hjem i Skartved havde levende kristendom i mange aar haft et midtpunkt. Derfra var der livlig forbindelse med menighedslivet i Christiansfeld. Siden kom *Christian Lind* ogsaa i berøring med den kristelige vækkelse, som var begyndt i Taulov ved den nidkære præst Davidsens virksomhed. Det tjente til at hjælpe ham selv frem til en afgjort kristendom. Og han sluttede sig af hjertet til den livsbevægelse i vor kirke, som er fremkaldt ved Indre Missions virksomhed. Det var ham derfor en stor glæde, da vækkelsen i Sdr. Bjært for alvor brød frem, medens pastor Wied var sognets præst. *Christian Lind* var da til aandelig

hjælp for adskillige vakte sjæle. Da pastor Wied rejste, valgtes han til formand for missionshusets bestyrelse. Han havde ligeledes i mange aar indtaget formandspladsen i bestyrelsen for missionshuset i Kolding. Ogsaa i Guds riges fællesanliggender tog han del. Han havde været med i »Menighedskonventet« fra dets oprettelse, ligesom han var medvirkende i bestyrelsen for egnens kredsforbund for hedningemissionen. Det var da heller ikke underligt, at han glædede sig over at se, saavel en af sine sønner, som sin svigersøn optage en gerning som præst i vor folkekirke.

C. J. H.

Børn:

393. XII. a. SOPHIE CHRISTINE LIND
* 17/2 1867
394. XII. b. ANE DOROTHEA LIND
* 22/12 1868. Skartved
+ 27/4 1951. Sdr. Bjært
Stifter af og sekretær i missionen blandt kvindelige arbejdere. København
395. XII. c. ERIK ANDREAS LIND
* 18/4 1870. Skartved
+ 5/2 1941. Sdr. Bjært
Gaardejer, »Faarbækgaard«, Skartved, Sdr. Bjært
396. XII. d. JOHANNES LIND
* 26/7 1871
397. XII. e. SIGNE MARIE LIND
* 25/10 1874
398. XII. f. HANS OLAV LIND
* 18/10 1878. Skartved
+ 3/1 1882, s. st.
399. XII. g. ELNA CHRISTINE MARIE LIND
* 19/10 1884
400. XII. h. HANS AMATUS THEODOR
CHRISTIAN LIND
* 7/1 1889

XII. a. SOPHIE CHRISTINE LIND

* 17/2 1867. Skartved
+ 16/10 1941. København
≈ 4/6 1891

CHRISTEN JENSEN HOLT

* 28/3 1866. Taulov
+ 9/7 1933. København
Sognepræst ved Nazarethkirken, København
R. af Dbg.

Søn af:
Gaardejer, indremissionær JENS HANSEN HOLT
og BODIL CHRISTENSEN,
Taulov

|

Børn:

402. XIII. a. HARALD CHRISTIAN HOLT

* 20/4 1892. København
+ 12/7 1948, s. st.
cand. theol. Redaktør v. »Kristeligt Dagblad«
Sognepræst, København
≈ 16/1 1920. København

403. ELI JOHANNE KATHRINE OLESEN

* 4/10 1894. København
+

Datter af:
Repræsentant HANS JØRGEN OLESEN
og ELISABETH VILHELMINE
ANTOINETTE HANSEN

404. XIII. b. BODIL ELSE HOLT

* 9/11 1893. København
+ 9/4 1916, s. st.
stud. med., København

405. XIII. c. AXEL FREDERIK HOLT
 * 12/8 1895. København
 + 19/10 1939, s. st.
 Sognepræst ved Sømandskirken, Hamborg
 Sekretær i Det danske Missionsselskab
 ≈ 10/7 1922. Hamborg
406. BERTHA JULIANE ELISE BÖTTCHER
 * 17/12 1898
 +
 Datter af:
 CARL THEODOR BÖTTCHER
 og BERTHA RAU,
 Oldesløbe, Holsten
407. XIII. d. JENS AAGE HOLT
 * 12/8 1895. København
 + 25/7 1900, s. st.
408. XIII. e. JOHANNES MARTIN HOLT
 * 14/12 1896. København
 +
 cand. juris. Landsretssagfører, godsforvalter
 paa »Bregentved«, »Turebylund«
 ≈ 22/4 1932. København
409. ELSE MARGRETHE DARUM
 * 17/10 1907. Skive
 +
 Datter af:
 Grosserer HANS MICHAEL DARUM
 og ELISABETH DOMMERBY,
 Ordrup

410. XIII. f. GUNILD HOLT
 * 14/4 1899. København
 +
 ≈ 20/9 1923. København
411. GUSTAV JOHAN ADOLF EXNER
 * 31/3 1897. Bukarest
 +
 Sognepræst, provst for Nørhald m. fl.
 herreder, Hald. R. af Dbg.
- Søn af:
 Kunstmaler AAGE SOPHUS ADOLF EXNER
 og CLARA GUSTAVA BRANDT,
 København
412. XIII. g. PAUL ERIK HOLT
 * 4/5 1900. København
 +
 cand. mag. Lektor, København, Medlem af
 folketinget (1945—47). Forstander for
 Aarhus seminarium.
- ≈ 29/6 1926. København
413. INGER MARIE DARUM
 * 19/11 1904. Skive
 +
 Datter af:
 Grosserer HANS MICHAEL DARUM
 og ELISABETH DOMMERBY,
 Ordrup
414. XIII. h. INGER JOHANNE HOLT
 * 10/5 1901. København
 +
 ≈ 24/3 1937. Hald
415. SAMUEL CAVALLIN
 * 26/9 1903. Östersund, Sverrig
 +
 dr. phil. Docent, Gøteborg. R.
- Søn af:
 Lektor CLEMENS CAVALLIN
 og AUGUSTA BRANDT

416. XIII. i. KIRSTEN HOLT
 * ⁵/₁₁ 1902. København
 +
 cand. mag. Kommune- og faglærerinde.
 Overlærer ved Københavns kommuneskoler
 ≈ ⁶/₇ 1938. Hald
417. WILLIAM OTTO JACOBSEN
 * ¹¹/₁ 1889
 +
 Instrumentmager, St. Nordiske Telegrafelskab,
 København
 Søn af:
 Møbelsnedker EDVARD WILLIAM JACOBSEN
 og OLINE MARIE THIBERG,
 København
418. XIII. j. JENS ADOLPH HOLT
 * ⁵/₁₂ 1904. København
 +
 Professor, dr. phil., Aarhus
 ≈ ¹⁶/₇ 1935. Hald
419. MINNA MARGARETE ANNE LISE BACHMANN
 * ⁶/₃ 1915. Essen
 +
 Datter af:
 Kunstmaler WILHELM FILIP GUSTAV
 BACHMANN
 og PETRA JENSINE RASMUSSEN,
 Aarhus
420. XIII. k. RIGMOR HOLT
 * ²⁸/₈ 1906. København
 +
 cand. mag. Adjunkt, Svendborg

396. XII. d. JOHANNES LIND
* 26/7 1871. Skartved
+ 27/8 1927. København
Sognepræst ved Skt. Bendtskirke, Ringsted.
R. af Dbg.
≈ 7/6 1900. København

421. HENRIETTE ELISE HOLST
* 19. 3 1870. Seest
+ 5/3 1934. København

Datter af:
Gaardejer CHRISTIAN GERHARD
VILHELM HOLST
og KAREN MARGRETHE BUCH,
»Virkelyst«, Seest

Børn:

422. XIII. a. CHRISTIAN GERHARD VILHELM
HOLST LIND
* 24/10 1901. Hornborg, Hvirring
+
Læge, København

423. XIII. b. ELISE FAZI RØNNENKAMP LIND
* 5/2 1905. Rimsø, Djursland
+
Faglererinde, København

397. XII. e. SIGNE MARIE LIND
* 25/10 1874. Skartved
+ 14/3 1951. København
≈ 5/8 1923. Ringsted

424. JENS CHRISTIAN JENSEN LYKKEGAARD
* 6/10 1867. Sdr. Onsild
+ 22/10 1924. Nørre Felding
Missionær, Kina. Sognepræst, Nr. Felding-Tvis
Søn af:
Parcellist CHRISTIAN JENSEN LYKKEGAARD
og INGEBORG PETERSEN,
Sønder Onsild
C. L. 27/10 1899. Kina
MARIE LOUISE CATHARINE BALSLEV WIED
* 12/9 1895 + 3/10 1911

399. *XII. g.* ELNA CHRISTINE MARIE LIND
* ¹⁹/₁₀ 1884. Skartved
+ ¹⁷/₅ 1948. Horsens
≈ ²⁸/₅ 1914. Sdr. Bjært

425. LORENZ CHRISTIAN TONNESEN
* ⁵/₃ 1884. Hoptrup
+ ²⁸/₅ 1953. Horsens
Overlærer, Horsens

Søn af:
Møllejer MIKKEL TONNESEN
og INGEBORG ELINE LUCK,
Marstrup mølle, Hoptrup

|

Børn:

426. *XIII. a.* ELSE MARGRETHE LIND TONNESEN
* ⁹/₁₀ 1916. Hatting
+
≈ ⁵/₁₁ 1939. Horsens

427. OTTO PREBEN VALDEMAR ABITZ
* ²⁹/₁₀ 1910. Odense
+
Sognepræst, Husum ved København

Søn af:
Inspektør JOHANNES MARIUS ABITZ
og AGNES CAROLINE DOROTHEA KELSEN,
Odense

428. *XIII. b.* INGER ELISABETH LIND TONNESEN
* ²⁰/₇ 1918. Hatting
+
≈ ¹⁵/₉ 1942. Horsens

429. KNUD NØRREGAARD RASMUSSEN
* ¹²/₄ 1917. Brenderup
+
dr. med. Reservelæge, København

Søn af:
Lærer ANDERS KARL RASMUSSEN
og MAREN KIRSTINE NØRREGAARD

430. XIII. c. HANS OLAF CHRISTIAN LIND TONNESEN

* 1/8 1920. Hatting

+ 1/3 1954 i Tjenesten

Kaptajn i hærens flyvetropper, Aalborg

≈ 23.10 1942. Frederiksberg

431. INGE PETREA JOHNSEN

* 1/11 1923. Frederiksberg

+

Datter af:

Bankbestyrer, cand. polit. GORDIUS WILLIAM

NIELS JOHNSEN

og AGNES MARTHA PETREA ANDRESEN

400. XII. h. HANS AMATUS THEODOR
CHRISTIAN LIND
* 7/1 1889. Skartved
+
Apoteker, Brødremenighedens Apotek,
Christiansfeld, senere Kroncapoteket, Randers
≈ 20/4 1922. Skibby

432. KAREN MARGRETHE GROES-PETERSEN
* 1/5 1901. Vollerslev
+
cand. pharm.

Datter af:
Sognepræst VINCENT LUND GROES-PETERSEN
og ELNA MARGRETHE ULRICH,
Skibby

Børn:

433. XIII. a. ELNA MARGRETHE LIND
* 6/11 1923

438. XIII. b. VINCENT LIND
* 4/5 1925

442. XIII. c. ERIK LIND
* 23/6 1926

445. XIII. d. HANS LIND
(a) * 10 3 1929

446. XIII. e. EBBA LIND
(a) * 24/4 1931

XIII. a. ELNA MARGRETHE LIND

* 6/11 1923. Christiansfeld

+

≈ 10 s 1943. Tyrstrup

KNUD JORDY

* 4/2 1913. Jelling

+

Overlærer, Christiansfeld

Søn af:

Forstander PETER FREDERIK JORDY-ASMUSSEN

og GUDRUN LANGE

Børn:

435. *XIV. a.* VINCENT JORDY

* 26/11 1944. Christiansfeld

436. *XIV. b.* KIRSTEN JORDY

* 26/3 1946. Christiansfeld

437. *XIV. c.* OLE JORDY

* 18/1 1951. Tyrstrup

138. XIII. b. VINCENT LIND
* 4/5 1925, Christiansfeld
+
cand. theol., res. kapellan ved Hørsholm kirke
≈ 7/2 1948, Randers

139. EDEL MEIER THINGGAARD
* 4/11 1922, Tyrstrup
+
Datter af:
Forretningsfører GERHARD ANDREAS
JENSEN THINGGAARD
og ANE MARGRETHE MEIER CLAUSEN,
Christiansfeld

Børn:

140. XIV. a. JØRGEN LIND
* 11/4 1951, Hjortekær, Lyngby

141. XIV. b. HANNE LIND
* 27 3 1954, Helsingør

XIII. c. ERIK LIND

* 23/6 1926. Christiansfeld

+

Civilingeniør, Sasalburg, Sydafrika

≈ 7/3 1953. Johannesburg, Sydafrika

BENEDIKTE MAEGAARD AAGESEN
CHRISTENSEN

* 9/11 1927. Seden

+

Datter af:

Lærer JØRGEN CHRISTENSEN

og KAREN MAEGAARD MADSEN

Glostrup

Børn:

XIV. a. KIRSTEN LIND

* 13/3 1954. Johannesburg, Sydafrika

445. XIII. d. HANS LIND

(a) * 10/3 1929. Christiansfeld
+
cand. mag., København
≈ 28/1 1956. Hannover

445

(b) KARIN IDA MARIA POCHERT
* 12/11 1934. Vizow (Stolp), Pommern
+

Datter af:
Fabrikant GERHARD POCHERT
og HILDEGARD KOIT,
Hannover

116. XIII. c. EBBA LIND

(a)

* ²⁴/₄ 1931. Christiansfeld

+

≈ ¹⁶/₇ 1955. Randers

116

ULRICH POCHERT

(b)

* ³¹/₃ 1927. Vizow (Stolp), Pommern

+

Disponent, Hamborg

Søn af:

Fabrikant GERHARD POCHERT

og HILDEGARD KOIT,

Hannover

|

Børn:

116

GABRIELE POCHERT

(c)

* ¹⁶/₄ 1956. Hamborg

Mette Marie Lind.

Jep Jepsen Fink.

179. XI. g. **METTE MARIE LIND**
* 8. 9. 1840. »Lindgaard«
+ 12. 6. 1919. Kolding
~ 28. 1. 1860

117. **JEP JESPERSEN FINK**
* 1. 11. 1839. Stubbum
+ 20. 1. 1882. »Bygebjerg«
Amtsrådsmedlem, gaardejer. »Bygebjerg«. Hejls
Sou af:
Gaardejer JESPER JEPSSEN FINK
og ELSE MARIE PEDERSDATTER,
Stubbum, Aller

Jep Jespersen Fink.

Mette Marie Lind.

Børn:

448. XII. a. **MARIE KIRSTINE FINK**
* 17/4 1862. Hejls
+ 6/11 1938. Nr. Bjært
≈ 20/6 1883
449. **NIELS VILHELM NIELSEN**
* 9 1854. Nr. Bjært
+ 27/1 1915, s. st.
Gaardejer, »Kastaniely«, Nr. Bjært
Søn af:
Gaardejer JØRGEN NIELSEN
og MARIE JOHANSEN,
»Solbjerg«, Nr. Bjært
450. XII. b. **DORTHEA FINK**
* 24/2 1864. Hejls
+ 9/4 1940. Kolding
Modehandlerinde, lotterikollektrice, Kolding
451. XII. c. **ELISE JESSINE FINK**
* 5/6 1867. Hejls
+ 11/3 1950. Kolding
Husbestyrerinde, Kolding

452. XII. d. ANNA MARIE KIRSTINE FINK

* 17/4 1869. Hejls

+ 8/9 1930. Lemvig

≈ 3/8 1892

453. JAKOB BJERRE

* 8/9 1865. Nr. Lem

+ 28/3 1949. Lemvig

Gaardejer, bankdirektør, branddirektør. »Mollegaarden«, Lemvig

Søn af:

Gaardejer SØREN JAKOBSEN BJERRE
og MAREN HOLST,

»Brunsgaard«

≈ II. 26/12 1932

ANNA SOPHIE JENSEN

* 4/3 1885. København

454. XII. e. AGNES MARGRETHE FINK

* 28/9 1877. Hejls

+ 4/8 1955. Kolding

Bogbinder, bibliotekar, Kolding

181. XI. i.
(210 Brems)
(23 i Lande)

JOHANNES HANSEN LIND

* ²⁰/₂ 1846. »Lindgaard«
+ ¹¹/₁₀ 1929. »Hjemly«, Kolding
Gaardejer, »Mejersminde«, Bramdrup
≈ ¹⁰/₆ 1875. Gauerslund

455.
(132 Brems)
(101 Lomholt)

BODIL MARIE NIELSDATTER BREMS

* ¹³/₁₁ 1852. Brøndsted
+ ²⁷/₁₀ 1941. »Hjemly«, Kolding

Datter af:
Gaardejer NIELS PEDER HANSEN BREMS
og GERTRUD MARIE JENSDATTER (LOMHOLT)
Brøndsted, Gauerslund
(Nr. 33 og 124 Brems. 23 og 65 Lomholt)

Johannes Hansen Lind, — min far, — der var den yngste søn paa »Lindgaard«, var kun 14 aar gammel, da hans far døde. Sammen med moderen blev det derfor den 17 aar ældre bror *Hans*, der kom til at drage omsorg for hans opdragelse og videre uddannelse. Kort tid før sin fars død var han kommen hjem til »Lindgaard« igen efter et længere ophold i Christiansfeld, hvor han hver dag fra morgen til aften havde faaet undervisning i tysk sprog og litteratur hos en tysktalende lærer i brødrehuset. Ligesom tidligere fik far ogsaa nu, da han genoptog sin normale skoleundervisning i Dalby skole, tilladelse til at gaa i skole hver dag, undtagen lørdag, og det baade sommer og vinter, hvilket den gang var noget helt usædvanligt. Naar den normale skoletid var forbi fik han yderligere ekstra undervisning i tysk og engelsk og enkelte andre fag, der ellers ikke blev undervist i i en landsbyskole.

Efter hans og hans yngste søsters konfirmation, — far var da 16 aar gammel —, syntes hans formynder, Jørgen Petersen fra »Højgaard«, at han skulde lade sig indmelde paa latinskolen i Kolding for senere at kunne faa en universitetsuddannelse. Hvor meget en saadan uddannelse end kunde friste, følte far sig dog, da den endelige bestemmelse skulde træffes, mest tiltrukket af det praktiske landbrug, som han straks gav sig i lag med paa »Lindgaard« under sin brors ledelse.

Broderen *Hans*, der var den eneste af sine søskende, der havde været paa højskole, var meget stærkt interesseret i, at ogsaa hans yngste bror til sin tid kom til at tilbringe nogle maaneder paa en saadan skole. Da en af de tidligere lærere fra Rødding, cand. pharm. J. A. Wiinsted, i sommeren 1863 havde oprettet en højskole i Aagaard, Oversø sogn, mellem Flensborg og Slesvig, og da denne skole, der skulde tjene som en danskhedens forpost i Sydslesvig ogsaa af den grund fortjente al mulig støtte af alle dansk-sindede i Nordslesvig, blev det besluttet, at far skulde tage dertil. Paa rejsen til Aagaard, der foregik med dagvogn fra Vonsild til Flensborg og varede 14 timer, havde far og hans bror, der ledsagede ham, den meget store oplevelse for første gang i deres liv at se et jernbanetog, der netop kørte syd paa fra banegaarden i Flensborg! Paa højskolen fulgte far naturligvis den almindelige undervisning, men derudover fik han forstanderen til i aften-timerne at give sig og en kammerat videregaaende undervisning i engelsk, kemi og naturlære. En søndag i slutningen af januar '64 besluttede en del af højskolens elever sig til at aflægge et besøg hos de danske soldater, der laa i stillingen ved Dannevirke. Besøget blev ogsaa gennemført, men allerede dagen efter kom meddelelsen om krigens udbrud, hvorfor alle eleverne omgaaende forlod højskolen og vendte tilbage til deres hjemstavn. Krigsaaret kom far saaledes til at tilbringe paa »*Lindgaard*«, hvor han fik en hel del at gøre med at køre ægtkørsel, først naturligvis for vore egne tropper, men senere hen og meget mod sin vilje ogsaa for fjenden. En dag rekvirerede en højtstaaende preussisk officer, sandsynligvis feltmarchal Wrangel, de to til et bestemt formaal bedst egnede og mest værdifulde heste paa »*Lindgaard*« og kommanderede far, der jo talte tysk, til omgaaende at bringe dem til sit kvarter i nærheden af Skamlingsbanken. Lige efter sin ankomst hertil (²¹/₃ 64) opskræmtes saavel far som i høj grad begge hans heste af et vældigt brag — det var Skamlingsbankestøtten, der blev sprængt i luften. Da de i nærheden værende tyske tropper heller ikke syntes at have været forberedt herpaa, blev der en vældig opstandelse og forvirring overalt, som far skyndsomst benyttede

til at bringe sig selv og sine heste i sikkerhed ved tværs over marker og ad markveje at vende tilbage til »Lindgaard«.

I efteraaret 1865 tog far paa ny paa højskole, men denne gang faldt valget paa Søgaard landboskole ved Vamdrup, hvor han tilbragte et helt aar. Den direkte anledning til dette valg var, at der dør i denne nyoprettede højskole, hvis forstander var *O. H. Ross*, foruden i de sædvanlige højskolefag ogsaa, og det maaske endda fortrinsvis, blev givet undervisning i forskellige landbrugsfag, planteavl, gødningslære, jordbundanalyse, husdyrbrug, landmaaling og nivellering, botanik o. lign. paa lignende maade som

Johannes Lind (18 aar gl.).

senere hen paa de særlige landbrugsskoler, hvoraf den første blev oprettet et par aar senere (1867). Et stort herbarium, indeholdende over 200 forskellige vilde planter, som far indsamlede under sit ophold her, er endnu bevaret som et minde fra den tid. Efter saavel i den foregaaende som i den efterfølgende tid ogsaa at have faaet den fornødne praktiske landbrugsuddannelse, var far i nogen tid bestyrer af en gaard i Stubbum, indtil han i foraaet 1869 maatte ind som soldat i Odense. Efter overstaet rekruttid blev han udtaget til at gaa paa korporalskolen, og dels af den grund, men ogsaa paa grund af de langvarige indkaldelser til lejrøvelser i lejren ved Hald og senere hen mobilisering, som de spændte internationale politiske forhold i forbindelse med den tysk-franske krig i 1870 var anledningen til, kom hans soldatertid til at strække sig over en uforholdsmæssig lang tid.

Under sit ophold paa Søgaard landboskole havde far og nogle

Johannes Lind (1869).

af hans kammerater flere gange aflagt besøg paa Askov højskole, hvor far navnlig følte sig tiltrukket af det frisind, de forskellige unge lærere dør, med forstanderen Ludvig Schrøder i spidsen, gav udtryk for ikke alene i deres foredrag, men i hele deres samvær med de unge, hvilket i en væsentlig grad afveg fra de tilsvarende forhold paa Søgaard. I 1872 besøgte far for første gang København, hvor han bl. a. saa den store udstilling, der i det aar afholdtes dør. Men hvad der dog gjorde langt det største indtryk paa ham, var, at han i Vor Frelseres kirke paa Christianshavn fik mulighed for at overvære Grundtvigs begravelseshøjtid. Den følgende dag deltog han ogsaa i det store Casino-møde, hvor bl. a. Bjørnstjerne Bjørnson og mange andre kendte personligheder fra hele Norden hyldede mindet om den mand, der mere end nogen anden har sat sit præg paa hele det danske kulturelle liv i det 19. aarhundrede. Disse dages oplevelser har sikkert været medvirkende til, at far den følgende sommer besluttede sig til at ville tilbringe den kommende vinter ('73—'74) som elev paa højskolen i Askov. Sit ophold dør i denne vinter mindedes far hele sit liv med den største glæde og taknemmelighed, thi den livsindstilling og de tanker, som Schrøder, Feilberg, Nutzhorn, Fenger og andre med dem forstod at give udtryk for i deres foredrag, bundfældede sig og fandt en villig grobund i hans sind. Med den rolige, men kritiske objektivitet, som far allerede den gang var i besiddelse af, — referaterne af de forskellige foredrag, som han hørte, er tydelige beviser derpaa, — fandt han dør lidt efter lidt frem til den

kerne, som — frigjort for al kunstlet sentimentalitet, der var ham saa inderligt imod, — gav ham den indstilling til livet og dets problemer, der blev grundvolden for hele hans liv i tiden fremover. I højskolens elevprotokol skriver Poul Bjerge, karakteriseres far af sine lærere som følger: ». . . Han var en ualmindelig flink Elev. Han brugte sin Tid godt, han fik rigt Udbytte af Opholdet her, og hans Færd blandt de øvrige Elever bidrog saa meget til, at den gode Tone overholdtes.«

Under et tilfældigt besøg hos sin bror *Jørgen* i Lihmskov traf han for første gang den en og tyveaarige *Bodil Marie Brems* fra Brøndsted. Dette første møde bragte med sig, at han gentagne gange i vinterens løb kom til at forsømme adskillige af foredragene i Askov for at kunne aflægge hemmelige besøg i Brøndsted. Som den gode rytter han var, sadlede han sin rødbrune ridehest, der stod opstaldet paa »*Lindgaard*«, for om eftermiddagen at ride de godt 4 mil, der var til Brøndsted og i nattens løb at ride tilbage igen, — den eneste maade, de daværende trafikforhold gjorde saadanne besøg mulige indenfor en rimelig tid. I marts 1874 fandt forlovelsen sted, og kort tid derefter endte ogsaa fars ophold paa Askov.

Bodil Marie Nielsdatter Brems, — min mor —, var født i *Brøndsted* den 13. november 1852, og dør gik hun ogsaa i skole, indtil hun blev konfirmeret af den gamle consistorialraad Gad, der var sognepræst i Gauerlund sogn og som siden da blev hende en gammel trofast ven. Efter alt at dømme har mor været en baade

Bodil Marie Brems (16 aar gl.).

interesseret og dygtig elev i skolen, og det er derfor maaske ikke helt uberettiget, naar hendes gamle lærer, Therkelsen, adskillige aar senere i et brev til nogle af sine gamle venner omtalte hende som den dygtigste elev, han nogensinde i sine mange aar som lærer havde givet undervisning. I hvert fald er der ingen tvivl om, at

Bodil Marie Brems (o. 1873).

mor altid, ogsaa som barn, baade maa have haft en særdeles god forstand og været hurtig i sin opfattelse, men samtidig ogsaa baade flittig og paapasselig, thi det var og blev nu engang hendes natur. Samtidig var hun ogsaa en munter og livsglad pige, der altid havde et kvikt svar paa rede haand, naar hun blev spurgt, forøvrigt egenskaber, som hun beholdt uformindsket lige til sin død.

Hendes forældre var meget gæstfri, hvorfor der ofte i hendes barndomshjem, men forøvrigt ogsaa i adskillige andre hjem i Gauerlund sogn, blev afholdt mange festlige sammenkomster for ungdommen. Ligesom sin et par aar ældre bror, der havde en fortræffelig sangstemme og var fuld af muntre indfald, synes ogsaa hun at have været en særdeles velset og aktiv deltager i mange af disse fester og de løjer, der hørte med dertil. Da mor en gang som gammel kone højt oppe i firserne kørte forbi Pjedsted Spang, mindedes hun endnu med et par straalende øjne og et stort smil, hvorledes hun ved en majfest for næsten 70 aar siden havde danset saa meget dér den aften, at hun havde slidt saalerne igennem paa et par flunkende nye dansesko!

I foraaret 1873 døde hendes mor, og det faldt derved i mors lod, hvor ung hun end var, at skulle staa for og lede husholdningen for hendes gamle far og den ugifte bror paa fødegaarden.

Den baade praktiske og teoretiske uddannelse, som far havde faaet, var i virkeligheden tilrettelagt med henblik paa, at han selv

en gang skulde overtage en større gaard, hvilket hans tilkommende svigerfader var tilbøjelig til i en væsentlig grad ogsaa at ville være ham behjælpelig med. Efter den tysk-franske krigs afslutning vedblev ejendomspriserne imidlertid stadigvæk at stige, og udbudet af større gaarde til salg var af den grund yderst ringe. Skønt saavel far, som ogsaa hans bror *Hans*, i løbet af sommeren og efteraaret gentagne gange »saa paa gaarde« overalt i Østjylland og paa Øerne, lykkedes det dem dog ikke at finde en, der var efter ønske. I mellemtiden tilbragte mor et halvt aarstid paa »*Bygebjerg*« i Hejls hos *Marie Fink*, fars søster, for at se og lære, hvorledes denne dygtige husmor ledede sit hus. I foraaet 1875 kom der pludselig en mindre, men meget forsømt lystgaard »*Mejersminde*«, lige nord for Kolding, til salg. Skønt alle fraraadede det, købte far alligevel denne gaard udelukkende med det formaal derved at kunne faa et midlertidigt hjem, til hvilket han kunde føre sin brud og i ro afvente en gunstig lejlighed til køb af en gaard paa en mere passende størrelse. »*Mejersminde*«, der laa oppe paa bakken, et kvarters gang nord for bygrænsen, med en pragtfuld, fri udsigt udover baade Kolding fjord og by, var oprindeligt en udflyttergaard fra Bramdrup, der dog nu i en aarrække havde været drevet som lystgaard, ikke af dens ejer, men af tilfældige bestyrere. Alt var forsømt, men far tog straks fat paa at faa stuehuset gjort beboeligt og gaardens nærmeste omgivelser bragt i en blot nogenlunde taalelig orden. Den 10. juni 1875 blev mine forældre viet i Gauerlund kirke af mors gamle, faderlige ven, consistorialraad Gad. I brylluppet, der blev holdt i mors hjem i Brøndsted, deltog et stort antal gæster, gode venner og medlemmer af begges familier, og den næste dag tog de nygifte saa til deres nye hjem ved Kolding fjord.

I sine »Minder og Oplevelser gennem firindstve aar (1848—1928)«, som far har skrevet og afsluttet et aarstid før sin død, har han givet en levende beskrivelse af, hvorledes han og mor arbejdede sammen for at bygge det hjem og den virksomhed op, der ikke blot midlertidigt, men i de følgende 35 aar skulde komme til at danne rammen om deres liv, indtil de i 1910 afstod gaarden

Johannes Lind (1875).

Bodil Marie Brems (1875).

og flyttede ind i villaen, »Hjemly«, som de havde ladet bygge i den sydlige del af gaardens store have.

Markerne var urene og ikke i ordentlig kultur, den udpinte, stive lerjord manglede mergel og gødning, og afvandingsforholdene var paa visse steder daarlig. Gaardens bygninger var baade gamle og forsømte, og de maatte derfor snarest muligt forbedres eller helt erstattes af nye. En have var der ikke, den maatte anlægges og læbæltter, der kunde give den højt og frit beliggende gaard læ for blæsten, maatte plantes. Redskaberne, der fandtes, var faa og ikke meget bevendt. Besætningen bestod ved overtagelsen af to ikke alt for gode heste, samt et par køer. Den smule mælk, køerne kunde give, fyldte ikke mere end et par mælkespande, som tjenestepigen, der malkede dem, til at begynde med regelmæssigt to gange hver dag, bar ned til et mælkeudsalg i byen i et aag over skuldrene. Der blev dog snart bygget en ny stald, og antallet af

køer blev hurtigt betydeligt større, hvorfor der maatte anskaffes en trækvogn til mælketransporten, som karlen nu maatte tage sig af. Senere igen, da antallet af malkekøer paa den oprindelig kun 28 tdr. land store gaard, der dog senere blev udvidet til 36 tdr., var naaet op paa over de 25, var der forlængst kommen en af en hest trukket mælkevogn i brug og ansat en mælkekusk, der to gange om dagen kørte mælken ind til byen, hvor den blev solgt direkte til forbrugerne. Et nyt mejeri med mælkekælder og et ishus, der om vinteren blev fyldt med is fra søer og damme, var blevet bygget, og navnlig efter at ogsaa mælken fra et par naboejendomme blev opkøbt, blev denne mejeridrift ret omfattende. Paa grund af de særlige hygiejniske forholdsregler ved mælkens behandling i forbindelse med en regelmæssig dyrlægekontrol af kørerne to gange maanedlig, som far allerede i firserne fik indført, forholdsregler som den gang endnu ikke hverken var almindelige eller syntes paakrævet, blev en del af mælken fra »Mejersminde« paa lægernes anvisning solgt som børnemælk, hvorved der opnaaedes højere priser. Den lille forsømte, men saa smukt beliggende gaard, der til at begynde med saa saa trist ud, at alle familiens medlemmer havde den dybeste medlidenhed med de nygifte, der skulde bo der, forandrede fuldstændigt udseende i løbet af blot nogle faa aar, takket være saavel dygtighed, som ikke mindst det store personlige arbejde de begge i fællesskab ydede, og hvor ingen af dem i disse første aar tog hensyn til anden arbejdstid end den, solen angav. Forbedringer var blevet indført overalt, markerne var kommen i god kultur og gødningskraft og gav nu et høstudbytte, der svarede til jordens bonitet. I kraft af sin teoretiske viden, sin praktiske dygtighed og sin ordenssans blev far paa flere forskellige omraader en foregangsmand, der viste nye veje, og derfor i aarenes løb blev raadgiver for utallige landmænd, der ofte langvejs fra lagde vejen forbi »Mejersminde« for at se hans bedrift og for at indhente hans raad og vejledning til løsning af deres landbrugsfaglige problemer. Men ikke mindre dygtig var mor paa sine specielle omraader i hus og have, og naar mejeribedriften paa »Mejersminde« ogsaa i økonomisk henseende blev saa betydnings-

fuld for dem, skyldes det ikke mindst det store personlige arbejde igennem mange aar, som mor i de tidlige morgentimer selv udførte i mælkekælderen ved mælkens behandling.

»Hvor kvidrede og sang de mange sangfugle for os om morgenen, naar vi begyndte vort arbejde, hvor var dog bøgen grøn ved løvspringstid, og himlen blaa, naar foraarssolen sendte sine varme straalere ned paa den rødbrune muld, hvor alt spirede og

»Mejersminde« set fra havesiden (o. 1912).

groede, og hvilken frødhed mødte vort øje, naar vi i høstens tid tog et lille hvil og lod blikket gaa ud over de bølgede kornmarker, som duvede i blæsten ned mod fjordens mørkeblaa vand, der skilte os fra det gamle nordslesvigske land. Jo mere vi arbejdede med at bygge dette vort »midlertidige« hjem op, jo mere blev vi med os selv overbevist om, at uden hensyn til, at denne gaards størrelse paa langt nær aldeles ikke var, som vi oprindeligt havde drømt os, at »vor gaard« i fremtiden skulde være, saa vilde vi dog aldrig nogensinde kunne beslutte os til at forlade denne plet, hvor vi begge følte os saa lykkelige«, — saaledes skrev far en gang, og saaledes har de ofte begge senere hen ladet os, deres drenge, faa et lille indblik i deres unge lykke og deres arbejdsglæde.

»Mejersminde« laa jo ogsaa ideelt, lige paa grænsen mellem

by og land, hvor de meget snart fandt gode venner begge steder. Jeg husker endnu fra mine barneaar det utal af gæster og besøgende, vi altid havde, ganske naturligt dog færrest om vinteren; hvorledes snart den ene, snart den anden kom for at tale med far, hvorledes vennerne søndag efter søndag, sommeren igennem, samledes eller satte hinanden stævne i vor have. Eller de lange vinteraftener i stuerne, hvor vennerne ved særlige lejligheder mødtes og drøftede dagens og tidens forskellige politiske, religiøse og kulturelle problemer. Mangan en gang holdtes der fortrolige møder, ved hvilke afgørelser blev truffet, der skulde modvirke den aggressive tyskheds vedblivende fremtrængen i Sønderjylland og hjælpe de derboende landsmænd. En anden gang gjaldt det maaske om at finde frem til den rette foredragsholder ved det næste møde i højskoleforeningen, som far og hans gode ven, redaktør og bogtrykker Konrad Jørgensen var medstifter af. Til disse foredrag i højskoleforeningen var far og mor altid trofaste tilhørere, og dér i den kreds fandt de deres bedste venner. Naar de af og til tog til en af de andre i nærheden liggende byer, var det næsten altid sammen med nogle af disse venner, og anledningen til rejsen var da som regel den, at de ønskede at høre et foredrag af en eller anden kendt personlighed. De var begge to vaagne mennesker, der med en levende interesse tog del i og fulgte alle de forskellige spørgsmaal, der var oppe i tiden. Som den overordentlig beskedne, ja, næsten altfor tilbageholdende mand, far hele sit liv var, og som man derfor med al mulig føje vil kunne sammenligne med »det stille vand med den dybe grund«, var det ham meget imod at deltage i det offentlige liv. Jeg husker endnu det lettelsens suk, han trak, da han en aften sent kom hjem efter at have deltaget i sit sidste udvalgsmøde som medlem af sogneraadet, et af de hver blandt adskillige andre, som han naturligvis dog i længden ikke havde kunnet undslaa sig for. Saaledes var far ogsaa en tid lang medlem af telefonbestyrelsen, ene og alene fordi det vist i en meget væsentlig grad skyldtes hans forstaaelse af tidens krav og deraf følgende personlige indsats for, at ogsaa Kolding bys nærmeste opland mod nord i aaret 1899 fik anlagt et telefonnet med central i

Bramdrup og derigennem tilslutning til centralen i Kolding, der var oprettet i 1885. Elektricitet til lys og kraft, som far ogsaa indsaa nødvendigheden af at faa og som elektricitetsværket i Kolding, der var begyndt den 3. december 1898, kunde levere, lykkedes det dog ikke at faa installeret før i 1912.

Et hverv mener jeg dog at vide, at far har paataget sig med virkelig glæde, og det var, da han blev valgt som den første formand for menighedsraadet i Harte-Bramdrup kommune, da denne institution i sin tid blev oprettet, — en stilling som han ogsaa beklædte i en lang aarrække.

Far og mor var begge trofaste kirkegængere, alvorlige kristne, men yderst frisindede i deres religiøse opfattelse. Hele livet igennem følte de sig nært knyttet til den kirkelige kreds indenfor det frisindede menighedsliv, der byggede videre paa de tanker, som Grundtvig i sin tid havde fremført som en modvægt mod saavel den udprægede pietisme, som rationalismen indenfor kirkelivet. Den næsten sekteriske fanatisme, der navnlig i de sidste aartier af 1800-tallet kom til at sætte sit præg paa saa mange alvorligt tænkende mennesker, ikke mindst paa egnen syd for Kolding fjord i ly af Christiansfeld, stod dem lige saa fjernt, som den anmassende »grundtvigianisme«, der heller ikke var ukendt paa den tid. I politisk henseende er det indlysende, at far med sit frisind straks sluttede sig til den liberale oppositionspolitik, som Chr. Berg var den første, der gjorde sig til talsmand for netop her paa Koldingegnen, — en politisk retning han trofast holdt fast ved lige til sin død. Politik interesserede ikke mor, og det var kun efter mange overtalelser, at far — fremskridtsmand som han var —, fik hende med til at udbringe sin stemme den første gang efter, at ogsaa kvinderne havde faaet valgret og hun nøje i forvejen havde faaet at vide ved hvilket navn, far syntes, hun skulde sætte sit kryds. (1915.)

Naar jeg tænker tilbage paa mit barndomshjem og den betydning, det ikke alene fik for os, deres drenge, men i aarenes løb for saa uendelig mange, unge mennesker, skyldes det uden tvivl en evne til fuldtud at kunne sætte sig ind i baade børns og unge men-

neskers tankeliv, som begge mine forældre var i besiddelse af. Jeg mindes endnu med glæde nu næsten 65 aar senere, hvorledes far, da jeg var dreng, forstod at gøre vore mange spadsere-ture i mark og skov til virkelige oplevelser. Altid havde vi et be-stemt maal eller en forud aftalt opgave, der skulde løses paa disse ture, hvor far søgte at aabne mine øjne for livet omkring mig og

Johannes og Marie Lind
med sønnerne Hans, Niels og Gustav (o. 1891).

udvide min viden ved at tale med mig om alle mulige ting, jeg kunde forstaa. En dag gjaldt det for os som eksempel at finde saa mange forskellige »korsblomstrede« planter som muligt, mens en anden gang fundet af en »tordensten« eller et »vættelys«, en flint-skraber eller lignende kunde give anledning til hele smaa geolo-giske eller arkæologiske forelæsninger om fortidens dyreverden eller om stenalderfolket, dets levevilkaar og redskaber.

Selvom alt dette for mit vedkommende tilsyneladende helt skete ad frivillighedens vej, var det dog ikke ensbetydende med, at der maatte gives op paa halvvejen eller sløses med noget. Bag de venlige, forstaaende øjne laa der en yderst bestemt karakter,

der krævede nøjagtighed og grundighed, ligegyldigt hvad det saa end drejede sig om, og absolut ikke taalte hverken sjuskeri eller undskyldninger for maaske at unddrage sig et eller andet! For mors vedkommende var resultatet det samme, blot maaden anderledes. Ogsaa hun blev ven med de unge, hvis tillid hun altid forstod at vinde. Selv da mor var kommen godt op i firserne, fik hun daglig igennem mange aar regelmæssigt hver eneste dag besøg af en to-tre forskellige unge piger fra en i nærheden liggende hus-holdningsskole, hvis elever, hold efter hold, syntes at kappes derom, og ejendommeligt var det at se, hvorledes hun tiltrods for aldersforskellen forstod at tage del i alle deres smaasorger og glæder og derved vinde deres fortrolighed. At i hvert fald nogle af disse unge piger har værdsat deres samtaler med mor, udover den adspredelse de gav dem, har jeg flere gange netop i de senere aar faaet bekræftet gennem breve, som nogle mig ukendte kvinder har sendt mig for at bringe mig den tak, som de nu selv synes, de i sin tid ikke tilstrækkelig tydeligt har bragt mor for de forstandige raad og den vejledning, hun gav dem netop paa en tid i deres liv, hvor de havde allermost brug der for.

Vinteraftenerne i mit barndomshjem forekommer mig altid at have været ens. Naar aftenmaden var spist, tændte far sin lange pibe, — af sparsommelighedshensyn fortrinsvis med en brugt tændstik eller en anden »fidibus«, der blev tændt ovenover lampe-glasset, — og avisen blev læst. Efter at der var ryddet op i køkkenet, satte mor og begge pigerne sig ved deres spinderokke og vi andre samledes om bordet, hvorefter far hver eneste aften, naar der ikke var gæster, læste højt i mindst en timestid eller halvanden. I aarenes løb er det blevet til mange bøger, hvis indhold jeg paa den maade har lært at kende, og da far altid meget nøje søgte den paagældende litteratur ud og kun læste, hvad han fandt, der var egnet, og det var i virkeligheden kun den mest lødige, gav disse aftener i hvert fald mig, da jeg var blevet lidt ældre, et ganske godt indblik i den mest betydelige del af hele den nordiske litteratur i det 19. aarhundrede, samtidig med at den fremmede lysten til selvstændig læsning senere hen.

»Hjemly«.

»Mejersminde« (efter maleri 1917).

I det hele taget kan det siges, at far var en endog overordentlig belæst og kundskabsrig mand, med en solid viden paa de mest forskelligeartede og ofte helt uventede omraader. Hans hukommelse var fantastisk. Han læste langsomt, endog, efter min opfattelse, meget langsomt, men havde han først lagt en bog til side, kunde han udmærket, haade ti og tyve aar senere, uden tøven gengive den paagældende forfatters opfattelse af et eller andet foreliggende spørgsmaal. Den i alle enkeltheder gennemførte grundighed, ligegyldigt paa hvilket omraade det saa end var, er det, der allermost synes at have præget fars liv og hele hans virke, og saadan maa han ogsaa have været som ganske ung mand, at dømme efter alle de mange efterladte skrifter fra hans uddannelsestid. Ligeegyldigt om det drejer sig om referaterne af de foredrag han hørte paa højskolerne eller fortegnelsen over rekrutternes udgangstider, som han som korporal maatte føre, jordbundsanalyser eller perspektivtegninger, alt synes at være grundigt gennemtænkt og yderst nøjagtigt udført, — saadan var han i det daglige arbejde, og saaledes vedblev han at være lige til sin død. Han var vel omkring de firs, da jeg pludselig en dag, som et lille eksempel herpaa, fik et

ganske kort brev fra ham, i hvilket han blot skrev: Til brug for, jeg husker ikke hvad, vil jeg gerne have nogle oplysninger om dr. Kuypers indflydelse paa den konfessionelle skoleundervisning i Holland sidst i forrige aarhundrede! Jeg anede det ikke, slog op i et leksikon og gav ham et kortfattet uddrag af hvad jeg fandt d r, — men pr. omgaaende post kom der svar, at det kendte han naturligvis; det, han ønskede, var at faa virkelige velbegrundede og udførlige oplysninger om de paag eldende forhold, som han mente jeg, der jo boede i Holland, nok maatte kunne fremskaffe til ham. Kort og godt, der var for mig intet andet at gøre end at henvende mig til den af professorerne ved universitetet, der maatte anses at have det mest indgaaende kendskab til disse forhold og bede ham give mig de fornødne oplysninger. En anden gang drejede det sig om nogle »post-glaciale sandforskydninger« fra tiden mellem 2. og 3. istid, som han ikke helt kunde forstaa, eller visse enkeltheder i de Vries' mutationsteori indenfor arveligheds-læren.

Denne fars levende interesse for alt, næsten ligegyldig hvad, men fremfor alt andet dog i særdeleshed for Danmarks og Europas historie fra den franske revolution og ned til vor tid, gjorde, at det hver gang var en udbytterig oplevelse at rejse sammen med ham og mor til egne og st der baade i ind- og udland, hvor han maaske aldrig havde sat sin fod tidligere, men hvor han, i kraft af sin viden var i stand til at give den historiske baggrund for mangt og meget af, hvad der fandtes eller havde fundet sted d r. Karakteristisk for denne for en ikke-fagmand ualmindelige historiske viden, som far var i besiddelse af, er, hvad en af mine venner, en professor fra Oslo, fortalte mig, efter at han og far sammen havde aflagt et besøg i den store historiske malerisamling i rigsmuseet-i Amsterdam, som ingen af dem tidligere havde besøgt: »Det var virkelig en oplevelse for mig, og en bedre fører i et museum kan ikke tænkes, thi din far kunde altid, naar blot han havde set lidt paa et billede, og vidste hvad det skulle forestille, give mig hele den historiske baggrund, der havde dannet grundlaget for kunstnerens gengivelse.«

Bodil Marie Lind (68 aar gl.). 1920. Johannes Lind (74 aar gl.).

Far var under alle forhold den rolige, eftertænksomme mand, der nøje overvejede hvert ord, naar hans raad blev spurgt. Mor havde ikke den samme alsidige viden som far, hendes skoleuddannelse havde heller ikke været saa omfattende, men med den medfødte skarpe forstand og hurtige opfattelsesevne, som hun var i besiddelse af og ogsaa usvækket beholdt lige til sin død, omtrent 89 aar gammel, var det hende muligt i fuldt maal ogsaa i intellektuel henseende at drage udbytte af sit samliv med far og uafhængig af ham at forme sin selvstændige mening. Mor var hele sit liv arbejdsom og dygtig, endog meget dygtig, og hun skulde helst have flere jern i ilden paa een gang, og i hendes hjem herskede der en mønstergyldig orden. Nye metoder, nye ting inden for husholdningen havde hun altid et vaagent øje for og lyst til at prøve. For saa vidt intet under, at de to tjenestepigepladser i huset under mors ledelse igennem mange aar altid var reserveret et par aar i forvejen, men kun højst for en 3 aars tjenestetid, thi saa skulde der andre til, senere hen ofte tidligere pigers døtre.

Et straalende humør lige til det sidste, altid sans for humor, et uendeligt levende og aktivt menneske, altid smilende, venlig

og glad overfor baade unge og gamle, — saaledes vil hun blive husket af alle, der har kendt hende og staaet hende nær.

Paa en forunderlig maade dannede mine forældre i deres samliv en ubrydelig enhed, hvis mage jeg aldrig, hverken før eller senere i mit liv, har set. Gennem deres livsførelse og det hjem, de i fællesskab skabte, har de vist mig den sti, der fører op hinsides de blaa bjerge!

Paa deres guldbryllupsdag den 10. juni 1925 indstiftede mine

»Ex Libris«, dr. G. Lind.

forældre et slægtsmærke for den gren af slægten *Lind*, der nedstammer fra dem. Udført i farver beskrives dette mærke som »et grønt lindetræ voksende paa en sort bakket jordbund med en flyvende mørkebrun bremse paa en guldfarvet baggrund«. Efter den samtidig truffne bestemmelse maa dette slægtsmærke i fremtiden kun benyttes som et personligt slægtsmærke og kun af de mandlige efterkommere og de

ugifte kvindelige efterkommere, der er over 25 aar og nedstammer i lige linie fra dem samt bærer slægtsnavnet *Lind*.

Da den dag nærmede sig, at far følte han snart skulde dø, lavede han en fortegnelse over alle de mennesker, — og det var mange, — som han gerne vilde tage afsked med, to eller tre hver dag, før han skulde ud paa sin sidste rejse. Da den sidste paa listen havde sagt ham farvel, lukkede far, som den gamle patriark han var, nogle faa timer senere sine øjne for stedse, og et langt, indholdsrigt og lykkeligt liv var dermed til ende.

Mor overlevede far i 12 aar, og beundringsværdigt var det at se, hvorledes hun, gammel kone som hun jo dog var, lige fra den dag, far var død, paa enhver tænkelig maade søgte at udfylde ogsaa den plads i vor midte, ikke blot blandt os, hendes børn, men i den store kreds af venner, der nu ved hans død var blevet tom. Nu stod hun alene og var det midtpunkt, hvorom alle samledes, og takket være hendes sjældne menneskelige egenskaber, hendes

ukuelige livsglæde, der aldrig forlod hende, blev hendes sidste aar. skønt hun var alene og daglig savnede far, dog saaledes, at hun kunde vedblive at føle sig lykkelig og glad lige til den dag, hvor ogsaa hun, næsten 89 aar gammel, sov ind for ikke at vaagne mere.

G. L.

Born:

456. XII. a. HANS OLUFSEN LIND
(211 Brems) * 23/1 1878. »Mejersminde«

457. XII. b. NIELS PETER LIND
(213 Brems) * 13/10 1879. »Mejersminde«

458. XII. c. GUSTAV JOHANNES LIND
(215 Brems) * 20/12 1886. »Mejersminde«

456. XII. a. HANS OLUFSEN LIND
(211 Brems)
* 23/1 1878. »Mejersminde«
+ 15/7 1950. Andkær
Gaardejer, sognefoged og lægdsmand, Andkær,
Gauerslund
≈ 12/6 1907. Vejen

459. KAREN MICHAELINE PETERSEN
* 26/3 1881. »Stenagergaard«
+
Datter af:
Gaardejer PETER BERTELSEN
* 29/3 1844. Refsing
+ 26/4 1929. Kolding
≈ 5/9 1873
ELLEN KIRSTINE BULL
* 19/12 1851. Hjarup
+ 18/2 1930. Kolding
»Stenagergaard«, Refsing, Gesten s.

Børn:

460. XIII. a. JOHANNES HANSEN LIND
* 27/3 1908
464. XIII. b. BODIL MARIE LIND
* 4/6 1910
467. XIII. c. PETER BERTELSEN LIND
* 20/3 1912
472. XIII. d. OLUF HANSEN LIND
* 18/7 1914
475. XIII. e. ELLEN KIRSTINE LIND
* 17/1 1917
479. XIII. f. ERIK LIND
* 21/6 1920

XIII. a. JOHANNES HANSEN LIND
* 27/5 1908. Sellerup, Gauerslund
+
Gaardejer, Andkær, Gauerslund
≈ 4/12 1948. Jordrup

INGER MARGRETHE BOESEN
* 7/5 1916. »Stenbrogaard«
+

Datter af:

Gaardejer JENS BOESEN
* 21/3 1863. »Stenbrogaard«, Knudsbøl
+ 6/12 1946. s. st.
≈ 10/4 1908. Vorbasse

MARGRETHE STRAARUP
* 7/5 1878. »Skødebjerg«, Vorbasse
+
»Stenbrogaard«, Knudsbøl, Jordrup s.

Børn:

462. *XIV. a.* KIRSTEN LIND
* 14/12 1949. Andkær

463. *XIV. b.* HENRIK BOESEN LIND
* 14/6 1952. Andkær

464. XIII. b. **BODIL MARIE LIND**
* 4/6 1910. Sellerup, Gauerlund
+
≈ 22/8 1948. Nr. Bjært
465. **POUL OLE OLSEN**
* 16/1 1917. København
+
Direktør, Tekstilfabrikken, Kastrup
- Søn af:
Vinkyper **JULIUS HANS PETER OLSEN**
* 23/12 1886. Naksø
+ 29/5 1940. København
≈ 25/12 1912. Nordlunde
- JULIE ESTRID JENSEN**
* 31/3 1887. Øster Nordlunde
+ 22/9 1951. København
København
-

Datter:

466. XIV. a. **ANNE-MARIE OLSEN**
* 22/4 1952. Kastrup

XIII. c. PETER BERTELSEN LIND

* 20/3 1912. Sellerup, Gauerlund

+

Landbrugskandidat, mag. agro., forsøgsleder,
»Alstedgaard«, Sorø

≈ 6/5 1944. Gørlev

KAREN MARQUARD CHRISTENSEN

* 13/2 1919. Gørlev

+

Datter af:

Gaardejer og bankbestyrer

JENS VALDEMAR MARQUARD CHRISTENSEN

* 4/11 1876. Gørlev

+ 1/12 1953. s. st.

≈ 20/10 1911

LAURA KRISTINE NIELSEN

* 26/9 1889. Birkerød.

+

»Marthagaard«, Gørlev

Børn:

469. *XIV. a.* HANS LIND

* 12/12 1944. Svenstrup J.

470. *XIV. b.* BODIL MARQUARD LIND

* 14/5 1947. Svenstrup J.

471. *XIV. c.* NIELS MARQUARD LIND

* 15/7 1951. Svenstrup J.

172. XIII. d. OLUF HANSEN LIND
* 18/7 1914. Sællerup, Gauerlund
+
Højesteretssagfører, lektor ved Københavns
Universitet, København
≈ 6/3 1943. Frederiksberg Slotskirke

173. AASE MARCUSSEN
* 17/10 1914. Branderslev
+

Datter af:
Gardejer HANS CHRISTEN
THORVALD MARCUSSEN
* 2/12 1884. Arninge
+ 22/4 1955. København
≈ 15/5 1909. Søllested
JOHANNE SOFIE JØRGENSEN
* 22/11 1885. Søllested
+
«Jarlstensgaard», Harpelunde

Datter:

174. XIV. a. SUSANNE ELISABETH LIND
* 2/11 1948. København

XIII. c. ELLEN KIRSTINE LIND

* 17/1 1917. Sallerup, Gauerlund

+

Kommunelærerinde, Kolding

≈ 13/10 1951. Kolding

SVEND GRONØ

* 23/9 1922. Skanderborg

+

Kommunelærer, Kolding

Søn af:

Telefonmontør KNUD INGVARD

KRISTIAN RASMUSSEN

* 30/8 1893. Skanderborg

+

≈ 15/7 1917

VALBORG HEDEVIG ANDERSEN

* 4/9 1893. København

+

Skanderborg

Børn:

477. *XIV. a.* TORBEN GRONØ

* 16 11 1952. Kolding

478. *XIV. b.* EVA GRONØ

* 7/8 1954. Kolding

479. XIII. f. ERIK LIND
* 21/6 1920. Andkær, Gauerlund
+
Plantageforvalter, Frejlev.
≈ 6/4 1950. Nr. Bjært

480. JOHANNA VAN WINSEN
* 6/4 1926. Bussum, Holland
+
Datter af:
Arkitekt JOHAN THEODOOR VAN WINSEN
* 11/12 1893. Utrecht
+ 12/8 1939. Fritslar
≈ 21/9 1920. Eisenach
GERTRUD JULIE ARPER
* 16/6 1891. Weimar
+
Aerdenhout, Holland

Børn:

481. XIV. a. OLAF FRITJOF LIND
* 18/9 1951. Strandhuse, Nr. Bjært

482. XIV. b. GERTRUD LIND
* 29/3 1954. Strandhuse, Nr. Bjært

457. *XII. b.* **NIELS PETER LIND**
(243 Brems) * 13/10 1879. »Mejersminde«
 +
 Gaardejer, »Mejersminde«, Kolding
 ≈ 26/1 1912. Bramdrup
483. **MAREN MARIE PETERSEN**
 * 14/5 1883. »Stenagergaard«, Refsing
 +
 Datter af:
 Gaardejer **PETER BERTELSEN**
 * 29/9 1844. Refsing.
 + 26/4 1929. Kolding
 ≈ 5/9 1873
 ELLEN KIRSTINE BULL
 * 19/12 1851. Hjarup
 + 18/2 1930. Kolding
 »Stenagergaard«, Refsing, Gesten s.
-

458. *XII. c.* **GUSTAV JOHANNES LIND**
(245 Brems) * 20/12 1886. »Mejersminde«
 +
 Tandlæge. dr. chir. dent. Tandarts.
 R. af Dbg. Off. Ned. Oranje Nassau
 Prakt. tandlæge, Amsterdam (1911–44)
 Ejer af »Trappergaardens Æblehaver«,
 »Trapholt« ved Kolding Fjord
 ≈ 9/9 1919. Frederiksborg Slotskirke
484. **HELENE ELISABETH HANSEN**
 * 28/3 1891. Randers
 +
 Tandlæge
 Datter af:
 Sagfører **HANS MARINUS HANSEN**
 * 17/9 1862. Guldager
 + 15/6 1929. Randers
 ≈ 16/4 1890. Aarhus
 MATHILDE HENRIETTE
 ELISABETH PETERSEN
 * 25/10 1863. Aarhus
 + 4/1 1903. Randers
 Randers

Hovedbygningen paa »Trapholt«, set fra haven,
og denne bogs forfatter, dr. G. Lind.

»LINDGAARD«

Slægtsgaarden »Lindgaard«, efter hvilken dens ejere fra 1745 og deres efterkommere har slægtsnavnet *Lind*, synes at have været kendt under dette navn fra omkring aar 1700.

Dalby, landsbyen der i tidernes løb er vokset frem i en lysning i skovene syd for Kolding fjord i nærheden af baade gudeshov og tingsted, og sognet, der blev opkaldt efter den, har sikkert baaret sit navn lige fra vikingetiden, skønt det først er i 1416 det nævnes.

I en fortegnelse over overskatteyderne i Haderslev len i 1542 er efterfølgende fra Dalby nævnt:

<i>Nis Jepsen. K. T. (= kirketjener) cum sotio (= med flere)</i>	6 mark
<i>Pouel Andersen cum sotio</i>	7 —
<i>Marquart cum sotio</i>	6 —
<i>Thomes Lauerensen cum fratribus (= med brødre)</i>	12 —
<i>Erick Lauerensen</i>	7 —
<i>Peter Eskelsen cum sotio</i>	8 —

Ved denne skatteansættelse var hver plov takseret til 4 gylden = 6 mark, mens kronens indtægter af Haderslev len blev omregnet paa følgende maade: 1 Ørtig Rug, Byg eller Havre = 1 Mk. 1 Fjdk. Smør = 12 Mk. for 1 Tde. Honning = 5 gylden for 1 Tde. Okser = 6 Mk. Køer = 3 Mk. Faar = 8 Sk. Lam = 4 Sk. Gæs = 2 Sk. Høns = 6 Alb. Æg = 6 Alb. Snesen. Neg (Havre) = 2 Sk. Salt = 1 Mk. 1 Læs Brænde omsat i Penge = 2 Sk.

Ifølge jordebogen fra 1542—43 var der, som angivet herefter, paa den tid 8 gaarde i Dalby, hvoraf de 5 største havde 2 eller 3 beboere, hvilket forøvrigt var et ret almindeligt forekommende forhold. Foruden de her nævnte skatter skulde bønderne i Tyrstrup herred ogsaa aarligt give 24 okser à 6 mk. Det kan her tilføjes, at Qverst er det samme som Kværsede, en afgift, der svaredes, naar besidderne af en gaard var fritaget for leding (= ledingspenge).

JORDEBOG 1542-43

HADERSLEV LEN. TYRSTRUP HERRED. NØRRE FJERDING. DALBUY

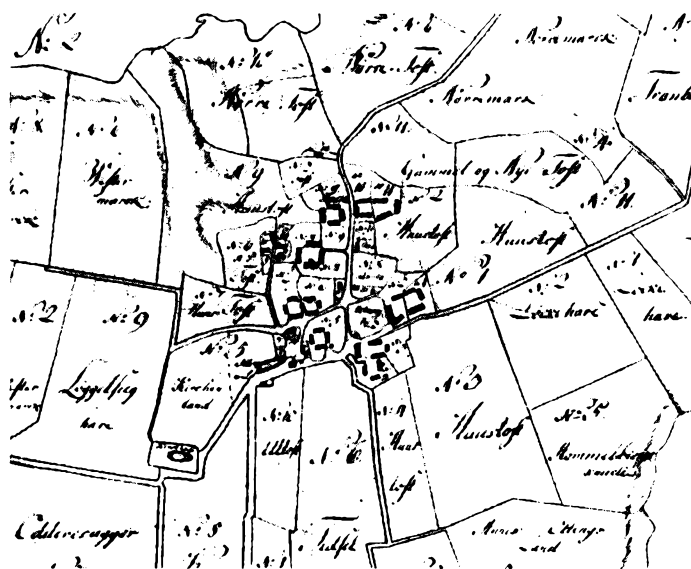
	Sommer- skat	Vinter- skat	Overst	Byg	Havre	Hjorte- Ortig havre	Raa- Ortig jagt	Smør	F.	Faar
	Sk.	Sk.	Sk.	Skp.	Skp.			Fjd.	L.	Lam
									G.	Gas
									S.	Svin
Matz Jensen	18 ¹ / ₃	18 ¹ / ₃								
Jes Outzen			1							
Marquardt Negelsen				3	3		2	1	FGS	
Laurs Kellsen	17 ¹ / ₃	17 ¹ / ₃	1	6	3		2	1	FLG	
Erick Laursen									S	
Nis Matzen	24	24	1	10	9		2	1	2LG	
- - - af Ebbe Iffersens jord	2	2								
Thomes Laursen									S	
Thomas Nelsen	24	26 ¹ / ₃		12	3		2	1	FLG	
Matz Outzen			1							
- - - af Kabdorpmark			1							
Peter Eschelsen	24	24		10	6		2	1	FLGS	
Eschel Jepsen			1							
Peter Matzen									L	
Nis Jepsen							1		S	
Pouel Andersen									S	

Efter jordebogen for 1596—97 var den senere »Lindgaard« paa det tidspunkt beboet af Jenns Matzenn og Peter Gregersen, og der kan derfor næppe være tvivl om, at det er den samme gaard, som den Matz Jensen, Jes Outzen og Marquardt Negelsen i fællesskab havde i besiddelse et halvt aarhundrede tidligere. Gaardens afgifter var nu fastsat til: »2 Mark 5 Skilling og 8 Penninger i Penge, samt $\frac{1}{4}$ Td. Smør, 9 Skp. Byg, 2 Øre og 3 Skp. Havre (= 39 Skp.), 1 Faar, 1 Gaas, 4 Høns, 1 Læs Hø, 26 Læs Træ, 6 Tdr. Kul, 1 Trave Neg og 2 Svin«. Paa disse specificerede afgifter, der ikke var lig med afgifterne for nogen anden gaard i Dalby, kendes garden i de efterfølgende jordebøger.

Endnu i 1616—17 nævnes Jenns Matzenn og Peter Gregersen som indehavere af garden, men i 1617—18 staar Nis Nielsen opført som dens besidder og som saadan nævnes han endnu i lensregnskaberne for 1646—47. At Nis Niensens gaard har været udsat for overlast og ødelæggelser under krigen 1627—29 fremgaar af en bemærkning i en kommissions jordebog fra tiden lige efter krigens ophør, i hvilken det hedder: »at Nis Nielsen i

Gaardene
og deres besiddere
i Dalby (1793):

- 1 Jens Pedersen
- 2 Andreas Nissen
- 3 Jens Andersen
- 4 Matthias Hansen
- 5 Jørgen Cl. Pedersen
- 6 Jep Nissen
- 7 Peder Møgensen
- 8 Hans Olufsen jun.
- 9 Hans Olufsen sen.
- 10 Jes Lauritzen
- 11 Ancker Lauritzen
- 12 Niels Michelsen
- 13 Peder Johannesen

Dalby ansaas at kunne svare Fjerdeparten af sine Afgifter, idet der dog i Stedet for 2 Svin skulde ydes 1 Svin«, og senere i lensregnskabet 1629—30 oplyses det, at Niels Nielsen i dette aar, paa det ene svin nær, blev helt fritaget for at svare sine afgifter. Under krigen 1644—45 gik, som andet steds nævnt, egnen syd for Kolding fjord heller ikke ram forbi med som følge, at i regnskaberne for Haderslevhus len 1646—47 findes Nis Nielsen i Dalby i en fortegnelse over bønder, der ifølge »Kongelig Majestæts Benaadningsbrev af 22. May 1647« maatte forskaanes for fripenge og landgilde og det tilføjes yderligere, at han var »forarmet«.

Hvorvidt Nis Nielsen ogsaa har oplevet svenskekrigen 1657—1660, hvis odelæggeser, ikke mindst paa denne egn, var endnu langt værre end de to foregaaende krige, kan ikke oplyses. I jordebogen for 1665—66 nævnes i hvert fald atter en mand ved navn Peter Gregersen som besidder af gaarden, uden at det dog er lykkedes at paavise noget slægtskab mellem ham og den tidligere nævnte Peter Gregersen. Afgifterne var omtrent de samme som i 1596—97, men det bemærkes dog nu, at gaasen skulde være »greis« (= ældre, større) og i senere jordebøger »feis« (= fed). De 4 høns, hølæsset, de 26 læs træ og de 2 svin er nu helt udeladt.

I amtsregnskabets brødereregister for 1666 oplyses, at samtlige Dalby bønder, med undtagelse af Peter Gregersen og Iffuer Nielsen, tilsammen skulde betale en bøde paa 10 rdl. for »een Forthe (= drivvej til kreaturer), de haver ulovligen udhuggen for Peter Gregersen«. I jordebogen for 1672 omtales Peter Gregersen som indehaver af gaarden med de tidligere nævnte

faste afgifter, men hertil var i efterkrigsaaene efter 1660 kommet 8 rdl. 36 sk. i »Dienstgeld« og 4 mk. i »Lægdsoksepenge«. Det har aabenbart knebet for Peter Gregersen at udrede sine afgifter, thi i de efterfølgende aar nævnes han – ligesom næsten alle af denne egns bønder – gentagne gange i amtsregnskabernes restancelister. I 1708 eller maaske nogle aar tidligere synes Niels Petersen at have overtaget gaarden efter sin far og i en beretning om Rentekammerets undersøgelseskommission i aarene 1708–15 har udarbejdet over Tyrstrup herred, findes følgende beskrivelse af gaarden:

»Niels Petersen, anstatt seines Vaters Peter Gregersen, 1 Hoff, auf Dalbyefeld 5 Ottingen, auf Kastrupfeld aber nur $\frac{1}{2}$ Otting. Veste, $\frac{31}{32}$ Pflug, Bunden, hat keine Shoete (= skøde).

Die Gebäude bestehen in

11 Fach Wohnhaus

18 Fach Scheune

wobey ein kleiner Fruchtgarten.

Aussaath an	Rocken	3 T.	4 Schep.	
	Gersten	8 -	6	—
	Haber	21 -	4	—
	Buchw.	1	6	—
Heuwindung		17	Fuder	
auf Strarupfeld		$\frac{1}{4}$	Fuder	
Gräsning				
auf gemeiner Weyde		6		
noch aparte		2		
auf den Kuhegang		10		18 St. Vieh

Die Besetzung bestehet in

6 Kuhe

1 alte Kuhe

2 St. Jungvieh

6 Kälber, so Jahr alt,

6 Schaaffe

6 Pferde

Die Höltzung ist verhauen, doch aber im guten Riesbuchen Anwachs. Giebt dagegen im Register

Landgl. und desgl.	26 rd. 22 sk. 6 p.
Contribution	25 rd.
Magazin Korngl.	3 rd. 4 sk.

An den Priester zu Wonsyld	6 Schep Gersten
noch an Dalbye Kirche	4 sk.
Kuhgeld vor 1 Kuh	1 sk. 6 p.

Restanten

in seel. Peter Hansen Zeit	134 rd. 38 sk. 3 p.
Koefodten Zeit	124 rd. 6 sk. 3 p.
Heyen Zeit	57 rd. 15 sk. 1 p.

Hat bey die gebotene 80 rd.
sein Verbleiben und geschicht die Zahlung
in Cronen.

Ist arm und kann nicht als etwann 80 rd. bezahlen,
als auf Fast. $26\frac{2}{3}$ rd., Joh. $26\frac{2}{3}$ rd. und Mich. $20\frac{2}{3}$ rd.

Privatschulden

an Elfa Nistochter, sein Dienstmagt,	9 rd. 16 sk.
Hans Hansen, sein Knecht,	3 rd.
Christen Jensen in Gröndinghoed	2 rd.
Knud Andersen in Colding	2 rd. 32 sk.

Zehenden Rocken 2 Trabe, Garsten $5\frac{1}{2}$ Trabe, Haber $5\frac{1}{2}$ Trabe. Buchw.
Priester und Küster gebühr für einen vollen Hof, wie auch Hoffdienst.«

I 1716 maatte Mads Hansen betale 16 sk. i bøde, fordi han havde givet Niels Petersen i Dalby en ørefigen; og i brøderregistret for 1717 nævnes Hans Frandsen i Dalby, der overtog »Lindgaard« efter Niels Petersen, sammen med Hans Rasmussen i Vonsild, da hver fik en bøde paa 16 sk., »fordi de ikke mødte paa Herredstinget for at være to af de ordinaire 8 Stokkemænd, hvorudover ingen Ting blev holden«. Hvornaar Niels Petersen har afstaaet Gaarden til Hans Frandsen kan ikke oplyses, men i 1721 faar Hans Frandsen igen en bøde paa 12 sk., denne gang for at have pløjet en søndag morgen, — formodentlig paa sin egen mark. Skønt Niels Petersen sandsynligvis maa have afstaaet gaarden til Hans Frandsen nogle aar før 1725. nævnes han dog stadigvæk i amtsregnskabet lister over den maanedlige kontribution til og med 1729. I brøderregistret for 1728 oplyses, at den tidligere nævnte Mads Hansen har talt nogle ærerørige ord til Hans Frandsen i Dalby, og da han efter stævning ikke mødte frem paa tinget, maatte han bøde 8 sk. »saavel for de udøste Skældsord, som for sin Ulydighed«. Aaret efter var det dog Hans Frandsens tur til at bøde 8 sk., fordi han »haver opført sig usømmelig for Retten og gjort Ulyd, hvor(for) Hr. Krigskommissær Simonsens Fuldmægtig imod hannem haver reserveret 8 sk.

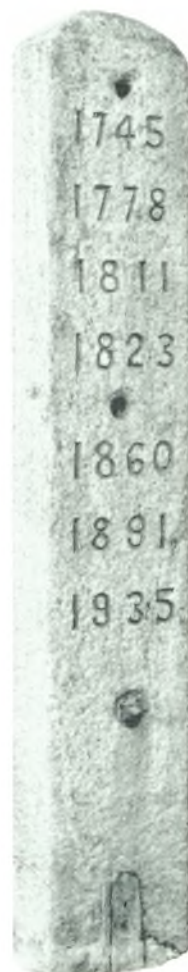
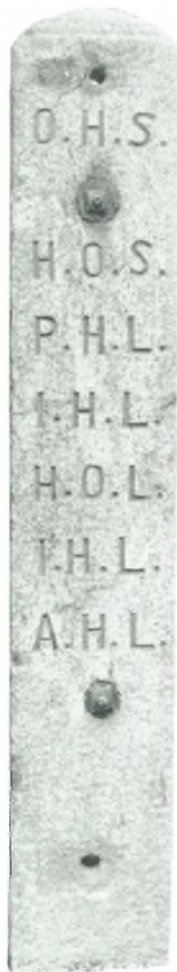
for brøden«. I samme register for 1738 ses det forøvrigt, at »Hans Frandsen og Sven Christensen i Dalby haver haft Slagsmaal i Sognefogeden Peder Lauritzens Hus«, hvorfor de hver maatte bøde 8 sk., og i 1745 maa Hans

Frandsen endnu en gang bøde 8 sk., fordi »han haver opført sig unyttig over(for) Retten«.

Ifølge en den 8. august 1745 oprettet købekontrakt afhændede Hans Frandsen sin gaard til *Oluf Hansen* fra *Fjelstrup* for en købesum paa 360 rdl. m. m. Gaardens bygninger, der maa formodes at være opført paany i Peter Gregersens tid, bestod af et solret liggende indhus paa 11 fag, af hvilke de 5 fag var en saakaldt »udbygget kvist« beregnet til bolig for aftagtsfolk eller ejerens ugifte søskende. Huset stod paa syldsten og var et straa-tækt bindingsværkshus med murede tavler og nogle faa og smaa blyndfattede vinduer. De to udhuse, lo og stald, paa til-sammen 17 fag, var to almindelige straa-tækte bulhuse. Gaardens besætning og inventar var ved overtagelsen: »5 Beester (= heste), 2de følle, 3 Køer, 3 Tredie Aars stude, 2de andet Aars nml. en Qvie og et stud, 3 Aaringer og 2de spæde Kalve, nog 3 faar og 2de Lam, Item et Soe og 4re Griise. Item 1 Plou og 2de harrer, 2de Vogene og 2de Sleder tilliigemed alt andet tilhørende Vognredskaber, nog i Huuset forbliver det Bord udi Piselet, saa og et Brandjern.«

Da *Oluf Hansen Lind* i en meget betydelig grad synes at have forbedret bygningerne paa sin gaard og udvidet dens besætning, er det uden tvivl ogsaa i hans tid, at et nyt, tredie udhus er blevet bygget. Efter hans og hans hustrus pludselige død i 1777 overtog den kun 17 aarige ældste søn *Hans Olufsen Lind* gaarden.

Kort tid før *Oluf Hansens* død var efter mange aars drøftelser mand og mand imellem udskiftningen i Dalby endelig blevet gennemført. I Tyrstrup herreds tingbog ses det i denne forbindelse, at den 16. juli 1776 har Peter Hansen Raben i Dalby indgivet klage imod Jørgen Jørgensen, *Oluf*

Hansen, Anders Nissen og Matthias Hansens enke i Dalby angaaende de ved udskiftningen opstaaede omkostninger. Den 10. september 1776 og den 18. februar 1777 indleveredes der skriftlige indlæg i sagen. Disse er ikke indført i tingbogen og ikke bevarede. Af en kendelse, afsagt den 15. april 1777, fremgår det, at sagen drejede sig om godtgørelse for transporterung af overførster og officialerne. Den 1. juli og 20. august 1778 blev der ført vidner i sagen, men det ses ikke, hvad resultatet blev.

I det saakaldte »Setzungs-Instrument« fra 1790*) angives »*Lindgaard*«s størrelse at være 94 tdr. 5 skp. 7 alb. og efter bonitet 39 tdr. 6 skp. 10 alb., hvortil for denne gaards (nr. VIII) vedkommende er tilføjet for et boelssted henholdsvis 5 skp. 9 alb. og 3 skp. 9 alb., mens hele landsbyen Dalby angives at være efter kvantitet o. 1204 tdr. og efter bonitet o. 443 tdr. Ialt ydedes der i canon 592 rdlr. 20 sk. 7 p. af de 8 selvejergaarde og de 4 fæstegaarde.

Den nøjagtige specifikation, som den findes i ovennævnte »Setzungs Instrument«, er aftrykt side 154—155.

Paa det af Friedrich Feddersen i 1787 tegnede kort over landsbyen Dalby er det angivet hvilke marker og lodder, der ved udskiftningen er blevet tildelt de forskellige gaarde.

Faa dage før sin død i 1811 afstod *Hans Olufsen Lind* »*Lindgaard*« til sin næstældste søn *Peder Hansen Lind*, som ejede den til 1823, paa hvilket tidspunkt han solgte den til sin nogle aar yngre bror *Johannes Hansen Lind*. Han fortsatte nu, som baade hans far og hans bror saa smaat var begyndt, med at lave afvandingsgrøfter, diger og plante hegn om markerne samt fjerne sten og buskvækster og ved mergling og mere rationel dræning at forbedre jordens kultur. I 1833 flyttede han gaarden ud til dens nuværende plads i marken Sellehave (Forrehave) syd for landsbyen. Den grundmurede hovedbygning blev opført af mursten, der blev brændt ude paa en af gaardens egne marker, og muret op med »lerelte«. Selvom maaske en enkelt skillemur i tidens løb er blevet flyttet lidt og bortset fra udvidelser af loftsetagen, staar denne bygning med sine solide, tykke mure og sine store beboelsesrum uforandret den dag i dag som et typisk eksempel paa, hvilke krav en nordslesvigsk storbonde stillede til sin bolig for 125 aar siden. Ved opførelsen af de tre stald- og ladebygninger blev en betydelig del af det svære egetømmer og de tykke og brede egetræsbulfjæle fra »skjerværket« i den gamle gaards bygninger brugt.

I 1838 angav *Johannes Hansen Lind*, »*Lindgaard*«s tilliggende, — efter

*) Den nye skyldsetning paa grundlag af en ny matrikulering efter hvilken skatter og afgifter blev beregnet efter boniterede tønder i stedet for efter plovtal.

VIII. Hans Olufsen

Namen der Ländereien	Grösse nach der					
	Quantitet			Bonitet		
	Ton.	Schl.	^{16/}	Ton.	Schl.	¹⁶
Hænetschau	5	5	14	4	6	9
	11	3	12			
Fæledschau	6	7	4	2	5	1
Høybörger Haue	2	6	13	4	3	1
	5	5	9			
	1	-	2			
Kalkier	2	6	8	4	-	8
	1	5	8			
	5	-	8			
	3	5	8			
Fæledshaue	3	5	8	3	5	14
	2	1	6	7	5	15
Stidshaue	13	-	7			
Kirkekoppel	8	7	13			
Odderes Agger an der Landbohler Peter Johannesen überlassen	2	6	2	1	1	13
Westermark an Hans Ahrendsen überlassen	5	1	2	1	4	12
		5	8			
Westermark	2	6	14	3	1	8
	2	6	14			
	2	6	14			
		2	1			
		4	2	4	4	3
Haustoft		6	5			
Baustelle und Kohlhof	1	-	13			
Des Schmidts Baustelle und Kohlhof, gemeinschaftlich mit Nr. 5 und 6			4			2
Summa ...	94	5	7	39	6	10

VIII. Hans Ahrendsen.

Toft nach Abzug des Fusssteiges		4	3		2	13
Baustelle und Kohlhof		1	6		-	12
Summa ...		5	9			

at han kort tid forinden havde solgt en del af Hænetskoven og sin andel i Svanemosen fra, — at være følgende:

Om Landeriets Tønders tal Quantite og Bonitæt, som Jeg har i Besid til min Gaard.

	No.	Quantitet			Bonitet		
		Tdr.	Skp.	Sextd.	Tdr.	Skp.	Sextd.
Hænetskoven	1	17	1	10	4	6	9
Forrehav eller Scllehav m. m.	2	6	3	4	2	5	—
Wildgaardshav og Landbolstedet som er udlagt i den, m. md.	3	13	7	6	6	1	7
Wanghav m. md.	4	8	7	5	4	2	1
Nørre Kastruptveed m. m.	5	6	—	3	3	1	11
Synder Kastruptveed	6	4	5	1	2	3	12
Høibøgerhav	7	8	2	13	3	6	12
Troldhav m. m.	8	9	6	11½	3	7	14
Kalkjer m. md.	9	9	4	8	4	—	8
Krogshav m. md.	10	9	7	12	4	3	1
Geielshøi m. m.	11	6	1	2	2	3	10
Fælleddshav m. m.	12	9	4	6	3	5	14
Mosen paa Svanmose	13	1	5	8½	—	—	7½
Har i Besid den Summe		112	1	10	46	—	10½
Mosen ÷		1	5	8½	—	—	7½
		110	4	1½	46	—	3
Skoven ÷		17	1	10			
		93	2	7½			

Lindgaard, den 24. November 1838.

s. Joh. Lind.

Om Tønde tal og Indtægter Størrelse. En quantitet Tønde Land indeholder
□ 320 Roder eller 20.480 Alen og 1 Skiep 2.560, og 1 Sext: 160 □ Alen.

Indtægternes Størrelse i 1838.

	Tdr.	Skp.	Sext.	
Forrehav	7	6	5	
Fælleddshav	10	2	6	
	18	—	11	2 Indtægter
Geielshøi	6	1	2	
Krogshav	9	7	12	
Deri er Eng 2 Tdr. 2 Skp.	16	—	14	2 "
Troldhav	9	7	8	
Synder Kastruptved	6	1	13	
Eng 1 Tdr. 4 Skp.	16	1	5	2 "

	Tdr.	Skp.	Sext.	
Høibogerhav	8	2	13	1 Indtægt
Eng 1 Tdr.				
Kalkjer	8	4	8	
Norre Kastrupved	6		3	2
Eng 4 Skp.	14	4	11	
Wanghav	7	1	9	
Wilgaardshav	10	4	—	2 "
Eng 1 Tdr. 6 Skp.	17	5	9	
	90	7	15	
Skoven	—	—	—	
Kalhøkkerne	2	2	8½	1 "
	93	2	7½	

(Se skema side 158.)

Gaardens inventar og besætning blev i 1842 angivet som følger (de i parentes nævnte tal er dog fra 1856):

4 Arbeidsvogne	Værdi: 96 rdl.	
1 Stadsvogn og 1 Kassevogn	144 -	(260 rdl.)
3 Plove	24 -	
4 Harver	12 -	77 sk.
Smaaredskaber	41 -	58 -
6 Sæt Sele- og Ridetøi	84 -	77 -
1 Kane	16 -	
3 Skovslæder	12 -	77 -
1 Kornrensemaskine	16 -	
9 Heste	608 rdl.	(1250 rdl.)
22 Køer	528 -	(968 -)
1 Tyr	16 -	(20 -)
12 Stude	288 -	(360 -)
10 toaarige	128 -	(186 -)
10 Kalve	64 -	(100 -)
Sviin	56 -	(56 -)
9 Faar	16 -	(16 -)
		(2 Kalve Qvier 70 -)

Ved sin fars død i 1860 overtog *Hans Olufsen Lind* fødegaarden, som han besad indtil han, kun 48 aar gammel, døde i 1877. Karakteristisk for hele hans levende forstaaelse af tidens krav og indflydelse paa landbrugets udvikling i midten af 1800-tallet er de mange gennemgribende forandringer af gamle hævdvundne driftsformer, han indførte, som bl. a. havde til

Udskreven efter Afsætningsbog Joh. Lind's Eiendom	Gaardens No. fra hvilken Koblerne ere kommen	Bonit over Ager Norm å Td. til						Bonit over Skov Lands Norm å Td. til						Bonit over Eng Land å Td. til						Summe efter alle Boniteret Tønde efter Udgift				
		Ager			Land			Skov og Buskland			Eng			Land										
		Quantite			Bonite			Quantite			Bonite			Quantite			Bonite							
	Skp.	Tdr.	Skp.	Sxt.	Tdr.	Skp.	Sxt.	Skp.	Tdr.	Skp.	Sxt.	Tdr.	Skp.	Sxt.	Skp.	Tdr.	Skp.	Sxt.	Tdr.	Skp.	Sxt.			
Hænetskov	VIII	—	—	—	—	—	—	$\frac{1}{8}$ } 15 $\frac{3}{8}$ } 22	5	5	14	3	—	7	—	—	—	—	—	—	—	4	6	9
Sellehav m. mere	VI	13	6	3	4	3	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	—
Wildgaashav m. mindre ...	IX	$\frac{1}{2}$ } 11 $\frac{1}{2}$ } 13	6	3	15	4	5	12	—	—	—	—	—	—	20	—	7	8	—	3	—	6	1	7
Wanghav m. mindre	XI	{ 10 12	3	—	7	2	3	9	—	—	—	—	—	—	20	—	6	12	—	3	10	4	2	1
Nørre Kastruptveed m. m..	III	10	6	—	3	4	6	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	11
Synder Kastruptveed m. md.	V	10	4	5	1	3	5	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	12
Høibygerhav m. md.	VIII	$\frac{1}{2}$ } 13 $\frac{1}{2}$ } 11	2	4	2	1	5	4	—	—	—	—	—	—	18	1	—	2	—	3	10	3	6	12
Troldhav m. mindre	VI	13	4	6	12	3	—	2	—	—	—	—	—	—	20	4	7	15 $\frac{1}{2}$	2	—	2	3	7	14
Kalkjer m. mindre	VIII	12	2	6	8	1	7	—	—	—	—	—	—	—	$\frac{1}{4}$ } 12 $\frac{3}{4}$ } 24	1	5	8	1	1	—	4	—	8
Krogshav m. mindre	VII	$\frac{1}{2}$ } 12 $\frac{1}{2}$ } 15	3	7	8	2	5	—	—	—	—	—	—	—	$\frac{1}{2}$ } 11 $\frac{1}{2}$ } 18	1	—	6	—	6	2	4	3	1
Geilshøj m. mere	II	14	3	7	11	2	2	2	—	—	—	—	—	—	{ 12 20	1	2	2	—	1	7	2	3	10
Fælleshav m. mere	VIII	$\frac{1}{2}$ } 12 $\frac{1}{2}$ } 16	3	5	8	2	3	11	—	—	—	—	—	—	20	2	1	6	—	6	15	3	5	14
Summa:		72	2	9	48	1	14		17	1	10	7	1	13	20	7	13 $\frac{1}{2}$	9	1	4	46	—	3	

følge, at der straks efter hans overtagelse af gaarden blev anskaffet nogle for den tid højst moderne redskaber, som en hakkelsemaskine (67 rdl.), en hesterive (7 rdl.) og en tromle (6 rdl.), ligesom ogsaa en del paakrævede forandringer af de forskellige driftsbygningers indretning blev udført.

Efter hans død ledede hans enke gaardens drift, indtil den ældste søn *Johannes Hansen Lind* blev myndig og selv kunde overtage den (1891). I hans tid blev to af de fra 1833 bestaaende driftsbygninger revet ned og nye, betydeligt større, opført (1904). Men i 1929 blev disse bygninger delvis ødelagt af en ildebrand og maatte derfor bygges op paany. I 1935, efter at han nominelt havde været ejer af »*Lindgaard*« i 44 Aar, døde *Johannes Hansen Lind*, og gaarden blev derefter overtaget af hans yngste søn, »*Lindgaard*«s nuværende ejer, *Age Hansen Lind*. I 1943 hærgede ildsvaade igen gaarden og ødelagde en væsentlig del af driftsbygningerne, som nu ved deres genopbygning blev udvidet ganske betydeligt og givet en størrelse og indretning, der er i overensstemmelse med et moderne landbrugs tarv og »*Lindgaard*«s nuværende størrelse. Ved en gennemgang af de paagældende skyld- og panteprotokoller fra 1745, da »*Lindgaard*« kom i slægtens eje, viser det sig, at saa godt som alle dens efterfølgende ejere ved køb eller mageskifte har udvidet og samtidig arronderet gaardens tilliggende ganske betydeligt.

»*Lindgaard*« har idag et tilliggende paa c. 231 tdr. land (= c. 127,4 ha), mod i 1838, da den var paa c. 93,4 tdr. land hamborger maal = c. 136,5 tdr. land dansk maal (= 75,3 ha).

Paa det af Friedrich Feddersen i 1787 tegnede kort over landsbyen Dalbye, paa hvilket er angivet, hvorledes fællesmarkerne ved udskiftningen er blevet fordelt mellem de forskellige gaardbesiddere (se s. 21), er de marker, der den gang blev tildelt »*Lindgaard*«, skraveret. I 1838, fem aar efter, at gaarden var flyttet ud til sin nuværende plads, var ved køb, salg og mageskifte sket en del ændringer af gaardens tilliggende, saaledes at nu kun de med O angivne marker hører ind under »*Lindgaard*«. I de herefter følgende aar indtil 1955 er gaardens areal yderligere blevet udvidet saaledes, at de marker, der ligger samlet indenfor de dobbelte linier, sammen med den angivne del af Hænetskov, nu udgør gaardens tilliggende.

Ialt omfatter dette følgende marker, der bærer de fra udskiftningstiden kendte gamle navne:

Stidshave (= vangen ved stien), *Langgerhave*, *Folegrav* (= lavningen for de unge heste), *Gejlshøj* (Gyvelhøj), *Selje*- eller *Forrehave* (Selje = en art piletræ, forre = foran (gaarden) liggende mark), *Vildgaashave*, *Fælledshave*, *Troldkær*, *Højbogehøve*, *Stengeltoft* (en toft med sten og kildevæld) og *Hænetskov* (indhegnet skov).

Her maa dog tilføjes, at ved sammenlægning af forskellige marker, der

i disse aar helt eller delvis er kommen ind under »Lindgaard«, er efterfølgende gamle marknavne forsvundet: Bingkjær (bing = en kasse til opbevaring af korn). Krogshave (krog dannet af møllebækken), Vanghave, Kalvekær, Nr. og Sdr. Kastrup Tved (Kastrup = en forsvunden bebyggelse, tved = rydning).

Betegnende for den udvikling, landbruget har gennemgaaet i disse to hundrede og ti aar, »Lindgaard« har været i slægtens eje, er forskellen mellem besætnings- og driftsinventarfortegnelserne og folkeholdets størrelse, saaledes som tallene foreligger med omtrent 100 aars mellemrum.

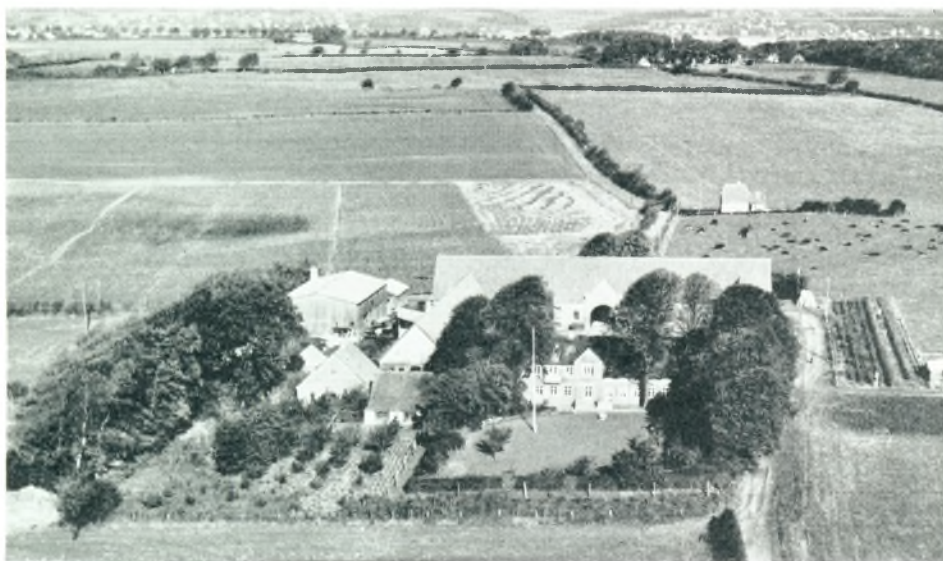
For at faa et tilnærmelsesvis rigtigt sammenligningsgrundlag har jeg skønsomt, paa grundlag af de foreliggende oplysninger, anslaaet tallene for aarene 1745 og 1842, som de formodentlig vilde have været, saafremt gaarden i disse aar havde haft samme driftsareal som i 1955.

Besætning:	1745	1840	1955
Arbejdsheste	13	17	4
Malkekøer	7	43	70
Tyr	Bytyr	1	2 og insemin.
Ungkvæg	18	42	25
Kalve	5	18	38
Svin	12	28	100
Faar	11	20	—
Folkehold:			
Fastansatte mandlige medhjælpere	?	8	7
" kvindelige medhjælpere	?	5	2
Driftsinventar:			
Arbejdsvogne (beslaget vogn, trævogn) ..	5	8	5
Slæder	4	6	1
Plove	2	5	2
Harver	5	7	8
Tærsk- og kornrensingsredskaber eller maskiner	Pleje, kornsold	Pleje, kornrensemaskine	Mejetærsker

Hertil kommer yderligere for 1955:

2 traktorer, 1 selvbinder, 1 slaamaskine, 1 høvender, 2 hesteriver, 2 tromler, 2 gødningsspredere, 1 slaglemølle, 1 radrenser, 1 roeoptager, 1 tørvaske, 1 ajlepumpe m. m., 1 tørsilo, 2 lagersiloer, 2 transportører, 1 malkeanlæg med køling, eget vandværk, 15 elektromotorer m. m.

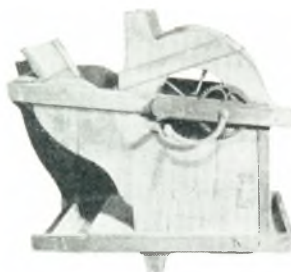
Den 8. august 1945, den dag, da »Lindgaard« for 200 aar siden kom i slægtens eje, var en stor del af Lind-slægtens medlemmer samlede til en mindesammenkomst paa den gamle slægtsgaard. Ved denne lejlighed blev det besluttet at indsamle bidrag fra saa mange af slægtens nulevende med-

»Lindgaard« (1953).

lemmer som muligt, for derved at fremskaffe de fornødne midler til fremstillingen af et bomærke, som man ønskede – og ogsaa fik tilladelse til – at lade anbringe paa hovedbygningens gaardside.

Man satte sig i forbindelse med billedhuggeren Ib Schmedes, København, som derefter huggede slægtens bomærke, et lindetræ, ud i lys sandsten. Ved en højtidelighed nogle maaneder senere blev bomærket afsløret, og samtidig blev en deklaration tinglyst, hvorved »Lindgaard«s nuværende ejer forpligtede sig selv saavel som gaardens efterfølgende ejere til i fremtiden at værne om dette slægtsmærke, der aldrig maa fjernes fra »Lindgaard«s hovedbygning (se side 146).

Kornrensemaskine (1846). »Lindgaard«.

FORTEGNELSE OVER »LINDGAARD«s EJERE:

- 1542. MATZ JENSEN, JES OUTZEN, MARQVARDT NEGELSEN
- 1596. JENNS MATZENN, PETER GREGERSEN
- 1617. NIS NIELSEN
- 1665. PETER GREGERSEN
- 1708. NIELS PETERSEN
- o. 1721. HANS FRANDBEN
- 1745. OLUF HANSEN LIND
- 1777. HANS OLUFSEN LIND
- 1811. PEDER HANSEN LIND
- 1823. JOHANNES HANSEN LIND
- 1860. HANS OLUFSEN LIND
- 1891. JOHANNES HANSEN LIND
- 1935. AAGE HANSEN LIND

BREMS-SLÆGTEN

SKÆRBÆK — HERSLEV — BRØNDSTED

Paa en bakke lige nord for Kolding fjord, højt hævet over den landsby, der har givet baade den og sognet navn, ligger *Taulov* kirke, saa skønt og frit som kun faa kirker i vort land. Denne gamle hvidkalkede kirke er i dag, som den har været det i aarhundreder, det punkt, hvortil øjet altid søger, hvor paa egnen man end færdes. Gennem glughullerne i dens gamle kamtakkede taarn, der altid tegner sig saa skarpt og smukt mod en blaa himmel, ser man ud over Lille Bælt og hele den egn, baade syd og nord for Kolding fjord og paa Vestfyn, hvor alle mine forfædre og saa godt som hele min slægt, saavel paa fædrene som mødrene side, har levet deres liv og haft deres virke i sikkert langt længere tid end de fem hundrede aar deres spor kan følges tilbage.

Ned mod fjorden ligger landsbyen *Skærbæk* med sit fiskerleje og sin havn. I tidligere tid, o. 1650 og før den tid, var den velkendt for sin helligkilde, »Korskilden«, hvortil man valfartede viden om fra for at søge helse. Her, ikke ret langt fra det nu helt forsvundne Hønborg slot, laa ogsaa ud imod vest de Skærbæk bønders fælles kohave, den saakaldte Emrits (Emmernes), som Christian IV under et besøg o. 1634 gav befaling til skulde være stedet, hvor den fæstning skulde bygges, der i fremtiden skulde forsvare Jylland mod fjender fra syd, — en ordre der dog aldrig blev udført.

Her i Skærbæk maa en gang i den sidste halvdel af 1500-tallet *Anders Bierg*, der er den ældst kendte stamfader til min mødrene slægt, der senere tog navnet *Brems*, være født, formodentlig paa den »*Bierigsgaard*« ved Kolding fjord, som han i 1634 staar nævnt som ejer af.

Hvornaar han døde vides ikke, men da hans søn *Hans Ander-*

sen *Bierg*, der overtog gaarden efter faderens død, er født o. 1622, kan det betragtes som sikkert, at han som ældre mand, ligesom egnens øvrige beboere, har maattet gennemgaa alle mulige trængsler og afsavn, og maaske ogsaa set sin egen gaard udplyndret og ødelagt af de svenske tropper, da de med *Torstenson* i spidsen drev danskerne foran sig, som en flok faar ind i en fold ved *Lyngs Odde* (*Snoghøj*), hvor de efter uophørligt i 3 dage at være blevet beskydt maatte overgive sig. En bondemand, *Anders Olsen* fra *Børup*, har senere fortalt om sine oplevelser i den tid:

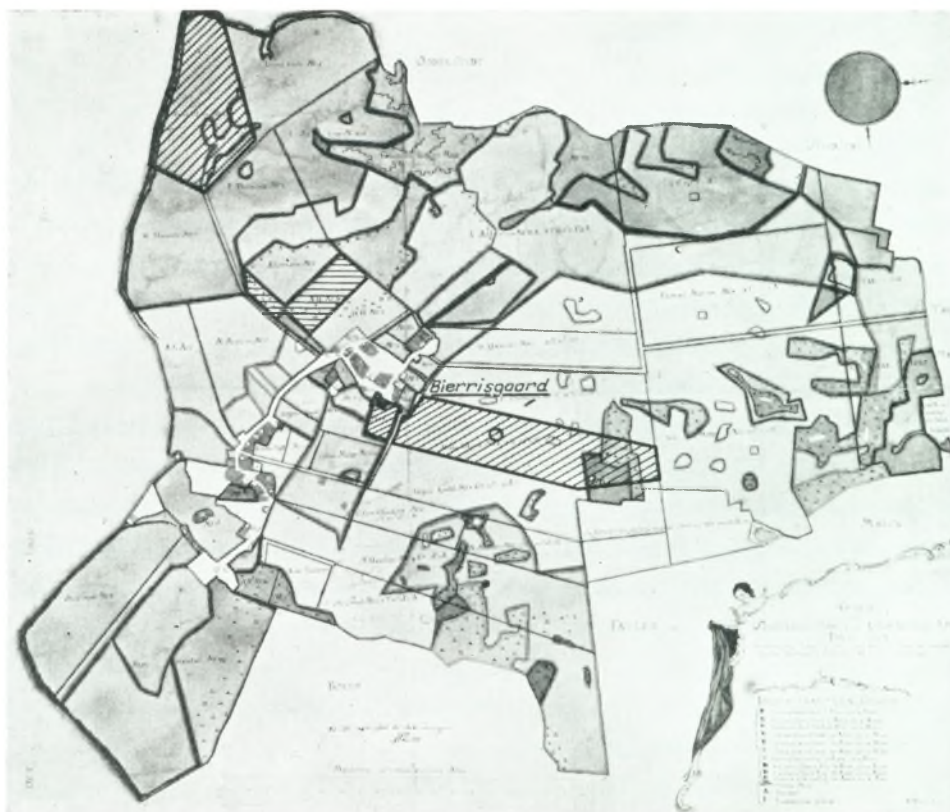
» . . . forleden til den 9de Januarij 1644, der de Svenske først indkom udi Jylland, da haver den ganske Arme slagen *Lejr* udi en liden Landsby ved Navn *Børup* i *Koldinghus Len*, hvor jeg ibor, saavel som og de meste andre omliggende Byer, hvor Armeen er bleven liggende, indtil de *Skansen* ved *Snoghøj* bekom og erobrede. Imidlertid haver jeg fattige Mand med min Hustru og smaa Børn med andre fattige Folk og stor Elendighed maattet løbe udi Skov og Kær udi nogle Dages og Nætters Tid; da haver de os fraplyndret alt, hvis fattig Formue vi havde og ruineret Huset jeg iboede, saa jeg med stor Livsfare om Nattetide er kommen fra *Fjenden* over til *Fyen*. Hvilken min Genvordighed jeg for velbaarne *Rigens Marsk* haver andraget. Saa har hans Velbaarenhed med velbetænkt Middel og Anslag ladet os fattige fordrevne secundere og saa efter hans Velbaarenheds Begæring haver jeg med andre hans Velbaarenheds Tjenere og Knægte ladet mig bruge, hvor Hans Excellence kunde gjøre *Fjenden* Afbræk og Skade, og alt saadant med stor Perikel og Fare ved Dag og Nat.«

Overalt, ogsaa i de omliggende sogne, havde fjenden plyndret og ødelagt bøndernes have og gods og afbrændt deres gaarde. I *Skærbæk* var saaledes to gaarde og 9 boel helt ødelagt, mens hele *Gudsø by* var brændt. Samtidig med at bønderne rundt omkring paa denne egn maatte genopbygge deres gaarde, blev de samtidig beordret til i stor stil ogsaa at yde hjælp baade med mænd og heste til at køre de enorme mængder jord sammen, der var nødvendig for at bygge voldene omkring fæstningen paa *Bersodde*, det senere *Frederiksodde* (*Fredericia*).

Godt var det dog, at det var blevet gjort, thi der kom ikke til at gaa mange aar før denne egn igen blev krigsskueplads, og fæstningen kom til at gøre sin nytte. I sommeren 1657 kom de svenske tropper igen for, som de regnede med, i løbet af et par dage at kunne indtage den i huj og hast opbyggede fæstning paa Bersodde. Det lykkedes imidlertid ikke, og svenskerne blev derfor nødt til at belejre fæstningen fra sidst i august 1657 til 28. januar det næste aar. Ved Bredstrup kirke indrettede de deres befæstede lejr, ved Taulov kirke og paa bakkerne ved Skærbæk havde de forskellige afdelinger og vagtposter staaende. I Skærbæk kohave blev der opkastet en skanse til værn for de svenske skibe paa fjorden. Som en milelang fæstningsgrav laa dalstrøget fra Lillestrand (Rands Fjord) til Gudsø Vig ved Kolding Fjord med dets moradser og bundløse møser, og overalt i egnen hærgede de svenske krigsfolk. I et tingsvidne af 5. august 1662 hedder det om hele denne egn: »at al Husbygning her var i Herredet blev af Fjenderne og Krigsfolket ganske afbrændt, ruineret og forødt, saa her fandtes ikke nogen Bygning, enten i Byer eller paa Enstedgaarde, Boelle eller Huse, mens allesammen øde«.

Hans Andersen Bierg, der jo allerede var voksen, da hans hjemstavn saaledes var blevet hærget af de fjendtlige tropper, har derfor ikke haft nogen let opgave at gaa ind til, da han overtog sin fødegaard, der jo sikkert nok helt eller delvis har været ødelagt. Hans hustrus navn kendes ikke, men alt tyder paa, at hun har været en datter af *Jesper Jensen* i Børup, thi d. 6. sept. 1681 udstedte *Hans Andersen Bierig* i Skærbæk paa sin hustrus vegne sammen med Hans Ibsen i Børup og Niels Ebbesen i Bredstrup, et skøde paa Elbo herredsting, som »til Pouell Jespersen i Børup bortskiødede og afkald gav paa denne hans paaboende gaard«, i deres egenskab af arvinger efter den *Jesper Jensen* i Børup, der som vidne for det samme ting d. 7. maj 1673 erklærede, »at han kan mindes i 36 aar«, hvilket altsaa vil sige, at han maa være født o. 1630.

Hans Andersen Bierg havde i sit ægteskab 3 sønner og 3 døtre, og af disse ser det ud til, at sønnen *Ude* i nogen tid maa have boet i Taulov præstegaard — formodentlig som leder af denne gaards

Kort over Skærbæk (Tavlov sogn) (1773).
 ■ »Bierisgaard« (skraveret).

avlsbrug, indtil han i 1711 fæstede »Niels Bassis fradøde gaard i Skærbæk«, med hvis datter, *Mette Nielsdatter Basse*, han et par aar i forvejen var blevet gift.

Niels Nielsen Basse var barnefødt i Gammelby mølle i Pjedsted, — hvor alle rejsende til Vejle, Snoghøj og Fredericia altid vekslede forspand. Han var sandsynligvis en søn af den i matriklen for Koldinghus amt i 1664 nævnte derboende *Niels Hansen Møller*. Omkring 1674 kom han til Skærbæk, hvor han overtog en gaard og blev gift med *Else Jepsdatter Basse*, der var født i Eltang som datter af *Jep Nielsen Basse* og dennes hustru *Kirsten*.

I den østlige del af *Herslev* by, ned imod engene, laa sognets eneste selvejgaard, som fra 1616—34 ejedes af *Povel Nielsen*

Griis, om hvilken det i 1663, efter krigen, hedder, at »halvtredie huus er ruineret« og et par aar senere, at »gaarden fattes 4 fag huus og lader under et og andet«.

17. november 1683 udstedtes paa Brusk herredsting et skøde af Karen Ottedatter, sal. Niels Pofuelsens i Herslev, til *Hans Sofrensens Ifuersen* »paa den halvdel af den selvejergaard i Herslev, han med sin hustru haver paabeboet, og han hende tilforn skal have tilskiødet«. Endvidere fremlagde *Hans Ifuersen* i Herslev forskellige andre pergamentsbreve, det ene fra 1648 »som Niels Pofuelen Buhl havde bekommet af Pouel Nielsen Buhl i Herslev paa al den bondebolig i Herslev, som Pouel Boll nu ibor«. Niels Pofuelen var *Hans Ifuersens* forgænger paa gaarden, men da dennes kone hed Maren Hansdatter, kan der dog kun være tale om, at det har været en direkte arv, hvis *Hans Ifuersen* har været gift to gange, hvilket vi ikke kan faa bekræftet, da stiftsprotokollen først begynder 1687 og kirkebogen 1688. I 1685 hedder det, »at gaarden har et nyeligen opsat Sals og Lade 10 Fag og 10 Fag gl. Salshus, Lade og Port 12 Fag. Besætning 2 B(eester), 5 Køer, 3 Ungnød, 2 Kalve, 8 Faar, 4 Sviin«, og et par aar senere angives dens hartkorn at være: 3 tdr. 7 skpr. 1 fdk. 2 alb. Den 28. marts 1700 finglystes et pantebrev, udstedt af *Hans Ifuersen*, hvori han pantsætter sin jord Enmerche kaldet. Kan han ikke tilbagebetale pengene inden et aar, forpligter han sig til at tilskøde præsten sin gaard paa nærmere vilkaar! I tingbogen finder vi dog under 21. februarii 1702, at »*Hans Ifuersen* af Herslev mødte for retten og tilstod, at han med sin hustrues villie og velberaad hu skødede til sin datter *Kiersten Hansdatter* og *Hans Hansen*, barnefødt i Taulov Nebel, det hoel, han paaboede, liggende næst sønden for Christen Madsen Dals gaard . . . og stod *Hans Ifuersen* og hans søn *Jens Hansen* af Haastrup tilligemed *Hans Hansen* for retten«.

Varmebækken (o. 1700).
»Trapholt«.

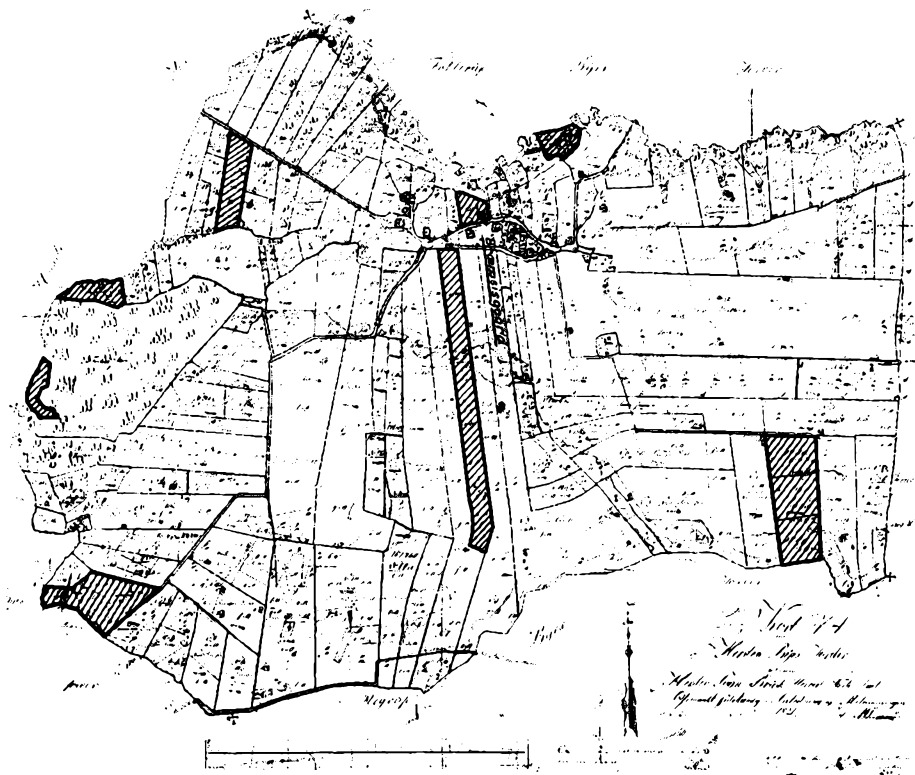
Bemeldte *Hans Hansens* Husbondholds-brev af $\frac{9}{9}$ 1716 lyder: Landgilde, Leding 1 Sk., 1 Ørte Rug, 1 Ørte Byg, 3 Skp. Kversthavre, 1 Brændeviin = 5 Rdl. 3 Mk. $2\frac{1}{2}$ Sk.

Det er umuligt paa det foreliggende grundlag at afgøre, om *Hans Hansen* oprindeligt har heddet *Brems* eller *Koed*. I sit ægteskab blev han far til 6 børn, og ved de tre ældstes og den yngstes barnedaab er han indskrevet i kirkebogen som *Hans Brems*, mens han for de to andres vedkommende bliver kaldt *Hans Koed* (d. æ.). *Koed*-navnet er gammelt og træffes flere steder paa denne egn, og det er derfor heller ikke udelukket, at der er en forbindelse mellem *Hans Koed* i Taulov Nebel og den *Hans Hansen Koed* i St. Velling, som i 1669 sammen med Søren Pedersen skødede halvdelen af en selvejergaard i Taulov Nebel til pastor Laurits Andersen Ringkøbing! Et andet skøde af 1630 viser, at Ude Nielsen i Taulov Nebel paa sin hustru Else Udes og sine børns vegne gav *Hans Koed* og hans arvinger skøde paa den ejendomsgaard i Velling, som *Hans Koed* paaboede.

Brems-navnet derimod træffes ikke paa denne egn, før vi møder *Hans Brems* i Herslev kirkebog i 1703. Der er derfor næppe nogen som helst tvivl om, at *Brems*-navnet oprindeligt er et kendingsnavn, som i sin tid er blevet givet en tidligere ejer af den gaard, *Hans Hansen Koed* overtog i 1702. Navnet er derefter blevet hængende ved gaarden og overført til dens efterfølgende ejere. Det er sandsynligvis fremkommet paa samme tilfældige maade, som saa mange andre kendingsnavne, der senere er blevet til slægtsnavne, og er i sin tid blevet knyttet til vedkommendes kaldenavn for at undgaa forvekslinger med andre.

I dette tilfælde synes det altsaa at være navnet paa en bremse (oksebremse = hypoderma bovi), man uvist af hvilken grund har valgt!

Af de forskellige overleveringer vedrørende slægtens og navnets oprindelse, bl. a. at slægten skulde nedstamme fra en adelig slægt *Brems*, fra en præst i den reformerte menighed i Fredericia eller fra en sydfra indvandret udlænding er i hvert fald ved nærmere undersøgelser intet blevet bekræftet. Ifølge Rietstap: Armo-

Kort over Herslev byes jorder (1821).

■ »Bræmsisgaard« (skraveret).

rial Général er mandslinien indenfor den danske adelige slægt *Brems* uddød o. 1660 og efter Thiset og Vittrup: Nyt dansk Adelsleksikon var ur-adelen *Brems* (eller *Bryms*) hjemmehørende paa Sjælland, hvor den omtales 1397 og 1446. I præstefortegnelserne fra de reformerte menigheder saavel i Fredericia som andre steder i landet, forekommer navnet *Brems* ikke. At der i Belgien findes en slægt *Brems* og i Tyskland, Holland og Rusland slægtsnavne som: Braems, Brøms, Brims, von Brømsen o. lign. er bekendt, men nogen nærmere forbindelse med indvandrere eller andre bærere af et af disse og lignende navne findes ikke. (For fuldstændighedens skyld bør dog tilføjes, at det naturligvis ikke helt kan udelukkes, omend sandsynligheden herfor kun er yderst ringe, at et tidligere

tyende hos et medlem af den adelige slægt *Brems* senere hen har beholdt dette navn som kendingsnavn, og ladet det gaa videre til sine efterkommere.)

Hans Hansen Koed Brems (d. æ.) og *Kirsten Hansdatter* havde som før nævnt 6 børn, hvoraf de to døde som spæde. Den ældste af sønnerne, *Hans Hansen Koed Brems* (d. y.), blev gift med den tidligere nævnte gaardmand i Skærbæk *Ude Hansen* og *Mette Nielsdatters* ældste datter *Anne* (* 1709), og efter i en aarrække at have bestyret sin fødegaard fik han i 1743 endeligt skøde paa den. I 1759 indsendte han følgende klage til regimentsskriveren:

»Velædle Hr. Regimentsskriver!

Deres Velædlighed vilde ikke mishage, det jeg nødsages at andrage, Hvor u-tilladelig og lovstridig Samt. Hersløw Byemænd, har understaaet dem, uden Lov og Dom, at forbyde mig at Pløje min Jord paa Hersløw mk. adskillige Steder, Hvor de efter eget samtykt Raad har fra narret mig Een stor del Jord som Har lagt til min Gaard udi ald den Tid Jeg har paa beboed samme, som er 38 Aar, Desuden har De og ompløjet en almindelig veig og pløjet langt ind i min ved den anden Side af Veigen beliggende Agger.

Og som ald saadan Deres foretagen Gierning Er stridig i mod Lovens Klare ord, der siger at ingen maa tage sig Selv til Rætte, men Eenhver skal tale og Dele sig Ræt til, saa bønholder jeg til Deres Velædlighed og aller ydmygst beder: at Deres velædlighed vil have den Godhed og befale Samt. Hersløw beboere at lade mig beholde min Jord, indtil De beviser og godtgjør at jeg ei bør have samme. Og vil jeg og haabe at de for Deres Egen-nøttig Selv Raadighed bliver anseet og straffet.

I saadant Haab henlever Jeg med ald Respect.

Herslev d. 2. April 1759.

Velædle
Hr. Regiments Skriver
allerydmygste Tjener
Hans Hansen Koed.«

Paa bagsiden af klagen er noteret følgende:

»Bemeldte Jord, som *Hans Brems* i Herslef beretter at have lagt til hans Gaard i 38 Aar, skal Byemændene lade ham bruge u formeent og afholde sig derfra indtil det samme lovlig vorder frakiendt.

Dons 2. April 1759.

S. J. Seest.«

Af denne skrivelses indhold faar vi bekræftet, at hans officielle navn, altsaa det navn han underskriver sig med, var Koed, men af regimentsskriverens tilføjelse paa bagsiden ses det, at han mand og mand imellem er blevet kaldt *Hans Brems*. Oplysningen i klagen om at han har beboet ejendommen i 38 aar, altsaa fra 1721, da han var 15 aar gammel, bør formentlig udlægges saaledes, at han saa længe har deltaget i arbejdet paa gaarden og sandsynligvis selvstændig har ledet dette fra 1729, da hans far døde. Hans mor, *Kirsten Hansdatter*, blev som enke boende paa gaarden indtil 1729, da hun for anden gang giftede sig og denne gang med sin svigerdatter *Annes* far, *Ude Hansen [Basse]* i Skærbæk, som aaret i forvejen havde mistet sin første hustru.

Ved skiftekontrakt af $\frac{6}{8}$ 1728 efter *Mette Nielsdatter* af Skærbæk fik hver af børnene som arv fra moderen 13 rdlr. 2 mk. Foruden de i ægteskabet fødte 6 børn nævnes ogsaa en datter *Karen Povlsdatter*, om hvem følgende findes: »Den $\frac{15}{1}$ 1708 blev *Mette Nielsdatters* Slegfredbarn af Skærbæk døbt, og den anden Søndag i Fasten 1708 stod *Mette Nielsdatter* af Skærbæk aabenbar Skrift, saaledes som det var brugeligt og udlagde til hendes barnefader *Povel Lassen*, Dragoner i Skærbæk.«

Ifølge kontrakt af 24. august 1729 med sin anden kone, der jo nu var flyttet til Skærbæk, overtog han ogsaa hendes gaard i Herslev, som hans svigersøn, der nu ogsaa var blevet hans stedsøn, sammen med hans datter *Anne* vedblev at bestyre, indtil han den 8. januar 1743 gav dem skøde paa ejendommen. Skødet udstedtes foruden paa hans anden kones vegne ogsaa for stedsønnen *Peder Hansen*, der tjente i Fredericia og forinden havde givet afkald til sin bror, og for myndlingen *Karen Hansdatter* samt af

hans egen søn *Niels Udesen* paa sin kone *Maren Hansdatters* vegne, da ogsaa hun var en datter af hans anden kone og *Hans Hansen Koed Brems* d. æ.

Niels Udesen, om hvem det i en reserverulle fra 1741 hedder »33 aar, for liden, indskrives til fæste, vil undersøges«, fæstede ^{29/6} 1744 sin fars gaard i Skærbæk, efter at han forinden var blevet gift med *Maren Hansdatter* fra Herslev. I 1767 fik han kongeligt skøde paa sin gaard, som han senere, den ^{15/2} 1781, afstod til sin yngste søn Anders, hos hvem baade han og hans kone fik deres aftægt og blev boende til deres død. I deres ægteskab fødtes der 4 sønner, hvoraf den ældste *Hans Nielsen Udesen* (født 1741) i 1767 giftede sig med sit søskendebarn *Mette Pedersdatter*, der var en datter af gaardmand *Peder Christensen* i dennes ægteskab med hans faster *Kirsten Udesdatter* i Studsdal.

Ifølge loven den gang maatte saa nært beslægtede ikke indgaa ægteskab med hinanden, men ved kongelig tilladelse, »som ligger i Stiftskisten«, fik de den fornødne dispensation, og den 1. juli stod brylluppet i Herslev, efter at trolovelsen havde fundet sted den 13. marts.

Da ægteskabet mellem *Hans Nielsen Udesens* morbror *Hans Hansen Koed Brems* (d. y.) og *Ane Udesdatter*, — der jo ogsaa var hans kones moster, — var forblevet barnløst, blev det besluttet, at de unge efter kontrakt af 22. juni 1767 skulde overtage selvejer-gaarden i Herslev, som morbroderen havde købt af kongen for 402 rdl. 28 sk. Skødet er udfærdiget paa Christiansborg den ^{4/2} 1766, forsynet med kongens segl og underskrevet af Reventlow og Bernstorff.

Naar ogsaa selvejerbønderne skulde betale en afgift ved ejerskifte, skyldes det, at de ikke som fæstebønderne erlægger stedsmaal eller indfæstning, men fra gammel tid var de forpligtet til at give husbondhold til kronen, hvormed de anerkendte kongens herlighedsret. Førøvrigt havde regimentsskriverne, der jo varetog kronens interesser, altid et skævt øje til selvejerbønderne i deres rytterdistrikter, som de beskyldte for ikke at betale tilstrækkeligt i skat. Da det paa den tid altid var præsterne, der opstillede skatte-

listerne, hvilket skete i kirken en søndag efter gudstjenesten, blev ogsaa disse ofte beskyldt for at være for lemfældige ved selvejerbøndernes skatteansættelser.

Efter brylluppet flyttede de unge altsaa ind paa gaarden, hvor de gamle ogsaa blev boende sammen med dem lige til deres død.

Sammen med gaarden overtog *Hans Nielsen Udesen* nu ogsaa *Brems*-navnet, der hidtil kun havde været kendingsnavn for denne gaards tidligere ejere, — som slægtsnavn for sig og sine efterkomere.*)

Hans Nielsen Brems skal, efter hvad der fremgår af alt, have nydt en vis anseelse i sognet og været en mand, som foruden med stor dygtighed at have drevet sin gaard ogsaa i aarenes løb er blevet valgt til og har varetaget forskellige offentlige hverv. I 1775 købte han for 110 sletdaler »et stykke jord, kaldet Lundehave, ligger ved Herslev, er en Hauge ved Aaen under Sønderskov, bestaaer ongefær i en Firkant« og senere i 1794 en tørveparcel i Wiuf-skov, som blev lagt til hans gaard.

Paa mandtalslisten fra 1787 staar han sammen med en anden mand opført som værende »præstens medhjælper«, og om disse medhjælpere siger Christian d. V.s danske lov: »Paa Landsbyerne skal Kirkens Forsvar med Provstens Raad tvende af de gudfrygtigste, bedste og vederhæftigste Sognemænd til Kirkeværgere bestille, som og skulle være Præstens Medhjælpere«. De skulde altsaa være med til at fremme kirkens sag og bistaa præsten med haandhævelse af den kirkelige disciplin i landsbyen.

*) For fuldstændighedens skyld bør det her tilføjes, at *Hans Hansen Koed Brems* (d. a.) og *Kirsten Hansdatters* yngste søn Peder Hansen Koed [Brems] (* 1767, Herslev † 1771, Gudsø) vedblev at kalde sig Brems, efter at han i 1745 var blevet gift med Maren Andersdatter og havde overtaget en gaard i Gudsø. Endvidere har *Mette Hansdatter Brems* (* 1810, † 1881), der i 1836 blev gift med *Christen Christensen* paa Sandagergaard i Tavlov, ladet sine 3 sønner døbe med slægtsnavnet Brems.

Temaskine med bakke (o. 1780).
»Trapholt«.

I sommeren 1801 døde imidlertid hans hustru, hvorfor *Hans Brems* kort tid derefter, 17. oktober 1801, overdrog sin gaard med løsøre og besætning, med undtagelse af det i aftægtskontrakten fra-dragne, til sin eneste i live værende søn *Hans*, der foruden at overtage den paahvilende gæld maa udrede 400 rdlr. til sin far, »hvorefter denne eller hans arvinger ikke mere har lod eller del i disse ejendomme«.

Imidlertid maa denne ordning være traadt i kraft tidligere, da sønnen omtales som »Bonde og Gaardbeboer paa Selvejergaarden, hos hvem saavel begge hans Forældre som hans Søster Maren er indboende«.

I en mandtalsliste fra denne tid nævnes ogsaa navnet: »*Boelete (Boeld) Mogensdatter*, en 23aarig Væverske og Inderste hos Træskomager og Landeværnsmand Jens Christensen i Herslev«; — senere staar hun skrevet med fornævnet *Bodil* og tilføjes det, at hun er født i Apenrade.

Den 20. marts 1803 bliver hun og enkemanden, den nu 62aarige *Hans Nielsen Brems* trolovet og kort tid derefter viet, med som vidner Bertel Ebbesen, Landerupgaard, og Bertel Buhl fra Follerup.

Før den tid havde *Hans Brems* købt sig en mindre ejendom i Herslev, hvor han boede med sin unge, 25-aarige hustru. I dette hans andet ægteskab fødtes der nu en søn, der blev min morfar, samt en datter.

Bodil (Boeld) Mogensdatter — min oldemor — var født i Ensted sogn lige uden for Aabenraa, hvor hendes far, *Mogens Nielsen*, først var husmand og skrædder i Torp, men senere bosatte sig i Stubbæk. Han var forøvrigt født i Viuf, som søn af den *Niels Jensen*, som med sin hustru *Boeld*, der var en datter af *Mogens Jensen*, »den 26. Maj 1763 fæstede Hans Olesens Cassehuus bestaaende af 10 Fag i maadelig Stand«. Hendes mor, *Ann Cathrin Christiansdatter* derimod var barnefødt i Stubbæk, hvor faderen *Christian Tonsen* var snedker, ligesom ogsaa hans far igen *Antoni Clausen* havde været det i Rinkenæs. Hendes mormor, *Ann Cathrin Jacobsdatter*, var født i Flensborg, hvor hun blev

døbt i Skt. Maria kirken den $\frac{4}{10}$ 1711, som datter af *Jacob Jørgensen Fisker*, der i 1693 havde faaet borgerskab som vogmand i Flensborg. Hvor han er født vides ikke, blot staar det fast, at han ikke er født i Flensborg. Hans hustrus navn kendes heller ikke, men da han i 1693 blev borger i byen, nævnes det, at hans svigerfaders navn var *Andreas Berendsen*.

I tiden fra 1700 til 1706 var *Jacob Fisker* ejer af hus nr. 108 (e. Torstraten) i kirkesognet Skt. Maria og d. 14. september 1707 købte han huset nr. 173 (e. Torstraten) i bydelen Ramsherred af *Jacob Clasen Rehbenitz* for 838 mark lybsk. Efter *Jakob Fiskers* død o. 1719 blev huset solgt til *Peter Asmussen*.

I handels- og havnebyen Flensborg spillede vognmændene omkring 1700 en særdeles vigtig rolle og det var meget attraaet at faa den herfor fornødne koncession. Vognmændene havde deres egen organisation, der bestod deri, at de var indskrevet i den saakaldte »Kørsels-Rulle«, og deres »Laugsældste« vaagede altid meget strengt over, at hverken bønder eller udenbys vognmænd nogensinde kom til at køre med varer for de Flensborg-købmænd. Enhver borger i byen havde desuden en større eller mindre andel i den fælles bymark, hvor huskøen og hestene kunde gaa paa græs, hvilket naturligvis var af allerstørste betydning for vognmændene, der jo ogsaa selv maatte være avlsbrugere for at kunne avle det fornødne foder til deres heste.

Min oldefar skal efter sigende have været en for sin tid meget vidende og levende interesseret mand, og var som nævnt dygtig paa mange omraader. Han var meget musikalsk og spillede ofte

Fajancefad fra Delft (o. 1680).
»Trapholt«.

paa sin violin til stor glæde for sig selv og sine nærmeste. Han tog sig meget af sine to børns opdragelse og navnlig beskæftigede han sig en hel del med sin søns undervisning, som han ønskede skulde være saa omfattende, som forholdene i Herslev gjorde det muligt.

Undervisningen i sognets eneste skole, den gamle rytterskole fra 1720, syntes han og flere af de andre velstillede bønder i Herslev ikke var tilfredsstillende, hvorfor de selv igennem en længere aarrække havde ansat en privatlærer til deres børn.

Den 14. december 1819 døde *Hans Nielsen Brems* i Herslev 78¹/₂ aar gammel, og den 6. marts 1820 blev der holdt skifte over hans bo, ved hvilket farbroderen *Jens Nielsen Udesen* af Skærbæk var formynder for den 14aarige *Niels Peder*, mens halvbroderen *Hans Hansen Brems* var det for *Mette*, der da var 10 aar gammel.

Den følgende sommer, den ³/₆ 1820, giftede den nu 42aarige enke sig igen med ungkarl *Peder Kristensen* fra Taulov, — som forøvrigt nu efter sit ægteskab, der forblev barnløst, ogsaa bliver kaldt *Brems*.

I 1834 omtales han som »gaardmand i Herslev sogn, boende paa Højrup mark, hvor han og hans hustru lever af deres ejendom«. Denne ejendom afstod de forøvrigt i 1850, mod at den ny ejer yder dem aftægt, saa længe de lever, og her døde saa hun i 1853, og han i 1867, 72 aar gammel.

Anetavle

I.	1. ANDERS BIERG * o. 1580 2. JESPER JENSEN * o. 1630 3. NIELS HANSEN MÖLLER 4. JEP NIELSEN BASSE 1623—1692 5. KIRSTEN [BASSE] ¹⁶²⁵ 1708		
VI.	6. HANS ANDERSEN BIERG o. 1622—1708 7. JESPERSDATTER	8. NIELS NIELSEN [BASSE] + 1707 9. ELSE JEPSDATTER BASSE	10. HANS KOED 11. HANS SØFRENSEN IFVERSEN 1626—1708 12. MAREN HANSDATTER 1658—1707 13. MOGENS JENSEN 1698—1743. Viuf 14. ANNE PEDERSDATTER 15. ANTONI CLAUSEN * o. 1674. + ⁴ / ₁₂ 1758 Rinkenes 16. METT TØNNES + ²¹ / ₄ 1740. Ensted 17. JACOB JØRGENSEN FISKER + o. 1719. Flensborg
VII.	19. UDE HANSEN [BASSE] 1672—1759	20. METTE NIELS- DATTER BASSE 1685—1728	21. HANS HANSEN KOED [BREMS] (d. æ.) 1657—1729 22. KIRSTEN HANSDATTER 1683—1769 23. NIELS JENSEN 1717—1782 Viuf 24. BODILL (BOELD) MOGENSDATT. ⊗ ³⁰ / ₁₂ 1725 + 1795 25. CHRISTIAN TONSEN ⊗ ⁴ / ₁₀ 1711 + ⁷ / ₂ 1801 ≈ ³⁰ / ₆ 1737. Ensted 26. ANN CATH JACOBSDA ⊗ ⁴ / ₁₀ 1711 + ¹⁷ / ₃ 1718
VIII.	27. NIELS UDESEN 1713—1787	28. MAREN HANSDATTER 1714—1802	29. MOGENS NIELSEN ²² / ₁ 1747 + ³⁰ / ₉ 1809 30. ANN CATHRIN CHRISTIANSDATTER * ⁵ / ₇ 1752 ≈ ²¹ / ₁₁ 1777. Ensted
IX.	31. HANS NIELSEN BREMS 1741—1819		32. BODIL MOGENSDATTER 1778—1853
X.			33. NIELS PEDER HANSEN BREMS 1806—1877

1. V.

ANDERS BIERG

* o. 1580

Gaardmand, »Bierigsgaard«, Skærbæk, Taulov

Børn:

6. VI. a.

HANS ANDERSEN BIERG

* o. 1622. Skærbæk

34. VI. b.

NIELS ANDERSEN BIERG

* o. 1636. Skærbæk

□ ^{31/10} 1716. Taulov

Gaardmand, Oddersted, Taulov

~

35.

..AREN ANDERSDATTER

+ 1705. Oddersted

6. *VI. a.* HANS ANDERSEN BIERG
* o. 1622. Skærbæk
□ ¹¹/₃ 1708. Taulov
Gaardmand, »Bierigsgaard«, Skærbæk, Taulov

≈

7. JESPERSDATTER

Datter af:
2. JESPER JENSEN
Børup

Børn:

36. *VII. a.* ANDERS HANSEN BIERG
* o. 1665. Skærbæk
□ ²¹/₃ 1751. Taulov
Gaardmand, Skærbæk, Taulov

≈

37. METTE HANSDATTER

Datter af:
HANS HENNINGSEN
og MAREN JEPPESDATTER

19. *VII. b.* UDE HANSEN [BASSE]
* o. 1672. Skærbæk

38. *VII. c.* NIELS HANSEN [JUUL]
* o. 1674. Skærbæk
□ ²⁶/₅ 1749. Taulov
Gaardmand, Skærbæk, Taulov s.

≈ I.

39. KAREN TROELSDATTER
+ o. 1717

≈ II.

40. KAREN NISDATTER
Børup

41. VII. d. MAREN HANSDATTER
≈ 1709
42. MADS CHRISTENSEN DAHL
Sognefoged, Herslev
43. VII. e. ELLEN HANSDATTER
≈
44. MADS IVERSEN
Skærbæk
45. VII. f. BODIL HANSDATTER
≈
46. ANDERS LAURITZEN
Herslev

UDE HANSEN [BASSE]

- * o. 1672. Skærbæk
- ²¹/₁ 1759. Taulov
Gaardmand, Skærbæk, Taulov s.
- ≈ I. ⁷/₁₂ 1708. Taulov

METTE NIELSDATTER BASSE

- * o. 1685. Skærbæk
- + o. 1728, s. st.

Datter af:

- 8. Gaardmand NIELS NIELSEN BASSE og
- 9. ELSE JEPSDATTER,
Skærbæk, Taulov s.

≈ II. o. 1729

KIRSTEN HANSDATTER

- * o. 1683. Herslev
- + ¹¹/₇ 1769

Datter af:

Selvejergaardmand

- 11. HANS SØFRENSEN IFVERSEN og
- 12. MAREN HANSDATTER,

Herslev

≈ I.

Selvejergaardmand

- 21. HANS HANSEN KOED BREMS d. a.,
Herslev)

Børn:

47. *VIII. a.* ANNE UDESDATTER
* 28/12 1709. Skærbæk
□ 30/3 1791. Herslev
≈ o. 1730. Taulov
48. HANS HANSEN KOED BREMS d. y.
⊗ 30/11 1706. Herslev
□ 23/4 1769, s. st.
Selvejergaardmand, Herslev
Søn af:
Selvejergaardmand
21. HANS HANSEN KOED BREMS d. w. og
22. KIRSTEN HANSDATTER,
Herslev
27. *VIII. b.* NIELS UDESEN
⊗ 15/1 1713. Skærbæk
49. *VIII. c.* HANS UDESEN
⊗ 12/5 1715. Skærbæk
□ 30/5 1790. Taulov
Gaardmand, Gudsø, Taulov s.
≈ I. 23/6 1752. Taulov
50. KIRSTEN CHRISTENSDATTER
⊗ 8/9 1723. Børup
+ 11/9 1762. Gudsø
Datter af:
CHRISTEN JEPSEN,
Børup
≈ II. 27/5 1765. Taulov
51. GISSEL LAUESDATTER
⊗ 11/2 1720. Taulov
+ 1794. Gudsø
Datter af:
LAUE NIELSEN,
Børup
(≈ I.
JENS FROST,
Skærbæk)

52. *VIII. d.* **KIRSTEN UDESDATTER**
 ⊗ ⁹/₅ 1717. Skærbæk
 + ²⁸/₃ 1785. Studsdal
 ≈ ¹⁰/₈ 1741. Taulov
53. **PEDER CHRISTENSEN**
 ⊗ ¹³/₇ 1710. Studsdal
 □ ²⁵/₂ 1781. Taulov
 Gaardmand, Studsdal, Taulov s.

 Søn af:
 Gaardmand CHRISTEN PEDERSEN,
 Studsdal
54. *VIII. e.* **JENS UDESEN [KIERHUS]**
 ⊗ ⁴/₉ 1720. Skærbæk
 □ ³⁰/₄ 1797. Taulov
 Gaardmand, Kierhus, Taulov-Nebel s.

 ≈ ³¹/₁₀ 1759
55. **ZIDZEL JEPSDATTER**
 * o. 1722
 □ ¹/₆ 1789. Taulov

 ≈ I.
 LAURITZ JEPSEN,
 Kierhus, Taulov-Nebel
56. *VIII. f.* **JESPER UDESEN**
 ⊗ ¹⁰/₁₀ 1723. Skærbæk
 Formodentlig: Gaardmand, Stallerup, Bred-
 strup s. (Kirkebogen begynder først 1813.)

27. VIII. b. NIELS UDESEN

- ⊕ ¹⁵/₁ 1713. Skærbæk
□ ¹/₁ 1787. Taulov
Gaardmand, Skærbæk, Taulov s.

≈

28. MAREN HANSDATTER

- ⊕ ^{7, 10}/₁ 1714. Herslev
□ ³¹/₁ 1802, Taulov

Datter af:

Selvejergaardmand

21. HANS HANSEN KOED BREMS d. æ. og

22. KIRSTEN HANSDATTER,
Herslev

Børn:

51. IX. a. HANS NIELSEN [BREMS]

- ⊕ ²⁴/₆ 1741. Skærbæk

57. IX. b. UDE NIELSEN

- ⊕ ¹²/₁ 1744. Skærbæk
+ 1806. Stoustrup
Gaardmand, Egum

≈

58. KAREN ISACHSDATTER

- ⊕ ³/₇ 1756. Fredericia
+ ¹³/₂ 1806. Egum

Datter af:
ISACH JENSEN,
Egum

59. IX. c. JENS NIELSEN

- ⊕ ²/₁₁ 1749. Taulov
+ ²⁰/₅ 1823. Skærbæk
Landmand

60. IX. d. ANDERS NIELSEN

- ⊕ ³/₆ 1754. Taulov
+ ¹/₄ 1819. Skærbæk
Gaardmand, Skærbæk, Taulov s.
≈ ²⁹/₆ 1781. Viuf

61. JOHANNE MADSDATTER

- * 1759. Viuf
+ ⁷/₆ 1836. Skærbæk

Datter af:
MADS JØRGENSEN
og ELSE JENSDATTER,
Viuf

IX. a. HANS NIELSEN BREMS

⊕ ²⁴/₆ 1741. Skærbæk
+ ¹⁴/₁₂ 1819. Herslev
Gaardejer, Herslev

≈ I. ¹/₇ 1767. Herslev

METTE PEDERSDATTER

⊕ ²³/₆ 1742. Studsdal
□ ⁹/₈ 1801. Herslev

Datter af:

52. Gaardmand PEDER CHRISTENSEN og
53. KIRSTEN UDES DATTER,
Studsdal, Taulov s.

≈ II. (trolovet ²⁰/₃) 1803. Herslev

BODIL MOGENSDATTER

* ⁵/₇ 1778. Torp, Ensted s.
+ ²³/₈ 1853. Højrup, Herslev s.

Datter af:

29. Husmand og skrædder MOGENS NIELSEN og
30. ANN-CATHRIN CHRISTIANS DATTER,
Torp, Stubbæk, Ensted s.

(≈ II. ³/₆ 1820

Gaardmand PEDER KRISTENSEN

* ²²/₅ 1795. Taulov

+ ²¹/₂ 1867. Højrup, Herslev s.)

Børn af I. ægteskab:

63. *X. a.* ANNE HANSDATTER BREMS

⊕ ³¹/₁ 1768. Herslev

64. *X. b.* HANS HANSEN BREMS

⊕ ²⁹/₁₁ 1769. Herslev

65. *X. c.* MAREN HANSDATTER BREMS

* ³⁰/₁₁ 1772. Herslev

66. *X. d.* NIELS PEDER HANSEN BREMS

* ²³/₁₁ 1776. Herslev

□ ⁴/₄ 1779, s. st.

67. *X. e.* NIELS PEDER HANSEN BREMS

* ¹³/₁₀ 1780. Herslev

+ ¹⁹/₈ 1781, s. st.

Børn af II. ægteskab:

33. X. f. NIELS PEDER HANSEN BREMS
* 2¹/₅ 1806. Herslev
68. X. g. METTE HANSDATTER BREMS
⊗ 1¹/₅ 1810. Herslev

X. a. ANNE HANSDATTER BREMS

⊙ ³¹/₄ 1768. Herslev

+ ¹³/₄ 1843. Pjedsted

≈ I. ¹⁴/₆ 1796. Herslev

KLAUS PEDERSEN

* o. 1751

+ ¹²/₂ 1807. Pjedsted

Gaardejer. Pjedsted

≈ II. ³/₁₂ 1808. Pjedsted

LAURS PEDERSEN

⊙ ¹⁰/₁₀ 1756. Pjedsted

+ ¹⁶/₁₂ 1828, s. st.

Gaardejer. Pjedsted

|

Børn af I. ægteskab:

71. XI. a. ELSE KLAUSDATTER
⊙ ¹⁶/₆ 1799. Pjedsted
+ ¹³/₁₂ 1862. Andkjær Mark, Gauerlund
≈ ²⁰/₅ 1826. Pjedsted
72. NIELS OLESEN
⊙ ⁹/₆ 1799. Taulov
+ ¹⁴/₉ 1877. Andkjær Mark. Gauerlund
Smed. »Lykkens Prøve«, Gauerlund s.
73. XI. b. PEDER KLAUSEN
⊙ ³¹/₁₂ 1797. Pjedsted
+ ²⁷/₁₂ 1838, s. st.
Gaardejer. Pjedsted
≈ o. 1830
74. MARIE MIKKELSDATTER
⊙ ²⁰/₃ 1805. Jelling
+ ⁶/₂ 1877. Pjedsted
≈ II. ²⁹/₆ 1839
Gaardejer JØRGEN LADEGAARD
NIELSEN [KOK],
Pjedsted

Børn af H. agteskab:

75. *XI. c.* **METTE LAURSDATTER**
 ⊕ 23/10 1808. Pjedsted
 ≈ 30/5 1829. Pjedsted
76. **HANS KRISTIAN JENSEN**
 Børkop

X. b. HANS HANSEN BREMS
 ⊙ ²⁹/₁₁ 1769. Herslev
 + ⁴/₆ 1829, s. st.
 Gaardejer og lægdsmand. Herslev
 ≈ ²⁰/₁₀ 1801. Smidstrup

JOHANNE NIELSDATTER

 ⊙ ⁴/₃ 1781. Smidstrup
 + ²³/₃ 1844. Herslev

Børn:

78. XI. a. HANS HANSEN BREMS
 ⊙ ³⁰/₅ 1803. Herslev
 + ¹/₃ 1855. Agersbøl
 Gaardejer, Knudsbøl, senere Agersbøl, Lejrskov
 ≈ I. ²⁷/₇ 1833. Skanderup
79. MARIA KATHRINE DETLEFSDATTER
 * ³/₁ 1805. Skanderup Nørgaard
 + ¹¹/₆ 1843. Agersbøl
 ≈ II.
80. METTE MARIE TERKILDSATTER
 * ⁷/₃ 1820. Tiufkær
 + ²⁴/₄ 1894. Starup
 ≈ II. ⁸/₇ 1857
 NIELS JESSEN
 * ¹⁹/₃ 1829. Lejrskov
 + ¹⁵/₁₀ 1911. Starup
81. XI. b. NIELS PETER HANSEN BREMS
 ⊙ ¹⁹/₃ 1805. Herslev
 + ¹³/₁₀ 1886, s. st.
 Gaardejer, »Sommerlund«, Follerup Mark. Herslev s.
 ≈ ⁴/₅ 1839. Taulov
82. KIRSTINE MARIE PEDERSDATTER GRUNNET
 ⊙ ⁴/₉ 1811. Krybily Kro, Taulov
 + ²²/₁ 1864. Follerup Mark, Herslev
83. XI. c. PEDER HANSEN BREMS
 ⊙ ¹/₉ 1807. Herslev
 Konfirmeret ¹⁴/₄ 1822. Ukendt skæbne

84. *XI. d.* **MADS HANSEN BREMS**
 © ⁴/₁₀ 1809. Herslev
 + ⁷/₉ 1895, s. st.
 Spillemand, røkkedrejer, komponist, instrumentmager
 og boelsmand, Herslev
 ≈ ¹²/₉ 1831
85. **ANE LAURSEN VENTEGODT**
 * ³⁰/₃ 1807. »Ventegodt«, Herslev
 + ⁶/₃ 1898. Herslev
86. *XI. e.* **METTE HANSDATTER BREMS**
 © ²⁶/₁₂ 1811. Herslev
 + ⁵/₁₁ 1851. Højrup
 ≈ ¹⁴/₁₀ 1837. Herslev
87. **KRISTEN JENSEN**
 © ³¹/₅ 1809. Herslev
 + ⁸/₃ 1884. Skovbæks Mølle
 Gaardejer, »Havreballegaard«, Højrup, Herslev s.
 ≈ I. DORTHE HANSDATTER SKOUENBORG
 + ²⁸/₅ 1836
88. *XI. f.* **JENS HANSEN BREMS**
 © ¹³/₃ 1813. Herslev
 □ ²²/₆ 1813, s. st.
89. *XI. g.* **METTE MARIE HANSDATTER BREMS**
 * ⁸/₁ 1815. Herslev
 + ¹⁸/₈ 1821, s. st.
90. *XI. h.* **ANE HANSDATTER BREMS**
 * ⁶/₁₀ 1818. Herslev
 + ³/₁ 1868. Skovbæks Mølle
 Husbestyrerinde
91. *XI. i.* **JENS HANSEN BREMS**
 * ⁹/₁₀ 1821. Herslev
 + ³¹/₁₂ 1889. Egtved
 Gaardejer, »Ballesgaard«, Egtved
 ≈ ²⁰/₁₁ 1857. Egtved
92. **MAREN MARIE HANSDATTER**
 * ¹⁶/₁ 1827. Herslev
 + ³⁰/₄ 1897. Højrup, Herslev

65. X. c. MAREN HANSDATTER BREMS
 * ³⁰/₁₁ 1772. Herslev
 + ²⁷/₁₂ 1841. Taulov-Nebel
 ≈ ²⁴/₂ 1801. Herslev
93. ERIK RASMUSSEN
 * o. 1754
 + ¹⁷/₁₀ 1825. Taulov-Nebel
 Gaardejer, »Brandruplundgaard«, Taulov-Nebel
 ≈ I.
 METTE JENSDATTER
-

Børn:

94. XI. a. HANS ERIKSEN
 * ¹¹/₁ 1802. Taulov-Nebel
 + ²⁹/₉ 1846, s. st.
 Gaardejer, Taulov-Nebel
 ≈ I. ⁴/₁₂ 1825. Herslev
95. BERTHE KIERSTINE PEDERSDATTER
 * ⁹/₃ 1801. Højrup
 + ²⁶/₁₀ 1828. Taulov-Nebel
 ≈ II.
96. ANNE PEDERSDATTER
 * ²⁸/₃ 1807. Højrup
 + ²⁴/₂ 1886. Taulov-Nebel
97. XI. b. NIELS PEDER ERIKSEN
 * ³¹/₁₂ 1803. Taulov-Nebel
 + ³⁰/₄ 1874. Viuf
 Boelsmand, Viuf mark
 ≈ ¹⁰/₁₁ 1832. Viuf
98. BARBARA ANDERSDATTER
 * o. 1802
 + ⁷/₃ 1864. Viuf
 ≈ I. ²¹/₁₁ 1821
 JENS CHRISTOFFERSEN,
 Viuf

99. *XI. c.* **METTE ERIKSDATTER**
 * ²⁶/₁₂ 1805. Taulov-Nebel
 + ²⁸/₅ 1876. Eltang
 ~
100. **BERTEL THULESEN BRUUN**
 ⊗ ²⁸/₁ 1808. Nørre Bjært
 + /7 1899, s. st.
 Haandværker, Nørre Bjært
101. *XI. d.* **ANNA DOROTHEA ERIKSDATTER**
 * ¹²/₁₁ 1807. Taulov-Nebel
 + ¹¹/₁₂ 1879. Taulov
 ~ ¹⁴/₁ 1837. Taulov
102. **HANS PALIESEN HANSEN**
 * ⁶/₁₀ 1807. Erritsø
 + ⁵/₆ 1885. Fredericia
 Boelsmand, Holme mark, Taulov
103. *XI. e.* **PEDER ERIKSEN**
 * ²¹/₁₁ 1809. Taulov-Nebel
 + ²³/₁₂ 1901. Taulov
 Murer, Taulov
 ~ I. ⁸/₆ 1834. Taulov
104. **ELSE PEDERSDATTER**
 * o. 1804
 + ²⁹/₅ 1849. Taulov
 ~ II. ²⁸/₁₁ 1849. Taulov
105. **MARGRETE ANDERSEN LANG**
 * ⁹/₁₁ 1809. Fredericia
 + ²⁷/₂ 1907. Taulov

106. XI. f. SØREN ERIKSEN
 * ²¹/₁ 1812. Taulov-Nebel
 + ⁴/₃ 1888. Aagaard
 Sognefoged og gaardmand, Aagaard, Ø. Starup
 ≈ I. ²⁵/₉ 1841. Taulov
107. METTE PEDERSDATTER
 * ³⁰/₅ 1820. Taulov-Nebel
 + ²/₁₂ 1852. Aagaard
 ≈ II. ²⁴/₉ 1853. Starup
108. DOROTHEA SØRENSEN
 * ²¹/₁₂ 1830. Borlev
 + ²²/₃ 1875. Aagaard
109. XI. g. JOHANNE ERIKSDATTER
 * ²⁰/₅ 1815. Taulov-Nebel
 + ²⁴/₁ 1877. Lunderskov mark
 ≈ ⁴/₄ 1840. Taulov
110. ANDERS DONS MIKKELSEN
 © ¹²/₇ 1812. Lilballe
 + ¹²/₃ 1892. Lunderskov mark.
 Boelsmand, Lunderskov mark, Skanderup s.
111. XI. h. KRISTEN ERIKSEN
 * ²⁰/₅ 1815. Taulov-Nebel
 + ³⁰/₈ 1871. Lilballe
 Boelsmand, Lilballe, Eltang
 ≈
112. ANE DOROTHEA BONESDATTER
 * ⁸/₉ 1810. Vorbasse
 + ²⁰/₁ 1877. Lilballe

68. X. g. **METTE HANSDATTER BREMS**
 ⊗ ¹/₉ 1810. Herslev
 + ¹/₄ 1881. Skærbæk
 ≈ I. ²⁴/₉ 1836. Taulov
113. **CHRISTEN CHRISTENSEN**
 ⊗ ¹⁶/₅ 1796. Taulov
 + ³⁰/₈ 1849, s. st.
 Gaardejer, »Sandagergaard«, Taulov
 ≈ II. ¹³/₇ 1850. Taulov
114. **SIMON HENRIKSEN**
 * ¹⁴/₆ 1813. Kongsted
 + ⁸/₁₁ 1881. Taulov
 Gaardejer, »Sandagergaard«, Taulov

Børn:

115. XI. a. **ANNE MARIE CHRISTENSEN**
 * ⁶/₉ 1837. Taulov
 + ¹⁸/₄ 1863. Kongsted
 ≈ ¹⁴/₂ 1860. Taulov
116. **JØRGEN THOMSEN**
 * ²²/₁₂ 1829. Kongsted mark
 + ¹⁴/₅ 1886. Kongsted
 Gaardejer, »Lille Kærsgaard«, Kongsted.
 Bredstrup s.
117. XI. b. **HANS CHRISTENSEN BREMS**
 * ¹⁴/₇ 1839. Taulov
 + ²⁶/₁₀ 1883, s. st.
 Gaardejer, Skærbæk mark, Taulov s.
 ≈ ¹⁴/₁₀ 1875, Taulov
118. **INGEBORG NIELSEN BJERRE**
 * ²⁹/₁₂ 1850. Skærbæk
 + ²⁸/₇ 1934. Taulov

119. XI. c. ANDERS CHRISTENSEN BREMS
* 18/6 1844. Taulov
+ i Amerika
≈ 21/2 1882. Taulov
120. ANNE HANSINE HANSEN GADE
* 2/1 1864. Taulov
+ i Amerika
121. XI. d. JOHANNES CHRISTENSEN BREMS
* 26/4 1846. Taulov
+ 6/6 1924, s. st.
Gaardejer, Skærbæk, Taulov s.
≈ 28/7 1871
122. JOHANNE MARIE NIELSEN
* 26/10 1842. Skærbæk
+ 21/2 1928, s. st.

	36. ANDERS BIERG 1665—1751 ~ 37. METTE HANSDATTER	47. ANNE 1709—1791 ~ 1730 48. HANS HANSEN KOED [BREMS] (d. y.) 1706—1769
6. HANS BIERG o. 1622—1708 ~ 7. JESPERSD.	19. UDE HANSEN [BASSE] 1672—1759 ~ I. 1708 20. METTE BASSE 1685—1728 ~ II. 1729 22. KIRSTEN HANSDATTER 1683—1769	27. NIELS UDESEN 1713—1787 ~ 28. MAREN HANSDATTER 1714—1802
	38. NIELS [JUUL] 1674—1749 ~ I. 39. KAREN TROELSDATTER + 1717 ~ II. 40. KAREN NISDATTER	49. HANS UDESEN 1715—1790 ~ I. 1752 50. KIRSTEN CHRISTENSDATTER 1723—1762 ~ II. 1765 51. GISSEL LAURSDATTER 1720—1794
34. NIELS BIERG 1636—1716 ~ 35. ...AREN ANDERSD. + 1705	41. MAREN ~ 1709 42. MADS DAHL	52. KIRSTEN UDESDATTER 1717—1785 ~ 1741 53. PEDER CHRISTENSEN 1710—1781
	43. ELLEN ~ 44. MADS IVERSEN	54. JENS [KIÆRHUS] 1720—1797 ~ 1759 55. ZIDZEL JEPSDATTER 1722—1789
	45. BODIL ~ 46. ANDERS LAURITZEN	56. JESPER UDESEN *1723

V.

VI.

VII.

VIII.

	63. ANNE BREMS 1768—1843 ~ I. 1796 69. KLAUS PEDERSEN 1751—1807 ~ II. 1808 70. LAURS PEDERSEN 1756—1828	ELSE * 1799 PEDER * 1797 METTE * 1803 HANS * 1803 NIELS PETER * 1805 PEDER * 1807 MADS * 1809 METTE * 1811 ANE * 1818 JENS * 1821
31. HANS NIELSEN UDESEN [BREMS] 1741—1819 ~ I. 1767 62. METTE PEDERSDATTER 1742—1801	64. HANS BREMS 1769—1829 ~ 1801 77. JOHANNE NIELSDATTER 1781—1844 65. MAREN BREMS 1772—1841 ~ 1801 93. ERIK RASMUSSEN 1754—1825	HANS * 1802 NIELS PEDER * 1803 METTE * 1805 ANNA DOROTHEA * 1807 PEDER * 1809 SØREN * 1812 JOHANNE * 1815 KRISTEN * 1815
~ II. 1803 32. BODIL MOGENSDATTER 1778—1853	33. NIELS PEDER BREMS 1806—1877 ~ I. 1834 123. ELSE MARIE MARCUSDATTER 1810—1842 ~ II. 1843 124. GERTRUD MARIE LOMHOLT 1811—1873	HANS * 1835 GRETE * 1835 ELSE MARIE * 1844 KAREN * 1846 SØREN * 1850 BODIL MARIE * 1852
57. UDE NIELSEN 1744—1806 ~ 58. KAREN ISACHSDATTER 1756—1806	68. METTE BREMS 1810—1881 ~ I. 1836 113. CHRISTEN CHRISTENSEN 1796—1849 ~ II. 1850 114. SIMON HENRIKSEN 1813—1881	ANNE MARIE * 1837 HANS * 1839 ANDERS * 1844 JOHANNES * 1846
59. JENS NIELSEN 1749—1823 60. ANDERS NIELSEN 1754—1819 ~ 1781 61. JOHANNE MADSDATTER 1759—1836		

IX.

X.

XI.

Oversigtstavle

NIELS PEDER HANSEN BREMS
OG HANS EFTERSLÆGT

BREMS

LOMHOLT

	IV.		1. LAS HANSEN + o. 1660 Trelde
1. ANDERS BIERG * o. 1580 Skærbæk	V.	<i>Oversigtstavle</i>	3. JENS HANSEN LASSEN o. 1635—o. 1705 Trelde
6. HANS ANDERSEN BIERG o. 1622—1708 Skærbæk ~	VI.		6. HANS JENSEN LOMHOLT (d. æ.) »Lomholt«, Egeskov o. 1665—o. 1725
7. JESPERSDATTER			
19. UDE HANSEN [BASSE] 1672—1759 Taulov ~ 1708	VII.	12. RASMUS JENSEN Egeskov	13. JENS HANSEN LOMHOLT »Lomholt«, Egeskov o. 1708—o. 1755 ~ 1735
20. METTE NIELSDATTER BASSE 1685—o. 1728			14. KIRSTEN BERTELSDATTER * o. 1712
27. NIELS UDESEN 1713—1787 Taulov ~	VIII.	18. DORTHE JENSDATTER LOMHOLT o. 1735—1816 ~ 1760	
28. MAREN HANSDATTER 1714—1802		17. JENS RASMUSSEN [LOMHOLT] 1724—1810 Store Velling	
31. HANS NIELSEN BREMS 1741—1819 Herslev ~ 1803	IX.	21. JENS JENSEN LOMHOLT 1770—1842 Store Velling ~ 1807	
32. BODIL MOGENSDATTER 1778—1853		22. KAREN NIELSDATTER MØLLER 1787—1844	
33. NIELS PEDER HANSEN BREMS 1806—1877	~ 1843 Brøndsted	23. GERTRUD MARIE JENSDATTER LOMHOLT 1811—1873	

33. X. f. NIELS PEDER HANSEN BREMS
(65 Lomholt) * 21/9 1806. Herslev
 + 8/7 1877. Brøndsted
 Gaardejer, Brøndsted, Gauerlund s.
 ≈ I. 21/6 1834. Pjedsted

123. ELSE MARIE MARCUSDATTER
 © 3/6 1810. Pjedsted
 + 26/11 1842, s. st.

Datter af:
Gaardejer MARCUS JØRGENSEN
og ANE KIRSTINE HANSDATTER ELKJÆR,
Pjedsted

≈ II. 8 7 1843. Gauerlund

124. GERTRUD MARIE JENSDATTER
(23 Lomholt) LOMHOLT
 * 18/9 1811. Store Velling
 + 19/5 1873. Brøndsted

Datter af:
Gaardejer JENS JENSEN LOMHOLT
og KAREN NIELSDATTER MØLLER,
Store Velling, Smidstrup
 (≈ I. 14/6 1837
SØREN JENSEN BUIH
 © 19/2 1793. Smidstrup
 + 20/2 1813. Brøndsted)

Niels Peder Hansen Brems, — min morfar, — er født i *Herslev* den 21. september 1806 og tre uger senere døbt i kirken, baaret over daaben af Poul Udesens kone fra Skærbæk.

Nogle aar i forvejen havde min oldefar som nævnt afstaaet sin gaard til sin ældste søn *Hans* og boede derfor nu med sin anden hustru, — min oldemor, — *Bodil Mogensdatter* paa en mindre ejendom i *Herslev*. Som følge heraf havde han, der jo allerede havde naaet støvets aar, nu baade tid og lejlighed til at tage sig en hel del af sine to yngste børns opdragelse. I særdeleshed var det ham magtpaaliggende at faa bibragt sin søn saa mange kundskaber som muligt, hvorfor denne, foruden den almindelige undervisning i den gamle rytterskole i *Herslev* hos mester Peder

Windelev, i flere aar ogsaa fik undervisning hos en privatlærer. Senere hen i livet, naar det kom paa tale, at morfar var mere belæst og kundskabsrig end de fleste af sine ligestillede, blev dette forhold altid fremhævet. Efter sin konfirmation havde han for sin uddannelses skyld flere pladser forskellige steder paa egnen, sidst paa en mindre gaard i Sønderkær i Pjedsted sogn. Her var han i flere aar og passede vist nærmest hele bedriften. Under sit ophold i Sønderkær lærte morfar sin senere hustru *Else Marie Marcusdatter* at kende. Hun var en datter af gaardejer *Marcus Jørgensen* i Pjedsted og dennes hustru *Ane Kirstine Hansdatter*, der forøvrigt var en datter af den gamle Hans Elkjær fra Balle, om hvem det i mange aar siden hen blev fortalt, »at han var saa tyk, at der kunde være fire almindelige føre mænd i hans koste paa een gang«.

Sparsommelig som morfar havde været, havde han i disse aar sammen med sin fædrene arv faaet lagt en del penge til side, hvorfor han nu, med sin gamle husbond som raadgiver, tog rundt paa egnen for at finde en passende gaard, som han kunde købe.

Det lykkedes imidlertid ikke at finde nogen, hvorfor hans husbond til sidst tilbød ham, at han kunde overtage hans gaard. — hvilket skete.

Denne gaard laa paa den anden side af aaen, overfor engen ved Smaamadeskøven, i det saakaldte Suurkær (Sønderkær), og efter brylluppet den 21. juni 1834 satte de nygifte saa bo her.

Den 10. marts 1835 fødtes deres første børn, tvillingerne *Hans* og *Grete*, ved hvis daab min oldemors anden mand *Peder Kristensen* fra Højrup var en af fadderne.

Men allerede efter otte aars ægteskab døde hans hustru, og morfar blev alene tilbage med sine tvillinger.

Paa en gaard i *Brøndsted* by, Gauerlund sogn, den gaard, som i 1688 havde 6 tdr. 3 skp. 1 fdk. 2 alb. hartkorn, og hvorom det i 1746 hedder, »at Tilstanden er meget slet, thi Hornfæet er bortdød, saa der kun er en Besætning af 4 Bæster og 9 Faar. Bygningerne, 33 Fag Hus, er i god Stand«, boede paa den tid *Søren Jensen Buhl*. I sin tid havde han overtaget denne gaard efter Augustinus

Jacobsen, hvis datter Maren Augustinidatter var hans første hustru, med hvem han fik adskillige børn, hvoraf dog kun 4 var i live ved moderens død. Derefter giftede han sig anden gang med *Gertrud Marie Jensdatter Lomholt*, der var en datter af gaardmand *Jens Jensen Lomholt* og dennes hustru *Karen Nielsdatter Møller* i Store Velling. I dette ægteskab fødtes der 2 børn, der dog døde som spæde, og 20. januar 1843 døde *Søren Jensen Buhl*, hvis enke derefter blev tilbage med sine 4 stedbørn.

Nogen lang enkestand blev det dog ikke, thi allerede den 8. juli 1843 blev hun og morfar viede i Gauerlund kirke i overværelse af et meget stort antal indbudte gæster. Efter den tids skik var gæsterne ankommen til bryllupsgaarden allerede tidligt paa formiddagen, hvor de blev budt velkommen af 4 musikanter, der stod opstillet udenfor gaarden, hvor de naturligvis blæste saa kraftigt paa deres horn og klarinetter, at de ellers saa tunge bønderheste stejlede og i en susende fart trak vognen ind over de toppede brosten op foran hoveddøren. Saadan hørte det sig nu en gang til, det vidste man paa forhaand, og derfor sørgede man altid for at have en særlig dygtig kusk, der kunde styre et par skræmte heste, naar man skulde køre til bryllup. Efter at have nydt en velkomstkænk, et glas brændevin og lidt øl, ude i gaarden lige efter ankomsten og alle de indbudte gæster fra nær og fjern derefter havde spist en solid frokost, hvortil der altid blev skænket rigeligt haade med brændevin og øl, kørte brudedefolkene til kirken med de lystigt spillende musikanter foran, efterfulgt af de mange bryllupsgæster. Rækkefølgen ordnede sig, — ikke efter hartkornets størrelse som andre steder, — men i Brøndsted kørte den først, der havde den længst gifte kone paa sin vogn. Efter vielsen samledes alle de mange gæster igen i bryllupsgaarden til middagen, der altid efter den egns skik skulde bestaa af kødsuppe med tre slags boller, melboller, kødboller og »trindklumper«, d. v. s. runde brødboller. Derefter spiste man oksesteg og svinesteg med hvad dertil hørte og til sidst »kage«, hvortil der skænkedes vin. Paa gaarden i Brøndsted kom der snart mange børn! Nogle af *Søren Buhls* børn af første ægteskab opholdt sig endnu

hos stedmoderen, og i stedet for hendes egne børn af første ægteskab, der jo var døde, havde hendes ugifte søskende efter deres forældres død fundet et andet hjem hos deres søster. Hertil kom nu ogsaa morfar med sine tvillinger fra hans første ægteskab, og sammen fik de i de kommende aar 7 børn til.

Fra N. P. Brems' gaard. Brøndsted.

Morfar var, ligesom sin far, en dygtig landmand, der hurtigt fik sat skik ogsaa paa denne gaard, ligesom han i sin tid havde gjort det paa gaarden i Sønderkær. Hans arbejdsdag begyndte før daggry, og i sine yngre aar gik han, ordensmand som han var, altid selv foran i det daglige arbejde for at være sikker paa, at alt nu ogsaa blev udført nøjagtigt som han ønskede det.

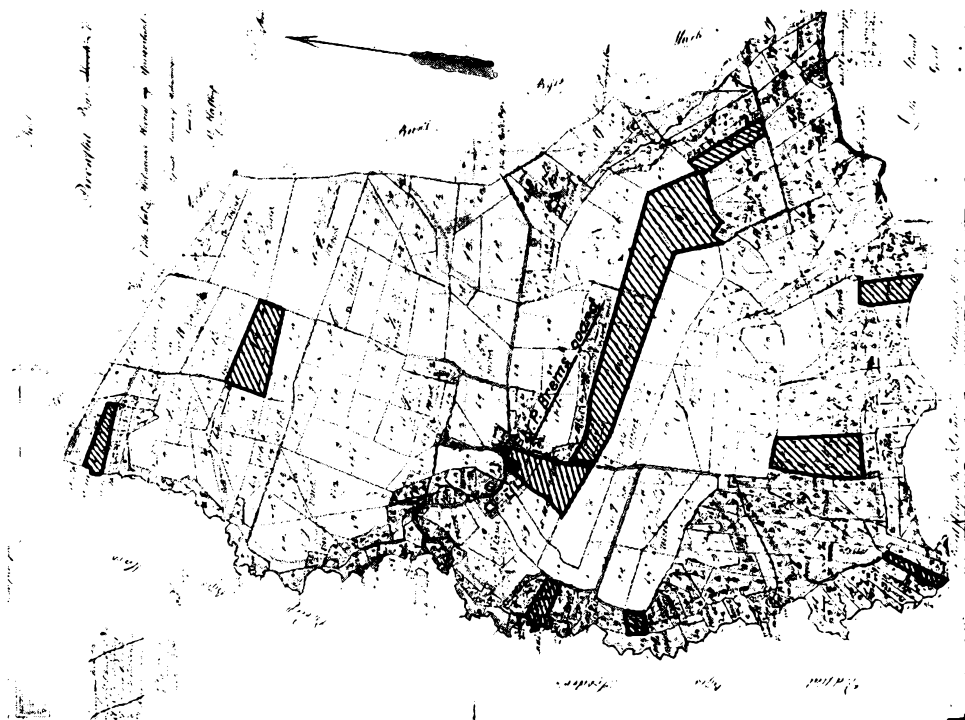
Allerede i de første aar af deres ægteskab blev gaardens gamle bygninger revet ned og nye opført. De mange mursten, der blev brugt hertil, blev strøget og brændt nede ved Smaamadeskoven. Endnu den dag i dag, over 100 aar senere, staar disse ogsaa efter vor tids opfattelse saa smukke og velholdte bygninger tilsyneladende upaavirket af tidens tand. Laden, hvis gavl vender ud mod vejen, bærer saaledes endnu bogstaverne *N. P. H. B.* og *G. M. J. L.*

Anno 1846, mens stuehuset, der blev bygget sidst, først er opført i 1852. Gaardens besætning blev udskiftet og forøget til 10—12 malkekøer og 4 gode heste, hvoraf to blev omsat hvert aar. Desuden havde morfar altid et betydeligt opdræt af ungvæg, som han hele sit liv vedblev at drive en ret omfattende handel med. Hestene var dog hans særlige stolthed, og det var ham altid en stor fornøjelse at spænde et par af de yngste og hurtigste heste for stadsvognen, naar han kørte af by og selv var kusk. Naboerne undrede sig tit over, at der ikke skete ham en ulykke med den fart, han altid kørte med, men det synes dog aldrig at have været tilfældet.

I flere aar drev morfar selv begge sine gaarde, men i det lange løb blev det dog for besværligt, hvorfor han solgte den gamle gaard i Suurkær for en betydelig højere pris, end han selv havde givet for den. Ikke desto mindre var det en »sølle« handel, han der havde gjort, erklærede morfar altid senere — og det var han ellers ikke vant til —, thi da han skulde købe en gaard til sin ældste søn, *Hans*, var ejendomspriserne blevet endnu en hel del højere, og det vilde derfor have været bedre at have beholdt den gamle gaard i stedet for nu at købe en anden.

Morfar var altid tidlig paa færde, men gik saa til gengæld ogsaa tidlig til ro, næsten mens solen endnu stod paa himlen, — altid havde han travlt, og hans princip hele livet igennem var, at i arbejdstiden skulde der bestilles noget og ikke snakkes.

Selvom morfar saaledes ikke var en mand, der spildte ret megen tid paa unødvendig snak, hvortil der ellers for hans vedkommende vilde have været rig lejlighed, da de Brøndsted-bønder igennem mange aar havde for skik at mødes udenfor hans gaard hver formiddag, for der at drøfte tidens og dagens begivenheder og spørge nyt, var han dog en mand, hvis mening var af afgørende betydning, hvorfor han altid blev taget med paa raad, naar særlige beslutninger skulde træffes. Naar noget saadant var tilfældet, brugte man endnu ligesom i landsbyfællesskabets tid, naar bønderne skulde samles til grandestævne, at lade »bykjæppen« gaa rundt fra gaard til gaard i en bestemt rækkefølge. I dens udskaarne

Kort over Brøndsted by (Gauerslund sogn) (1820).
 ■ N. P. Brems' gaard (skraveret).

hovede var der et stort hul, i hvilket et stykke papir med den fornødne meddelelse var stukket ind.

Paa grund af hans gode forstand, hans hurtige opfattelse og udmærkede forhandlingsevner blev det derfor gerne overladt til ham at varetage de øvrige bønders interesser, naar det drejede sig om fælles anliggender. Igennem en lang række aar havde saaledes en kirkesti, som bønderne i Gaarslev ønskede at nedlægge, bragt strid og splid mellem dem og beboerne i Brøndsted og ødelagt mangt et ellers godt naboskab. Da striden til sidst havde naaet sit højdepunkt, blev man i Brøndsted enig om at overlade det til morfar og en mand til at faa bragt hele denne sag ud af verden, hvilket ogsaa ret hurtigt lykkedes paa en oven i købet for de Brøndsted-bønder særdeles gunstig maade, og hermed befæstede han

naturligvis yderligere sit gode ry som forhandler ogsaa for fremtiden.

I midten af halvtredserne fik Gauerslund sogn sig en ny præst, consistorialraad Jørgen Gad, der i en række aar forud havde været præst for Herslev-Viuf menigheder. Her var han meget afholdt ikke blot paa grund af sin forkyndelse, men ogsaa beundret for sin højtstaaende, retliniede personlighed, nationalc sindelag og kraftige optræden mod ethvert overgreb af de tyske tropper under treaarskrigen. Det varede derfor heller ikke ret længe før begge mine bedsteforældre følte sig stærkt knyttede til ham, og det er udenfor al tvivl, at venskabet og udvekslingen af tanker om mange af livets mest forskelligartede problemer netop med denne mand har været af en overordentlig stor betydning for dem og for saa vidt ogsaa for min mor, som satte den gamle præst umaadelig højt. I krigstiden 1864, hvor ogsaa Brøndsted i lang tid var besat af tyske tropper, kom venskabet mellem consistorialraad Gad og morfar til paa forskellig maade at staa sin prøve i en fælles optræden, dels overfor de medborgere, der ikke til fulde forstod deres pligt overfor landets fjender, dels direkte overfor disse, naar det gjaldt om at varetage sognebeboernes særlige interesser. Denne store mand, der forøvrigt i det praktiske liv var det mest ubehjælpsomme menneske, der kunde tænkes, var i besiddelse af en aandsoverlegenhed og myndighed, der overvældede selv de højeste preussiske officerer. En pudsig episode, som denne gamle præstemand var delagtig i, og som min mor altid med et stort smil fortalte samtidig med, at hun aldrig glemte at tilføje, at det var godt, den ikke fandt sted ved hendes eget bryllup nogle faa uger senere, er følgende: Consistorialraadens datter havde en lille silkepuddel, der blev klippet som løve, og altid i den første tid efter klipningen gik med et rødt dækken. Naar præsten gik sine daglige spadsereture, paa hvilke han altid talte højt med sig selv og saaledes forberedte sin prædiken, hvorved bønderne saa nogenlunde i forvejen var paa højde med, hvad han vilde tale om søndagen, fulgte hunden ham altid i hælene, men naar præstekjolen kom frem, vidste den, at den ikke maatte komme med. En dag opdagede

hunden, at præsten var gaaet, men den fandt snart hans spor, der førte op til kirken, hvis dør stod aaben, da der var bryllup. Præsten staar med ansigtet vendt mod alteret, og hunden smutter derop og sætter sig ubemærket ved sin herres side, med sin snude vendt mod alteret. Efter at salmen var sunget, kommer brudeparret op til knæfaldet, præsten vender sig om og hunden ligesaa. Præsten begyndte sin tale, stadig uden at have lagt mærke til hunden, og da han, der forøvrigt altid talte med en kraftig røst, pludselig hæver stemmen yderligere, maa hunden sikkert have troet, at brudeparret har gjort sig skyldig i et eller andet overfor dens herre, hvorfor den pludselig begynder en rasende gøen. Det var slet ikke nogen let sag for kirkesangeren, der oven i købet var halt, at faa urostifteren fjernet, og det har sikkert været endnu vanskeligere for den værdige gamle jubellærer at faa den rette højtidsstemning tilbage i kirken efter denne afbrydelse.

Man har altid sagt om morfar, at han ikke blot var en klog mand, men ogsaa en god mand, mild i sin dom over andre, men med store krav til sig selv, venlig og hjælpsom overfor alle. Han var livlig og glad i sit samvær med andre, altid med et muntert svar paa rede haand og derfor ogsaa i høj grad afholdt og samtidig respekteret for sin retskaffenhed af alle, der kendte ham, — og det var næsten alle beboerne, baade rige og fattige, i de omliggende sogne i flere miles omkreds.

Naar en eller anden handel var afsluttet, var det paa den egn og paa den tid en ufravigelig regel, at der skulde »drikkes lidkøb« bagefter, og for mange af bønderne var denne del af en handel næsten det allervigtigste. Men selvom man paa forhaand vidste, at morfar aldrig, som han plejede at sige »havde tid tilovers, der var værd at spille paa en kaffepunch«, vilde man alligevel gerne sælge sine stude til ham, da man vidste, at den pris, han fastsatte og betalte, altid var rimelig for begge parter.

Det gamle mundheld, der siges at stamme fra Brøndsted: »Skool aalsammel, saa'de æ buhn te si dram, nær dæ ingen va hjemm' untejn hamsjel aa æ hund«, passer i hvert fald ikke paa morfar!

Han var en yderst betænksom mand, der i forvejen nøje overvejede sine handlinger, hvilket hans gaard gav tydelige beviser paa. Overalt herskede der orden og i staldene fandtes altid en særdeles god og ydedygtig besætning baade af gode malkekøer og unge kraftige heste. De af morfar opnaaede driftsresultater synes derfor ogsaa fuldtud at have leveret fuldtgyldige beviser paa baade hans praktiske og forretningsmæssige dygtighed.

»Fidibus-skaal« (o. 1820). »Trapholt«.

Morfar havde, selv som ældre mand, en udmærket sangstemme, — »han sang som en drossel«, sagde man —, og da han samtidig var en god fortæller, der til fulde forstod at krydre sine oplevelser med mange pudsige træk, som han med sin udprægede sans for humor havde lagt mærke til, havde han altid en taknemmelig kreds af tilhørere om sig.

Mine bedsteforældre var meget gæstfri, og den store familie med den udbredte vennekreds, i hvilken der var mange unge, bevirkede at de ogsaa altid havde mange gæster i deres hjem. I det hele taget synes der at have været ualmindelig megen selskabelighed i Brøndsted i disse aar. Foruden de sædvanlige gilder ved jule- og nytåarstid blev ethvert paaskud tilsyneladende benyttet, og navnlig fastelavnsridningen og høstgilderne gav anledning til mange løjer og store gilder.

Juleaften var dog en stille højtid uden juletræ, og kun kirkeklokkerne ringede julen ind lige før det blev mørkt. Til den tid skulde gaarden være fejlet, alle vinduer i lade og stald vaskede, og alle vogne og redskaber i hus og paa plads, ligesom køerne den aften fik et ekstra foder.

Indendørs var bænke og borde nyskurede, hvidt »Trelde-sand« var strøet paa gulvet, og fade af tin, kobber og messing var pudset. Til aftensmaden serveredes risengrød med øl og koldt, kogt

flæsk eller medisterpølse med grønlangkaal. Før og efter maaltidet blev der bedt en bordbøn og sluttet af med et salmevers. Aftenen tilbragtes stille og rolig kun afbrudt af oplæsningen af juleevangeliet, hvorefter nogle julesalmer blev sunget.

Nytaarsaften var lige modsat, og den blev fejret med alskens løjer, skydning o. lign. Det gjaldt for god agtelse og godt omdømme, naar folk blev vækket med mange skud nytaarsnat eller tidlig nytaarsmorgen. Pigerne og børnene gik den aften rundt med »æ buttepot«, en slags »rummelpotte« og blev beværtede med æbleskiver. Det var en fast regel nytaarsaften, at man aldrig den aften maatte flytte lyset fra bordet eller slukke det før sengetid, thi hvis det gik ud, varslede det død for den paagældende, ligesom man ogsaa skulde være yderst forsigtig med at »snyde tanen«, thi ogsaa det betød dødsfald i huset i det kommende aar, hvis lyset gik ud.

Hele nytaarsdag stod langbordet dækket med brød, kogt flæsk og pølse, stuvet kaal samt øl, snaps og kaffe, og antallet af gæster, der i dagens løb lige fra morgenstunden af blev beværtede ved det, var stort. Senere hen paa dagen blev der budt paa æbleskiver med sirup eller puddersukker til de mange unge, der kom for at ønske godt nyttaar. Samme dags aften var der gerne dans i en eller anden gaard for de voksne børn og byens tjenestefolk, mens de gamle spillede »Trekort« eller »Brus«. I »æ øwerstouw« var der sat bænke langs væggen for at give plads til de dansende, og byens spillemand spillede op til »Polsk, Pirrevals, Svejtrit, Hamborger, Ungarsk, Tirolerval og Kædedans«. Det hjemmebryggede juleøl stod i krus paa let tilgængelige steder, og ud paa aftenen blev der budt paa smørrebrød. Ved midnatstid serveredes der rompunch i suppeterrinen. Ind imellem dansen var der jævnlig en sanger, der gav en eller anden vise til bedste, som f. eks. den paa den tid meget yndede: »Der var en yndig pige, men hun var af fattig stand, og Fyn i Danmarks rige var hendes fødeland« o. s. v. paa utallige vers. Først ud paa morgenstunden var festen forbi, og de sidste gæster plejede saa gerne til afsked at synges: »Thi vi gaar ej fra dette hus, før vi ser morgenstjernerne«

Mormor var — efter sigende ligesom sin egen mor og gamle

oldemor *Gertrud Marie* — en dygtig kone i sit hus, for hvem ingen husholdelige anstrengelser var for meget. Som ung pige havde mormor været en tid lang i huset, først hos en slægtning senere hos en enke i Smidstrup sogn. Hos denne sidste spandt hun om vinteren en hel del hørgarn, hvoraf der senere blev vævet et stykke »præmielærred«, for hvilket hendes madmoder fik en udmærkelse. Som tak for sin andel heri fik mormor et stykke af dette lærred til en særk! I opdragelsen af børnene var hun utvivlsomt mere bestemt end sin mand, og blot et enkelt ord var tilstrækkeligt til at holde styr paa den store flok.

Brændevinsbæger.

(Mester: Henrik Christian Stockfleth, København, lavet under lovens tegn mellem ☞ og ☛ i 1842.)

Hovedvandsæg (1843).

(Mester: Andreas Herman Rasmussen, Fredericia.)

Selvom mine bedsteforældre sad i særdeles gode kaar og altsaa ikke behøvede at vende skillingen, før den blev givet ud, er efterfølgende lille oplevelse, som min mor har fortalt fra sit barndomshjem, kendetegnende for den tids opfattelse og nøjsomme levemaade. En dag i efteraaret 1863 havde morfar som sædvanlig kørt et par dritler smør ind til købmanden i Fredericia. Her var han, skønt han som nævnt selv var en yderst maadeholden mand, faldet i beundring for en brændevinskaraffel af slebet glas, som han købte og med en vis stolthed viste frem ved sin hjemkomst. Min mor, der den gang var en pige paa 11 aar, beundrede den naturligvis meget, men til trods for, at karaflen kun havde kostet 2½ mk., fandt hendes mor dog, at det var en aldeles utilgivelig luksus og en mere end let-sindig omgang med penge at give saa stort et beløb ud for en »flaske«, naar man havde kunnet nøjes med en almindelig klukflaske til samme formaal, som kun vilde have kostet et par skilling! En dag i slutningen af tresserne kom mormor pludselig paa den tanke, at hun og morfar skulde fotograferes, hvilket den gang var en hel begivenhed, der snart rygtedes paa egnen. Paa Gaarslev

Gertrud Marie Jensdatter Lomholt.
Niels Peder Hansen Brems (o. 1868).

mark boede en »spillemand og photographist«, som mestrede denne kunst, og her blev saa hosstaaende billede af mine bedsteforældre taget. Ligheden skal efter sigende have været god nok bortset fra, at alle, der har kendt morfar, har fundet det paafaldende, at denne ellers saa smilende og livsglade mand er kommet til at se forholdsvis streng og alvorlig ud.

Efter at have lidt under følgerne af en hjerneblødning et par aar i forvejen blev mormor igen syg i foraaet 1873 og døde kort tid efter. Et par dage før begravelsen var der stort »kistelæg«. Alle gifte koner fra hele

byen var indbudt og kom med krans, hvorefter de blev beværtet med smørrebrød og kaffe. Da kisten paa selve begravelsesdagen blev kørt fra hjemmet til Gauerslund kirke, gik min morbror Søren og en af hans fætre, der begge var i soldateruniform, hver med et alterlys foran kisten.

Et par aar senere afstod morfar sin gaard til sin søn *Søren*, som kort tid derefter blev gift. Forinden var dog stuehuset blevet ombygget, hvorved morfar fik sin egen lille lejlighed. Her opholdt han sig meget, selvom han dog ogsaa stadig vedblev at hjælpe lidt til i bedriften. Størstedelen af tiden tilbragte han dog med læsning, og kirkeligt interesseret, som begge mine bedsteforældre altid havde været, holdt han nu hver dag morgen- og aftenandagt med sig selv, læste et stykke i bibelen og sang en salme. Paa besøg hos andre kom morfar nu kun sjældent, men selv fik han ofte besøg, ikke mindst af unge mennesker og børn, som han sang og fortalte historier for. En melodi, som han ofte sang for smaabørn, var

»Thora Mazurka«, som hans brodersøn, spillemanden Mads Brems i Herslev, havde komponeret. Det sidste aarstid, morfar levede, var han svagelig, og den tidligere ellers saa kraftige, ikke særligt høje mand med det mørke, let krøllede haar, i hvilket der kun var nogle faa hvide stænk, den store, lidt krumme næse og de kloge øjne blev tydeligt mærket af alderdommen. Han var selv klar over, at det bar mod enden, og søndagen den 8. juli 1877 gik han bort. Ved hans begravelse, hvor der ogsaa blev baaret lys foran kisten, var der samlet et meget stort følge fra hele omegnen, og bagefter samledes der over 200 mennesker til en mindesammenkomst i hans gamle hjem i Brøndsted.

Børn af I. ægteskab:

125. XI. a. HANS NIELSEN BREMS
* 10/3 1835. Sønderkær (Surkær)
126. XI. b. GRETE NIELSDATTER BREMS
* 10/3 1835. Sønderkær (Surkær)
127. XI. c. ANNE KIERSTINE NIELSDATTER BREMS
* 13/11 1837. Sønderkær (Surkær)
+ 15/11 1837, s. st.

Børn af II. ægteskab:

128. XI. d. ELSE MARIE NIELSDATTER BREMS
* 27/3 1844. Brøndsted
+ 11/6 1861, s. st.
129. XI. e. KAREN NIELSDATTER BREMS
* 17/6 1846. Brøndsted
130. XI. f. SØREN PEDER NIELSEN BREMS
* 19/11 1848. Brøndsted
+ 23/11 1848, s. st.
131. XI. g. SØREN NIELSEN BREMS
* 25/6 1850. Brøndsted
132. XI. h. BODIL MARIE NIELSDATTER BREMS
* 13/11 1852. Brøndsted
133. XI. i. JENS PEDER NIELSEN BREMS
* 25/3 1855. Brøndsted
+ 29/12 1855, s. st.
134. XI. j. JENS NIELSEN BREMS
* 6/11 1856. Brøndsted
+ 15/11 1856, s. st.

Ane Marie Hvid.

Hans Nielsen Brems.

125. *XI. a.* **HANS NIELSEN BREMS**
 * ¹⁰ 3 1835. Surker, Pjedsted
 + ¹⁴ 3 1921. Eritso
 Gaardejer. »Hauløkkegaard«, Eritso
 ≈ ¹⁴ 8 1868. Eritso

135. **ANE MARIE HVID**
 * ¹¹ 3 1841. Vejlbj
 + ³⁰ 1 1899. Eritso
 Datter af:
 Gaardejer **MADS LAURITSEN HVID**
 og **DORTHEA JENSDATTER**,
 Vejlbj
 ≈ ¹ 19 3 1865. Vejlbj
 Gaardbestyrer **JEPPE NIELSEN ELKJÆR**
^{30/11} 1837
 + ⁵ 10 1865. Eritso)

Born:

136. *XII. a.* **DORTHEA NIELSEN BREMS**
 * ¹⁶ 7 1869. Eritso

137. *XII. b.* **NIELS MADSEN BREMS**
 * ¹ 2 1872. Eritso

136. XII. a. DORTHEA NIELSEN BREMS
 * ¹⁶/₇ 1869. Eritsø
 + ²/₄ 1946. Vejle
 ≈ ¹⁴/₇ 1900. Eritsø
138. CHRISTIAN WILLIAM MARCUSSEN
 * ²³/₃ 1869. Skovbølling
 +
 Gaardejer, »Virkelyst«, Skovbølling, Jelling
-

Børn:

139. XIII. a. ARNOLD MARINUS MARCUSSEN
 * ⁵/₈ 1900. Bleld
 Forpagter, »Vestergaard«, Hornsyld
 ≈ ¹⁸/₈ 1928
140. SIGRUN ISRAELENSEN
141. XIII. b. MAGDA MARGRETHE MARCUSSEN
 * ¹⁸/₁₂ 1901. Bleld
142. XIII. c. HANS AAGE MARCUSSEN
 * ¹⁶/₁₀ 1905. Bleld
 Gaardejer, »Smedegaarden«,
 Skovbølling, Jelling
 ≈ ¹⁵/₁₁ 1928
143. HERTHA LAURA LAUERSEN
 * ²⁸/₁₂ 1902. Jelling
144. XIII. d. ERNA ALICE MARCUSSEN
 * ²²/₈ 1906. Bleld
 ≈ ⁹/₁₂ 1932
145. EMIL RASMUSSEN
 * ⁷/₃ 1909. Hvejsel
 Gaardejer, »Nygaard«, Hvejsel
146. XIII. e. VERA MARIE MARCUSSEN
 * ²/₇ 1911. Skovbølling
 ≈ ²²/₃ 1939
147. VIGGO EMIL JENSEN
 * ²³/₆ 1908. Solbjerg, Aarhus
 Bødker, Ringsted

137. XII. b. NIELS MADSEN BREMS
* 1/2 1872. Eritso
+
Gaardejer, »Hauløkkegaard«, Eritso
≈ 7/10 1905

148. MARIE KIRSTINE KORNMAALER
* 26/8 1882. Koldby, Samsø
+
Datter af:
Gaardejer JENS KORNMAALER
og ABELONE MARIE JENSEN,
Koldby, Samsø

Børn:

149. XIII. a. ANNA MARIE BREMS
* 27 11 1910. Eritso
Servitrice, Aarhus

150. XIII. b. ASTRID BREMS
* 6/8 1913. Eritso

154. XIII. c. HANS NIELSEN BREMS
* 20/9 1916. Eritso

158. XIII. d. JENS MADSEN BREMS
* 21/12 1918. Eritso

163. XIII. e. ELNA DORTHEA BREMS
* 3/2 1921. Eritso

166. XIII. f. TAGE BREMS
* 27/1 1928. Eritso

XIII. b. ASTRID BREMS

* 6/8 1913. Eritsø

+

~ 8/11 1939

SVEND AAGE CHRISTENSEN

* 2/8 1910. Ølby, Køge

+

Tømrermester, Køge

|

Børn:

152. XIV. a. ELSE CHRISTENSEN

* 12/7 1940

153. XIV. b. ANNI CHRISTENSEN

* 8/2 1942

154. XIII. c. HANS NIELSEN BREMS
* 20/9 1916. Eritsø
+
Læderhandler, Fredericia
~ 12/5 1941
155. ANNA LADEGAARD
* 21/1 1917. Pjedsted
+

Børn:

156. XIV. a. NIELS ERIK BREMS
* 1/3 1943
157. XIV. b. OLE BREMS
* 28/9 1948

158. XIII. d. JENS MADSEN BREMS
* 24/12 1918. Eritsø
+
Gaardejer, Lellinge
≈ I. 1945
159. ELLEN CHRISTENSEN
* 30/1 1917. Ølby, Køge
+ 1/10 1948. Roskilde
≈ II. 1948
160. INGER NIELSEN
* 26/12 1931. Endeslev
+

Børn af I. ægteskab:

161. XIV. a. JØRGEN BREMS
* 24/11 1945
162. XIV. b. OLE BREMS
* 24/11 1945

163. XIII. c. ELNA DORTHEA BREMS

* $\frac{3}{2}$ 1921. Eritsø

+

≈ 1948

164. BØRGE MEDUM MADSEN

* $\frac{12}{3}$ 1919. Skjern

+

Landmand

Børn:

165. XIV. a. BIRTHE MEDUM MADSEN

* $\frac{5}{8}$ 1948

166. XIII. f. TAGE BREMS

* 29/1 1928. Eritso

+

Forpagter, »Hauløkkegaard«, Eritso

≈ 19/5 1956. Seest

166. (x) ANNA GREGERSEN

* 24/12 1931. Seest

+

Datter af:

Gaardejer CHRISTIAN GREGERSEN

og hustru KIRSTINE,

»Kildevæld«, Seest

Grete Nielsdatter Brems.

126. XI. b. GRETE NIELSDATTER BREMS
* 10/3 1835. Surkær, Pjedsted
+ 20/7 1918. Aarup
≈ I. 13/11 1857. Gauerslund
167. JENS BERTHEL NIELSEN
* 2/2 1830. Brøndsted
+ 20/7 1861. Gaarslev
Murer og avlsbruger, Gaarslev
Søn af:
NIELS IVERSEN
og KATHRINE OLESDATTER,
Brøndsted
≈ II. 12/12 1862
168. JENS BONESEN LADEGAARD
* 23/2 1821. Skærup
+ 18/2 1897. Aarup
Handelsmand og avlsbruger, Gaarslev
Søn af:
BONE LADEGAARD
og MAREN PEDERSDATTER,
Skærup

BRYLLUPSDIGT (1862).

Minde for højtagede Brudepar
Jens Bonesen Ladegaard og Margrethe Nielsen.

O Gud velsigne dette Baand
 Som knyttet er med enigt Hjerte,
 Han leder Jer med kjerlig Haand
 Og fjerner bort al Sorg og Smerte,
 Han skjænker Eder varig Held,
 Og kroner Eders Baand med Lykke,
 Han være Eders faste Fjeld
 Og Guds frygt være Eders Smykke,
 Nyd Brudgom da med ædle Brud
 Herveden mangan Fryd og Glæde,
 I signes af den sande Gud,
 Hvert Skridt I frem paa Banen træde.

Grete Nielsdatter Brems (1835–1918)

∞ 12/12 1862

Jens Bonesen Ladegaard (1821–1897)

- Børn af I. ægteskab:
169. XII. a. ELSE MARIE NIELSEN
 * 13/1 1858. Gaarslev
 + 22/12 1930. Aarup
 ≈ 14/11 1879
170. KRISTIAN JØRGENSEN
 * 15/4 1852. Skydebjerg
 + 13/10 1932. Aarup
 Karetmager, Aarup
171. XII. b. NIELS NIELSEN
 * 29/5 1860. Gaarslev
 + 26/4 1935. Longelse
 Mejeribestyrer, Longelse
 ≈ 24/5 1893, Brylle
172. ANE PETRINE MARIE SOFIE NIELSEN
 * 24/5 1869. Frue Sogn, København
 + 18/6 1933. Longelse
- Børn af II. ægteskab:
173. XII. c. BERTEL JENSEN LADEGAARD
 * 20/9 1863
 + 11/2 1907
 Gaardejer, Honnerup
 ≈ 11/11 1892. Ejby
174. LAURINE JØRGENSEN
 * 24/2 1868. Ejby
175. XII. d. MAREN JENSEN LADEGAARD
 * 16/5 1866. Gaarslev
 + 5/4 1892. Skydebjerg, Aarup
176. XII. e. NIELSINE MARIE JENSEN LADEGAARD
 * 16/4 1869. Gaarslev
 + 4/6 1874, s. st.
177. XII. f. ANE KIRSTINE JENSEN LADEGAARD
 * 22/4 1871. Gaarslev
 + 23/2 1884, s. st.
178. XII. g. BONE JENSEN LADEGAARD
 * 1/3 1873. Gaarslev
 + 16/6 1890, s. st.

Karen Nielsdatter Brems.

Jens Peter Christensen.

XI. e. **KAREN NIELSDATTER BREMS**

* 17/6 1846. Brøndsted

+ 1/8 1882. Vork

≈ 23/3 1866

JENS PETER CHRISTENSEN

* 27/5 1836. Tolstrup

+ 7/4 1918. København

Gaardejer, Vork, Egtved s.

Søn af:

Gaardejer KRISTEN HANSEN

og ANNA JØRGENSEDDATTER LADEGAARD,
»Tolstrupgaard«, Tolstrup, Herslev

≈ II. 20/6 1893

ANNA LAURSEN,

Nollund

Børn:

180. XII. a. CHRISTEN HANSEN CHRISTENSEN
* ¹³/₃ 1868. Vork
+ ²⁵/₁₀ 1949. København
Medejer af »Ollerupgaard«, Bredsten
(til 1908)
181. XII. b. ANNA LADEGAARD CHRISTENSEN
* ¹⁰/₄ 1869. Vork
≈ ²⁹/₄ 1893
182. JAKOB VILHELMSSEN
* ¹⁷/₁₀ 1865. Holebøl
+ ²¹/₇ 1937. Vork
Gaardejer og vejassistent, Vork, Egtved s.
183. XII. c. NIELS PETER CHRISTENSEN
* ¹⁹/₂ 1871. Vork
+ ⁷/₁₁ 1943. Bredsten
Gaardejer, »Ollerupgaard«, Bredsten
≈ ²⁹/₅ 1908
184. ELISABETH KATRINE NIELSEN
* ²¹/₁₀ 1878
185. XII. d. JENS GEORG CHRISTENSEN
* ²⁶/₉ 1874. Vork
+ ²⁵/₄ 1949. Skanderup
Gaardejer, Skanderup
≈ ²⁴/₄ 1905
186. METTE KATHRINE HANSEN
* ¹³/₂ 1874
+ ³/₅ 1951
187. XII. e. GERTRUD MARIE CHRISTENSEN
* ²⁵/₂ 1876. Vork
+ ²⁸/₁₂ 1943. Hedensted
≈ ²⁵/₇ 1902
188. JENS ZACHARIASSEN
* ²⁷/₄ 1873
Gartner og planteskoleejer, Hedensted

189. XII. f. JØRGEN LADEGAARD CHRISTENSEN
* 30/8 1877. Vork
Maler, Californien, nu Vejle
190. XII. g. CARL PETER CHRISTENSEN
* 31/8 1878. Vork
+ juli 1955. Højen
Friskolelærer og gaardejer, Højen
≈ 30/10 1917
191. ANNA PAGH
* 13/5 1887
192. XII. h. MARINUS OKTAVIUS CHRISTENSEN
* 19/5 1880. Vork
Gaardejer, Drejens, Nr. Bjært
≈ 19/5 1909
193. LOUISE FREDERIKKE HASSELRIIS
* 27/12 1877
194. XII. i. KAREN CHRISTENSEN
* 13/4 1882. Vork
+ s. a.

Dorthe Bjerre.

Søren Nielsen Brems.

131. XI. g. SØREN NIELSEN BREMS
 * ²⁵/₉ 1850. Brøndsted
 + ⁶/₇ 1894. København
 Gaardejer, Brøndsted, Gauerlund s.
 ~ ¹/₇ 1875

195. DORTHE PEDERSDATTER BJERRE
 * ²²/₅ 1855, Brejning
 + ²⁰/₆ 1939. Kolding

Datter af:
 Gaardejer PEDER NIELSEN BJERRE
 og ANE DORTHEA ADOLFSDATTER BRETH,
 Brejning, Gauerlund s.

Børn:

196. XII. a. GERTRUD MARIE BREMS
 * ²⁶/₁₁ 1876. Brøndsted
 + ¹⁴/₁₂ 1886, s. st.
197. XII. b. ANNA DORTHEA BREMS
 * ¹⁰/₃ 1879. Brøndsted
198. XII. c. NIELS PETER BREMS
 * ¹³/₁ 1882. Brøndsted
199. XII. d. KAREN PETREA DAGMAR BREMS
 * ²/₅ 1884. Brøndsted
200. XII. e. HELGA BBREMS
 * ⁸/₃ 1886. Brøndsted
201. XII. f. GERTRUD MARIE BREMS
 * ¹³/₇ 1887. Brøndsted
202. XII. g. ASTRID BREMS
 * ²⁴/₆ 1890. Brøndsted

XII. b. ANNA DORTHEA BREMS

* 10/3 1879. Brøndsted

+

Overlærer, Kolding

≈ 3/1 1905

GUNNAR KØSTER

* 18/6 1879. Østbirk

+ 28/8 1943. Kolding

Kommunelærer, Kolding

Søn af:

Sognepræst HOLGER KRISTIAN

VALDEMAR KØSTER

og KAMILLE FREDERIKKE KRISTIANE OLSEN,

Østbirk

Børn:

204. **XIII. a. ERLING KØSTER**

* 10/10 1905. Kolding

Lærer, Ejlbj

≈ 25/7 1936

205. **FREDERIKKE NORDVANG POL**

* 22/6 1910. Tversted

206. **XIII. b. AASE KØSTER**

* 24/7 1909. Kolding

Viceskoleinspektør, Frederiksberg

≈ 20/1 1935

207. **CARL JOHAN JØRGENSEN**

* 16/12 1905. Nyborg

Skoleinspektør, Frederiksberg

208. **XIII. c. HOLGER KØSTER**

* 7/10 1912. Kolding

Sognepræst, Kølstrup

≈ 8/1 1939

209. **VALBORG HANSEN**

* 9/6 1908. Slagelse

210. **XIII. d. NIELS BUE KØSTER**

* 9/2 1921. Kolding

Officer, København

≈ 20/7 1947. (Ægteskabet opløst 1953.)

211. **GRETE STRANGE**

* 27/10 1922

198. XII. c. NIELS PETER BREMS
* 13/1 1882. Brøndsted
+ 29/10 1928. København
Farmaceut
≈ 1906. (Ægteskabet opløst.)

212. AGNES MARTINE JØRGENSEN

Børn:

213. XIII. a. EMILIE MARGRETTE BREMS
* 6/2 1906

199. XII. d. KAREN PETREA DAGMAR BREMS
* 2/5 1884. Brøndsted
+ 12/9 1947. Odense
≈ 24/9 1909. Gauerlund

214. SØREN PETER QVIST
* 23/12 1882. Gauerlund
+
Chefredaktør, »Fyns Tidende«, Odense
K. af Dbg. DM. R. Svensk Nordstjerne Orden

Søn af:
Gaardejer SØREN SØRENSEN QVIST
og KIRSTEN PEDERSDATTER BUNDGAARD,
»Korsdalsgaard«, Gauerlund

Børn:

215. XIII. a. BØRGE JOHANNES SØREN QVIST
* 29/6 1912. Vejle
Landbrugskandidat.
Gaardejer, »Korsdalsgaard«, Gauerlund
≈ 19/3 1949

216. AGNES INGEBORG MARIE MADSEN
* 29/5 1911. Ryde (L.)

200. XII. e. HEILGA BREMS
* $\frac{8}{3}$ 1886. Brøndsted
+ $\frac{20}{12}$ 1933. Balle
≈ $\frac{22}{5}$ 1914
217. SØREN FREDERIKSEN CHRISTENSEN
* $\frac{20}{11}$ 1886
+ $\frac{24}{3}$ 1940
Gaardejer, Balle
-

Børn:

218. XIII. a. INGER KRISTINE FREDERIKSEN
CHRISTENSEN
* $\frac{28}{10}$ 1915. Balle
≈ $\frac{17}{8}$ 1940
219. TAGE WOIDEMANN
* $\frac{8}{4}$ 1914. Hornstrup
Smedemester, Hornstrup
220. XIII. b. FREDE BREMS CHRISTENSEN
* $\frac{22}{5}$ 1916. Balle
Maler, Kolding
≈ $\frac{10}{6}$ 1945
221. ELLEN CHRISTINE EBBESEN
* $\frac{18}{2}$ 1919. Kolding
222. XIII. c. JOHANNES BREMS CHRISTENSEN
* $\frac{3}{11}$ 1918. Balle
Kranfører, Aalborg
≈ $\frac{5}{2}$ 1949
223. ANNALISE FISKER NIELSEN
* $\frac{21}{9}$ 1921
224. XIII. d. HENNING BREMS CHRISTENSEN
* $\frac{15}{3}$ 1920. Balle
Konditor, København
225. XIII. e. EVA BREMS CHRISTENSEN
* $\frac{15}{3}$ 1925. Balle
≈ $\frac{12}{5}$ 1948
226. KARL MORTENSEN
* $\frac{30}{6}$ 1923. Vindinge
Gaardforpagter, Lamdrup

201. XII. f. GERTRUD MARIE BREMS
* 13/7 1887. Brøndsted
+
≈ 25/5 1917

227. RUDOLF MADSEN
* 4/11 1888. Bredstrup
+
Forstander, Horsens

Børn:

228. XIII. a. INGE BREMS MADSEN
* 25/5 1918. »Landerupgaard«
≈ 24/9 1941

229. ASGER ALBERTSEN
* 9/6 1920. Stenum
Havebrugskonsulent, Brørup

230. XIII. b. GUNVER BREMS MADSEN
* 1/3 1920. »Landerupgaard«
≈ 31/10 1950

231. OTTO VALDEMAR LARSEN
* 9/9 1918. Bornholm
Forvalter, København

232. XIII. c. AASE BREMS MADSEN
* 9/8 1922
Regnskabsfører, København

XII. g. **ASTRID BREMS**
 * ²⁴/₆ 1890. Brøndsted
 +
 ≈ ²/₁ 1915

LAURITS HANSEN
 * ⁴/₈ 1891. Bredsten
 + ²⁴/₅ 1955, s. st.
 Møbelhandler, Bredsten

Børn:

234. *XIII. a.* **CARSTEN BREMS HANSEN**
 * ²⁴/₂ 1916. Gesten
 Lærer, Grejs
 ≈ ²¹/₂ 1941
235. **HELEN VARLA ENGBERG SØRENSEN**
 * ³⁰/₇ 1918. Bredsten
236. *XIII. b.* **HELGA BREMS HANSEN**
 * ³⁰/₇ 1918. Gesten
 ≈ ²⁶/₅ 1942
237. **EVALD HUGO ERNKVIST RINGBRO**
 * ⁷/₉ 1910. Bredsten
 Salgschauffør, Vejle
238. *XIII. c.* **RUTH BREMS HANSEN**
 * ¹⁹/₁₂ 1921
 ≈ ²⁹/₈ 1943
239. **CARL LAURSEN**
 * ²⁷/₉ 1918. Hedensted
 Frisørmester, Hedensted

132. XI. h. **BODIL MARIE NIELSDATTER BREMS**
(155 Lind)
(101 Lomholt)
* 13/11 1852. Brøndsted
+ 27/10 1941. »Hjemly«, Kolding
≈ 10/6 1875. Gauerslund

240. **JOHANNES HANSEN LIND**
(181 Lind)
(23 Lunde)
* 20/2 1846. »Lindgaard«
+ 11/10 1929. »Hjemly«, Kolding
Gaardejer, »Mejersminde«, Bramdrup

Søn af:
Gaardejer JOHANNES HANSEN LIND
og DOROTHEA LAURITZEN [LUNDE],
»Lindgaard«, Dalby

Børn:

241. XII. a. **HANS OLUFSEN LIND**
(156 Lind)
* 23/1 1878. »Mejersminde«
+ 15/7 1950. Andkær
Gaardejer, sognefoged og lægdsmand,
Andkær, Gauerslund s.
≈ 12/6 1907. Vejen

242. **KAREN MICHAELINE PETERSEN**
(159 Lind)
* 26/3 1881. »Stenagergaard«
+
Datter af:
Gaardejer PETER BERTELSEN
og ELLEN KIRSTINE BUHL,
»Stenagergaard«, Refsing, Gesten s.

243. XII. b. **NIELS PETER LIND**
(157 Lind)
* 13/10 1879. »Mejersminde«
+
Gaardejer, »Mejersminde«, Kolding
≈ 26/1 1912. Bramdrup

244. **MAREN MARIE PETERSEN**
(183 Lind)
* 14/5 1883. »Stenagergaard«
+
Datter af:
Gaardejer PETER BERTELSEN
og ELLEN KIRSTINE BUHL,
»Stenagergaard«, Refsing, Gesten s.

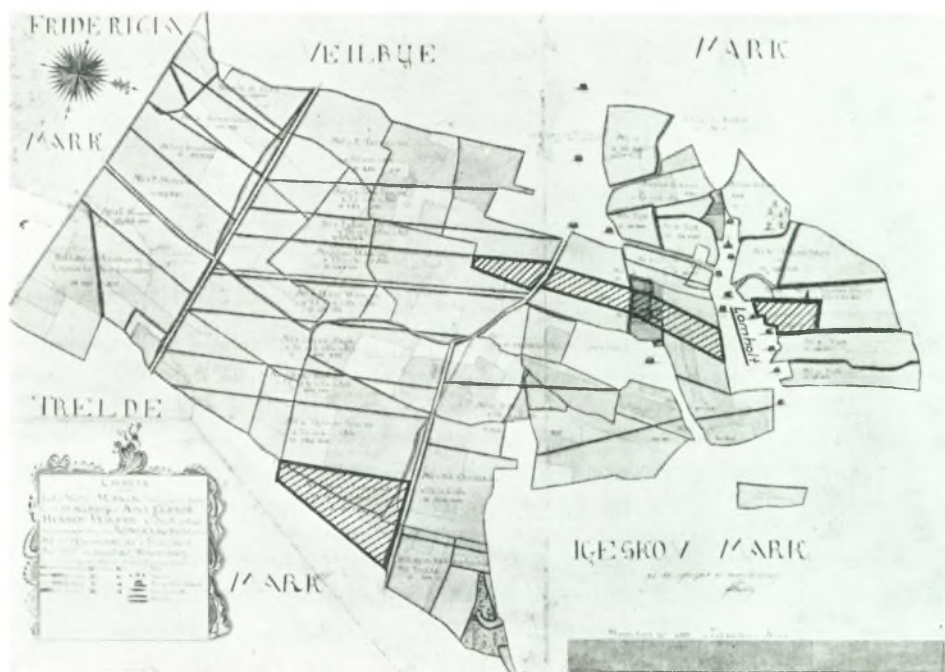
245. *XII. c.* GUSTAV JOHANNES LIND
(458 Lind) * 20/12 1886. »Mejersminde«
+
Tandlæge, dr. chir. dent., Tandarts
R. af Dbg. Off. Ned. Oranje Nassau
Prakt. tandlæge Amsterdam (1911–44).
Ejer af »Trappergaardens Æblehaver«,
»Trapholt« ved Kolding fjord
≈ 9/9 1919. Frederiksborg Slotskirke
246. HELENE ELISABETH HANSEN
(484 Lind) * 28/3 1891. Randers
+
Tandlæge
Datter af:
Sagfører HANS MARINUS HANSEN
og MATHILDE ELISABETH PETERSEN,
Randers

LOMHOLT-SLÆGTEN

TRELDE — EGESKOV — STORE VELLING

Navnet *Lomholt* stammer fra en gammel gaard »*Lomholt*«, der ligger ved en lille vig, — der dog nu er udtørret og blevet til et engdrag, — som fra Randsfjord nordfra skyder sig ind mellem bakkerne, sydøst for landsbyen *Egeskov* i *Uejlby* sogn, lidt nord for *Fredericia*. Denne gaard, der i 1524 nævnes som »*Lwmmeholt*«, har utvivlsomt faaet sit navn fra den »lomme«, som vigen her dannede ind imellem de skovklædte bakker (»holt«), der fandtes her. »*Lomholt*« har altid ligget adskilt fra anden bebyggelse, og i 1575 omtales den som »1 gaard i *Lumholt*«. De store fund af murrester, opført af munkesten, i gaardens have og den for en stenfattig egn som denne overvældende mængde endog meget store kampesten, der stadig findes i grunden om og under gaardens nuværende bygninger, tyder paa, at denne gaard oprindeligt har været befæstet, muligvis med voldgrave og skydetaarn, ligesom saa mange andre ensomt beliggende større gaarde ved de danske fjorde og vige, hvilket har været tilfældet ogsaa i *Trelde*.

De mange ufredsmænd, der med deres skibe tog paa strandhugst og foretog plyndringstogter op langs kysterne, fandt ofte et let bytte i og ved disse afsides liggende gaarde, som røverne ubeset kunde nærme sig i skjul af de skovklædte bakker. Der kan i virkeligheden ikke være nogen tvivl om, at det netop har været med det formaal at faa gaarden befæstet paa en forsvarlig maade, at disse mange kampesten og munkestenene er blevet bragt hertil ad søvejen langvejs fra.

Kort over Egeskov (Vejlby sogn). (1772.)
 »Lomholt« (skraveret).

Forøvrigt maa der tidligere have været endnu flere sten at finde omkring bygningerne her, thi i 1710 omtales det, at »*Hans Lumholt* i Vejlbj har leveret 34 Læs gode og daarlige Sten til et Kapel ved Trinitatis Kirke i Fredericia«.

Ifølge tingbøgerne og skifteprotokollerne for det under Koldinghus hørende krongods, hvortil ogsaa »*Lomholt*« hørte, ses Mads Jensen at have været fæster af gaarden i 1634 og 1641, mens hans søn, den meget stridbare sandemand Niels Madsen, hvis første hustru var Johanne Rasmusdatter og anden hustru Maren, har haft den i besiddelse i 1653 og 1673. Senere overtog sønnen Mads Nielsen gaarden indtil han i 1685 blev gift med enken Anne Povelsdatter i Vejlbj og flyttede ind paa hendes gaard, efter at han havde afstaaet sin fødegaard til søsteren Anne Nielsdatter og hendes mand Mads Pedersen. Uvist af hvilken grund forlader dog ogsaa de efter faa aars forløb »*Lomholt*« og flytter i 1691 til Follerup i Herslev sogn, mens Niels Madsens

anden hustru Maren bliver boende paa gaarden og faar sin aftægt af den ny besidder.

I aaret 1670 kom der en forordning, efter hvilken bl. a. kron-godset, der hørte under Koldinghus, blev udlagt til underhold for rytterregimenter, hvorved det saakaldte rytterdistrikt opstod. Ifølge denne forordning hed det: »Den som bor paa en Ryttergaard skal enten selv ride og være Rytter eller og holde for sig en dygtig Karl med tilbehørig Hest, Gevehr og Klæder, som det sig hør og bør og paa Mønstringen kan for godt agtes. En Rytter skal nyde sin Gaard fri for Landgilde, Ægt og Arbejde, al visse og uvisse Afgift, Fæste, Udskrivning, alle Slags Kontributioner, hvad Navn de have eller fange kunne, intet undtagen i nogen Maade, saa vel som ogsaa Indkvartering. Og skal samme Ryttere ej være Skriverne eller Ridefogederne undergivne.«

Rytterbønderne under Koldinghus var altsaa fri for hoveri, men langtfra for ægtkørsler, som der netop var saa mange af paa denne egn.

I begyndelsen red ogsaa de fleste af rytterbønderne selv for deres gaarde, men det varede dog ikke mange aar, før man overlod det til de saakaldte »geworbene«, hvervede folk, ofte tyskere, der i de fleste tilfælde var af en yderst tvivlsom moral.

Vornedskabet blev ophævet 1702, men aaret forud havde kongen udstedt en lov om oprettelse af den saakaldte landmilit. I de 6 aar, en karl stod indskrevet i rullen som landsoldat, maatte han ikke opholde sig udenfor sognet, og hver søndag, undtagen i høsttiden, var han forpligtet til at deltage i den af alle saa inderligt hadede eksercits, der gerne afholdtes foran sognekirken, og hvor regulære prygl synes at have været et regelmæssigt benyttet hjælpemiddel til at opretholde ro og orden.

Denne landmilitlov ophævedes igen i 1731, men allerede i 1733 kom en ny lov, efter hvilken al bøndergodset skulde inddeles i lægd paa 60 tdr. hartkorn, der hver skulde stille een soldat. Vigtigst var dog her forordningens § 18, hvorved stavnsbaandet blev indført. »Ingen Bonde-Karl maa give sig fra det Gods, hvor han er fød, saa længe hans Husbond kand skaffe ham Tjeneste,

med mindre han er over de til Indrulleringen ansatte Aar (d. v. s. 36 aar) eller . . . ved Landmilitzen rigtig har udtjent. . .«

Senere udvidedes dette stavnsbaand til at hvile paa bønderne fra et barns 4. aar til det 40. aar. Hele rytterdistriktet blev dog betragtet som en enhed hørende under een ejer, kronen, og derfor havde bønderkarlene her en betydelig større bevægelsesfrihed mellem de forskellige sogne i rytterdistriktet end de fleste andre steder i kongeriget, ligesom det jo ogsaa var amtmanden, der her førte reserverullerne. I midten af aarhundredet var der i Koldinghus amt 260 strølægd. Dette store antal skyldtes de mange kongelige fæstere fra Frederik II's tid, da kongen ved mageskifte kom i besiddelse af hele egnen mellem Kolding, Fredericia og Vejle, de saakaldte indherreder. Angaaende strølægderne bestemtes følgende: » . . . den under saadan et Strølægd . . . sorterende største Ejer skal først stille en Karl, naar han den haver, imod at han af de andre i bemeldte Lægd inddelte Ejere derfor af hver Tønde Hartkorn nyder to Mark dansk . . .« Naar denne karl havde udtjent eller var død, skulde den næststørste ejer stille en karl, og hvis han ingen havde, maatte man tage en karl i lægdet, hvor man kunde finde ham, — men til trods for alle bestemmelser var det dog ganske almindeligt, at man mod betaling lejede en karl til at være soldat for lægdet og indbyrdes fordelte udgiften herfor. Tjenestetiden var gerne 5—6 aar og betalingen ret forskellig, men 5—6 rdlr. synes at have været det almindelige.

Stavnsbaandets indførelse havde naturligvis til formaal at støtte det betrængte landbrug ved at tvinge arbejdskraften, baade den mandlige og den kvindelige, til at blive, hvor den hørte hjemme. Ikke desto mindre synes landbounghdommen i disse aar alligevel i ret stort antal at være flyttet omkring, ligesom der ogsaa var en ret betydelig udvandring til Holsten og til Holland. De unge, der saaledes søgte ud til fremmede steder, maatte for langt den største dels vedkommende tjene deres brød som tjenestekarle eller tjenestepiger.

Mange af amtets unge karle tog derfor til det store folkemarked, oktobermarkedet, paa Rendebanen i Kolding. Her mødte

landmænd op fra Fyn, det øvrige Jylland, Slesvig og Holsten for at søge folk, men da lønnen i hertugdømmerne laa højest, var det gerne dèr de bedste karle tog til.

Dette folkemarked afholdes ikke mere, men endnu omkr. 1900 saas det, hvorledes i snesevis af pladssøgende unge karle gik rundt paa Rendebanen, mens bønderne søgte de stærkeste og dem ud, der kunde passe bedst. Efter at der var blevet tinget om aarslønnen og opnaaet enighed om vilkaarene, fik karlèn udbetalt et par kroner, de saakaldte »gudspenge«, — og saa var fæsteaftalen uigenkaldelig.

At det, stavnsbaandet til trods, var muligt, selv paa lovlig maade, at forlade hjemstavnen, f. eks. ved om vinteren at tjene som tærsker paa Fyn og Sjælland, skyldes den overalt gældende regel, at en godsejer havde ret til at uddele pas til sine bønder, hvad han ofte kunde se sin fordel ved, thi jo flere penge en saadan ung mand havde tjent og raadede over, jo mere kunde han betale senere hen ved indfæstningen af en gaard. Den, der fik et saadant begrænset fripas, maatte forpligte sig til at betale 50 rdlr., hvis han ikke kom tilbage, og som garanti herfor maatte han møde med to kautionister. De unge bønderkarle, der ønskede at lære et haandværk i byen, maatte ogsaa have et pas, og mesteren maatte personlig garantere for, at vedkommende vendte tilbage til sin hjemstavn, naar han var udlært; ja, man har eksempler paa, at mesteren har maattet forpligte sig til personlig at allevere lærlingen efter udstaaet læretid paa regimentsskriverstuen i Kolding. For dem, der kunde betale, var der saaledes en mulighed for at opnaa et fripas, men da det kostede 50 rdlr., foretrak mange unge mænd at stikke af uden pas eller skudsmaal. De blev altsaa rømningsmænd, — hjemløse og lovløse, — men hvor de kom frem, kunde de altid regne med at blive hjulpne, indtil de naaede over Kongeaaen, hvilket jo var deres maal, og det fortælles saaledes, » . . . at Folk her i Rytterdistriktet havde den slemme Skik at lade Laderne staa aabne om Natten for Rømningsmænd, ja, der hviskedes ogsaa om, at nogle lagde Mad ud til dem . . . «

I tiden fra 1741—64 var Hans Adolf Brorson, — salmedigte-

ren, — biskop over Ribe stift, og som saadan foretog han regelmæssigt besøg i de forskellige sogne paa denne egn, hvorved han fik et ret nøje kendskab ikke alene til de kirkelige forhold og skoleundervisningen, men ogsaa til alt hvad der rørte sig hos beboerne og var af betydning for deres liv og velfærd. Faa aar i forvejen (1736) var konfirmationen blevet indført i landet, og præsterne fik derfor paalæg om i særlig grad at tage sig af ungdommens undervisning og katekisation, og i den af ham førte visitatsbog kan man derfor nøje følge, hvorledes dette er sket. Saaledes skriver han: »Overalt har Præsterne, maa jeg bekende, drevet Katekisation og endskønt Virkningen heraf er ulige, saa er dog det allerringeste meget herlig imod den forrige Tid«, og senere »hvad Degne og Skoleholdere angaar, da ved jeg ingen, som besynderlig enten kunde roses eller lastes«. Om kvægpesten, der navnlig i disse aar hjemsøgte landet, hedder det i en af indberetningerne: »Det synes, at den af Gud tilsendte Landeplage foraarsager efterhaanden mere Eftertanke baade hos Lærer og Tilhører.« I et sogn bebrejder han menigheden, »at den forargelige Juule Leeg (der ifølge loven var forbudt) iblandt dem endnu ikke var afskaffet, og med grædende Taarer lovede de Forbedring og gav mig Haand paa aldrig mere skulde ske«. »En gammel Skoleholder i Smidstrup viiste mig og i sit Huus endeel smukke Bøger, men beklagede, at Folk der i Egnen var bange for dem for det Rygtes Skyld, som gik i Landet, at Bøgerne, som var trykte i det Kongelige Vaysenhuus i Kjøbenhavn, skal indeholde vildfarende Lærdomme. Til saadant Rygte siges især slette Lærere at være Aarsag, som enten af Højmodighed og Egensindighed stride mod Catechismi Forklaring eller af Døvnhed helst seer, at Menigheden bliver i deres Vankundighed, paa det deres egen kiødelige og lunkne Leve- og Læremaade ikke skal blive aabenbaret.«

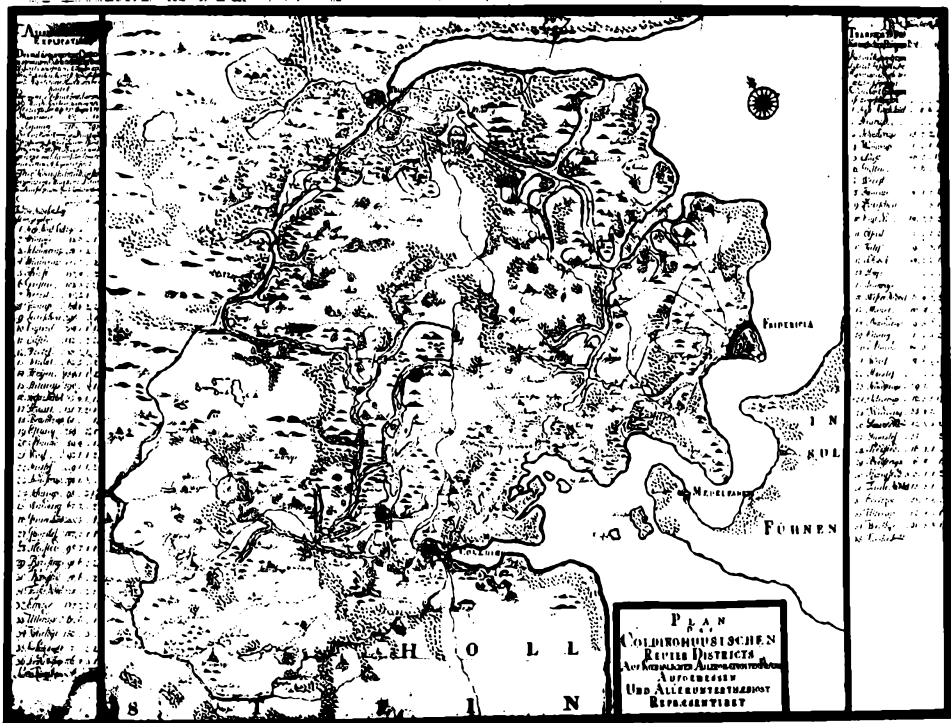
I et andet sogn hedder det, at »Præsten med Fliid og ikke uden Velsignelse forretter sit Embede og fører et christelyk Lefnet, ligesom ogsaa Ungdommen svarede meget vel, og da de mange der tilforn i Svang gangne Uordener met motvillig Betleri, Fylderii og deslige ere i denne Præsts Tiid, Gud ske Lov, gandske blevne

dæmpede og vidnede, at han ikke havde set nogen af hans Sognemænd drukken i 6 Aar.«

Selvom de paagældende personer ikke tilhører denne gren af slægten Lomholt, giver efterfølgende beskrivelse af et »frieri« i 1705 et karakteristisk tidsbillede, hvorfor jeg har valgt at tage det med:

»Oluf Olufsen Ravn af Gaverslund bad Peder Jensen Ladefoged af Trelde gaa med ham til Hans Sørensen i Trelde at begære hans Datter Anne til Ægte. De kom til Gaarden og talte med Hans Sørensen, der laa paa sin Seng og efter baade den ene og den anden Samtale, som de havde tilsamen, spurgte Oluf Hans Sørensen ad, om han vilde give ham hans Datter til Ægte. Der gik saa Bud efter Anne, som tjente i Byen, og de spurgte begge Parter, hvorledes de behagede hinanden. Oluf svarede, at han var vel-fornøjet med Pigen, og hun svarede i lige Maade, at hun var vel-fornøjet med ham. Da spurgte Peder Ladegaard Hans Sørensen, hvor meget han vilde give dem til Medgift. »Det skal Hans Sørensen selv bestemme, hvor meget han kan taale at give«, sagde Svigersønnen. Peder Ladegaard foreslog: Frit Bryllup og to Køer med dem, Pigen selv havde, saa og to Kvier og en Ungnød-Stud. Det sagde Hans Ja til og lovede desuden Faar og Svin, Seng, Kiste og andet mere, hvormed Oluf var tilfreds, og derpaa gav han Pigen Haanden, at han vilde ægte hende. Peder Ladegaard og Olufs Broder Niels lagde deres Hænder paa til Stadfæstelse og Trolovelsen blev berammet til 14. dagen efter.«

I 1765 blev alle ryttergaardene i distriktet under Koldinghus solgt paa auktioner — forøvrigt for en gennemsnitlig pris af 158 rdlr. pr. td. hartkorn og over det dobbelte paa de fedeste egne, — og de fleste tidligere fæstebønder blev derved selvejere, idet kronen lod halvdelen af købesummen staa i gaarden, og nu begynder man ogsaa at udskifte jorden. Overdrev, kær og megen anden jord, som hidtil kun havde givet ringe udbytte, blev bragt i kultur. Fra de store bøndergaarde blev de yderste lodder solgt fra og nye ejendomme oprettet. I 1786 lod den landbrugskyndige amtmand Hans de Hoffmann paa Koldinghus en beskrivelse ud-

Kort over Koldinghus Rytterdistrikt (o. 1720).

arbejde over landbrugsforholdene indenfor rytterdistriktet, hvoraf følgende er uddraget: ». . . Ved det nu, at hver Mand har 2, højst 3 Købler, har Ejerne delt i 10 Dele, 5 bruges og 5 hviler; en indtages hvert Aar og en Del igen udlægges. Af de 5 Dele, som hviler, slaes Hø paa de to Dele og tøjres Køer, Stude, Heste, ja endog Faar og Svin i de tre hvilende Indtægter, og bliver de saaledes tøjrede fra Maj til Kornet kommer ind, hvorved Køerne giver dobbelt Mælk og Hestene kommer i bedre Stand end tilforn med videre. Bønderne, hvor Jorden er god, pløjer tre Gange til Byg; de tager ej mere ind, end de har Gøde til, saer kun to Havrekærve, og saaledes har de med mindre Sæd end tilforn mere Korn og følgerig er Tienden fast dobbelt imod tilforn.

Veje er blevet anlagt mellem Køblerne ud til de yderste, hvortil fortrykte Gaarde er blevet flyttet. De Selvejrbønder i de gode Egne, som have 4 à 5 Tdr. Hartkorn staar sig bedst. Da der paa

mange Steder findes godt Ler og næsten overalt Tørv var det at ønske at her og der blev indrettet smaa Teglovne, saadan som i Holsten, saa at de kunde opmure Husene med Mursten og Ler. Da jeg i 26 Aar har haft saa meget med Hederne at gøre, har jeg udgivet en Traktat og til hver Sognepræst i Amtet har jeg ladet levere et Eksempplar samt Fleischers Agerkatekismus, for at lade læse saa meget deraf for de store Børn i Skolerne, som der paa Stedet kunde appliceres. Jorden bør og mærgles. Da Ryttergodset blev bortsolgt, bestemtes det, at de skulde sætte i Brandkassen, og med stort Besvær har jeg nu 1747 numre derudi, men de øvrige vil ej før Landets Brandkasse er skilt ud fra Kjøbstædernes, hvilket formenes at være højst billig, at saadan Forandring skete. (Adskillelsen fandt sted ²⁹/₂ 1792.) Da Brændevinsbrænderi paa Landet er afskaffet, medfører den største Billighed, at den Brændevin, Bønderne kjøber i Stæderne, holder sine Grader, men hverken Brødetts Vægt eller Brændevinens Styrke bliver undersøgt. Hvad Klædedragten angaar, da forfærdiger deres Koner alt, hvad de og deres Mænd og Børn slider, undtagen de fornemste Koner kan have en bedre Klædning efter Forældrene, thi Omstændighederne tillader i disse Tider ikke at anskaffe noget nyt. Mændenes er enten mørkebrunt eller mørkeblaat Vadmel med Sølv- eller Tinknapper. Fruentimmernes enten sribet hjemmegjort Tøj, grønt eller sort, hvilket de fleste selv farver, og de ringere gaar i Tossel, der er af uldent og linned sribet Tøj, som de selv farver og væver, men det øvrige Uld sælger de gjerne til Købmændene udi Holstebro og Ringkjøbing, som udstjæler det til Holland. Nationen er noget doven og kommer for let til Føden! Dog har jeg med Forundring set, at Bønderne, imens de hørte Kongen til, var de dovene og overdaadige, medens de nu er flittigere end tilforn. Da de dyrekjøbte dem selv og deres Renter blev 3 Gange større end deres Udgifter tilforn, har de selv lagt Haanden paa Ploven, og nu, da de fik deres Jorder dannet, stræbt at indkaste deres Kobler, rydde Buske bort og udgrave Moser, brudt gammel Jord og været utrolig arbejdsomme, hvorved de avler mere Korn, som ses af, at Tienderne er stegen dobbelt imod tilforn.

De avler anselig Hø fremfor tilforn, Køerne, ved det de tøjres, giver fast dobbelt Mælk, Hestene er ligeledes i bedre Stand ved Tøjringen, Faarene ligeledes; hvoraf daglig erfares den store Nytte, Delingen fører med sig, at Bønderne har al deres Jord næsten i to Kobler. Det var at ønske, at de i de gode Egne vilde anskaffe spanske, engelske eller ejderstedske Væddere og lade de danske Væddere skære. Selveierbønderne taber Modet ved de utallige Friægter, der i dette Amt fremfor andre Amter i hele Jylland er paalagt alle, som komme fra København til Holsten eller til de fire jyske Stifter, maa herigennem Amtet.

Et Kavalleriregiment mønstres aarligt i Kolding, et Infanteriregiment ved Fredericia. De fleste Rejser forefalder igennem Elbo, Brusk, Andst, Holmans og Jerløv Herreder, hvor det kan bevises, at en Bonde ofte har gjort over 30 Frirejser i et Aar. Jeg har derfor gjort Ansøgning om, at det anordnes, at Bonden som gjorde Reisen, overalt i Amterne skulde have Betaling for Reisen 24 sk. om Sommeren og 2 Mark om Vinteren for Milen. De arme Bønder, som ej maa sælge til andre end Herregaardene, — hvor de nu holder Køer, — og Købstæderne ere med deres Stude højlig forlegne og naturligvis tillægger mindre Studekalve end tilforn.

Heri Amtet er alene Nebbegaard, som behøver 50 Stude aarlig, og ved Optælling befindes at Bønderne har aarligen op mod 3000 Stude fjerde Aars, hvoraf formentligen en Del udstjæles og meget ofte bedrages de af Holstenerne, at de ej faar deres Penge og ej tør klage eller søge, inden de har udstjaalet dem. (Ved Forordning af $11/6$ 1788 blev der tilstaaet fuld Handels- og Udførselsfrihed for Øxne.)

Hvor der er god Græsning om Sommeren, har Erfaring lært den ulige Fordel, der er, ved at holde Køer i Stedet for Stude; thi naar betragtes hvad Fodring og Korn, Stude skal have imod Køerne, er der store Tab, saalænge Kornet er i nogenlunde Pris, og kommer Kvægsyge paa, er Tabet dobbelt imod Køer. Rødkløver er de paa mange Steder begyndt med at saa i de gode Egne, der er den i Bjært, som holder 30 Køer, der Vinter og Sommer fødes

med Kløver og giver fast dobbelt Mælk. Derimod vil den hvide Kløver forgaa straks efter et Par Aar, medens den røde Kløver, naar den tilgavns med Pløjning og tyk Sæd behandles, varer i 5 Aar; med Esparcette, Sans Fois og Lucerne er forsøgt, men har ej havt god Fremgang. Rajgræs er af forskellige forsøgt, nogle har approberet samme, andre ikke. Hvedeavlingen skal nok faa Fremgang, naar de vil udsøge den bedste Jord og pløje den nogle Gange. Høravlingen har ikke ret villet lykkes, formedelst den stærke Tørke er det blevet for kort. Rapssæd har og nogle begyndt med og paa det Bønderne kunde med Fordel afsætte deres Rapssæd og Hørfrø samt Kidiken af Byg og lade samme slaa til Olie, er ved Kongens Naade midt i de fem Herreder, ved Landevejen fra Fredericia til Vejle, i Skærup By en saadan Oliemølle, som drives ved en Hest, og derved kan Bønderne faa deres Frø slaaet til Olie uden Betaling, naar de selv skaffer Hest. Hamp er forsøgt, men lykkes ej og desuden fordærves Jorden. Poteter (d. v. s. Kartofler) er nu almindelige, og mange planter dem med god Fordel, hvorefter kommer frugtbar Rugavl. Humle har nogle faa, men de fleste mener at kunne købe den lettere hos Fynboen.

Frugttræer findes i nogle faa Haver, men Bønderne er ikke til at overtale til at købe Frugttræer fra Als fra 24 sk. à 2 mark Stk. eller ogsaa selv pode. Biavl har og de fleste, og kunde have dobbelt saa mange Bier med liden Umage, men Nationen kommer for let til Føden. Dette Amt har 12 Landeveje, ialt 26 Mil, til de jyske Købstæder, Fyen og Haderslev, hvilke alle var i mange Aar ikke reparerede, ligesom og over 160 Broer, smaa og store, var forfaldne og Vejene upassable. 1773 fik jeg Vejene opmaalt og taxeret, hver Bonde efter sit Hartkorn fik sit Stk. tillagt, som Protokollen udviser, saa at Vejene er blevne indkastede i 14 Alens Brede foruden Grøfterne paa begge Sider. Vejene er fyldte midt paa med Faskiner og Sand, hvorved Vandet har Afløb. Disse Veje bliver hvert Aar eftersete, jævnet til Ryggen og med Sand opfyldt, og den, som da ej har sit Vejstykke i Stand bliver mulkteret til Vejkassen. Broerne er alle af Egetømmer og Egeplanker og siden 1773 efterhaanden af ny forfærdiget.«

Kort over Trelde (Vejlby sogn). (1775.)

■ Las Hansens gaard (skaveren).

Under svenskekrigen, da hele denne egn blev hærgnet saa slemt af de fremmede tropper, udbrød der ogsaa pest, der yderligere bortrev i tusindvis af befolkningen, og utallige gaarde, ja hele sogne kom derfor til at ligge øde. Fra Trelde meddeles det saaledes, at der i 1660 kun var en mand tilbage. Hvis denne oplysning er i fuld overensstemmelse med virkeligheden, saa maa denne ene overlevende have været *Jens Hansen Lassen*.

I matriklen fra 1664 hedder det om en gaard i *Trelde, Vejlby sogn*, at den tidligere var beboet af *Las Hansen*, men nu af *Jens Hansen Lassen*, samt at denne gaards landgilde var 2½ mark 3 sk. 1 alb. i penge, 3½ skp. rug, 15½ skp. byg, 16½ skp. 1 fj. havre, 1 pund 3 mark smør, 1 brændsvin, 1 gaas, 4 læs ved. I jordebogen 1692 nævnes gaardens hartkorn at være 3 tdr. 4 skp. 2 fdk. 1 alb., reduceret til 3 tdr. 2 skp. 0 fdk. 0 alb., hvortil kom-

mer skovskyld paa 1 fj. Den 18. maj 1703 fik hans 20aarige søn Niels Jensen fæste paa gaarden, »som *Jens Lassen* godvillig havde opladt for ham for alderdom og hans hustrus svagheds skyld«.

I mellemtiden, i 1691, havde en anden af Jens Lassens sønner, *Hans Jensen [Lomholt d. æ.]* overtaget »den gaardspart, som Mads Pedersen Lumholdt paaboede, som han godvilligen for hennem hafver afstaaet«, og hvis hartkorn efter jordebogen over Egeskov i 1692 var 4 tdr. 5 skp. 3 fj. 0 alb. reduceret til 3 tdr. 7 skp. 0 fj. 0 alb. Fæsteprotokollen oplyser forøvrigt, at i 1700 fæstede *Hans Jensen Lumholt* ogsaa et bolshus i Egeskov, som han dog den 31. Jan. 1701 igen afstaar til en ungkarl Niels Jepsen fra Trelde. I 1710 kommer der igen en ny mand paa »*Lomholt*«, da *Hans Jensen (d. y.)* fra Trelde begærede »at maa bekomme fæste paa sin broder *Hans Jensen Lomholts* (gaard), formedelst sin tilslagne sengeliggende svaghed godvillig har opladt, hvilken staar i landmaalingen for 4 tdr. 5 skp. 3 fj. og efter reduktion 3 tdr. 7 skp. hartkorn«.

I inkvisitionsforretningen fra 1715 oplyses det, at gaarden er paa »7 Fag Sals, 10 Fag Lade, 7 Fag Stald paa Stolper, 7 Fag Fæhus og med en Besætning paa 4 Bæster, 4 Køer, 2 Ungnød og 6 Faar«. Som mandlig ungdom paa gaarden nævnes: Dumme Hans Christensen 25 aar og hans broders sønner Jens Hansen 7 aar og Mads 5 aar.

Hans Jensen Lomholt (d. æ.) levede dog adskillige aar i Egeskov, efter at have afstaaet gaarden, idet det i 1719 nævnes, at han sammen med sin yngre bror, af samme navn som han selv, var formynder for sin yngste bror Niels Jensen Lassens børn.

Hvem *Hans Jensen Lomholt d. æ.*, — der skulde blive stamfaderen til den talrige slægt *Lomholt*, der i de følgende aarhundreder har været hjemmehørende paa denne egn, — har været gift med, maa staa hen i det uvisse, da kirkebøgerne mangler. Imidlertid forekommer det mig sandsynligt at antage, at han har været gift to gange, og at hans første hustru, — der sikkert har været ældre — har haft en direkte tilknytning til en af de tidligere

besiddere af gaarden »*Lomholt*«, mens hans anden, formodentlig meget yngre hustru blev mor til hans børn.

I jordebogen 1733 hedder det: »*Hans Jensen Lomholt* i Egeskov, nu *Jens Hansen*. Gaardens Størrelse er 4 tdr. 5 skp. 3 fj. 0 alb. og dens Afgifter: Penge 1½ Mk. 1 Sk. 1 Alb., samt 2 skp. Rug, 2 tdr. Byg, 1 Ørte Havre, 1 Pund 2 Mk. Smør, 1 Brændsvin og 1 Fodernød. Bygningerne er paa 31 Fag og Besætningen: 4 Beester 4 Kjør, 2 Ungnød og 6 Faar.«

I 1735 blev *Jens Hansen Lomholt* trolovet med *Kirsten Bertelsdatter*, en datter af gaardmand *Bertel Nielsen* og *Dorthe Jensdatter* i Gade, Vejlby sogn. I 1710 havde disse overtaget denne hans fødegaard efter forældrene *Niels Pedersen* og *Bodil Hansdatter* »paa Grund af Moderens høje Alderdom og Faderens tiltagende Svaghed«, og gaarden blev da angivet at være paa 4 tdr. 5 skp. 0 fj. 2 alb., reduceret til 3 tdr. 6 skp. 0 fj. 0 alb. hartkorn, samt at indfæstningen betaltes med 6 rdrl.

Jens Hansen Lomholt og *Kirsten Bertelsdatter*, der var søskendebørn, havde faaet kongelig bevilling d. 18. marts 1735 til deres ægteskab, »hvorfor de, efter Biskoppens Sigelse af 31. Marts har betalt 2 rdrl. til Fredericia Hospital«.

Den 16. Januar 1755 blev der holdt skifte efter *Jens Hansen Lomholt*, hvorefter det fremgaar, at han ved sin død besad en ryttergaard i Egeskov paa 4 tdr. 6 skp. 0 fj. 2 alb. hartkorn. I deres ægteskab var der 2 sønner og 5 døttre, af hvilke *Dorthe Jensdatter*, der paa det tidspunkt var 16 aar gammel, fik Chr. Jepsen i Egeskov som formynder. I 1774 oplyses det, at der den 23. marts saavel til hende som til nogle af hendes ældste søskende blev udstedt panteobligationer paa deres arveandel.

Den 7. juni 1760 blev *Dorthe Jensdatter* fra »*Lomholt*« trolovet med anneksbonden *Rasmus Jensens* søn *Jens Rasmussen* fra Egeskov. Efter brylluppet overtog de en gaard i *Store Uelling* i *Smidstrup* sogn, til hvilken by faderen senere hen ogsaa flyttede, idet han den 14. januar 1765 fæstede et hus dør.

Dorthe og *Jens Lomholt*, som de nu begge blev kaldt, fik i deres ægteskab flere børn, hvorefter de to døde ugift, mens den tredie,

sønnen *Jens Jensen Lomholt* (* o. 1770) overtog fødegaarden. I 1807 blev han i Smidstrup kirke viet til *Karen Nielsdatter Møller*, der var en datter af *Niels Pedersen Møller* og *Gertrud Marie Nielsdatter*, som siden 1782 havde ejet en af nabogaardene. *Niels Pedersen* var i sine unge dage uddannet som møller, og som saadan var han i sin tid kommen til Børkop Mølle, som han derefter ledede i nogle aar, indtil møllerenken blev gift igen. Hvor *Niels Pedersen* stammer fra, kan ikke oplyses, ligesom der heller ikke kan paavises noget slægtskab med de tidligere ejere af Børkop mølle. Hvorfor brylluppet blev holdt paa møllen og ikke i brudens hjem faar staa hen i det uvisse, men givet er det i hvert fald, at der i mange aar derefter vedblev at bestaa et meget nært venskabsforhold ogsaa mellem de følgende slægtled og beboerne paa Børkop mølle.

Om gamle »oldemor *Gertrud Marie fra Store Uelling*« (1756—1832), om hvis kulinariske evner der endnu gaar frasagn i slægten, bliver forøvrigt adskillige af hendes efterkommere ret jævnlig mindet den dag i dag, naar de spiser de saakaldte »oldemors sild«, d. v. s. sild, der er stegt paa den maade, som hun for et par hundrede aar siden fandt frem til og i sin tid har lært sin datter og senere hen ogsaa sin datterdatter, min mormor, det.*)

»Oldemor *Gertrud Marie*« var en datter af gaardmand *Niels Iversen* og *Cathrine Sofie Hansdatter*, som den ^{14/7} 1733 fæstede hans fødegaard i Børkop. Begge var de barnefødt i Gauerlund sogn, hun som datter af *Hans Jørgensen* og *Else Michelsdatter* i Brejning og han som søn af den *Iver Thomsen*, om hvem fæsteprotokollen under 6. juli 1696 oplyser: »*Iver Tommasen*, barnefødt i Gavrslund By, fæster Halvdelen af den Kongelige Majestæts Ryttergaard i Børkop, som nu *Niels Jensen Gaarden* tilsammen beboede og som godvillig afstod Halvparten til *Iver Tommasen*«, — som naar *Niels Jensen* eller hans hustru døde, skulde have for-

*) »Oldemors sild«: Et stykke røget flæsk skæres i terninger. Disse steges sprøde paa panden. Terningerne lægges til side. De rengjorte, udbenede sild steges paa sædvanlig maade i det »røgede« fedt. Naar sildene er færdigstegte, hældes sur fløde i panden, i hvilken sildene stuves sagte i ca. 5 minutter. Sildene anrettes i stuvningen med de sprøde flæsketerninger ovenpaa.

trinsret til den anden halvdel. Denne halvdel fæstede han i 1704, efter Niels Jensens død, og af fæstebrevet fremgaar det, at *Iver Tommasen* havde hans steddatter til ægte og »Enken desformedelst Gaarden godvillig opladt«. I husbondhold maatte han betale 8 rdlr.

Matriklen for 1664 oplyser forøvrigt, at besidderne af denne gaard før Niels Jensen først har været Søffren Pedersen Basse, senere Christen Pedersen.

I *Jens og Karen Lomholts* hjem i Store Velling voksede en stor børneflokk op, ialt 8, hvoraf de to ældste var døttre. Den næstældste af disse, *Gertrud Marie*, der var opkaldt efter sin mormor, som hun skal have haft en paafaldende lighed med baade i udseende og dygtighed, blev i 1837 første gang gift med enkemanden *Søren Jensen Buhl* i *Brøndsted* og, efter hans død, anden gang med enkemanden *Niels Peder Hansen Brems*, — min morfar.

Sølvspænde (K. N. D. M.) (o. 1770). »Trapholt«.
(Mester: Niels Iversen, Assens).

Anetavle

IV.					1. LAS HANSEN * 1590		2. HANS ANDERSEN BIERISGAARD			
V.					3. JENS HANSEN LASSSEN * 1630		4. NIELS PEDERSEN + 1720	5. BODIL HANSJ. + 1720	6. JENS H. LASSSEN * 1630	
VI.					6. HANS JENSEN LOMHOLT (d. æ.) * 1665		7. BERTEL NIELSEN 1688—1732	8. DORTHE JENS DATTER		
VII.	12. RASMUS JENSEN	13. JENS HANSEN LOMHOLT 1708—1755	14. KIRSTEN BERTELSDATTER * 1712							
VIII.	17. JENS RASMUSSEN [LOMHOLT] 1724—1810	18. DORTHE JENS DATTER LOMHOLT 1735—1816							19. NIELS PEDERSEN MÖLLER 1741—1829	20. GERTRUD MARIE NIELSDA 1756—1832
IX.	21. JENS JENSEN LOMHOLT 1770—1842									22. KAREN NIELSDATTER MÖLLER 1787—1844
										23. GERTRUD MARIE JENS DATTER LOMHOLT 1811—1873
									9. IVER TOMMASSEN 1661—1750	10. HANS JØRGENSEN 1677—1754
									15. NIELS IVERSEN 1712—1769	16. CATHRIN SOFIE HA 1721—

1. IV. LAS HANSEN
* o. 1590
Gaardmand. Trelde. Vejlbj s. (1662)

Børn:

3. V. JENS HANSEN LASSEN
* o. 1630
Gaardmand. Trelde. (1662—1703)

Børn:

6. III. a. HANS JENSEN LOMHOLT d. æ.
* o. 1665
Gaardmand. »Lomholt«. Egeskov. Vejlbj s.
(1691—1710)
24. VI. b. NIELS JENSEN LASSEN
* o. 1683. Trelde
+ o. 1719 s. st.
Gaardmand. Trelde (18 $\frac{1}{2}$ 1703)
∞
KIRSTEN JENSDATTER
25. VI. c. HANS JENSEN LOMHOLT d. y.
Gaardmand. »Lomholt«. Egeskov. Vejlbj s.
(1710)

6. *III. a.* HANS JENSEN LOMHOLT d. æ.
* o. 1665
Gaardmand. »Lomholt«. Egeskov. Vejlbys. (1691–1710)
-

Børn:

13. *VII. a.* JENS HANSEN LOMHOLT
* o. 1708. »Lomholt«
26. *VII. b.* MADS HANSEN LOMHOLT
* o. 1710. »Lomholt«
□ ¹²/₅ 1780. Smidstrup
Gaardmand. Store Velling. Smidstrup s.
≈ ¹²/₆ 1735. Vejlbys.
27. BIRTE PEDERSDATTER
28. *VII. c.* JENS HANSEN LOMHOLT
+ o. 1760. Trelde
Gaardmand. Trelde. Vejlbys.
≈ ⁹/₇ 1751
29. DORTHE PEDERSDATTER

13. VII a. JENS HANSEN LOMHOLT
* o. 1708. »Lomholt«
+ o. 1755. Egeskov
Gaardmand, »Lomholt«, Egeskov (^{23/9} 1726)
∞ ^{26/6} 1735. Vejlby
14. KIRSTEN BERTELSDATTER
* o. 1712
-

Børn:

18. VIII. a. DORTHE JENSDATTER LOMHOLT
* o. 1735. »Lomholt«
30. VIII. b. KIRSTEN JENSDATTER LOMHOLT
* o. 1736. »Lomholt«
∞ ^{18/3} 1756. Vejlby
31. SØREN JENSEN BUHL
* o. 1716
□ ^{26/12} 1804. Gaarslev
Gaardmand, Gaarslev
32. VIII. c. HANS JENSEN LOMHOLT
* o. 1738. »Lomholt«
+ ^{22/10} 1814, s. st.
Gaardmand, »Lomholt«, Egeskov
∞ ^{1/10} 1764
33. DORTHE JENSDATTER
34. VIII. d. BERTEL JENSEN LOMHOLT
* o. 1741. »Lomholt«
+ o. 1806
Købmand, Aalborg

35. *VIII. e.* MAREN JENSDATTER LOMHOLT
* o. 1742. »Lømholt«
+ o. 1791. Trelde
∞
36. JENS LASSEN FÆRGEMAND
Trelde
37. *VIII. f.* ANNA JENSDATTER LOMHOLT
* o. 1743. »Lømholt«
+ ²⁹/₁ 1815, s. st.
38. *VIII. g.* JOHANNE JENSDATTER LOMHOLT
* o. 1748. »Lømholt«
+ ²⁵/₅ 1821. Nørre Vilstrup
∞
39. JENS CLAUSEN
* o. 1734
+ ³⁰/₁₀ 1814. Nørre Vilstrup

18. VIII. a. DORTHE JENSDATTER LOMHOLT

* o. 1735. »Lomholt«

+ ²³/₃ 1816. Store Velling

∞ ⁷/₆ 1760. Vejlby

17. JENS RASMUSSEN [LOMHOLT]

* o. 1724. Egeskov

□ ²⁶/₆ 1810. Smidstrup

Gaardmand, Store Velling, Smidstrup

Søn af:

12. Annektsbonde RASMUS JENSEN,

Egeskov

Børn:

10. IX. a. DORTHE JENSDATTER LOMHOLT

* o. 1761. Store Velling

□ ²⁹/₁₀ 1797. Smidstrup

21. IX. b. JENS JENSEN LOMHOLT

* o. 1770. Store Velling

+ ¹⁹/₃ 1842, s. st.

Gaardejer, Store Velling, Smidstrup

∞ ²³/₅ 1807. ∞ ⁴/₇ 1807. Smidstrup

22. KAREN NIELSDATTER MØLLER

⊕ ⁹/₄ 1787. Smidstrup

+ ¹⁹/₅ 1844. Store Velling

Datter af:

19. Gaardmand NIELS PEDERSEN MØLLER og

20. GERTRUD MARIE NIELSDATTER,

Store Velling

11. IX. c. HANS JENSEN LOMHOLT

⊕ ¹³/₁₂ 1778. Smidstrup

+ 1782. Store Velling

21. IX b. JENS JENSEN LOMHOLT
* o. 1770. Store Velling
+ 19/3 1842. s. st.
Gaardejer, Store Velling, Smidstrup
∞ 23/3 1807. ≈ 4/7 1807. Smidstrup
22. KAREN NIELSDATTER MØLLER
⊙ 9/4 1787. Smidstrup
+ 19/3 1844. Store Velling

Børn:

42. X. a. ELLEN KIERSTINE JENSDATTER
* 5/12 1809. Store Velling
23. X. b. GERTRUD MARIE JENSDATTER
* 18/9 1811. Store Velling
43. X. c. JENS PETER JENSEN
⊙ 28/11 1814. Smidstrup
+ 14/4 1847, s. st.
Landmand
44. X. d. NIELS JENSEN
3/12 1815. Store Velling
+ 21/11 1843. Brøndsted
Landmand
45. X. e. HANS JENSEN
* 3/11 1818. Store Velling
46. X. f. JØRGEN BERTEL JENSEN
* 9/4 1821. Store Velling
47. X. g. PEDER JENSEN
7/8 1823. Store Velling
48. X. h. RASMUS JENSEN
* 7/6 1826. Store Velling

42. X. a. ELLEN KIERSTINE JENS DATTER [LOMHOLT]
* $5/12$ 1809. Store Velling
+ $1/10$ 1885. »Nørholm«
≈ $28/6$ 1834. Smidstrup
49. CHRISTEN HANSEN SØNDERBO
* $2/6$ 1804. »Nørholm«
+ $14/12$ 1887, s. st.
Gaardejer, »Nørholm«, Lille Velling, Smidstrup s.
≈ I. $21/7$ 1831. Smidstrup
METTE SØRENSDATTER
* o. 1801
+ $21/10$ 1831
-

Børn:

50. XI. a. METTE CHRISTENSEN
* $6/4$ 1835. »Nørholm«
+ $8/5$ 1918. Kolding
≈ $5/10$ 1860. »Nørholm«
51. NIELS ANDERSEN
* $24/6$ 1832. Lille Velling
+ $9/4$ 1921. Kolding
Købmand, Vamdrup
52. XI. b. JENS CHRISTENSEN
* $20/8$ 1838. »Nørholm«
+ $1/1$ 1878. Stallerup
Husmand, Stallerup, Bredstrup s.
≈ $3/5$ 1872. Bredstrup
53. JOHANNE LAURITSEN
* $20/1$ 1839. Kongsted
+ Juni 1924. Fredericia
≈ I. $1/6$ 1860. Bredstrup
Tømrer JENS MADSEN
* $28/7$ 1834
+ $12/4$ 1871
Stallerup, Bredstrup s.

54. XI. c. **STEPHEN CHRISTIAN SMITH
CHRISTENSEN**
 * 7/7 1840. »Nørholm«
 + 11/12 1909, s. st.
 Gaardejer, »Nørholm«, Lille Velling,
 Smidstrup
 ≈ 17/9 1868. Smidstrup
55. **KAREN HANSEN**
 * 14/11 1845. Smidstrup
 + 13/9 1936. »Nørholm«
56. XI. d. **KAREN MARIE CHRISTENSEN SØNDERBO**
 * 25/8 1843. »Nørholm«
 + 20/5 1932. Smidstrup
 ≈ 24/7 1868. Smidstrup
57. **SØREN NIELSEN HJULER**
 * 9/9 1830. Bredstrup
 + 12/3 1901. Lille Velling
 Gaardejer, Lille Velling, Smidstrup s.
58. XI. e. **ANNE MARIE CHRISTENSEN**
 * 17/10 1846. »Nørholm«
 + 14/11 1937. Grejs skov
 ≈ 19/8 1878. Smidstrup
59. **MORTEN LAUERSEN**
 * 11/11 1840. Vester s.
 + 23/12 1906. Grejs
 Husmand, Grejs skov, Grejs
 ≈ 6/9 1865. Grejs
 KAREN CHRISTENSEN
 * o. 1840
 + 24/6 1875
60. XI. f. **NIELS PEDER CHRISTENSEN**
 * 13/3 1853. »Nørholm«
 + 31/7 1893. København
 Landmaaler, stabssergent, Kastellet,
 København
 ≈ 30/6 1888
61. **JOHANNE MARIE MATHILDE RASMUSSEN**
 * 5/1 1864. Odense
 + 18/10 1938. København

23. X. b.
(124 Brems)

GERTRUD MARIE JENS DATTER [LOMHOLT]

* ¹⁸/₉ 1811. Store Velling

+ ¹⁹/₅ 1873. Brøndsted

≈ I. ¹⁴/₆ 1837

62.

SØREN JENSEN BUHL

⊕ ¹⁰/₂ 1793. Smidstrup

+ ²⁰/₂ 1843. Brøndsted

Gaardejer, Brøndsted, Gauerlund s.

Søn af:

Gaardejer JENS MADSEN BUHL

og ANNE PEDERS DATTER,

Smidstrup

SØREN JENSEN BUHL

≈ ³¹/₇ 1819

MAREN AUGUSTIN DATTER

* ²/₆ 1799. Brøndsted

+ ⁵/₁₂ 1836. s. st.

(Datter af: Gaardejer Augustinus Jacobsen
og Maren Davidsdatter, Brøndsted)

JENS THERKEL BUHL

* ⁹/₉ 1820. Brøndsted

AUGUSTINUS SØRENSEN BUHL

* ⁶/₂ 1823. + ¹⁵/₄ 1826. Brøndsted

PEDER SØRENSEN BUHL

* ¹¹/₁₁ 1825. + ⁴/₁₀ 1832. Brøndsted

AUGUSTINUS SØRENSEN BUHL

* ³⁰/₁₁ 1828. Brøndsted

ANNE MARIE SØRENSEN BUHL

* ²¹/₆ 1831. Brøndsted

≈ ⁷/₅ 1863. Gauerlund

JACOB CHRISTENSEN

* o. 1827. Gaarslev.

KAREN SØRENSEN BUHL

* ¹⁵/₃ 1834. Brøndsted

≈ ⁹/₁₀ 1858. Gauerlund

JENS NIELSEN

* ¹⁹/₆ 1830. Brøndsted

≈ II. ⁸/₇ 1843. Gauerlund

65.
(33 Brems)

NIELS PEDER HANSEN BREMS

* ²¹/₉ 1806. Herslev

+ ⁸/₇ 1877. Brøndsted

Gaardejer Sønderkær og Brøndsted, Gauerlund s.

≈ I.

ELSE MARIE MARCUS DATTER

(Br. 33 og 123)

Børn af I. ægteskab:

63. *XI. a.* JENS PETER SØRENSEN BUHL.
* ¹⁷/₁₀ 1840. Brøndsted
+ ¹¹/₅ 1841, s. st.
64. *XI. b.* KAREN MARIE SØRENSDATTER BUHL.
* ²/₁₀ 1842. Brøndsted
+ ¹⁹/₅ 1843, s. st.

Børn af II. ægteskab:

95. *XI. c.* ELSE MARIE NIELSDATTER BREMS
(128 Brems)
* ²⁷/₃ 1844. Brøndsted
+ ¹¹/₆ 1861, s. st.
96. *XI. d.* KAREN NIELSDATTER BREMS
(129 Brems)
* ¹⁷/₆ 1846. Brøndsted
+ ¹/₈ 1882. Vork
≈ ²³/₃ 1866
97. JENS PETER CHRISTENSEN
(179 Brems)
* ²⁷/₅ 1836. Tolstrup
+ ⁷/₄ 1918. København
Gaardejer, Vork, Egtved s.
98. *XI. e.* SØREN PEDER NIELSEN BREMS
(130 Brems)
* ¹⁹/₁₁ 1848. Brøndsted
+ ²³/₁₁ 1848, s. st.
99. *XI. f.* SØREN NIELSEN BREMS
(131 Brems)
* ²⁵/₉ 1850. Brøndsted
+ ⁶/₇ 1894. København
Gaardejer, Brøndsted, Gauerlund s.
≈ ¹/₇ 1894
100. DORTHE PEDERSDATTER BJERRE
(195 Brems)
* ²²/₅ 1855. Brejning
+ ²⁹/₆ 1939. Kolding

- 101. XI. g.**
 (132 Brems)
 (155 Lind)
 (23 Lunde)
- BODIL MARIE NIELSDATTER BREMS**
 * ¹³/₁₁ 1852. Brøndsted
 + ²⁷/₁₀ 1941. »Hjemly«, Kolding
 ≈ ¹⁰/₆ 1875. Gauerslund
- 102.**
 (210 Brems)
 (181 Lind)
 (23 Lunde)
- JOHANNES HANSEN LIND**
 * ²⁰/₂ 1846. »Lindgaard«, Dalby
 + ¹¹/₁₀ 1929. »Hjemly«, Kolding
 Gaardejer, »Mejersminde«, Kolding
- 103. XI. h.**
 (133 Brems)
- JENS PEDER NIELSEN BREMS**
 * ²⁵/₃ 1855. Brøndsted
 + ²⁹/₁₂ 1855, s. st.
- 104. XI. i.**
 (134 Brems)
- JENS NIELSEN BREMS**
 * ⁶/₁₁ 1856. Brøndsted
 + ¹⁵/₁₁ 1856, s. st.

45. X. c. HANS JENSEN
* 3/11 1818. Store Velling
+ 6/8 1876. »Louiselund«
Gaardejer. »Louiselund«. Herslev
≈ 23/11 1844

66. ELSE ANDERSDATTER KOED
* 13/3 1809. Store Velling
+ 21/2 1903

Datter af:
ANDERS KRISTIANSEN KOED
og MAREN NIELSDATTER
(≈ 1.
JENS NIELSEN MØLLER
+ 7/2 1844. Smidstrup)

Børn:

55. XI. a. KAREN HANSEN
* 14/11 1845. Store Velling
+ 13/9 1936. »Nørholm«
≈ 17/9 1868. Smidstrup

54. STEPHEN CHRISTIAN SMITH
CHRISTENSEN
* 7/7 1840. »Nørholm«
+ 11/12 1909, s. st.
Gaardejer, »Nørholm«, Lille Velling,
Smidstrup s.

67. XI. b. JENS PEDER HANSEN
* 11/5 1847. Store Velling
+ 9/7 1847, s. st.

68. XI. c. HANSINE HANSEN
* 14/6 1848. Store Velling
+ juni 1911. Fredericia
≈ 2/10 1873. Smidstrup

69. RASMUS PEDER RASMUSSEN
* 16/1 1851. Haastrup
+ o. 1934. Kolding
Gaardejer

70. XI. d. JENS PEDER HANSEN
* $\frac{5}{10}$ 1850. Store Velling
+ $\frac{21}{2}$ 1937. Smidstrup
≈ $\frac{11}{6}$ 1875. Gaarslev
71. ELLEN KIRSTINE KNUDSEN
* $\frac{13}{5}$ 1852. Gaarslev
+ $\frac{24}{4}$ 1920. Smidstrup
46. X. f. JØRGEN BERTEL JENSEN
* $\frac{9}{4}$ 1821. Store Velling
+ $\frac{13}{1}$ 1889, s. st.
Gaardejer, Store Velling, Smidstrup s.
≈ $\frac{24}{7}$ 1847. Gauerslund
72. SIDSEL MARIE ANDERSEN
* $\frac{10}{12}$ 1821. Brøndsted
+ $\frac{28}{3}$ 1895, s. st.
Datter af:
Gaardmand ANDERS PEDERSEN
og MAREN CHRISTIANSDATTER,
Børup, Taulov s.
47. X. g. PEDER JENSEN
* $\frac{7}{8}$ 1823. Store Velling
+ $\frac{15}{9}$ 1888. Ø. Vamdrup
Gaardejer, Ø. Vamdrup
≈ $\frac{26}{6}$ 1856. Hjarup.
73. KIRSTINE ANDERSEN
* $\frac{22}{4}$ 1826. »Østergaard«, Hjarup
+ $\frac{2}{2}$ 1905. Ø. Vamdrup

Børn:

74. XI. a. ANNE MARIE JENSEN
* $\frac{12}{6}$ 1857. Ø. Vamdrup
+ $\frac{9}{5}$ 1943, s. st.
≈ $\frac{23}{11}$ 1894. Vamdrup
75. JØRGEN IVERSEN JUHL
* $\frac{31}{3}$ 1859. Ødsted, Sommersted
+ $\frac{17}{9}$ 1934. Ø. Vamdrup
Gaardejer, »Marielyst«, Ø. Vamdrup

X. h. **RASMUS JENSEN**
* 7/6 1826. Store Velling
+ 26/9 1880. Ø. Vamdrup
Lærer i Brakker, senere Vamdrup
≈ I. 19/11 1847. Jelling

PETRONELLE KIRSTINE MØLLER
* 29/1 1825. Jelling
+ 12/1 1849. Brakker, Ø. Starup
≈ II. 7/3 1857

BIRGITTE MARIE LAUERSEN SØES
* 7/3 1840. Agtrup
+ 14/9 1897. Kolding

»Moster Birgitte«.

Børn af I. ægteskab:

78. *XI. a.* **KAREN MARIE SOPHIE JENSEN**
* 28/1 1848. Brakker
+ 15/1 1917. Kolding
≈ 12/4 1876. Vamdrup

79. **CARL POULSEN JENSEN**
* 15/8 1848. Vamdrup
+ 4/12 1925. Kolding
Malermester, Kolding

80. *XI. b.* **PETER MØLLER JENSEN**
* 8/1 1849. Brakker
+ juli 1921. Kolding
Snedker, Odense
≈ 20/5 1879

81. **KAREN MARCUSSEN**
* 26/2 1847. Jelling
+ 19/2 1906. Odense

Børn af II. ægteskab:

82. *XI. c.* **NIELS ULDALL JENSEN**
* 14/3 1858. Dons
+ 6/3 1942. Vejle
Lærer, Agtrupskov, Sdr. Bjært s.
≈ I. 26/4 1889. Sdr. Bjært
83. **KATHRINE MARIE HENNINGSEN**
* 29/6 1865
+ 17/5 1901. Agtrupskov
≈ II. 18/4 1905. Sdr. Bjært
84. **ELISE MARIE DORTHEA JENSEN [FOGED]**
* 10/8 1867. Bjødstrup, Rønne
+ 15/3 1906
85. *XI. d.* **JENS JENSEN**
* 18/2 1860. Dons
+ 29/11 1938. Aarhus
R. af Dbg. Snedkermester, Kolding
≈ 23/5 1890
86. **SINE ANDERSEN**
* 20/10 1865
+ 1933
87. *XI. e.* **BODIL MARIE JENSEN**
* 25/1 1862. Vamdrup
+ 21/4 1938. Gørlev
≈ 23/6 1893. Kolding
88. **JENS PETER CHRISTENSEN**
* 6/7 1862
+ 6/6 1933. Gørlev
Gartner, Ringe

89. *XI. f.* **PETRONELLA KIRSTINE JENSEN**
* 6/9 1864. Vamdrup
+ 5/6 1938. Gørlev
~
90. **CHRISTIAN CHRISTENSEN VESTERVANG**
* 23/6 1864. Vestervang, Hjørring
+ 28/6 1953. Gørlev
Malermester, Gørlev
91. *XI. g.* **METTE MARIE JENSEN**
* 6/9 1864. Vamdrup
+ 8/11 1878, s. st.
92. *XI. h.* **LAURA MARIE JENSEN**
* 26/1 1868. Vamdrup
+ 15/3 1905. Kolding
93. *XI. i.* **AGNES HEDVIG JENSEN**
* 16/4 1870. Vamdrup
+ 23/11 1943. Kolding
~
94. **JENS SOPHUS BORCH**
* 17/8 1868. København
+ 6/4 1939. Kolding
Kæmnerfuldmægtig, Kolding

Medlemmer af de forskellige slægter samlede til guldbryllup paa »Mejersminde«. 10. juni 1925.

4. række.	Andreas Ravn (Li. 281)	Karen Lind (Li. 459) (Dagney Køster) (Kathrine Thorning) (Vesti Esbensen) Hedvig Borch (Lo. 277)	Marie Lind (Li. 192) Karen Lind (Li. 260) Gregine Lind (Li. 338) Niels Brems (Br. 137) (Hansine Rønning) (Husbestyreinde X) (Pastor F. Køster) (Kristian Nielsen)	Jakob Vilhelmsen (Br. 182) Sophus Borch (Lo. 277) (Karl Rønning) Martinus Ravn (Li. 287)
3. række.	Christian Lind (Li. 188) Maren Lind (Li. 483) Helene Lind (Li. 484)	Jessine Fink (Li. 451) Christian Lind (Li. 300) Christopher Lind (Li. 244) Anna Vilhelmsen (Br. 181) (Cecilie Esbensen)	Anna Køster (Br. 197) Agnes Fink (Li. 454) Cathrine Ravn (Li. 286) Marie Brems (Br. 148) (Kirsten Simonsen)	Astrid Jensen (d. af Lo. 275) (Ane Rønning)
2. række.	Niels Lind (Li. 457) Johannes Lind (Li. 187) (Anne Nielsen)	Dorthca Fink (Li. 450) (Maren Jørgensen) Dorthc Brems (Br. 195) Marie Lind (Li. 455)	Johannes Lind (Li. 181) (Kirstine Bertelsen, se Li. 483) (Peter Bertelsen, se Li. 459)	Carl Jensen (Lo. 275) Gustav Lind (Li. 458) Erik Lind (Li. 395)
1. række. (Sidd. paa jorden.)	Hans Lind (Li. 456)	(Laurits Thorning) Bodil Lind (Li. 464) Oluf Lind (Li. 472)	Johannes Lind (Li. 460) Ellen Lind (Li. 475) Peter Lind (Li. 467) Erik Lind (Li. 479) Gunnar Køster (Br. 203)	

Oversigtstavle

I. LAS HANSEN
* o. 1590

3. JENS HANSEN LASSEN
* p. 1630

6. HANS JENSEN LOMHOLT (d. æ) * o. 1665 24. NIELS JENSEN LASSEN 1683—1719 25. HANS JENSEN LOMHOLT (d. y.)

~
KIRSTEN JENSDATTER

13. JENS HANSEN LOMHOLT 1708—1755 ~ 1735 26. MADH HANSEN LOMHOLT 1710—1780 ~ 1755 28. JENS HANSEN LOMHOLT + 1760 ~ 1751
14. KIRSTEN BERTELSDATTER 27. BIRTE PEDERSDATTER 29. DORTHE PEDERSDATTER

18. DORTHE LOMHOLT 1735—1816 ~ 1760	30. KIRSTEN LOMHOLT * 1736 ~ 1756	32. HANS LOMHOLT 1738—1814 ~ 1764	34. BERTEL LOMHOLT 1741—1806	25. MAREN LOMHOLT 1742—1791 ~	37. ANNA LOMHOLT 1743—1815	38. JOHANNE LOMHOLT 1748—1821 ~
17. JENS RASMUSSEN [LOMHOLT] 1724—1810	31. SØREN JENSEN BULL 1716—1804	33. DORTHE JENSDATTER		36. JENS LASSEN FÆRGEMAND		39. JENS CLAUSEN 1734—1814

40. DORTHE JENSDATTER LOMHOLT
1761—1797

21. JENS JENSEN LOMHOLT
1770—1842
~ 1807

41. HANS JENSEN LOMHOLT
1778—1782

22. KAREN NIELSDATTER MØLLER
1787—1844

42. ELLEN KIERSTINE 1809—1885 ~ 1834	23. GERTRUD MARIE 1811—1873 ~ I. 1837	45. HANS JENSEN 1818—1876 ~ 1844	46. JØRGEN BERTEL JENSEN 1821—1889 ~ 1847	47. PEDER JENSEN 1823—1888 ~ 1856	48. RASMUS JENSEN 1826—1880 ~ I. 1847
49. CHRISTEN SØNDERBO 1804—1887	62. SØREN BUHL 1793—1843 ~ II. 1843	66. ELSE KOED 1809—1903	72. SIDSEL MARIE ANDERSEN 1821—1895	73. KIRSTINE ANDERSEN 1826—1905	76. PETRONELLE KIRSTINE MØLLER 1825—1849 ~ II. 1857
	65. NIELS PEDER BREMS 1806—1877				77. BIRGITTE MARIE SØES 1840—1897

METTE * 1835
JENS * 1838
STEPHEN * 1840
KAREN MARIE * 1843
ANNE MARIE * 1846
NIELS PEDER * 1853

II. ægteskab:
ELSE MARIE BREMS * 1844
KAREN BREMS * 1846
SØREN BREMS * 1850
BODIL MARIE BREMS * 1852

KAREN * 1845
HANSINE * 1848
JENS PEDER * 1850

ANNE MARIE * 1857

I. ægteskab:
KAREN MARIE * 1848
PETER MØLLER * 1849

II. ægteskab:
NIELS ULDALL * 1858
JENS * 1860
BODIL MARIE * 1862
PETRONELLA KIRSTINE * 1864
LAURA * 1868
AGNES HEDVIG * 1870

Fortsat fra side:

Nr.

FAMILIEPAPIRER m. m.

FAMILIEPAPIRER m. m.

F o r t e g n e l s e:

- Nr. 1: Gældsbevis (Peder Hansen). (*Li. 7*). 1654.
- 2: — (Peder Jacobsens Søn). (*Li. 11*). 1716.
 - 3: Købe-Contract (Hans Wollesen). (*Li. 15*). 1731.
 - 4: — — (Olluf Hansen). (*Li. 19*). 1745.
 - 5: Skiøde (Olluf Hanssen). (*Li. 19*). 1749.
 - 6: Fortegnelse over Kreditorer. (*Li. 19*). 1777.
 - 7: Overladelses-Contract (Hans Olufsen). (*Li. 23*). 1795.
 - 8: — — (Peter Hansen Lind). (*Li. 104*). 1812.
 - 9: Skift og Deeling (Jürgen Hansen Lind). (*Li. 145*). 1820.
 - 10: Udskrift af Tingbøgerne 1824, 1832, 1835, 1838, 1852, 1860 og 1864.
 - 11: Købe-Contract (Johannes Hansen Lind). (*Li. 25*). 1823.
 - 12: — — (Peter Hansen Lind). (*Li. 104*). 1823.
 - 13: — — vedr. Anders Jensens Inderstedet. (*Li. 25*). 1829.
 - 14: — — — Peter Lauritzens Eiendomsgaard. (*Li. 25*). 1829.
 - 15: — — — Lauritz Simonsens Kaadnersted. (*Li. 25*). 1830.
 - 16: — — — Christian Møgensens Dalls Moseskifte. (*Li. 25*). 1830.
 - 17: Bøelsted nedlagt i »Wildgaashave«. (*Li. 25*). 1831.
 - 18: Austauschungs-Instrument. (*Li. 25*). 1832.
 - 19: Udskrift af Skyld- og Panteprotokollerne (Tyrstrup Herred) 1746-1860.
 - 20: Testamente (Johannes Hansen Lind og Dorothea Lauritzen). (*Li. 25* og *Lu. 23*). 1860.
 - 21: Indbydelse fra K. Hansen. Vonsyld. 1833.
 - 22: — — Cathrina M. Schaffhardt. Dalbye-Mølle. 1834.
 - 23: Brev fra Peder Lauritzen. Orte. (*Lu. 35*). 1849.
 - 24: — — Hans Olufsen Lind. »Lindgaard«. (*Li. 174*). 1857.
 - 25: Stillingscontract (Jørgen Johansen Lind). (*Li. 177*). 1858.
 - 26: Brev fra Johannes Hansen Lind. Christiansfeld. (*Li. 181*). 1860.
 - 27: Fortegnelse over Indboe- og Løstøre m. m. paa Enken Karen Hansdatters Gaard i Ebberup. (*Lu. 20*). 1804.

Originalerne findes dels paa »Lindgaard« og »Trapholt« og dels i de paagældende herreds- og godsarkiver.

1. Kiendes Jeg Lauritz Jepsen udi Fielstrup med dette mit obne Breff for mig og mine arffuinger, at Jeg Ret Vitterlig giæld Schyldig og Plichtig Er Erlig og welachte Mand *Peder Hansen* udi Fielstrup, hans Hustru og dieriss arffuinger heller breffuiser med wilge Femtten Richsstaler in Specie, som fulde gange og gieffue er, och 3 Sch. 1. aff huer Richsstahler til aarlig Rente, som hand mig godwillig Laant og med forstracht haffuer, og dend halfue part aff Samme forskreffne Penger at betalle om förstkommen-diss Fastlaffuen og dend anden Halffuepart at betalle Nestkommen-diss Magdalena Dag, effter dette breffs dato uden all Rettergang, Hinder eller Skade. Skeer Nogen forhinder-ning udi, at icke Saa betalt blicffuer, som forskreffuen er, da haffuer Jeg Sat hannem til forwaring og underpandt Mitt Huus og Gaard Rørendiss og uRørendiss, godss. Kræ og Koren, Intet undtagen, som Jeg nu haffuer heller i frembtied bekomme kand, det samme at paatage heller paatage lade, at Nyde, bruge og beholde uden wold heller Ret-tergang, giøre og lade som Med sit Eget, Indtil saalenge forskreffne 15 Rdl. in Specie Hoffuet Støel og Rente med ald dend tilgendiss Skade vorder en heel Summa i Rede Penge til Nøye betalt.

Endnu ved Et Erligt Indmannelse udi En Erlig Mandss Huus i Hadersleff, I huor som heldst mig heller mine arffuinger og breffwisser, blicffuer Indeschit, og da ind at gaa wed første Manning og der icke ud at vige wed Nat heller Dag, Tid heller Sturde. hiemlig, Lønlig eller abbenbare, førend forskreffne betaling er Skeeet med all dend Omkostning og tilligendiss Skade, wed Min gode Tro, ære og Løffue aldieless fast og ubrødelig at holde, som forskreffne Staar.

Till ydermehre widnisshyrd och Stadfestening haffuer Jeg forskreffne Lauritz Jepsen for mig og minne arffuinger trøcket mit Zignete heneden fore, og wenligen ombeden Erlig og welagte Mand Steffen Nielssen udi Hadersleff Med Mig till witterlighed at be-segle og underschreffue dog uden Schade.

Dat. Hadersleff om Fastelaun Anno 1654.

(L. S.)

(L. S.)

Offuenschreffne Obligation er offuerdragn og Transpoterit til Hanss Pedersen Kel-ledt Med Capital og Rente fra Underschreffne Dato, effter Breffuets Indhold, bekiender Jeg Med Egene Hand underschreffne.

Dat. Fielstrup den 29. Marti Anno 1707.

Peder Jacobsen.

Affkæst for Retten Paa Tiusterup Herritz Ting Tirsdag den 3. Juli 1708 udi Lauritz Lauritzens i Gammelby hans Paahør og Nærværelse, som er Indbemelte Lauritz Jepsens Søn, og besider Gaarden, og wed Stod samme Obligation; Hanss Pedersen KIELLET for-langde denne Obligation Protocollerit, huilcket og samme Dag scheede.

Den 26de Aug. 1783 deleret effter præclusions-Dom af i Dags Dato a. c.

-
2. Jens Jepsen i Fielstrup er schyldig till Salig *Peder Jacobsens* Søn Nauffnlig *Peder Pedersen* ibidem, huorfor hand er ForMynder for, Effter hans derpaa udgieffuene Obligation Dat. Om Paasche 1716 Paa Capital — 200 Mark lybsk Børnepenge, som hand aarlig med 6 procento schall forRente, og Effter Et Fierdingaars opsiegelse igien at be-talle, med Indlager, og forpandtelse sin heele Kierckegaard og Godss i Fielstrup.

Protocollerit Om Paasche 1716.

den 10de Octobris 1757 deleret effter producerede cassetede Obligation
testerer

Bruhn.

Udi dend Hellig Treefoldigheeds Naufn er efter schrevene Contract sluttet og fuldbyrdet angaaende Jacob Dalss til Dato i Besid havde og forhen af Anders Dall beboede Feste Gaard, nemblig det Selger og ofuerlader Jacob Jensen Dall i Fielstrup sin hid indtil beboende og forhen af Anders Dall beboende Veste Gaard i Fielstrup, med ald sin Tilbehør, Rett og Rettigheed, udi Schou og Marck, Fische-Wand og Fågang, indtet undtagen eller forbeholden i Nogenmaader, qvit og frie for huer Mands Paa- og Tilthale, til *Hans Wollesen* i Fielstrup og sine Arvinger, at hand samme Gaard maa nyde og bruge som sit andet eget Gods, og dend samme først kommandes Voldborrigdag 1731 antrede og sig paa behørige Steder at lade Indschrive, og videre bethale lvis af Hans Kongl. Mayt. fra ommeldte Voldborrig Dag af bliver paabuden: hvorimod Selger Jacob Dal Kjøberen *Hans Wollesen* for ald videre Giæld till samme Dag og Dato i allemaader frie holder for denne ofuenmelte Gaard, nu anlover forneunte *Hans Wollesen* til Bendix Holst udi Haderslef paa Jacob Dals som Selgerens Vegne at bethale for denne omhandlede Gaard udi god gangbahr Courant Myndt 700 Mk. 1., skriver Siuv Hundrede Marck lybsck, som bethales saaledis: nu straxssen naar hand Gaarden antager 100 Mk. 1., de 600 Mk. 1. bethales til Mons. Bendix Holst udi 6 fra Dato af, effter huerandere følgende Aaringer, nemblig huert Aar 100 Mk. 1. med deraf gaaende Rente, nemblig 5 procento. Og paa det Mons. Bendix Holst for sinn Capithal og Rente desto bedere kand vere forsickeret, saa vill hermed Kjøberen *Hans Wollesen* og sine Arvinger sig Hannem og sine Arffuinger icke alleene denne omhandlede Gaard, mens ald sin Rørrende og u-Rørrendis God og Gods, disligeste alle sinne Mobilier nomina og actionis hermed til een udtryckelig underpandt Setter, om sig der udaf betalt og Schadesløs at gjøre, ey mindere et Landsitliche Indlager, hvorder det forlanget, hvorder at betrede, i Fald Bethalingen ey schulle scee. Ey mindere og til desto mehre Forsickering Caverer, Lover og godsiger Niss Nissen i Fielstrup derfor, at i Fald Kjøberen udi Bethalingen findes forsømmelig, hand da derfor will verre anschwarelig, ligesaa fuldkommen som hand selfuer war Kjøbere og Schyldener wed Forpantelse sin God og Gods, Rørrendis og u-Rørrendis, desligeste alle sinne mobilier, om i Fald udi Bethalingen schulle feyles, Herr Selgere eller sinne Arffuinger sig deraf wed Rettens Middel betalt maa gjøre: ydermehre er aftalt, at denne Contract ordentlig udi Schyld og Pandt Protocol maa indføres, Alt uden Svig og nogen Exceptiones i nogen optenckelig maader, som Kjøberen og sinne Arffuinger sig i allemaader Krafft dette begiver, saa at os og voris Arffuinger indtet fra denne Contract schall Schytte, end som dend reene og pure Bethaling, og schall denne Contract alleieder have og løre prompte execution med sig. Til dets mehre Forsickering er denne Contract, saa vell af Contrahenterne som Forloveren egenhendig underschreven, og venlig ombeden de Kongl. Fogder i Tystrup Herrit med os til Vitterlighed at underschrive og denne vorris Contract at Confirmere.

Actum ut. supra.

Bendix Holst.	<i>Hans Wollesen.</i>
Jacob Jenssen.	Niss Nissen.

til Vitterlighed.

G. Schumacher.
protocollerit d. 15. Nov. 1731.

D. 21. Januari 1743 effter given Consens delerit.
test.

C. Friderich Mann.

4. Anno 1745 d. 8. August Er Sluttet efterfølgende og uigienraabelig Kjøbe Contract imellem *Hans Frandsen i Dalbye*, som Selger paa dend Eene, og *Olluff Hansen af Fielstrup* som Kjøber paa dend anden siide, Som følger:

Imo Selger Cederer og afstaar med sin Hustrues Villie og Minde, Sin i Besidhavende heele Eyendoms Gaard udi *Dalby* beliggendes, fra sig og sine Arvinger, og til bemelte *Olluff Hanssen* og hans Arvinger, med efterfølgende Conditioner neml: at Kjøberen antager Gaarden med Ejendomb, Huus bygning, Sambt alt andet Gaarden tilhørende, eller hvad som af Arrilds tiid, der til ligget haver, intet i nogenmaade undtagen, Viidere er aftalt udi Kjøbet, at det heele Aars Grøde baade af Eng og Korn, Saavel som 5 Beester, 2de fülle, 3 Køer, 3 Tredie Aars stude, 2de andet Aars neml: en Qvie og et stud 3 Aaringer og 2de spæde Kalve, nog 3 faar og 2de Lam, Item et Soe og 4re Griise. Item 1 Plou og 2de harrer, 2de Vogene og 2de Sleder tilligemed alt andet tilhørende, Vognredskaber, nog i Huuset forbliver det Bord udi Piselet, saa og et Brandjern. Alt dette forbliver udi Kjøbet ved Gaarden, quit og frie for hver Mands Paatale for denne accorderede Kjøbe Summa neml: = 360 Rthl., skriver Tre Hundrede og Tredsindstve Rixdaler Courandt Myndt, Hvilke udi efterfølgende 4re Terminer uden Rente til de ansatte tiider skal betales, det 1ste Termin 60 Rthl. hvoraf allereede 24 Rthl. er betalt, Resten deraf betales om førstkommende Imo May, Anden Termin betales Aaret derefter med 100 Rthl., Resten af bemelte Kjøb Summa som er 200 Rthl. skal Kjøberen eller hans Arvinger imod quitering betale til Selgeren eller hans Arvinger naar Gud vil vi skriver 1748.

desforuden

2do er aftalt udi Kjøbet, at baade Selgeren og Kjøberen skal paa Gaardens beste forblive paa Mad og Maal med hverandre, Saalænge mueligt kand være, og med deres Arbeyde og tilsyn, sambt Raad og daad bruge ald deris fliid til Gaardens Conservation, Mend om saa skulde skee at de gamle med de Unge paa Mad og Maal ey behaget at blive tilsammen, da skal selgeren og Hustrue Aarligen nyde til deres Allimentation og Lefnets Ophold, som følger, neml: til Huusværelse de udi Gaarden staaende 5 fag Boels huus. ligesom de nu findes indrettet, samme med Timmer og Tag at vedliige holde. Der foruden nyder de Aarlig udi god forsvarlig Reent Korn- 3 td: Rug, 12 skipper Byg, 12 skipper Malt, 1 Tønde haver og 1 Tønde Baaghvede, Item 1 fed Sviin eller 2 Rthl. i steden, 2de fede Gies, et halv Lpd. hør, 1 skip Salt og 1 skip Hummel, En koc og 3 faar Aarl: udi foder og Græs ved hans Egene, til Brendsel nyder de Aarl: 4 Læs Træ, og 4re Læs Torv, dog i fald at Selgeren og Hustrue tager paa deres Aftegt Engang i tiiden, dog ey dismindre belover de baade med til syn, sambt, hvad de formaar at være paa Gaardens besidderes deris beste og Gavn, dog ey at Arbeyde uden hvad Villie og Efne kand være, i liigemaade belover Antageren at Gaae de Gammele til haande, udi deris Alderdom, med ald tjenstvillighed, og in Summa have godhed for dennem som for Egen fader og Moder, mend naar som een af de gammele ved Døden afgaar, da afgaar ogsaa det halve Aftegts korn, saa og det eene faar, mend naar som de begge ved Døden er afgangen da falder det heele Aftegt til Gaardens Besiddere hiem.

3tio efter som Kjøberen allereede efter Accord sig udi Gaarden har begiven for at ind Aule, desliigest antagen at betale Hans Konge: *Majestes* skatter og Landgilde fra indeværende Maaned Augusti, og siiden fremdelis, Selgeren derfor at frie holde. Saa belover ogsaa meerbemelte Hans Frandsen at lade Kjøberen *Olluff Hanssen* straxen efter at denne Contract ved Øvrigheden er vorden udferdiget, hannem for denne bemelte heele Gaard, indskrive, paa tilbørlig steder, og siden hannem een fuldkommen Skiøde paa Gaarden efter Louen hannem u-svigerlig at gifve, naar og paa hvad tiid forlanges.

4to Hvad Øvrigheds Gebør paa denne Contract er angaaende deraf betaler begge Parter hver Halve Deelen.

5te Hvad Niels Pedersens Enke, hendes Aftegt, efter een imellem hendes Sal. Mand, og bemelte *Hans Frandsen* oprettede Contract er angaaende, derover er aftalt, at Selgeren samme selv hafver at besørge, og Kjøbereren derfor at frie holde.

At Contrahenterne saaledis med hverandre er Vorden foreenet, Hvilket fast u-ryggelig paa begge Siider udi alle sine Puncter og Clausuler skal efterleves, Sligt stadfester enhver af Parterne, med Egen hænders Underskrift, og tienstl. ombedes de Kongl: fogder udi *Tystrup* herridt med dem til Vitterlighed at Subscribere.

Actum Dalbye ut supra.

hans HFS fransen
egne tragte bogstaver

Oluf Hansen.

Til Vitterlighed
M. J. Grand.

Til Vitterlighed
A. Rasmussen.

Kongelige Maytt til Dannemarch og Norge forordnede herredsfoged i *Tystrup* herredt, jeg *Nicolay Rasmussen* i *Hvinderup* boende, *Hans Knudsen* i *Faustrup* og *Jens Lauritzen* i *Tystrup* Sande- og dette Aar forseiglings-Mænd i samme herredt, Giøre hermed for alle Vitterlig, at Aar efter *Kristi Fødsel 1749 Tirsdagen* dend 14de Januarii, da var skicket for os og meenige herredsMænd, som dend Dag tingsøgte, *Olluff Hanssen* i *Dalbye*, der da lovligen Eskede og fick et fuldkommen Tingsvidne af 8te Troefaste Dannemænd som vare, *Jens Pedersen*, *Niels Mortensen*, *Søren Lassen*, *Claus Kæstensen* i *Anderup*, *Peder Christensen*, *Anders Jenssen* i *Aller*, og *Uldrich Drasbeck* af *Hvinderup*, hvilcke forreskrevene Mænd for os Bunde, at de saa og hørde, samme Dag og Tiid paa fornævnte Ting, at Fremkomb I Dag for Retten afdøde *Hans Frandsens* af *Dalbye* efterladte Enke *Karen Hansens*, cumcuratore fratre *Laue Sørensen* i *Reebeck*, og gav tilkiende, hvorleedes *Olluff Hanssen* i *Dalbye* I Dag til hende rigtig haver betalt de, udi hendes til Protocollen d. 19. Nov: a. p. giorte Declaration og givene Interims quitering, til rest blevene 120 Rdr. Kjøbe Penge for dend af hendes Sal: Mand Kjøbte heele Eyendombs Gaard, saa at hun hermed, for sig og hendes Arvinger, hannem derfor vedbørlig quitere og derhos tillader at samme = 120 Rdr. uden hendes hosværelse saa snart forlænges maa vorde deleret, hvorfor hun da cum curatore efter de forhen af hendes Sal. Mand *Hans Frandsen* giorte 3de Loubuder hermed fra sig og hendes Arvinger skiødede og alledes til Evig Tiid forlod hendes i *Dalbye* beliggende heele Eyendombs Gaard, med alle dends tilliggende pertinentzier og Rettigheder, det være sig huusbygning, Skov, Marck, Agger, Eng, Torveskier, Moser, Kiære, Stuf-Jord, Serkiøb, forte, fiske-Vand, fæegang, eller hvad anden Ting og Rettighed være vil, som til Gaarden hører, og med rette Tilhøre skal, alt efter Contract og Kjøbe Brev af dato 8. August 1745 til bemelte *Olluff Hanssen* og hans Arvinger, til et Evindeligh Arv og Eyendomb, quit og frie for hver Mands paa og tiltale, undtagen hvad til *Kongen* og *Kiercken* efterdags deraf bør gaac, saavelsom hendes i foromrørte Contract tilskrevene Aftegt hendes Lifstiid u forkrænket at nyde; og kiendede hun cum curatore, for sig og hendes Arvinger, fra nu af ellers, ey ringeste Lod, Deel, Rett eller Rettighed viidere derudi at have, mend udi de i forbemelte Contract derfor betingede, og i Dag herpaa Tinget til fulde betalte Kjøbe-Penge tilstreckelig fuldlyddest derfor at have bekommet, tackende derudover for nøyagtig god og reedelig Be-

5.

taling, hende i allemaader skeet er, dette alt og saa med deres til forberørte Olluff Hanssens givene Haandslag herfor Retten stadfestede. I øvrigt er for denne Skiøde 3de Tingdage Lovbud gjort, og aldeeles dermed forfaren som Loven formelder.

Olluff Hanssens forlangede Skiøden beskreven, i sin rette form, som dend burde at være, eller ogsaa i saamaade Tingsvidne herefter.

At saa for os herinden Tinge er gangen og Passeret, Vidne vi med vorre undertrøgte Zigneter.

Actum ut supra.

(Herunder tre Segl.)

6. Efter *Oluf Hansens* død blev der udstedt proclama, og ved en »*Actus Justificationis*« den 21. november 1777 anføres følgende kreditorer:

Paul Eschelsen i Vonsild: rede lånte penge 50 rdl. med resterende renter fra 6. maj 1776 à 5 %.

Amtsforvalter Petersen i Haderslev anmeldte restancer for 1776 med skriverpenge, 20 rdl. 2 sk., men formynderne meddelte, at de imidlertid var bleven betalt.

Erich Jørgensen i Kabdrup: rede lånte penge med professionsomkostninger 12 rdl. 28½ sk.

Jens Tullesen i Skartved: rede lånte penge med professionsomkostninger 10 rdl. 6½ sk.

Peder Johansen af Dalby: rede lånte penge med professionsomkostninger 20 rdl. 9½ sk.

Erich Pedersen smed af Dalby: rede lånte penge med professionsomkostninger 11 rdl. 6½ sk.

Christina Carstens efter en af afdøde til hende den 9. maj 1774 udstedt obligation, kapital 100 rdl. med rente fra 9. maj 1777 à 5 % og for boggæld 3 rdl.

Oluf Nissen Dall af Stenvad mølle efter afdødes afgivne bevis af dato 5. febr. 1773, til rest 40 rdl. 24 sk.

Sitzel Nisses af Ørby efter et af afdøde til hende den 27. april 1776 udstedt håndskrift 50 rdl. med resterende rente for 2 år fra den tid at han bekom pengene og siden at han måtte give hende håndskrift derpå. (Oluf Hansen må altså have lånt pengene nogen tid, før han gav hende et skriftligt bevis for lånet.)

Rasmus Jepsen i Tved: rede lånte penge med professionsomkostninger 16 rdl. 6½ sk.

Hr. M. C. Gydesen i Haderslev til rest for bekomne varer med professionsomkostninger 17½ sk.

Niels Rasmussen af Skartved: rede lånte penge 50 rdl. med derpå for 4 år og 6 uger til den 26. juli 1777 resterende renter à 5 % 10 rdl. 12 sk., videre lånte penge 16 sk. og videre renter af de 50 rdl. fra den 26. juli indtil betalingen sker. Item blev tillige anmeldt for 2 tønnder havre à 40 sk. = 1 rdl. 32 sk., og professionsomkostninger 12½ sk. Derimod havde han af afdøde bekommet 4 læs bede à læs 12 sk. = 1 rdl. og for 2 skæpper ærter 28 sk., som er at decortere i ovenstående fordring.

Jørgen Pedersen af Skartved: rede lånte penge 20 rdl. med derpå resterende renter fra 21. oktober 1774 til betaling sker à 5 %.

Peter Iversen i Haderslev for 2 lispund hør à 5 mark = 3 rdl. 16 sk.

Sluttelig anføres, at formynderne havde lånt til at betale en og anden smågælds poster af Christopher Jepsen i Dalby 40 rdl. med renter fra majdag 1777, og blev Oluf Nissen Dall fra Stenvad mølle foruden hans forhen profiterede og justificerede kapital af formynderne tilstået de efter hans foregivende tilgodehavende 9 rdl.

Efter foregaaende holdene Register- og Wardering sub dato 29de May 1777 og der- efter sluttede Skifte og Deeling under 13de May 1778, er i dags dato imellem afdøde *Olluff Hanssens* i *Dalbye* efterlevende selvmyndige Børn, saasom *Christian*, *Nis* og *Mathias Ollufssen* samt *Ingeborg Ollufsdatter* cum curatore *Jens Christophersen* i *Dalbye*, samtlige som Overladere paa den cene- og deres Broder *Hans Olluffsen* jun: som antager paa den anden Siide, med velberaad Hue, Sind og Villie, aftalt, indgaaet og slut- tet efterskrevne Overladelses- og Arve-Contract, neml:

Imo

overlader og afstaaer hermed forbemelte navngivne Arvinger resp: proprio nomine et cum Curatore, fra dennem og deres alles Arvinger, til ermelte deres Broder *Hans Ollufsen* jun: og hans Arvinger, den af deres Arvelader *Olluf Hanssen* forhen beboede og i besidhavde heele Eiendoms Gaard i *Dalbye*, med alle dertil udi Bye, Skou, Mark, Agger og Eng liggende og henhørende Rett og Rettigheder, og samtlige derpaa staaende Huus- bygninger, item, den derved værende heele Boehaue og Besætning af levende og død Gods inden og uden Dørre, ligesom samme udi det derover sub dato 29. May 1777 op- rettede Inventarium findes beskrevet og warderet; saaledes, at han *Hans Ollufsen* jun: skal og maae være berettiget, forbemelte heele Eiendoms Gaard med hvad som derved end videre er overladt, og han forlængst udi Besid har tagen, for sig og sine Arvinger i fremtid, saa nyttig og gaunlig at giøre, som han eller de selv best veed og tilladelig være kan, dog at han efterdags fra Antagelsens dato af at regne, deraf skal svare, giøre og betale, alt hvad som deraf svares, giøres og betales bør, til hvilken Ende han sig derfor paa alle behørige Steder haver at lade indskrivne, hvorimod

2do

Antageren *Hans Ollufsen* jun: skal være skyldig, som hvortil han sig ogsaa hermed og det ved alt sit havendes og fangendes, rørendes og urørendes Gods og formue in specie den hannem herudi overladte heele Eiendoms Gaard cum pertinentiis udtrykkelige Pandsættelse, tilforpligter ey alleene at svare og betale, ald den udi forallegerede Inventario specificerede Gield som i alt bedrog sig 520 Rdl. 27½ Sk. saavidt deraf endnu maatte restere, og i den Henseende at holde de øvrige Arvinger for nu og i fremtiden frie Kræv og skadesløs i alle Maader, men endogsaa til enhver af sine 3de Brødre *Christian*, *Nis* og *Mathias Ollufsen* at udrede og betale i følge Skifte Brevets Tilhold af 13de May 1778 foruden deres Andeel af deres afdøde faders warderede Livs-Klæder i fæder og Møderne Arv den Summa 107 Rdl. 22 Sk. skriver o. s. v. og Søstern *Ingeborg Ollufsen* derimod foruden hendes afdøde Moders Livs-Klæder og Seng i reede Penger 53 Rdl. 35 Sk. skriver o. s. v. hvilke allereede ere afdragne og udbetalt og derfor hermed quiteret vorde.

At nu denne Overladelses- og Arve- Contract saaledes imellem Contrahenterne er rigtig aftalt indgaaet og sluttet, og at samme af dennem og deres Arvinger bestandig skal vorde holden og efterlevet; slikt stadfæste de resp: proprio nomine et cum Curatore med alle herimod tienende og optænkende Udflugter og Indvendinger frasiigelse og Begivelse formedelst deres Hænders Underskrifter med tjenstlig Begjæring, at de Kongl. Officiales udi *Tyrstrup* herred samme med dennem til Vitterlighed vilde behage at subscribere Actum *Ulrichsberg* den 19de May 1795.

Læst og underskrevet *Tyrstrup* herreds Ting den 20. d. m. et a.

Nis Ollufsen.

Mathis Ollufsen.

Christian Ollufsen.

Ingeborg † *Ollufsen.*

selvskreven Kors i Navnets Sted.

Jens Christophersen.

Hans Ollufsen.

Til Vitterlighed.
Ambrosius.
d. d. 3 Rthl.

Til Vitterlighed.
Feldmann. 3 Rthl.

Til Vitterlighed.
Schultz.

8. *Giøres hermed vitteligt og bekiendt at under den 29. Oktober f. A. er imellem Hans Olufsen i Dalbye, som Overlader paa den ene og sin næstældste Søn Peter Hansen Lind sammesteds, som Antager paa den anden Side en Overladelses, Arve Alimentations- og eventualiter Aftægts Contract oprettet, men da Overladeren forinden denne Contracts lovlig Expedition ved Døden er afgangen saa vorder nu efter erholdene Bevilling af af Kongl: Høistprieelige Oberet d. d. 18 Febr. d. A. imellem den afdødes Enke Lena Hanses c. C. Hans Jørgensen og hendes selvmyndige Søn Oluf Hansen Lind, samt Formynderne for hendes umyndige Børn nemlig Nis Olufsen Sognefoged i Wonsyld for Johannes 17 Aar, Jürgen Clausen Petersen i Dalbye for Jürgen 16 Aar Peter Petersen Nissen i Dalbye for Hans 11ve Aar, Sandemand Jürgen Schultz ibidem for Nis 9 Aar og Christen Olufsen fra Seest for Karen Lind 19 Aar gammel som Overladere paa den ene, og deres respve Søn, Broder og Myndlings Broder Peter Hansen Lind som Antager paa den anden Side, med velberaad Hue Sind og Villie efterstaaende bestandige og uigenkaldelige Overladelses Opdragelses Arve, Alimentations og eventuelle Aftægts Contract indgaaet og sluttet neml:*

Imo

Overlader cederer og afstaar hermed og i Kraft dette forbemelte Enke Lena Hanses cum Curatorø og hendes selvmyndige Søn Oluf Hansen Lind samt Formynderne for de umyndige Børn, Nis Olufsen, Jürgen Clausen Petersen, Peter Petersen Nissen, Jürgen Schultz og Christen Olufsen, fra dem deres Pupiller og samtlige Arvinger til ermelte deres respve Søn, Broder og Myndlingernes Broder Peter Hansen Lind og hans Arvinger, den deres respve nu afdøde Mand og fader Hans Olufsen isølge Contract d. d. 20 May 1795 forhen tilhørende i Besid havde og udi Dalbye beliggende heele Ejendoms Gaard, samt de efter Contracterne d. d. 13 August 1796 og 18de July 1808 dertil kjøbte og respve fra Nis Andersen og Jens Schautrups Eiendomsgaarde kommene Lænderier med samtlige dertil udi Bye, Skov, Mark, Agger og Eng liggende og henhørende Ret og Rettigheder og de paa Gaarden og de øvrige Lænderier staaende eller dertil henhørende Huus og andre Bygninger samt alt hvad udi disse Bygninger findes som, jord muur og nagelfast, fremdeles den i Jorden nedlagde Sæd, Giøden ved Gaarden og alt ibehold værende Høe, Straae og Korn, af sidste torsken saavel som uaftorsken, ligeledes den hele Boehave og Besætning af levende og død Gods baade inden og uden Dørre, kort sagt, ligesom samme nu overalt forefindes og den afdøde det i Besid havt haver, intet deraf undtagen eller forbeholden udi nogen Maader, uden alleneste hvad Enken sig derudaf til hendes fremtidige Levnet, og Formynderne sig for deres Pupiller har reserveret og som siden nærmere skal vorde specificeret; saaledes at han Antageren Peter Hansen Lind skal og maa være berettiget forbenævnte hele Eiendoms Gaard samt de tilkjøbte Lænderier cum pertinentiis med den hele Boehave og Besætning nu straxen udi Besid at tage, eje bruge og beholde og giøre sig samme for sig og sine Arvinger i Fremtiden saa nyttig og gavnlig som han eller de selv best veed og tilladelig være kan dog at han efterdags og fra Antrædelsens dato afregnet svarer, giør og betaler alt hvad deraf svares giøres og betales bør. Til hvilken Ende han sig ogsaa derfor paa alle vedkommende Steder haver at lade indskrive. Hvorimod: ~

2do

Antageren forberørte Peter Hansen Lind skal være skyldig, som hvortil han sig ogsaa herved for sig og sine Arvinger og det Pandtsættelse af alt sit havendes og fangendes, rørendes og urørendes Gods og formue i særdeleshed den herudi overladede hele Eiendoms Gaard og dertil kjøbte Lænderier cum pertinentiis forpligter ej allene at betale og overtage al den paa Gaarden og Lænderierne samt Boehave og Besætning hæftende protocolleret og privat Giæld som den Afdøde eller hans Enke til En eller Anden med

rette maatte være og stande bortskyldig, men endogsaa at udrede og betale til sin efterbenævnte Sødskende udi fæder og møderne Arv imod lovgyldig Afkald og Quitting neml:

Da efter Contract d. d. 20. Merz 1824 Johannes Lind haver antaget Gaarden, saa falder hans Arvepart til ham selv og er delert.

Jørgen Lind er død og hans Arvepart er delt efter Skifte imellem hans Arvinger.

Den 28de May 1827 delert efter Afkald deced dato af Hans Lind.

Den 28 May 1827 delert efter Afkald de cod dato i henseende Nis Lind.

Den 18 April 1810 og den 15 July 1816 delert baade efter Quitting i henseende 50 Rdl. og delert i henseende de til Fall Lausen cederte 300 Rdl. efter givene Quitting.

1. til *Johannes Lind* 17 Aar, cum tutore *Nis Olufsen* Sognefoged i *Wonsyld* ved hans 21 Aars Opnaaelse i rede Penge den Summa 350 Rdl. skriver o. s. v. og desforuden et ege Chatoul med Skab paa.
2. til *Jørgen Lind* 16 Aar cum tutore *Jürgen Clausen Petersen* i *Dalbye* ligeledes ved hans 21de Aar den Summa 350 Rdl. skriver o. s. v. tilligemed et ege Skatoul med Skab paa.
3. til *Hans Lind* 11 Aar cum tutore *Peter Petersen Nissen* i *Dalbye* ogsaa ved hans 21 Aars Alders Opnaaelse i rede Penges den Summa 350 Rdl. skriver o. s. v. og desforuden et ege Skatoul med Skab paa.
4. til *Nis Lind* 9 Aar cum tutore Sandemand *Jørgen Schultz* i *Dalbye* ved hans Myndighed i rede Penge den Summa 350 Rdl. skriver o. s. v. tillige et Skatoul med Skab paa.
5. til *Karen Lind* 19 Aar cum tutore *Kristen Olufsen* fra *Seest* ved hendes 21 Aars Opnaaelse i Arv saavel som i fortient Løn den Summa 350 Rdl. skriver o. s. v. og i Vaare eller Udstyr tvende Commoder og en god Seng med Tilbehør eller i Steden for den sidste 50 Rdl. skriver o. s. v.

Indtil den Tid som forhen er fastsat at de benævnte umyndige Børn cum tutore skal have deres stipulerede fæderne og møderne Arv udredet, svares af deres resp: Kapitalier heller ingen Renter, men hvorfor de 3de yngste Brødere nyder deres frie forsvarlig Op og Underholdning i Henseende til Klæde og Føde, samt Opdragelse, Skolegang og Confirmations-Befordring, af Gaardens Besidder, ligesom i Sygdoms Tilfælde alle Sødskende af Antageren, saalænge de ingen egen Boepæl besidder, haver frie Tilflugt til Gaarden for der at nyde deres frie forsvarlig Op og Underholdning, samt Pleje, Opvartning og Reenlighed i Sygdoms Dagene. Skulle foromtalte fæder og møderne Arve længere end som forhen er meldt med Minde udi Gaarden blive staaende, saa forrentes samme derefter til enhver, ligesom de opnaar deres allerede beskrevne Alder, hvorved de ellers skulle have deres resp: Kapitalier præsteret, aarlig fra den Tid af med 4re pro Cent; og betales siden lige som de det maatte forlange efter et halvt Aars lovlig Opsigelse, hvilken Opsigelse endog ogsaa Antageren eller Gaardens Besidder skal friestande, Endvidere

3tio

Udlover og tilforbinder sig meerbemeldte Antager *Peter Hansen Lind* og det ligeledes sub hypotheca omnium bonorum for sig sine Arvinger eller Efterkommere i sin Gaards og øvrige Lænderiers Besid, ej allene at forsyne og forsørge Medoverladerinden sin Kiære Moder *Lena Hanses* saalænge hun lever, eller i Gaarden agter at forblive med frie forsvarlig Op og Underholdning i Henseende til Klæde, føde og Opvartning samt Reenlighed og hvad videre til en god Underholdning henhører hos sig, eller sine Efterkommere i Gaarden paa Mad og Maal ligesaa fuldkommen og godt som han eller den det selv nyder og bekommer eller som hun det hidindtil som Meddejerinde haver nydet og be-

kommet, og udi paakommende Alderdom og Svaghed med al fornøden Pleje og Opvartning at lade gaae til Haande, saaledes at hun ingen Grund eller Aarsag kan have til at klage i nogen optænkelig Maader og desforuden at give hende aarligen udi Haandpenge 5 Rdl. skriver o. s. v.: men endogsaa dersom foromtalte Enke *Lena Hanses* enten over kort eller langt skulde vordet sindet hellere at ville være for sig selv og føre hendes egen Huusholdning, da at give og forskaffe hende paa hendes Livstid udaf den herudi overladte hele Eiendoms Gaard og de medfølgende Lænderier cum pertinentiis efter et Aars lovlig Advarsel iforvejen efterskrevne uvægerlige og aarlige Aftægtsposter prænumerando nemlig

a) Til Huusværelse opbygges hende paa Gaardens Besidderes Bekostning, Nordøst for Gaarden 5 fag Huus som forsvarlig med Skorsteen og en jern Vindovn indrettes og bestandig i god beboelig og upaaklagelig Stand vedligeholdes.

Til Kaalgaardsjord udlægges hende et Stykke Grund saa stor som hun det til hendes fornødne Brug maatte behøve hvilket hende ogsaa af Gaardens Besidder frie indhægnes og til rette Tid med Giøde underholdes.

Paa dette hendes tiltrædende Aftægtsstæde tager hun foruden hendes Gang og Livsklæder frit og ubehindret med sig ud af Gaarden en af dens Melkekøer hvilken hun lyster naar Gaardens Besidder selv først har udtagen En, ligeledes tvende faar, som hende saavel som Køen, bestandig hos Gaardens egne beste Køer og Faar frie fodres og græsses: Naar den omtalte Koe bliver gammel ved Døden afgaer eller uduelig til Melk eller Smør, maac Gaardens besidder give og forskaffe hende en anden forsvarlig Koe i Steden derfor og i den Tid Aftægtsstagerindens Koe ingen Melk giver, give hende om Sommeren en og om Vinteren en halv Kande nyemalket Melk. Kalvene af Aftægtskøen tilhører derfor Gaardens Besidder; men derimod al yngel og Uld af faarene Aftægtsstagerinden allene og maac Lammene af disse ogsaa gaac og græsses hos de Gamle til Martinidag hvert Aar. Af Boeskaber medtager hun 2de Senge med 2de hør og 6 blaargarns Lagener, en Kiste, et Skriin, et Bord, 4re læder Stoele, et Speil, en stor og en mindre Haandkiedel 4re Par Thekopper, en Thepotte, en Kaffekande, et Øllglas, en Ballie, en halv Ølltønne, en Vandspand, en Kjerne, en Flød og en Mælkespand, en jern Gryde, en dito Pande og ellers andre til Fornødenhed paa Aftægten brugende Boeskaber, samt frie Adgang og Brug af Gaardens Ovn, Skorsteen, Brynd Brygge og Byge, samt Bageredskaber.

b) Til Underholdning udi godt forsvarligt reent og tørt Korn hvoraf det halve hende hver May og det andet halve hende hver Martinidag leveres og som hende frit til, i. og fra Møllen beforders 1½ Tønne Rug som hende ogsaa af Gaardens Besidderer naar de selv Bager frie i Brød bages 4re Skiepper Boghvede Gryn, 3 Skiepper Byggryn, 1 Skieppe Havre Gryn, 2de Skiepper Grubermeel og 1 Tønne Byg Malt.

c) Til Slagtning ved hver Mortensdagstid 3 Lpd. godt røget Flesk 3 Lpd. Kræ Kjød, een feed Gaas med Feder neml. den anden af Gaardens bedste Gæs en Skieppe Salt 8 Pd. Tælle 2 Pd. Humle et Lpd. reensket Hør og i Haandpenge aarligen 5 Rdl., skriver o. s. v. ligesom ogsaa at betale for hende hendes Offer og Kopskat, hvilken Offer og Kopskat Gaardens Besidder ogsaa har at betale den i Tid, hun er hos ham paa Mad og Maal.

d) Til Ildebrændsel hvert Aar 6 Favn gode Bøge Træ frie Hiemkørt og siden saaledes bearbejdet som Aftægtsstagerinden kan lægge det paa Ilden.

e) Naar Aftægtsstagerindens Koe ingen Melk giver erhoder hun som forhen er meldt af Gaardens Besidder daglig om Sommeren en Kande og om Vinteren en halv Kande eller et Kruus nyemalket Melk. Ligeledes frie Heste og en velbespændt Vogn naar forlanges til Kirke og 2de Gange om Aaret til *Haderslef* eller hendes Venner, dog Høste og Pløvtiden undtagen.

f) Til hendes Opvarnting og Nytte holdes hende en god Tiennestepige som stedse af Stedets Besidder frie kostes og lønnes.

g) Ifald at Aftægtstagerinden skulde vorde sindet at tage fra Gaarden til et af hendes andre Børn eller til hendes Venner, skal Aftægtsgeberen være forbunden, aarligen til de bestemte Tider at tilføre hende de herudi beskrevne Aftægts- Poster saasnart det ikke er over 2de Miil fra Gaarden, undtagen Koen, Faarene, Brændselet og Tiennestepigen samt Huusværelset, som imod at Gaardens besidder aarligen derfor betaler til Aftægtstagerinden 20 Rdl. skriver o. s. v. bortfalder. Hvad enten Aftægtstagerinden er hos Gaardens Besidder paa Mad og Maal eller paa det herudi benævnte Aftægt, har sammes Besidder hende ligesom hun ved Døden afgaar, paa en christhæderlig og sognbrugelig Maade at lade begrave, hvorimod ved hendes Død, det hele herbeskrevne Aftægt samt Aftægtsboeskaber som fra Gaarden ere komne til sammes Besidder frie Hiemfalder men Moderens Livsklæder tilfalder Datteren, og rede Midler eller Andet hvad hun sig efterlader deeles imellem Arvingerne efter Loven.

4tio

Da jeg *Oluf Hansen Lind*, Overladerindens ældste Søn haver bekommet, alt hvad mig i fæder og mødernes Arv udaf den herudi overladte Gaard og øvrige Lænderier kan tilkomme: saa erklærer jeg herved og formedelst min medunderskrift ikke allene i denne Henseende at være fuldkommen affunden og ingen videre Praetention til bemeldte Gaard at have, men forpligter mig tillige at give saasnart forlanges derover lovgyldig Afkald og Quitting.

5tio

Concenteres denne Contracts Protocollation i Henseende medbemelte Aftægt, samt fæder og mødernes Arv paa den herudi overladte hele Eicendoms Gaard samt øvrige Lænderier cum pertinentiis i Antagerens Fraværelse.

At Contrahenterne nu saaledes ere forenede og saadant nøje at efterkomme og opfylde pligtige, sligt stadfæster de under Begivelse af alle derimod tjenende og optænkende Udflugter og Indsigelser formedelst egenhændige Underskrift med sømmelig Begjering at de Kongelige Officiales i *Tyrstrup* herred samme med dennem til Vitterlighed ville behage at underskrive.

Sket *Dalbye* den 29. Octbr. og expederet læst og underskrevet *Aller* den 5te May 1812.

Lena — *Hanses* selvdragen

Kors i Navns Sted.

Som Lauværge

Hans Jørgensen.

Nis Olufsen,

Formynder for *Johannes*.

Som Formynder for *Jørgen*,

Jørgen Clausen Petersen.

Peter Pedersen Nissen,

Formynder for *Hans*.

Jørgen Schultz,

Formynder for *Nis*.

Christian Olufsen,

Formynder for *Karen*.

Oluf Hanssen Lind.

Til Vitterlighed

G. D. Langreuter.

Peder Hansen Lind.

in fidem subscript

A. C. L. Schmidt.

9. Den 1. august 1820:

»Skift og Deeling angaaende afdøde Tienestekarl *Jürgen Hansen Lind* fra Dalbye Efterladenskab.

Hølge Overladelses-Contracten som er oprettet imellem *Hans Olufsens* Enke i Dalbye og hendes Søn *Peter Hansen Lind* sammesteds under 5te May 1812 er den Afdøde udlovet Courant 350 rdl.

hvoraf er bleven betalt 50 »

og resterer altsaa endnu 300 rdl.

derfra afdrages 6 pCt. til Rigsbanken 18 »

og kommer her følgende til Indtægt 282 rdl.

resterende Renter andrager 12 »

Efter samme Contract haver den afdøde tilgode et Skatoll med Skab paa som beregnes for 25 »

De efterladte Klæder deeles efter Arvingernes Forlangende in natura imellem dem og lovede Formynderne derved at paasee deres Pupillers Beste og Fordeel.

Summa i Courant = 319 rdl.

Herfra afgaer

I. Rettensgebyrer

a. til Herreds og Ridefogdiet 6 rdl. 8 sk.

b. Actuariatet 2 » 24 »

c. Sandemanden 2 » 32 »

d. Tingbudet 32 »

II. Omkostninger for Synsforretningen og Begravelsen

a. for Begravelsen til *Peter Hansen* efter Afdrag af den tilgodehavende Løn 11 »

b. til Doctoren og Chirurgen efter Regning 21 »

c. til Herredsfogden og Auctionarius for Synsforretningen efter Regning 10 »

III. Den Afdøde havde antaget en Stelfortræder og efter den oprettede Contract i adskillige Aar at betale visse Summer. Disse overtager efter Akkord imellem Arvingerne, Medarvingen *Peter Hansen Lind* at præstere og at opfylde Contracten i den Afdødes Sted for den

Summa 140 » 194 »

tilovers 125 rdl.

Derfra St. P. til Skiftebrevet 1 » 3 sk.

bliver 123 rdl. 15 sk.

og 1/2 proC. efter Forordning af 8. Febr. 1810 30 »

altsaa til Deeling 123 rdl. 15 sk.

hvilke deeles i 13 Lodder imellem den Afdødes Moder og efterlevende Sødskende saaledes:

a. Moderen Helena Hanses i Dalbye faaer $\frac{2}{13}$	18 r 46 ⁸ / ₁₃ sk.
b. Broderen Oluf Hansen Lind i Hjarup $\frac{2}{13}$	18 » 46 ⁸ / ₁₃ »
c. ditto Peter Hansen Lind i Dalbye $\frac{2}{13}$	18 » 46 ⁸ / ₁₃ »
d. Søsteren Karen Lind gift med Hans Jürgensen (Hundevad) i Dalbye $\frac{1}{13}$	9 » 23 ⁴ / ₁₃ »
e. Broderen Joh. H. Lind i Christiansfeld $\frac{2}{13}$	18 » 46 ⁸ / ₁₃ »
f. do. Hans H. Lind 19 $\frac{1}{2}$ Aar c. t. Peter Nissen i Dalbye $\frac{2}{13}$	18 » 46 ⁸ / ₁₃ »
g. Nis Hansen Lind 18 Aar c. t. Jørgen Schultz i Dalbye $\frac{2}{13}$	18 » 46 ⁸ / ₁₃ »

igien forestaaende 123 rdl. 15 sk.

Arvingerne forenedes derhen, at disse Arvelodder maatte blive staaendes hos deres Medarving og Broder *Peter Hansen Lind* paa det samme Sted, hvor de nu staaer indprotocolleret for 4 prC. Renter fra Michaelis dette Aar af at regne og $\frac{1}{4}$ Aars lovlige Opsigelse som begge Parter forbeholdes, hvormed denne Stervboc er sluttet og af samtlige Arvinger, med den Forsikring, at de ikke fandt noget ved Skiftet at erindre, underskrevet.

for sig selv og mine Brødre
Johannes og Oluf Hansen Lind
Peter Hansen Lind

† Hans Jørgensen selvdragen Kors
som Curator for Enken Helena
Hans Jørgensen

for mig selv og for Peter Nissen som Formyndet
Jørgen Schultz.«

Den 3. februar 1824 fremstod for retten reserven *Nis Hansen Lind* fra Dalby og begerede et lovligt tingsvidne derover optaget, at han var meget tungghørig, hvilket Peter Lauritzen og Hans Jørgensen af Dalby bevidnede. 10.

Den 3. juli 1832 anklagede *Johannes Hansen Lind* og Christian Bierregaard som skoleforstandere Andreas Petersen, Dalby, angående skyldigt bidrag til skolens byggekasse af pastorat-annexslanderierne.

Johannes Hansen Lind var formynder for søskendene Nis Nissen Lind og Inger Maria Lind i Vonsild. Da Nis Nissen Lind var bleven myndig mødte han den 16. november 1835 for retten og gav lovligt afkald og kvittering med den deklaration, at han ikke alene takkede ham for hans med dette formynderskab havde ulejlighed, men også tillige erklærede, at han ud af dette formynderskab ingen videre fordring havde.

Ved allemandstinget den 9. januar 1838 blev *Johannes Hansen Lind* udnævnt til helligdagsfoged for året 1838.

Ved allemandstinget den 6. januar 1852 udnævntes *Johannes Hansen Lind* til helligdagsfoged og skattelegger for Dalby sogn for 1852.

Den 24. maj 1860 blev der på herredskontoret foretaget session i boet efter afdøde *Johannes Hansen Lind* i Dalby, hvorved den afdødes samtlige arvinger var mødt. For *Johannes Hansen Lind*, født den 20. febr. 1846 blev overensstemmende med der frem-

lagte testament indsat og beskikket som værge Jørgen Claussen Petersen på Højgård. For *Mette Marie Lind*, 20 år gammel, i ægteskab med Jeppe Jespersen Fink, der dog selv var umyndig, indsattes som værge Jesper Jepsen Fink af Stubbum, og for *Ane Dorothea Lind*, født d. 26. januar 1848 beskikkedes gårdejer Johannes Christlieb Petersen på Bøggelund. Disse indsatte værger erklærede derpå, at de på deres myndlingers vegne var tilfredse med testamentets bestemmelser og samtykkede i, at dette fulgtes ved delingen efter den afdøde. Universalarvingen *Hans Olufsen Lind* anslog efter bedste skønnende og således, som han fortrøstede sig til med sin ed at bekræfte angivelsen, værdien af det hele efterladenskab til 41.000 rdl. Iøvrigt erklærede samtlige arvinger sig tilfredse med det fremlagte testamente og bekræftede dette med deres underskrifter. *Laurids Petersen Lind* og *Jesper Fink* frafaldt protokollationen af de *Laurids Petersen Lind* og *Jesper Jepsen Fink*s myndling tillagte summer, og *Niels Andersen Ravn* erklærede, at han havde modtaget det ham tillagte restbeløb af hans kones arv med 500 rdlr. hvorfor han gav kvittering og tillige på sin kones vegne afkald på al arv efter faderen.

Ved allemandstinget den 5. januar 1864 blev *Hans Olufsen Lind* udnævnt til helligdagsfoged og skattelegger for Dalby sogn for 1864.

11. Gjøres hermed bekiendt og vitterlig, at underskrevne dato er imellem Gaardmanden *Peter Hansen Lind* i Dalbye som Sælger paa den ene og *Johannes Hansen Lind* sammesteds, som Kjøber paa den anden Siede, med velberaad Hue, Sind og Villie aftalt indgaet og sluttet efterskrevne Kjøbe-Contract, nemlig:

§ 1.

Sælger og afstaaer hermed og i Kraft dette, forbemeldte *Peter Hansen Lind* for sig og sine Arvinger, til ermeldte *Johannes Hansen Lind* og hans Arvinger, den hannem Sælgeren tilhørende og i Besid havde heele Eiendomsgaard i Dalbye samt de efter Contracterne d. d. 13. Aug. 1796 og 18. July 1808 dertil købte fra Nis Andersens' og Jens Schautrups' Eiendomsgaarde kommene Lænderier med samtlige dertil udi Bye, Skov, Mark, Agger og Eng liggende og henhørende Rett og Rettigheder samt derpaa staaende Huusbygninger og hvad udi samme findes som jord, muur og nagelfast, fremdeles den i Jorden nedlagte Sæd, Giøden ved Gaarden, og alt i Behold værende Straae og Korn, torsken saavelsom utorsken, samt den heele Boehave og Besætning af levende og død Gods baade inden og uden Dørre, kortsagd, ligesom samme nu overalt forfindes og som han det i Besid haver havd, intet deraf undtagen eller forbeholden udi nogen Maader, uden hvad som Sælgeren til hans fremtidige Levnets Ophold haver forbeholden sig, alt sammen for den Summa af 1000^r Courant eller 1600^rbd Sølv, skriver Et Tusinde og Sex Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv, saaledes at Kjøberen *Johannes Hansen Lind* skal og maae være berettiget, forbemeldte heele Eiendomsgaard med de dertil købte Lænderier cum pertinentiën, samt den heele Boehave nu straks udi Besid at tage, eje bruge og beholde og gjøre sig, samme for sig og sine Arvinger i Fremtiden saa nyttig og Gavnlig, som han eller de selv best veeed og tilladelig være kan, dog at han efterdags fra Antrædelsens dato afregnet svarer og betaler alt hvad deraf svares og betaales bør, samt Rigsbankhæftelsen efter forordningen af 5. Jan: 1813, til hvilken Ende han sig derfor paa alle vedkommende Steder haver at lade indskrive.

Hvorimod

§ 2.

Kjøberen *Johannes Hansen Lind* skal være skyldig, som hvortil han sig ogsaa herved og det sub generali hypotheca omnium bonorum in Specien den herudi købte Eiendoms-

gaard cum pertinentiën tilforpligter, at betale udi foranorderede Kjøbepenger den Summa 1000^r Sch:Holst:Courant eller 1600rd rede Sølv, paa følgende Maade, nemlig:

- 1) til *Johann Nissen Viborg* i Heils betales om Michaelis 1826 400^r S. H. Courant eller 640rd Sølv.
- 2) til *Hans Hansen Lind* fra Dalbye betales 200^r S. H. Courant eller tre hundrede og tyve Rigsbankdaler rede Sølv efter et halv Aarslovlig Opsigelse.
- 3) til *Nis Hansen Lind* fra Dalbye betales ligeledes den Summa 200^r S. H. Courant eller 320rd Sølv efter et halv Aars lovlig Opsigelse, og
- 4) til *Nis Bransen* fra Geilballe betales 200^r S. H. Courant eller 320rd rede Sølv om Maydag 1824, dog efter et halv Aars Opsigelse hvilket udgjør forbemeldte Kjøbesum de 1000^r Courant eller 1600rd rede Sølv, og hvilke 200^r Courant maac have Priorität foran de til Hans Hansen og Nis Hansen Lind enhver 200^r Cour. hvilket de tilstaaer formedelst Navns Underskrift, desuden.

§ 3.

Tilforpligter sig Kjøberer for sig og sine Arvinger, og det ligeledes sub Hypotheca omnium bonorum, at prestere det til *Peter Hansen Lind's* Moder efter Contracten d. d. 5. May 1812 tilskrevne Aftagt.

§ 4.

Alle med denne Contract forbundne Omkostninger med Stempelpapier og Rettens Gebører betaler Kjøberer eensidig.

At nu denne Contract saaledes imellem Contrahenterne rigtig er aftalt indgaaet og sluttet, og at samme af dennem og deres Arvinger bestandig skal vorde holden og efterlevet: slikt stadfæster de formedelst deres Hænders Underskrifter mod tjenstlig Begiering at de Kongelige Officiales udi Thyrstrup herred samme ved dennem til Vitterlighed vilde behage at underskrive. Skeet Dalbye den 20. Januar 1823 og expederet læst og underskrevet udi Thyrstrup herreds Actuariat den 20. März 1824.

Peder Hansen Lind.

Johannes Hansen Lind.

Her ved tilstaaer ieg *Hans Hansen Lind* at have imodtaget mine Penge 200rd H. C. Som er mig udbetalt af min Broder *Johannes Hansen Lind*, hvorfor ieg her ved quitere. Dalbye den 17. Mai 1827.

Nis Hansen Lind.

Her ved tilstaaer jeg *Nis Hansen Lind* at have imodtaget mine Penge den Summa 200rd H. C. eller 320rd i rede Sølv. Som er mig udbetalt af min Broder *Johannes H. Lind* hvor for jeg her ved gyldig quitere.

Dalbye den 17. Maj 1827.

Hans Hansen Lind.

Vitterlig giøres hermed at i Dags underskrevne dato er efter Kongelige høistpriislige Rentekammer Bevilling d. d. 21. Juny 1823 imellem *Johannes Hansen Lind* fra Dalbye som Sælger paa den ene og *Peter Hansen Lind* sammesteds som Kjøber paa den anden Side med velberaad Hue, Sind og Villie aftalt, indgaaet og sluttet følgende Kjøbe-Contract, nemlig: 12.

§ 1.

Sælger og afstaaer hermed og i Kraft dette forbemeldte *Johannes Hansen Lind* fra sig og sine Arvinger til ermeldte *Peter Hansen Lind* og hans Arvinger af hans i Besid havende Eiendomsgaard den saakaldede *Anders Nissen's* Toft som indeholder 2 Tønder

$\frac{36}{16}$ Skiep i Quantite og 2 Tønder $\frac{14}{16}$ Skiep i Bonite for den Summa af fieresindstve Rigsdaler Courant eller 128rd Sølv, hvilken Kjøbe sum allerede er betalt og hvorfor Sælgeren tillige hermed Quiterer, saaledes at han *Peter Hansen Lind* skal og maae berettiget bemeldte Toft nu strax udi Besid at tage, eje, bruge og beholde, og giøre sig samme saa nyttig og gavnlig som han eller de bestveed og kan dog at han fra 1ste May 1823 af svarer og betaler alle af dette Land gaende Byrder og Afgifter efter Sætnings Grundsetninger og haver han dette Land inden et Aar at bebygge samt de sædvanlige Sognets Kaadnerpenge derfor at erlægge, men det derpaa hæftende Aftægt haver Gaardens Besidder selv at prestere til hvilken Ende Kjøberer sig som Eier paa alle behørigte Steder haver at lade inskrive. Derimod:

§ 2.

Skal Sælgeren og Gaardens Besidder *Johannes Hansen Lind* eller Arvinger selv besørge denne Tofts Pløining hvert Aar efter Anviisning og naar forlanges af *Peter Hansen Lind* og indkiøre alt hvad der avles i samme Toft og tillige udkiøre sammes fornøden Gøde, indtil *Peter Hansen* og hans Kone *Anna Hans'Datters* død, alt uden Betalning. Tillige skal Sælgeren aarlig svare og levere 4 favn Bøge Brænde, og 4 Læs hvas det halve om SetHans Dag og det halve om Juul indtil den sidste Død som dennem frit hjemkiøres.

§ 3.

Sælgeren forpligter sig herved og det Sub Hypotheca omnium bonorum, at levere Kjøberer den herudi solgte Toft quit og frie for ald Giæld samt hæfter paa Gaarden hvorfra denne Toft er kommen, følgelig med et reent Folium i Skjød og Pandteprocollen, saa at ingen skal have tiltale til samme Toft.

At nu denne Contract saaledes imellem Contrahenterne er aftalt indgaaet og sluttet, og at samme af dennem skal holdes og efterleves; sligt stadfaster de formedelst Hænders underskrifter med tienslig Begiering at de Kongl. Officiales udi Thyrstrup Herred samme med dennem til Vitterlighed vilde underskrive.

Skeet Dalbye den 20. Jan. 1823 og expederet de 20. Mertz 1821.

Johannes Hansen Lind.

Peter Hansen Lind.

13. *Kjøbecontract d. d. 24 August 1829*, imellem *Anders Jensen*, Smed i Dalbye og Gaardmand *Johannes Hansen Lind*, hvorved førstnævnte afstaar sit hidindtil i Besid havde Eiendoms Indestested, beliggende ved Dalbye, med tilhørende Grund, som efter Contracten af 13 Juny 1798 skal bestaae i $\frac{15}{16}$ Skiep Quantitet og $\frac{8}{16}$ Skiep Bonitet; at tage i Besid til Mikkelsdag d. A., — og hvorfor allerede er betalt 33^r 16sk Cour. eller 53 Rigsbankdaler 32 Rigsbankskilling rede Sølv.

s. *Anders Jensen* Smedt.

s. *Jh. H. Lind.*

14. *Kjøbecontract d. d. 15 Septbr. 1829*, imellem *Peter Lauritzen*, Gaardmand i Dalbye og *Johannes Hansen Lind*, hvorved førstnævnte afstaar sin hidtil beboede og i Besid havde Eiendomsgaard eller den saakaldte anden Percele af forhen *Simon Andersen's* Gaard i

Dalbye, som indeholder 6 Tønder $4^{10}/_{16}$ Skiep i Bonite*), — hvilke Lænderier, bestaaende af Krogs Haven og Resten af Stidshaven, som Kjøberens siden 1ste May 1829 har havd i Besid. Kjøberens forpligter sig at overtage samtlige Skatteforpligtelser, »følgelig ogsaa Rigsbankhæftelsen og alt hvad man kalder Extra, samt forbinde Lænderierne uadskillelig med hans i Besid havende Sted, men ogsaa at afholde og overtage Extraordinaria for det til 1 Tønne $1/2$ Skiep boniterede af forhen Simon Andersens Gaard aflagde Kaadnerland. Kjøbepengene er 400 S. H. Cour. eller 640 Rigsbankdaler rede Sølv, hvilke er betalte 11 December 1829.

s. *Peter Lauritzen.*

s. *Johannes H. Lind.*

*) NB. forhen er mageskiftet $2^{3}/_{16}$ Skiep bonite til nu Jens Herinanssens Sted i Dalbye, som altsaa fattes i nærværende Storrelse.

Kjøbecontract d. d. 5 May 1830, imellem Lauritz Simonsen paa Dalbye Mark og Johannes Hansen Lind, hvorved førstnævnte afstaar »sit i Besid havende paa Dalbye Mark beliggende Eiendoms Kaadnersted cum pertinentiis« mod en Kjøbesumma af 150^r Courant eller 240 Rbdl. Sølv, som udbetales til Mikkelsdag d. A. og indtil denne Tid forrentes efter 4 pct. p. A. 15.

s. *L. Simonsen.*

s. *Jh. H. Lind.*

Kjøbecontract d. d. 26 Novbr. 1830, imellem Gaardmand Christian Mogensen Dall i Wonsyld og Gaardmand Johannes Hansen Lind i Dalbye, hvorved førstnævnte afstaar: »den til hans Eiendomsgaard i Wonsyld henhørende nær Moseskifte, paa den saakaldte Svanmose beliggende, som indeholder i Quantite 1 Tønne $5^{8} \frac{1}{16}$ Skiep og i Bonite $7 \frac{1}{2} /_{16}$ Skiep. 16.

Kjøberens forpligter sig til at betale 300^r Cour. eller 480 Rigsbankdaler rede Sølv, som forrentes fra 1 May 1830 afregnet med 4 pct. aarlig.

s. *Christian Mogensen Dall*

s. *Johannes Hansen Lind.*

Die Landbohlstelle des *Johannes Hansen Lind* zu Dallbye, vorhin dem *Andr. Hansen* oder *Paul Sörensen* gehörig, ist nach der im Jahre 1819 vollführten Vermessung abgelegt in »Wildgaashave« von vorhin No. 9 oder *Hans Olufsen Senior* mit 4 Ton $7 \frac{1}{16}$ Sk. in Quantite und 2 Ton $17 \frac{1}{16}$ Sk. in Bonite. 17.

Hadersleben, den 2ten Aug. 1831.

Pet. J. Petersen.

Debitor

Olluf Hanssen i Dalbye,

Besidder af een heel Eyendomsgaard.

vide
Nebenbogen
pag.

1.

af de her protocol-
lerede 300 Rdr.
bliver ifølge af Ting-
protocollen fol. 351
deleret dend Summa
af 240 Rdr. ickens
til Rest 120 Rdr.
Had. dend 5. Dec.
1748.
Bruhn.

d. 4de Julii 1746 har Hanss Frandsen som
Creditor, med Debitorens Consens ladet pro-
tocollere

den af ovenbemelte Debitore efter Contract
af dato d. 8. August 1745 skyldige og reste-
rende Kiøbe Penger = 300 Rdr. tilliige med
det Overladerne tilskrevene Aftægt sin Livs
Tiid ubehindret at nyde.

de 120 Rdr. bliver
og hermed deleret
ifølge af Ting-
protocollen fol. 360.

841 & 842.

d. 12. Aprilis 1754
deleret efter produ-
ceret casserede Oblig-
ation testerer
Bruhn.

dend 11te Jan. 1749 protocolleret een af de-
bitore sub generali hypotheca bonorum til
Herr Pastor Monrad i Aastrup og Hr. Joh.
Simonsen i Haderslef udgivene Obligation,
datert dend 2de Jan. 1749, lydende paa Ca-
pital — — — 100 Rthlr., 5 proC. og ½ Aars
Opsigelse.

945 & 946.

den 7de Maii 1787
deleret efter produ-
cerede casserede
Obligation.

den 9de Maii 1774 protocolleret een af De-
bitore sub generali hypotheca bonorum et
obstagio til Jomfrue Christina Carstens i
Hadersleff under Dags dato a. c. udgivene
Obligation paa Capital 100 Rdr. a 5 pro
Cent og ½ Aars Opsigelse

Nr. 5
pag. 304

itzo Hans Ollufsen.

Den 4de Junii 1805
deleret efter givne
Afkald de eodem
dato.

den 2de Junii 1795 protocolleret et for Nis,
afdøde Lauritz Nissens Søn i Wønsyld af
Debitore overtagene Formynderskab efter
Hr. Herredsfoged Feldmanns gjordte requi-
sition af 14de Martii a. c.

den 6te Novbr. 1812
er dette Tutorium
overdragen til
nuværende Besidder
Peter Hansen Lind,
efter Cessionsbrev de
cod. die et anno,
vid. Nebenbog Nr. 9
pag. 846.

den 20de Octbr. 1809 protocolleret dette
Tutorium efter Hr. Herredsfoged Lang-
reuters Requisition for Debitor Hans Oluf-
sen som constituerede Formyndere for afdøde
Peder Pedersens Skipper i Reebeck efter-
ladte Søn, navnlig Oluf, idque sub generali
hypotheca bonorum.

Nr. 8 pag. 910.
d. 14. Novbr. 1820 er
dette Tutorium og
derefter skyldige
Kapital stor 400 Rdl.
Cour. cederet af
Oluf Petersen til
Joh. Nissen Wiborg.
Nr. 12 pag. 664.

itzo Sønnen Peter Hansen Lind

hertil ogsaa efter
Contr. d. d.
13de August 1796 og
18de Julii 1808 af
Nis Andersen og
Jens Schautrup kiøbte
Landerier.

efter Contract d. d. 5de Maii 1812.
den 5de Junii 1812 protocolleret de efter
Contract d. d. 5de Maii ej. anni til hans
Søskende at betale den fædre- og mødrene
Arv, nemlig:

Den 10. Octbr. 1825 er
af Joh. Nissen Wiborg
de sub. dato 11. Nov.
1820 til ham cederede
400 Rdl. igjen
cederede til Jens
Petersen Schautrup i
Schartwed.

til *Johannes Lind*, 17 Aar, cum Tutore Nis Olufsen, ved hans 21de Aar i rede Penger 350 Rth. og et Ege Chatul med Skab paa.

til *Jørgen Lind*, 16 Aar, cum Tutore Jørgen Clausen Petersen, 350 R. og et Ege Chatul med Skab paa.

til *Hans Lind*, 11 Aar, cum Tutore Peder Pedersen Nissen, ligeledes 350 R. og et Skatul med Skab paa.

til *Nis Lind*, 9 Aar, cum Tutore Jürgen Schultz, i rede Penger 350 Rth. og et Chatoul med Skab paa.

5) til *Karen Lind*, 19 Aar, cum Tutore Christen Olufsen, 350 Rthl., 2de Kommoder, en god Seng med Tilbehør eller i Steden derfor 50 Rth., samt frie forsvarlig Op- og Underholdning for de 3de yngste Brødre, samt fri Tilflugt til Gaarden i Sygdoms Tilfælde, men i Fald Pengene længere bliver staaende med Minde og Villie, da forrentes samme med 4 proC. og betales efter ½ Aars Opsigelse,

ligeledes at præstere til hans Moder Lena Hanses, saalænge hun lever, det hende behøvende Op- og Underholdning med viidere

og i Haandpenger 5 R., og naar hun forlanger det, at give hende prænumerando det hende tilskrevne Aftægt altsammen efter Contractens nærmere Indhold, idque sub generali hypotheca bonorum.

den 23de Decbr. 1817 protocolleret paa Herredsfogdens Requisition dette Tutorium for Jens Frost, afdøde Jep Nielsen Frosts fra Dalby efterladede Søn, 17 Aar, idque sub generali hypotheca bonorum.

d. 29de Aug. 1826 delert efter Quitting af Jens Schautrup. NB. da Johannes Lind antager Gaarden efter Contract d. d. 20de Marz 1824, saa er hans Aandpart delert.

dette Arvepart er efter afdøde før Tied delt imellem Arvinger efter producerede Quittinger af samtlige myndige Arvinger, og derefter delert.

den 28de Maii 1827 delert efter Afkald de eod. dato i Henseende Hans Lind.

den 28de Maii 1827 delert efter Afkald de eodem dato i Henseende Nis Lind undtagen for Tilflugt til Gaarden for Nis, delert, da han selv haver en Parcel kjøbt.

den 20de Marz 1824 delert efter Quitting 150 R.

den 20de Marz 1824 herpaa delert 150 R. efter Quitting.

den 18de April 1814 er disse 50 R. deleret, da samme er betalt, og de øvrige 300 er cederet til Fall Lauesen i Tvedt efter Cessions Acte d. d. 18de April ej. an. og omskrevet til 180 Rigsbankdaler rede Sølv, vide Nebenbog Nr. 10 pag 282 & 283. den 15de Julii 1816 er de 300 r. bleven deleret efter Quitting af Fall Lauesen, efter Cessions Brev og efter Afkald af Karen de d. 3de Maii 1814.

Aftægt delert i H. t. Dødsattest d. d. 26. Aug. 1814.

Nr. 9 pag. 641 indtil 652.

Nr. 11 pag. 582.

den 11de Dec. 1822
deleret denne Caution
efter Tilladelse af
J. C. Petersen under
Hovedobligation.

den 5de Julii 1820 protocolleret en af Peter Hansen Lind overtagen Caution for Chresten Petersen i Dalby i Henseende en af ham udstædede Obligation paa Kapital 100 Rthl. Cour. eller 160 Rbd. Sølv samt 5 proC. i Renter, idque sub generali hypotheca bonorum.

Nr. 12 pag. 591.

NB efter Quitting
under Obligationen er
herpaa betalt 199 R.
og reterer altsaa
200 R.

den 18de Decbr. 1820 protocolleret en af Hans Olufsen i Dalby udstædte Obligation til Nis Lauritzen i Wonsyld paa Kapital værende Besidder Peter Hansen Lind, som 399 Rth. S. H. Cour. og agnosceret af nu-
anerkjender dette Kapital som sin egen Gield, til 399 R. eller 638 Rbd. Sølv og forrenter samme med 4 proC., idque sub generali hypotheca bonorum.

Nr. 12 pag. 681.

den 23de April 1827
producerede og
qviterte og klippet
Obligation og derfor
delert.

itzo *Johannes Hansen Lind*

efter Contract de dato 20de Marz 1824 og er deraf efter Contract de eodem die et anno solgt et Kobbet til Peter Hansen Lind.

Nr. 26 pag. 354.

den 14. Marz 1836
deleret ifølge Opdrag
af Herredsfogden af
samme dato.

den 20de Junii 1828 protocolleret et Curatorium for Jens Jepsen Frost fra Dalby med videre idque sub generali hypotheca bonorum.

Tingprotocollen
pag. 221.

Hertil kjøbt et Kobbet af Peter Lauritzen efter Contract d. d. 15. Septbr. 1829 (Fol. 2889),
og solgt et Kobbet til Scharfhardts Enke efter Contract d. d. 2de Novbr. 1829 (Fol. 2775).

Bibog Nr. 26 pag. 357.

Anders Jepsen Frost
er remineret paa sin
Panterettighed til de
ved Contract af
3. Decbr. 1832 solgte
2 Tdr. $5\frac{1}{16}$ Skiep
Bonitet, vide
Nebenbuch Nr. 16
pag. 10.

den 24de Maii 1830 protocolleret en Obligation til Anders Jepsen Frost fra Dalby paa Kapital 350 R. Cour. eller 560 Rbd. Sølv, samt Renterne a 4 proC. og $\frac{1}{2}$ Aars Opsigelse, idque sub generali hypotheca bonorum.

Nr. 14 pag. 946—47.

Ifølge Quitting paa
Obligationen de dato
den 8te Mai 1839
deleret d. 15. Juli 1839.
Timmermann.

Johannes Hansen Lind har ogsaa et Landbolsted, pag. 2718, efter Contract d. d. 26. Novbr. 1830. Bemeldte Landbolsted eller Kaadnersted paa Dalby Mark, der udgjør i Quantitet 4 Td. $7\frac{1}{16}$ Skp. og i Bonitet 2 Td. $17\frac{1}{16}$ Skp. er nu tilført nærværende Folium.

Nr. 26 pag. 358—360.

Derpaa hæfter et Protocollat af 7. Marts 1818.

Pante-Protocol Nr. 3
Pag. 8.

Efter Contract af 26. Nov. 1830 hertil kjøbt af Chr. Mogensen Dall i Vonsyld fra dennes Gaard dersteds Nørre Moseskift paa den saakaldte Svanmose, i Qvantitet 1 Td. $5 \frac{8}{16}$ Skp. og i Bonitet $7 \frac{1}{16}$ Skp. til Forbindelse med Gaarden

Nr. 15 pag. 183.
Not. 21. Mai 1860.

den 26de Sept. 1831
deleret efter pro-
duceret Quitting
under Contracten.

Efter Contract d. d. 26. Novbr. 1830 hertil kjøbt af Christ. Mogensen Dall et Kobbelt Nør Moseskift, som indeholder i Bonitet $7 \frac{1}{16}$ Skiep, hvorpaa er protocolleret 300 R. Cour. eller 480 Rbd., som forrentes med 4 proC., idque sub generali hypotheca bonorum.

Nr. 15 pag. 183—85.

Heraf solgt til Jens Black i Dalbye ved Contract d. d. 3. Decbr. 1832 et Kobbelt Fælledsskov kaldet, stor i Qvantitet 6 Td. $7 \frac{1}{16}$ Skiep og i Bonitet 2 Tdr. $5 \frac{1}{16}$ Skiep. (Paa dette Kobbelt har Kjøbereren for Protocollationens Skyld foreløbig faaet et eget Folium Nr. 6 pag. 3457, men siden skal Kobbelet tilskrives hans Gaard i Dalbye (er skeet).)

Ang. et af det Kgl. Amthus under 3. Nov. 1832 (efter Udbytningsinstrument af 6. Juni s. A.) approberet Mageskifte med Andr. Petersen i Dalby, hvorved Debtors Gaard Nr. 8 vandt i Qvantitet 5 Td. $1 \frac{2}{16}$ Sk., cf. Fol. 3325,

og med Nr. 11 Anker Jørgen Schultz dersteds, hvorved Debtors Gaard tabte i Qvantitet $7 \frac{15}{16}$ Skp., cf. Fol. 3063.

vide Bibog nr. 26
pag. 368.
Noteret d. 21. Mai 1860
H. Carstens.

Debitor har med Kongelig Rentekammers Bevilling og i Følge Contract af 24. Mai 1839 solgt til Andreas Petersen i Dallby en Skovkobbelt, Hænetskov kaldet, stor i Qvantitet 18 Tønder $4 \frac{8}{16}$ Skiepper, boniteret til 4 Tønder $3 \frac{12}{16}$ Skiepper, hvilket uadskillig skal forbindes med Acquirentens i Sætningsinstrumentet Fol. 13 Nr. 10 opførte Besid.

Nr. 18 pag. 69.

Conf. Folium 3611.

Annoteret d. 21. Mai 1839.
(Kjøbesummen 900 rdl. Cour. eller 1440 Rbd. S. M. er betalt af Kjøbereren.)

betalt 2200 R.
Ifølge Tilladelse af
Herredsfogediet betalt
paa 3000 R. Cour.
d. 5. Nov. 1847.

Alle betalt ifølge
Quitering d. d.
16. Nov. 1847.

Rest 2943 R. a
4 pCt. Rente fra
1. Nov. 1847.

den 27. October 1846 protocolleret Auctions-
conditionerne, hvorefter Debitor som Kau-
tionist har paataget sig Kauttionen (?) for den
af Christian Nissen Knudsen (?) i Skartved
(?) højst budene Sum af 5200 R. Cour. eller
8320 Rbd. Sølvmynt for Christen Mogensens
- - - hele Gaard i Wonsyld alt sub generali
hypotheca bonorum.

den 3. Mai 1850
deleret Resten med
2943 R. Cour. efter
Quitering paa
Auctionsconditionerne
fra Herredsfogdiets
Side.
Timmermann.

Den ældste Søn *Hans Olufsen Lind* i Dalby
Besidder af de foran opførte Ejendomme,
nemlig:

- 1) Gaarden Nr. 8 i Dalby med tilkjøbte og
dermed forbundne Jorder, samt Møse-
skifte paa Svanmose, alt under Navnet
af *Lindgaard*.
- 2) Et Kaadnersted paa Dalby Mark, ifølge
det af Faderen, afgangne *Johannes Han-
sen Lind* og Hustru *Dorothea Lind* under
25. April 1860 oprettede Testamente.

Bibog Nr. 26 Pag. 360.
Cfr. Tingprotokollen
pag. 294.

Den 11te Juni 1860 protocolleret forbe-
meldte, under 25de April oprettede Te-
stamente, hvorefter Debitor er pligtig at
udrede og præstere til sin Moder og Sød-
skende, nemlig:

A. Til sin Moder *Dorothea Lind* født *Lau-
ridsen*:

- a) at betale den Sum 3000 Rdlr.
hvorover hun har fuldstændig Dispo-
sitionsret.
- b) at indrømme hende til fri Raadighed
hendes hidtil værende Soveværelse
m. v. og forsyne hende med forsvarlig
Op- og Underholdning og Forpleining
samt Haandpenge.
- c) Event. efter et Aars Varsel at yde
hende den i Testamentet beskrevne
Aftægt.

Ad B, 1. Af Jørgen
Johansen Linds 5400
Rdl. er if. Qvitering
og Consens af 9. Mai
1863 paa Testamentet
deleret samme Dato
3000 Rdl. Rest i penge
2400 Rdl.

H. B. Carstens.
Den Jørgen J. Lind
tilkommende Rest af
2400 Rdl. samt hans
samtl. øvrige Præten-
tioner er efter hans
Qvitering og Consens
af 7. Sept. 1863 paa
Testamentet deleret
d. 21. Septbr. s. A.
H. B. Carstens.

B. Til sine Brødre at betale:

1. Til *Jørgen Johansen Lind* 5400 Rdlr.
2. Til *Christen Nissen Lind*. 5400 Rdlr.
Bemeldte Kapitaler forrentes til dem
med 4 pC. aarlig fra Testators Døds-
dag til hver 1. Maj og 1. Nov., hver-
gang med det halve, og udbetales
efter ½ Aars lovlig Opsigelse.
3. Til *Johannes Hansen Lind*, 14 Aar gl.,
under Værgemaal af Jørgen Clausen
Petersen paa Høigaard, ligeledes 5400 Rdlr.
der forrentes til ham til 1. Maj 1861
(til hvilken Tid der erlægges første
Gang 1 Aars Renter for det forløbne
Aar) efter 4 p. c. aarlig og derefter
fremdeles 4 p. c. til hver 1. Maj og
1. Nov.

Desforuden at levere til hver af forbe-
meldte 3 Brødre en Bryllupsklædning til
40 Rdl. og til Bryllupsomkostninger 60
Rdlr. samt det i Testamentet specificere-
rede Udstyr.

- C. Til sin Søster *Ane Dorothea Lind*, 12 Aar
gl., under Værgemaal af Johannes
Chrislieb Petersen paa Bøgelund, 3000 Rdlr.
at betale
og til Udstyr, Klæder og Bryllupsomkost-
ninger 700 Rdlr.
af hvilke Kapitaler hun ved sit 18de Aars
Opnaelse første Gang faer Renter à
4 p. c. til 1. Maj 1866 for det forløbne
Aar; samt desuden de i Testamentet spe-
cificerede Senge m. v.

- D. Til den Tid, da Renterne kunne forlan-
ges af forbenævnte 2 umyndige Børn og
fra hvilken Tid Pengene kunne forlanges
udbetalt med ½ aarlig Varsel, nyde disse
fri og forsvarlig Ophold, Føde, Klæder,
Opdragelse, Skolegang og Confirmation
m. v.

I Sygdomstilfælde have alle forbenævnte
Sødskende, saalænge de ere ugifte og
ingen Bopæl have, frit Tilhold til Gaar-
den.

Alt under Pantsættelse af ovenanførte
Eiendomme med nuværende og tilkom-
mende Gods og Formue.

vide Bibog. Nr. 26
pag. 360, cfr. Ting-
Protocollen pag. 291.

Da vi underskrevne Ægtefolk, Gaardeier *Johannes Hansen Lind* til Lindgaard i Dalby og Hustru *Dorothea Lind* født *Lauritzen* ikke kunne vide, naar det maatte behage den Almægtige, at kalde os bort fra denne Verden, saa have vi af Kjærlighed til hinanden indbyrdes og til vore Børn, besluttet at oprette efterstaaende Testamente, hvori vi fastsætte, hvorledes der skal forholdes ved vor dødelige Afgang med vore Efterladenskaber, og til den Ende forordne og bestemme vi som følger:

- I. Skulde Testator *Johannes Hansen Lind* blive den Længstlevende, da forbliver han overensstemmende med Loven hensiddende med det hele Bo uden at Børnene skal kunne forlange Skifte og Deling; gjøre de dette, da fastsætter jeg *Dorothea Lind*, at deres Arv efter mig nedsettes til Pligtdelen.
- II. Bliver derimod Testatrix *Dorothea Lind* den Længstlevende, da skal ved min, *Johannes Linds* dødelige Afgang vor ældste Søn, *Hans Olufsen Lind* overtage vort hele Bo, ikke blot de os tilhørende faste Eiendomme, nemlig en Gaard i Dalby ifølge Contrakt mellem *Peter Hansen Lind* i Dalby og Testator af ^{20. januar 1823} _____, en do. ifølge ^{20. Marts 1824,} _____ Contrakt af 15. Septbr. 1829 mellem *Peter Lauritzen* og Testator, og et Kaadnersted ifølge Contrakt af ^{5. Mai} _____ 1830 mellem *Laurits Simonsen* og Testator, samt et ^{26. Novbr.} _____ 1830 mellem *Laurits Simonsen* og Testator, samt et Moseskifte ifølge Contrakt mellem *Chr. Mogensén* og Testator af 26. Novbr. 1830 — med alt Tilbehør, Besætning, Inventarium og alle udestaaende Fordringer, kontante Penge- eller Pandterepræsentativer, og maa han skalte og valte dermed, som med sin velerhvervede Eiendom, uden at der skal foregaae noget Skifte eller andre af Arvingerne skulle kunne forlange noget Regnskab aflagt eller Inventar optaget, mod at han overtager hele den paa Boet muligt hvilende Gjæld, besørger den Af-dødes standsmæssige Begravelse og tilsvarende efterstaaende Forpligtelser til hans Moder og Søskskende:
 - A. a) til hans Moder betaler han 3000rdl. skriver Tre Tusinde Rigsdaler, hvorover hun har fuldstændig Dispensationsret.
 - b) Saafrém min Hustru, hans Moder, ønsker at forblive i Gaarden, skal hun have Ret hertil, saalænge hun lever, og har hun da fri og ubetinget Raadighed over vort hidtilværende Soveværelse, saaledes som det nu forefindes med Senge og Meubler, ligesom der skal leveres hende fornødent og rigeligt Brændte hertil; fremdeles skal Gaardsbesidderen i dette Tilfælde forsyne hende uden Godtgjørelse med forsvarlig Op- og Underholdning i Henseende til Klæder, Føde, Opvartning og Reenlighed og hvad videre der er nødvendigt og henhører til en god Forpleining og Underholdning; hun skal saaledes være paa Mad og Maal hos Gaardsbesidderen og i den Henseende nyde alt ligesaagodt som han eller hans Familie nyder samme og navnlig ligesaa godt, som hun nu, som Medecierinde af Gaarden, faaer det, endvidere skal Gaardsbesidderen især i hendes Alderdom og Svaghed forskaffe hende al fornøden Pleie og Opvartning, og lade hende gaae tilhaande, saaledes at hun ikke blot ikke har nogenomhelst Grund eller Aarsag til Klage, men ogsaa saaledes, at hun i enhver Henseende nyder den Pleie og Opvartning, som hendes Stilling kan fordre; endelig skal han give hende 20rdl. (Tyve Rigsdaler) aarlig i Haandpenge.

- c) Skulde Testatrix derimod foretrække strax eller senere at bœe for sig selv og føre sin egen Huusholdning, skal Gaardsbesidderen yde hende efterstaaende Aftægt af den ham her overladte Gaard med Tilbehør, dog at hun underretter ham derom eet Aar i Forveien, for at han kan have den fornødne Tid til at indrette samme.

Aftægtet skal bestaae af følgende Poster:

1. Der opføres et Aftægtshuus i det nordvestelige Hjørne i Vildgaarshave kaldet, østen for Indkjørselen til Gaarden; Huset skal være 18 Alen langt og 12 Alen dybt, alt dansk Maal, Grundmur og af forsvarlige Materialer. Indretningen skeer efter Aftægtstagerindens Ønske.
Ligesom Opførelsen af bemeldte Huus selvfølgelig skeer for Gaardsbesidderens Regning, saaledes paahviler ogsaa ham den aarlige Vedligeholdning paa Tag og Fag, udvendig og indvendig; i Huset anbringes 2 Kakkelvogne og fornøden Køgeindretning.
2. til Havejord udlægges hende et Stykke Grund østen for Huset, saa stort, som hun har det behov. — Haven gjødes af Gaardsbesidderen ligesom han sætter og vedligeholder Hegn om samme.
3. Ved Huset anbringes en forsvarlig Brønd.
4. Naar hun gaaer paa Aftægt, medtager hun foruden sine Gangklæder og Linned ud af Gaarden: 3 Senge med Tilbehør, 6 Hør- og 6 Blaargarns-Lagener og ligesaa mange Pudevaar, 8 Bordduge, 6 Servietter, 12 Haandklæder, 1 Skatol, 1 Dragkiste med Skab, 1 Sopha, 3 Borde, 9 Stole, 1 Heelkiste, 2 Speile, det forgyldte Sæt Theetøi, som findes i Gaarden, alt hvad der behøves af Kjøkkentøi, samt Bage- Brygger- og Vadskeredskaber, fremdeles et Stueuhr — det nemlig, som fortiden findes i Sovekammeret — endvidere en Sølv Potageskee, 8 do. Spiseskeer, 8 do. Theeskeer; dette Sølv-tøi deles ved Aftægtstagerindens Død mellem hendes Arvinger og falder saaledes ikke udelukkende tilbage til Gaardsbesidderen.
5. Til Underholdning leveres hende:
 - a. daglig fra 1. Mai til 1. Novbr. 3 Kander nyemalket Melk.
daglig fra 1. Novbr. til 1. Mai 2 Kander nyemalket Melk.
 - b. egentlig om Vinteren 3 \mathring{u} Smør.
do. om Sommeren 4 \mathring{u} Smør og
 - c. 3 L \mathring{u} godt Ost, Halvdelen til 1. Mai og 1. Novbr.
 - d. af Korn leveres hende halvt til 1. Mai og halvt til 1. Novbr.:
4 Tdr. Rug, 6 Skpr. Hvede, 1 Tdr. 2 Skpr. Boghvedegryn, 4 Tdr. Kartofler, 1 Skp. Havregryn, 3 Tdr. Byg, 1 Tdr. 4 Skpr. Bygmalt og 6 \mathring{u} Humle alt i gode, sunde og tørre Varer og frit til og fra Møllen efter hendes Forlangende.
 - e. Gaardsbesidderen leverer hende 2 Faar, hvoraf hun nyder al Uld og Yngel; Faarene med Yngel fodres frit hos Gaardens egne
Faar; Lammene maa græsses hos de gamle hvert Aar til Mortensdag; slagter hun Faarene eller uddøe de, maa hun af Ynglen eller paa anden Maade selv indsætte 2 andre.
 - f. Ved Mortensdag leveres hende:
8 L \mathring{u} urøget og usaltet frisk slagtet Flæsk, 8 \mathring{u} Ister, 5 L \mathring{u} røget Oxekjød, en feed Gaas med Fjer, den næstbedste af Gaardens Gjas, 4 Skpr. Salt, 8 \mathring{u} Talg og 2 L \mathring{u} reenskaget Hør.
 - g. 1 Haandpenge 20 (Tyve) rdl. aarlig.

5. aarlig 4 Favne Bøgebrænde, 8000 Stk. sorte Tørv, alt gode og tørre Varer, frit hjemkjørt og leveret inden 1. Juli. — Brændet saves, kløves og opstilles efter Aftægtstagerindens Forlangende og Ønske.
4. Gaardsbesidderen skal stille en velbespændt Vogn med Heste og Kudsk til Aftægtstagerindens Disposition for at kjøre til Kirke, naar hun forlanger, og 12 Gange om Aaret, naar hun vil besøge sine Børn eller Andre, dog Høst og Sædetiden undtagen; hun maa med Hensyn til de sidstnævnte Kjørseler underrette Gaardsbesidderen derom en Dag iforveien; ingen Tour skal være længere end 4 Mil.
3. Der holdes hende til Opvartning og Nytte en god og antagelig Tjenestepige, som lønnes af Gaardsbesidderen, medens hun faaer Kosten hos Aftægtstagerinden. Skulde Aftægtstagerinden faae isinde at tage fra Gaarden til et af hendes Børn eller andetsteds hen, skal Aftægtsyderen aarlig tilføre hende til de fastsatte Tider de ovennævnte Præstationer, saafremt det ikke er over 3 Mil borte; dog bortfalder Forpligtelsen for ham med Hensyn til Melken, Smørret, Brændelet, Tjenestepige, Kjørselen og naturligviis Huset eller Boligen i Gaarden, mod at han istedetfor disse Ting betaler hende 130^{rdl.} Skriver Et Hundrede og Tredive Rigsdaler aarlig.
2. Ved Aftægtstagerindens Død, hvad enten hun er paa Mad og Maal hos Gaardbesidderen eller paa Aftægt, har han at lade hende begrave standsmæssig og som det er Skik og Brug.
1. Ved Aftægtstagerindens Død falder Aftægtet og Aftægtsboskaberne, som ere komne fra Gaarden, tilbage til denne, hvorimod hendes Klæder og Linned tilfalde hendes Døttre og hendes øvrige Midler og Efterladenskab deles mellem hendes Arvinger efter Loven.

B. til sine Brødre *Laurits Petersen Lind*, der nu er 28 Aar gammel, *Jørgen Johansen Lind*, 24 Aar gl., *Chr. Nissen Lind*, 14 Aar gl., betaler han 5400 (Fem Tusinde og Fire Hundrede) Rigsdaler til hver, samt en Bryllupsklædning til 40^{rdl.} og til Bryllupsomkostninger 60^{rdl.}; fremdeles 2 ny forsvarlig fyldte Senge med Tilbehør samt 6 Hørgarns- og 6 fine Blaargarns-Lagener, ligesaamange Pudevaar, 4 Borddug, 18 Servietter, 12 Haandklæder og 12 Hørgarns Skjorter, alt til hver.

Bemeldte Capital 5400^{rdl.} forrenter Gaardbesidderen med 4 pCt. p. A. til de 3 førstnævnte fra Testators Dødsdag og udbetaler Capitalen efter halvaarlig begge Parter fritstaende lovlig Opsigelse; Renten erlægges til hver 1. Mai og 1. November, hver Gang med det Halve; hvorimod Forpligtelsen til at forrente Capitalen indtræder først for Gaardsbesidderen for vor yngste Søn, *Johannes Hansen Linds* Vedkommende til 1. Mai 1861, til hvilken Tid der erlægges første Gang 1 Aars Renter for det forløbne Aar efter 4 pCt. p. A. og derefter fremdeles 4 pCt. til 1. Mai og 1. November hver Gang med Halvdelen.

C. Da vor Datter *Karen Lene Lind* i Ægteskab med Gaardeier *Niels Andersen Raun* i Skartved alt af os i levende Live har modtaget et til den hendes Søstre her tilliggende Arvelod svarende Beløb, deels nemlig contant og deels i Udstyr, hvilket alt skal beregnes hende som Arv, saa skal hun ved min, *Johannes Hansen Linds* Død ikke have mere end 500 (Fem Hundrede) Rigsdaler, som forrentes hende med 4 % fra min Dødsdag og udbetales med halvaarlig Varsel.

- D. Til vore Døttre *Mette Marie Lind* 20 Aar gl. og *Ane Dorthea Lind* 12 Aar gl. betaler Gaardbesidderen, vor ældste Søn 3000 (Tre Tusinde) Rigsdaler hver, samt til Udstyr, Klæder og Bryllupsomkostninger 700 (Syv Hundrede) Rigsdaler, samt desuden 3 nye og forsvarlig fyldte Senge med Tilbehør, 12 Hør- og 6 fine Blaargarns-Lagener, ligesaamange Pudevaar, 6 Borddugue, 24 Servietter, 18 Haandklæder og 12 Hørgarns Særke; alt til hver. — De vore Døttre tillagte Capitaler 3700 Rdlr. forrentes for *Mette Maries* Vedkommende med 4 % fra min *Johannes Hansen Linds* Dødsdag, men *Ane Dorthea Lind* faaer ved sit 18 Aars Opnaelse første Gang Renter 4 % til 1. Mai 1866 for det forløbne Aar.
- E. Til den Tid da Renterne kunne forlanges af vore her nævnte 2de umyndige Børn, og fra hvilken Tid Pengene kunne forlanges udbetalte med halvaarlig Varsel, nyde disse fri og forsvarlig Op- og Underhold paa Gaarden i Henseende til Føde, Klæder, Opdragelse, Skolegang, standsmæssig Klæder til Konfirmation, Præstens og Degnens Gebyrer i Anledning heraf, Konfirmationsbefordring m. v.
 I Sygdomstilfælde have alle den her nævnte Gaardbesidders Sødskende, saalænge de ere ugifte eller ingen Bopæl have, fri Tilhold til Gaarden, hvor de nyde fri og forsvarlig Op- og Underhold, Pleie, Opvarning og Renlighed i Sygdomsdagene, Gaardeieren henter Lægen; Vedkommende betaler derimod selv Lægehonoraret og Medikamenter.
 I Tilfælde af at Sygdommen skulde vare over $\frac{1}{2}$ Aar, da aftrækkes den Syge Halvdelen af sine Renter, saalænge Sygdommen varer i Forhold til den ham tillagte Capital, og hvis den er udbetalt, betaler den til Gaardbesidderen et hertil svarende Beløb, før den kan gjøre Fordring paa dette Tilhold.
- F. Til Værgе for vore umyndige Børn indsette vi herved for vor Søn Gaardmand *Jørgen Clausen Petersen* paa Høigaard og for vor Datter *J. Chr. Petersen* paa Bøgelund, der have erklæret sig vilige til at overtage Værgemaalet.
- G. For det min Hustru tillagte Aftægt og mine Børn tillagte Arvelodder og hvad dette Testamente iøvrigt hjemler dem, pantsættes samtlige de vor ældste Søn tillagte Eiendomme med Tilbehør, nuværende og tilkommende Gods og Formue med 1. Prioritets Panteret og protocolleres derfor dette Testamente paa alle vedkommende Steder i Skyld- og Panteprotocollen.
- III. Ved de ovenanførte Bestemmelser tro vi at have truffet vore Børns sande Nytte og Bedste, og vi forvente derfor, at de ville være tilfredse med hvad der saaledes er dem tillagt. — Skulde derimod nogle gjøre Indsigelser herimod eller forlange at der skal holdes Skifte og deslige, da skal den eller disses Arvelod — saafremt Værgerne for de Umyndige maatte forlange det, da ogsaa de Umyndiges Arvelodder — nedsettes til Pligt delen. —
- Disponenterne bemærkede endnu, at de med Notarii Haand heri Testamentet foretagne Tilløielser og Forandringer vare efter deres Ønske og Villie skeet inden Underskriften ved Testamentets Forelæsning. —
- Inden Underskriften erklære vi *Karen Lene Ravn*, født *Lind* og Ægtemand Gaardcier *Niels Andersen Ravn* af Skartved, at vi ere tilfredse med den af vore resp. Forældre og Svigerforældre her truffne Disposition og at vi, naar vi erholder hvad dette

Testamente hjemler os saavel ved vor resp. Faders og Svigerfaders som Moders og Svigermoders Dødt, ingen videre Fordring har paa Fædrene eller Mødrene.

Lindgaard den 25. April 1860.

Joh. H. Lind.

Dorthea Lind
med ført Pen.

Til Vitterlighed
Jørgen Beengaard.
Bertel Thoning.

N. Andersen Ravn,
som tiltagen Curator.

Karen Lene (Lind) Ravn.
N. Andersen Ravn.

J. C. Petersen.
J. Chr. Petersen.

At Disponenterne ved sund Fornuft saavel have erkjendt ovenstaaende Disposition for deres sande sidste Villie og egenhændig (Disponentinden med ført Pen) resp. med tiltagen Curator tilligemed Vidnerne og den til Dispositionens Samtykke givende Datter med Ægtemand tilligemed de eventuelle Værger underskrevet samme, og at alt dette er skeet i samtlige de Paagjældendes Nærværelse, attesteres herved under min Haand og Segl.

Sted og Tid som oven anført.

C. Salicath.
(L. S.)

I Henhold til det foranstaaende Testamente anmodes det Kgl. Actuariat om at indtegne *Hans Olufsen Lind* som Eier af afg. *Johannes Hansen Linds* Eiendomme i Dalby Sogn.

Tyrstrup Herredskontor 24. Mai 1860.

Alexander Heide.

Den 11te Juni 1860 omskrevet paa *Hans Olufsen Linds* Navn i Tyrstrup Herreds Skyld- og Panteprotocol Nr. 5 Folio 3318 og samme Dato protocolleret i Henseende til Moderens Penge og Aftægt samt Sødskendenes Arvelødder m. v. og Testamentet indført i Bibogen Nr. 26 pag. 360, hvilket herved attesteres.

H. B. Carstens.

Velagte
Gaardmand *Joh. H. Lind*
i Dalbye.

21.

Gode Ven!

Min sal' afdøde Stedsøns Jordefærd er bestemt til førstkommende Løverdag den 15 d. M. om Formiddagen Kl: 10.

Det er da min og min gode Kones kjærlige Begjæring, at Du med alle Dine godhedsfulde vilde bivaane denne Jordefærd og dernæst med andre dertil indbudne gode Venner at tage Deel i et lidet Middags-Maaltid.

Ogsaa vilde det være os særdeles kjært, naar Din gode Kone vilde tage Deel i Kiste-
lægget paa Torsdag Eftermiddag Kl: 1.

I Haab om mit Ønskes Opfyldelse, sluttet med de kjærligste Hilsener fra mig og
alle Mine.

Din oprigtige og forbundne Ven,

K. Hansen.

Vonsyld d: 9 Juni 1833.

E. Sk. Ombedes selv at medtage Spiseskeer h. h.

22. S. T.
Herr *Joh: Lind*,
Lindsgaard.

Kjære Ven!

Den kjærlige Ægteforening, hvilken Forsynet har stiftet imellem min Kjæreste
M. L. Utzon og mig agte vi -- efter allerede forud erholdt Kongl. Conzession -- næst
Guds Bistand at fuldbyrde ved Huus-Copulation Fredagen 9. Mai d. A.

Vor venlige Bøn og Begjæring er derfor, at Du med ærede Familie paa bemeldte Dag
ville glæde os med Eders Nærværelse, tage Deel i Dagens Højtideligheder og dele dens
Glæder med os og andre indbudne Venner og Slægtninger. Vielsen foretages ovennævnte
Dags Formiddag Kl. 10 i vor Gaard, og er det min Bøn, at Du med Familie ville over-
være samme, med Bøn til Gud om et velsignet Ægteskab. -- Higgemaade ville I være af
den Godhed, atter at møde Søndagen efter, for at gjøre os Selskab til Kirken og efter
endt Tjeneste der, tilbage til Bryllupsgaarden.

Slig Tjeneste og Ære vil taknemmelig erkjendes og paaskjønnes af

Din tjenstforbundne

Dalbye-Mølle d. 2. Mai 1834.

Cathrina M. Schaffhardt.

23. Til Gaardmand *J. H. Lind*
paa Lindgaard
i Dalbye Sogn pr. Colding.

Bedes aflagt hos
Kjøbm. S. Petersen
i Colding,
frit.

Orte d. 3die Juledag 1849.

Kjære Svoger og Søster.

Eders sidste Skrivelse har jeg rigtig bekommet og erfarede saavel deraf som senere
for ikke saa længe siden af Sophie ved hendes Besøg hos mig, at I befandt Eder alle vel.
— Angaaende den mit Huus overgaaede store Sorg vil jeg Intet vide at melde, da jeg
veed dette er Eder tilstrækkelig bekjendt; derfor vil jeg ikke atter dvæle ved det saa
høist sørgelige, der ligesaalidt er behageligt for mig at skrive, som for Eder at læse; men
derimod henvende Tanken paa noget Glædeligt. Tro imidlertid ei at jeg skulde have
noget Særdeles af denne Art at melde; den Glæde har jeg dog, og denne maa vi, hvis vi
ikke skulde beskyldes for Utaknemlighed imod den gode Gud, ikke foragte eller ansee
for ringe; thi den udgjør det Væsentligste af vort Velbefindende her i Livet, nemlig at

saavel jeg selv som mine kjere Smaa ere ved godt Helbred og efter Omstændighederne leve fornøiede og vel.

Gud maa vide, hvorledes det nu om kort Tid skal gaac med vore ulykkelige Krigsforhold, om vi atter skal have Krig eller en hæderlig Fred blive sluttet. Man kan ikke ret blive klog derpaa. Temmelig sikkert lader det imidlertid til at være, at vi i første Tilfælde have en sikker bundsforvandt i Rusland, hvis faste Bestemmelse det dog nok endelig er bleven at fri os ud af Tydskernes Kløer og give os vort gode Slesvig heelt og holdent i Besiddelse. Mærkeligt er det at flere af vore Folk ikke blive indkaldte; siden Vaabenstilstanden er ikke en eneste Mand indkaldt eller lærd. Maaskee Regjeringen synes, at Landet ikke har Kræfter til at holde en større Armee og slutter derfor saaledes: Skal vi slaas med Schleswig-Holstenerne alene, da er den stor nok, og kommer alle Tydskerne igjen, da kan nogle faa Tusind Mand ikke hjælpe stort. Skulde i det sørgeligste Tilfælde nogen af Eders Sønner staae Fare for ligesom Saamange ifjor at blive slæbt til Rensborg og saaledes blive tvungne til at stille sig i Oprørernes Rækker, da husk paa at jeg boer i Orte og at de hos mig skulde finde baade et Gjæstfrit og forhaabentlig ogsaa et sikkert Tilflugtssted. Ifjor var herpaa Egnen mange Flygtninge saavel fra Slesvig som Jylland endog med Heste. Om det skulde gjøres behov, har jeg baade Plads og Underholdning for et Par Heste. Gud forbyde, at det skulde gaac til denne Yderlighed! Jeg gjør derfor kun opmærksom derpaa. Flere og flere af de hjempermitterede blive kaldte ind og deels sendte til Als deels til Jylland; paa det første Sted skal allerede ligge omtrent 16000 Mand. Harmeligt er det at læse, at i Nordschleswig, d. v. s. i den deel, som er besat med Svenskere og Normænd betaales de udskrevne Skatte til Punkt og Prikke, derimod i den sydlige deel, som er besat med Preussere betaales Intet. Tilstandene er der aldeles lovløse og selv Regjeringscommissionen i Flensborg kan ingen Indflydelse have, det preussiske Militair som sædvanlig spiller under dække med Oprørerne. — Tiderne er yderst flau; Priserne paa Alt usædvanlig lave — 1 Tdr. Rug f. Ex. 15 rbsk. eller 1 Specie 15 sk. — og Folkelønnen ligesom i det Hele Udgivter særdeles høie, dertil kommer endnu Mangel paa Arbeidsfolk. Jeg har endnu ikke kunnet faae mit hele Korn optærsket, og bliver han, som jeg har, indkaldt, hvilket han hver Dag frygter for, veed jeg ikke, hvor jeg faaer Een fra. Sluttelig tilønskes Eder alle et gledeligt Nytaar!! Med de kjerligste Hilsener saavel fra R. Hansens som mig og Marie henlever jeg Eders hengivne

Lauritzen.

Til *L. P. Lind* ved den kongelige
Livgarde Tilfods 2^{det} Comp. No. 83.
Hillerød.

24.

Lindgaard d 1ste Marts, 1857.

Kjære Broder!

Det har behaget, det alvise Forsyn den 27 Februar om Aftenen Klok. 11. at bortkalde vor elskede Broder Find fra dette jordiske til et bedre Liv. Han var kun senge- ligende i rigelig 14 Dage men leed forøvrigt ingen Smærte, hans væsenligste Sygdom var i Maven (Gennemgang). Vi hørte at han var syg Fredagen den 20de Da vi var til Marked i Kolding, hvorfor Broder Jørgen drog derhen Søndagen derefter. Han var den Dag ret munter talte om alt og sagde at han ikke var vidre hjerte-Syg men leed blot af ovenomtalt Svaghed som ikke vilde aftage og hvorfor han var i høi Grad afkræftet. Det blev nu med hver Dag daarligere med ham og paa Fredag Formidag fik vi Bud at han var meget Syg og man frygtede nu at han ikke levede, hvorfor Moder, Lene og jeg

reiste da derhen; i Førstningen kunde han tale med os men omtr. en Time derefter kunde han ikke tale mere, jeg maa virkelig sige at det gjorde mig meget ondt at see paa ham og tale ham til uden han var istand til at svare. Lene blev nu hos dem til den næste Dag for at oppebie til hvilken Side det vilde vende med ham; thi saalænge der er Liv er der ogsaa Haab, men nu er Haabet ude. Han kom forresten dog til sin Mæle efter jeg og Moder var kjørt hjem, og saavidt man kan erfare var han beredt at gaa herfra og derom er det at det gjælder naar Dødstimen er kommet — Kjære Broder! Vi kan jo altsaa ingen Grund have til at sørge over hans bortgang skjøndt jeg dog ikke tager mig det saa let i disse Dage.

Du maa nu undskylde at jeg ikke skriver Dig et udførligere Brev jeg synes jeg mangler Lyst til at melde om et og Andet i dette Øieblik. — Hans Jordefærd er bestemt til den 7 Marts.

Du hilses nu fra os alle og vi lever i det Haab at Du nu om 14 Dage er hos os.

Din oprigtige Broder

Hans Olufsen Lind.

-
25. Imellem Undertegnede Trainkudsk *Jørgen Johannsen Lind* af Haderslev Amts 49. Lægd No. 81 og udtjent Trainkudsk *Peter Hinrich Schumacher* (Garding) af Eidersted Land. 37—125 er angaaende den Førstnævnte paahvilende Tjenestepligts Overtagelse af Sidstnævnte indgaaet følgende

Stilling s c o n t r a c t.

1. Jeg *Peter Hinrich Schumacher* forpligter mig herved til, imod en Stillingssum af 120 rdlr. er Et Hundrede Tyve Rigsdaler Rigsmønt, at overtage hele den *Jørgen Johannsen Lind* i hans Egenskab som Trainkudsk paahvilende Tjenestepligt hvortil han er udskreven og indkaldt.
2. Jeg, *Jørgen Johannsen Lind*, der ved Sessionen pro 1858 er udskrevet som Trainkudsk og ved Mødet den 30. April da er tildeelt det 4. Dragon Regiment, forpligter mig herved til at udbetale *Peter Hinrich Schumacher* en Stillingssum af 120 rdlr. er Et Hundrede Tyve Rigsdaler Rigsmønt, imod at han som foranført overtager hele den mig som Trainkudsk paahvilende militaire Tjenestepligt.
3. Til bekræftelse af Ovenstaaende have begge Kontrahenter egenhændig underskrevet denne af dem indgaaede Kontrakt.

Slesvig den 8. Mai 1858.

(s.) *Jørgen Johansen Lind.*
Stiller.

(s.) *Peter Hinrich Schumacher.*
Stillingsmand.

Saaledes fremlagt i det 4. Dragonregiments Stillingscommission hvorved denne Stilling er at ansee som definitiv berigtiget og er Stillingssummen indbetalt i Regimentskassen med 120 rdlr.

Slesvig den 8. Mai 1858.

(s.) *C. Torp.*
Oberst.

(s.) *Dahl.*
Prem. Lieutenant.

Til *Johannes H. Lind,*
Dalby pr. Kolding.

bedes aflagt i Wonsyld Kroc. 26.

Christiansfeld ^{19/3} 1860.

Da jeg idag har talt med Slaug om han vidste noget Raad for dette Kjernen, saae sagde han, at I skulde kjøbe noget *Crema Tartare*, støde det, og komme 2 Lød heraf i Fløden hver gang der skal kjernes. Dette kan I kjøbe paa Apotheket og forlange 2 Lød i hver Papir, ellers kan I vel ikke faae det afveiet. Han sagde rigtignok at Smørret vilde vist ikke blive saa godt; men det hjælper jo vel ikke. Slaug sagde at det kom paae naar Kørerne fik noget muggent Høe. Dette er det som jeg skulde kjøbe vil jeg jo saa see at faa skikket med Niels Wæring naar han engang kommer herhen.

Eders hengivne Søn

Johannes Hansen Lind.

Fortegnelse over Indbo. Løseøre og Besætning 27.
paa Enken *Karen Hans Datters* Gaard i Ebberup, — der staar for Hartkorn nye Matricul:
6 Tdr. 7 Skp. 2 Alb. Anno 1804 den 25. Juli.

<i>I den øverste Stue.</i>		Rd.	M.	S.		Rd.	M.	S.
En Alcove Seng med Omhæng deri	1	-	-	5	Tin Tallerkener og 21 Træe Do.	1	-	-
1 blaaestribet Olmerdugs Over- dyne	8			1	Malm Strygejern	1	-	-
1 blaaestribet linned Under- dyne	6			2	Nogle Træskeer	-	1	-
1 gulstribet Ditto	6			2	Træ Lysstager	-	-	8
1 gammel blaaestribet ulden Ditto	2			1	Simestoel	-	-	4
1 lang sribet Hovedpude og 3 smaa Trækkepuder	4	-		1	gl. rødmalet Eegekiste	2	-	-
1 par Hørklærreds Lagen ...	1	2		1	liden blaaemalet Fyrkiste..	-	2	-
1 blaaemalet Eegekiste med Laas og Nøgel	10	-		1	Eege Øltønde	1	-	-
1 blaaemalet Fyr Slagbord ...	-	3		1	Rok og 1 Haspe	1	-	-
1 Eege Dragkiste uden Beslag	6			1	Sold og 1 Sigte	-	1	-
1 blaaemalet Fiellestole ...	2	-		2	Madkurv	-	-	2
1 Eege Hængeskab	1	4		2	Hegler	-	-	8
2 Malkebøtter	1	2		1	Seeletøj med Krydslinier... 4	-	-	-
1 Stangefierding og 1 Fyrkasse	-	1	-	1	Ølfierding	-	1	8
2 Jydepotter	-	-	2	1	Lygte	-	-	8
3 Reischynder	1	-		1	Kornsæk	-	2	-
Noget Ulden og noget Linned Garn	2	-		30	Alen Hørklærred à 1 mk. ... 5	-	-	-
				1	Eege Sængested med blaa- trykket Omhæng	1		
				1	deri:			
				1	rødstribet Olmerdugs Over- dyne	3		
				1	gullstribet linned Underdyne	2	-	
				1	Do.	1		
				1	lang blaaestribet linned Hoveddyne	1	-	-
				1	kort Ditto	-	3	-
				1	par Blaarklærreds Lagen ...	-	-	4

	Rd.	M.	Sk.		Rd.	M.	Sk.
<i>I Daglig Stuen.</i>				1 Flødebøtte	-	1	8
1 Fyrbord med Skab	-	4	-	2 par Karter	-	1	8
1 do. Bænk	-	1	-	<i>I Ølkammeret:</i>			
1 Messing Sengbækken	1	-	-	4 Øltønder	3	-	-
1 fire og Tyve Timers Stueuhr	3	-	-	<i>I Bryggerhuset:</i>			
1 Mangelfiel med Stok	-	-	4	1 Bryggerkiedel paa ½ Tønde			
2 Simestoel	-	1	-	Rum	6	-	-
1 Fyr Sengested med blaaet-				1 Madolden	-	4	-
ternet Omhæng	-	4	-	1 Kiærne, 1 Smørballie og 1			
deri:				Spand	1	4	-
1 rødtribet Olmerdugs Over-	4	-	-	2 Hyldefielle og 1 Malkebøtte	-	2	-
dyne				2 Leerpotter og 1 Siekar	-	-	2
1 graaestribet linned Under-	3	-	-	2 Siebøtter, 1 Messing Sie og			
dyne				3 Vandspande		4	-
1 blaaestribet Do.	-	3	-	1 Øreballie, 1 Masktønde og			
3 korte Hovedpuder	1	4	-	1 Stangtønde	-	4	-
1 par Blaarlærreds Lagen	-	3	-	2 Malmgryder	1	-	-
1 Fyr Kandeskab	1	-	-	3 Øllægler	-	4	-
6 Tallerkener og nogle Potter				1 Messingkiedel og 1 Thee-			
og Fade	-	2	-	kiedel	3		
5 Hyldefielle		3	-	<i>Paa Loftet:</i>			
6 Siebøtter à 10 s.	3	12	-	3 Kornsold og 1 Skieppemaal	2	-	-
Nogle Leerkar	-	1	-	1 Ølfierding	1	8	-
1 Kopper Pælemaal og 1 Blik-				1 Do.	1	8	-
tragt	1	-	-	1 Halv-Øltønde	2	-	-
<i>I Sengekammeret.</i>				2 gl. Stangtønder	-	8	-
1 Fyr Slagbord	1	-	-	1 gl. Saac, og 1 gl. Kiærne....		4	-
1 Jern Kakkelovn	7	-	-	2 gl. Stangtønder	-	4	-
1 Simestoel	-	-	4	6 Kornsække à 2 mk.	2	-	-
2 Fyr Sengestæder med blaae				1 Hjørbraade og 1 Vugge	-	2	-
Omhæng	1	2	-	2 Malkebøtter	1	-	-
deri:				1 Ildklemme og 1 Puster	-	-	8
1 blaaestribet ulden Overdyne	4	-	-	2 Kar og 1 Deigtrug	1	2	-
1 blaaestribet linned Underdyne	3	-	-	<i>I Huggehuset:</i>			
3 korte og 1 lang Hovedpude	1	-	-	2 Skiyte- og 1 Bue-Saug	1	3	-
1 par Blaarlærreds Lagen	-	2	-	1 Bul-, 1 Slump- og 1 Torn-			
1 grøntribet ulden Overdyne.	5	-	-	Øxe	-	3	-
1 gulstribet linned Under-				1 Spaanekniv og 1 Spegerbor			
dyne	2	-	-	samt 2 Naver	-	3	-
2 korte Hovedpuder	-	3	-	<i>I Foderloen:</i>			
1 par Blaarlærreds Lagen	-	2	-	1 Skierekiste med Kniv	1	-	-
1 langt rødmalet Fyrskab	1	1	-	3 Forke og 2 Skovle med			
14 Stk. Træ Siebøtter	1	-	-	Greebe	1	8	-
6 Do.	-	2	-				
2 Hyldefielle	-	2	-				
1 Pyramide med noget Theetøj	2	-	-				
1 Rok	4	-	-				

	Rd.	M.	Sk.		Rd.
<i>I Marken:</i>				7 Faar og 8 Lam	10
1 blak rygget Koe 14 Aar....	12	-	-	1 Væder	1
1 rød rygget Do. 8 Aar	16	-	-	<i>I Gaarden:</i>	
1 sortbroget Do. 6 Aar	14	-	-	1 Soc	4
1 rød Qvie 3 Aar	10	-	-	2 Foraarsgrise	2
1 sort Do. 3 Aar	8	-	-	2 Gæs med 7 Unger	2
1 sort Koe 14 Aar	10	-	-	2 Ænder med Unger	1
1 hvid Qvie 2 Aar	6	-	-	Summa	257
1 Aarings Kalv blakbroget ..	4	-	-		

OVERSIGT

De forskellige data vedrørende disse fire udprægede og i aarhundreder gennemgaaende velstillede storbondeslægter fra egnen syd og nord for Kolding fjord viser følgende:

For alle mine aner, hvis alder kendes, var:

Gennemsnitsalderen ved deres død	c. 69,31 aar
— for alle mandlige aner	c. 70,92 -
— - - kvindelige aner	c. 67,21 -

Ved indgaaelse af ægteskab (I), før aar 1900, var:

Gennemsnitsalderen for mænd	c. 31,14 -
— - kvinder	c. 25,41 -
Gennemsnitsvarigheden af (I.) ægteskab	c. 29,83 -
Gennemsnitlige antal børn i (I.) ægteskab	c. 4,8 børn
Af børnene døde i det første leveaar	c. 8 %
- - derefter før 20 aars alderen	c. 12,5 %
Af voksne børn døde som ugift	c. 11,21 %
Af alle børn indgik derfor kun selv ægteskab	c. 68,29 %
Antallet af guldbryllupper indenfor alle ægteskaber	c. 18,2 %

Det længste ægteskab varede 67 aar, 7 maaneder, 5 dage,

begge ægtefæller døde 90 aar gamle.

Skilsmisse forekom een gang.

Efter den første ægtefælles død indgik før aar 1900 paany

ægteskab (II)	c. 20 %
Gennemsnitsalderen for mænd ved II. ægteskabs indgaaelse	c. 44,21 aar
— - kvinder - II. — —	c. 35,22 -
Gennemsnitsvarigheden for (II.) ægteskab	c. 24,31 -
Gennemsnitlige antal børn i (II.) ægteskab	c. 2,6 børn

For slægten Lind's vedkommende var ved indgaaelse af (I.) ægteskab:
 Gennemsnitsalderen for mænd c. 29,67 aar
 — - kvinder c. 25,12 -
 Gennemsnitsvarigheden for (I.) ægteskab c. 36,11 -
 Gennemsnitlige antal børn i (I.) ægteskab..... c. 5,3 børn
 Af børnene døde i det første leveaar..... c. 9,71 %
 - - - derefter før 20 aars alderen..... c. 12,01 %
 Af voksne børn døde som ugift..... c. 13,71 %
 Af alle børn indgik derfor kun selv ægteskab c. 64,58 %

Indenfor slægterne Lind og Lunde er de hyppigst forekommende fornavne henholdsvis for mænd og kvinder følgende pr. tusinde:

	‰		‰
Hans	92	Marie	132
Peder	80	Kirsten	110
Kristian	80	Anne	98
Niels	72	Elisabeth	64
Jens	64	Ingeborg	62
Laurits	54	Karen	46
Johannes	50	Kathrine	40
Oluf	50	Margrethe	38
Jørgen	30	Dorothea	26
Erik	24	Helene	24
Anders	22	Sophie	20
Aage	20	Mette	20
Rasmus	18	Birgitte	14
Frederik	18	Johanne	8
Karl	16	Valborg	6
Andre navne	310	Andre navne	292

SLÆGTSNAVNET: L I N D

Efter navneloven af 22. april 1904 blev der givet adgang til ved anmeldelse til justitsministeriet at opnaa beskyttelse af et slægtsnavn, idet et saaledes anmeldt navn ikke uden samtlige retmæssige bæreres samtykke kan tildeles andre.

Navnet *Lind* blev i henhold til denne bestemmelse i 1905 anmeldt til justitsministeriet af min afdøde far Johannes Hansen Lind og undertegnede og er herefter optaget i den ministerielle fortegnelse over beskyttede navne, se bekendtgørelse nr. 189 af 10. juni 1916.

Efter dansk ret, jfr. navnelovens § 8, er det retstridigt og strafbart, saafremt personer, der ifølge ovenstaaende ikke er berettiget dertil, maatte benytte navnet *Lind* som slægtsnavn.

Beskyttede slægtsnavne maa udelukkende benyttes som mellemnavne, og efter navnelovens § 8 er det derfor strafbart at indføje en bindestreg mellem dette og vedkommendes eget slægtsnavn. Det er endvidere en omgaaelse af loven, naar en person med et beskyttet navn som mellemnavn i almindelig brug udelader sit eget slægtsnavn og benytter mellemnavnet i dettes sted.

Ethvert uberettiget brug af slægtsnavnet *Lind* bør derfor straks paa-
tales.

Trapholt.
26. januar 1956.

Slægtsnavnene *Lunde*, *Brems* og *Lomholt* er ogsaa optaget i den officielle fortegnelse over beskyttede navne.

KILDE- OG LITTERATURHENVISNINGER

Den indledende beskrivelse af tidligere tiders livsvilkaar i Tyrstrup herred er i det væsentligste udarbejdet paa grundlag af mangfoldige uddrag og notater, jeg i aarenes løb har nedskrevet under læsningen af den paagældende litteratur, — i mange tilfælde desværre uden kildeangivelse. Største delen af de af mig benyttede historiske værker og afhandlinger vil dog kunne findes i:

Troels Fink og Johan Hvidtfeldt: Vejledning i Studiet af Sønderjyllands Historie. (1944.)
Oluf Abitz og Aage Bredsted: Litteratur om Vejle Amt. (1945.)

Ved udarbejdelsen af de fire slægters og »Lindgaard«s historie og levnedsbeskrivelserne, — hvoraf nogle er taget fra den af mig i 1905 udgivne stamtavle over »Familien Lind«, — har jeg haft udbytte af en del mundtlige meddelelser, jeg samlede i begyndelsen af aarhundredet, i forbindelse med oplysninger, der findes i efterfølgende bøger og artikler om enkelte eller flere medlemmer af slægten:

Brems, D., født Bjerre: Minder fra mit Liv. (1927.)
Christensen, Chr. H.: Et Vidnesbyrd. (1925.)
Juhl, V. Uldall: Fire gamle Slægter fra Bjært Sogn. (1947.)
Lind, Gustav: Familien Lind. En stamtavle over Slægten. (1905.)
Lind, Johannes Hansen: Minder og Oplevelser gennem firsindstyve Aar. 1848—1928.
(Manuskript.)
Lind (Jørgen Johansen): Fødestavns-Minder. 1840—1860. (1917.)
Lomholt, Adolf: Foreløbig Oversigt over Slægten Lomholt. (1897.)
Lomholt, Adolf: Slægten Lomholt. Omkring Aar 1700. (1931.)
Lomholt, Mads Jensen: stamtavle over Tolstrupgrenen af Familien Lomholt. (1925.)
Nissen, J.: Degnen Oluf Hansen Lind i Vamdrup og den evangelisk-kristelige Salmebog
(Fra Ribe Amt. 1905.)
Topsøe, V.: Jep Fink. (1882.)

Biografiske oplysninger findes endvidere i en del artikler i dag- og fagblade, tidskrifter samt i forskellige biografiske haandbøger o. lign.

For den genealogiske del har de af mig benyttede kilder været de forskellige kirkers daabs-, altergangs-, vielses- og begravelsesregistre samt regnskabsbøger, amtsregnskaber, jordebøger, skyld- og panteprotokoller, fæste- og brøderegistre, tingbøger og lignende arkivmateriale, der findes dels i landets forskellige arkiver, dels, for en del gamle familiepapirers vedkommende, paa »Lindgaard«.

G. L.

KOLDING MED RUINEN AF KOLDINGHUS I KRIGSAARET 1861
(Sønder Landevej, der førte ned til acciseboden ved Kolding aa, som sammen med Fjorden
dannede den østlige toldgrænse mellem kongeriget og hertugdømmerne.)

NAVNEREGISTER

(De kursiverede tal angiver løbe-nummeret.)

	Side	
	Bind I	Bind II
LIND-SLÆGTEN		
Abitz, Otto Preben Valdemar (Husum). 427		100
Andersen, Anders Kristensen (Bredsten). 330		78
Andersen, Anna. 335		79
Andersen, Anna Sofie. 276		61
Andersen, Edel Ellegaard. 201.		43
Andersen, Gurli Margrethe. 266		59
Andersen, Karen. 115	169	
Andreasen, Ellen. 390		91
Andreasen, Lilli. 389		91
Andreasen, Marie. 327		77
Andreasen, Svend Aage (Vejle). 388		91
Bachmann, Minna Margarete. 419		98
Bentsen, Karen. 260		57
Bertelsdatter, Karen. 66	175	
Bjerg, Elise. 239		50
Bjerre, Jakob (Møllegaarden). 453		110
Boesen, Inger Margrethe. 461		131
Borg, Anna Kirstine. 332		78
Bramsen, Hans Iversen (Agtrup). 136	170	
Bramsen, Marie Kathrine. 240		51
Bramsen, Poulina Elisabeth. 288		64
Brejzek, Josefine Franziska. 207		45
Brems, Bodil Marie Nielsdatter. 455		111
Bruhn, Hans Falle (Teglgaarden). 197		43
Bruhn, Inger. 198		43
Bruhn, Svend Aage Lind (Teglgaarden). 200		43
Buch, Elisabeth. 337		79
Buch, Sophie Petersdatter. 117	169	
Bundgaard, Eva. 346		82
Bundgaard, Karl (Høllund Mølle). 345		82
Bundgaard, Paul Lind. 347		82
Böttcher, Bertha Juliane Elise. 406		96
Carstens, Lucie Marie. 183		38
Cavallin, Samuel (Gøteborg). 415		97
Christensdatter, Elise. 163	172	
Christensen, Benedikte Maegaard Aagesen. 443		105

	Side	
	Bind I	Bind II
Christensen, Christen Hopballe (Neder Knabberup). 254 ..		55
Christensen, Gerda Christine Lind. 258		56
Christensen, Hans (Sjølund). 32	163	
Christensen, Jessie. 222		48
Christensen, Karen Marquard. 468		133
Christensen, Laurits Peter Lind (Knabberup). 257		54 (55)
Christensen, Sørine Maric. 255		55
Christiansdatter, Inger Kjerstine. 53	173	
Christiansdatter, Karen. 48	173	
Christiansen, Arne Lind. 384		90
Christiansen, Erik Lind. 383		90
Christiansen, Gerda Lind. 385		90
Christiansen, Harald (Bredsten). 382		90
Christiansen, Inger Lind. 386		90
Christiansen, Ole. 55	173	
Christiansen, Peder (Baltzergaard). 51	173	
Christoffersen, Anny Frederikke. 215		46
Christophersen, Jens (Dalby Anneksgaard). 27	163	
Darum, Else Margrethe. 409		96
Darum, Inger Marie. 413		97
Dørfler, Karl Andreas. 90	168	
Ebbesdatter, Kirsten. 149	171	
Enggaard, Astrid Kathrine Sørine Lind. 252		54 (55)
Enggaard, Laurits Peter Lind (Ødstedgaard). 248		54
Enggaard, Marie Eline Lind. 250		54
Enggaard, Søren Hansen (Ødstedgaard). 247		54
Erichsdatter, Kirsten. 81	176	
Eskildsen, Nis (Langholtgaard). 49	173	
Exner, Gustav Johan Adolf (Nørhald). 411		97
Falk, Anna Cathrine. 143	170	
Fever, Olina Maric. 111	169	
Fink, Agnes Margrethe. 454		110
Fink, Anna Marie Kirstine. 452		110
Fink, Dorthea. 450		109
Fink, Elise Jessine. 451		109
Fink, Jep Jespersen (Bygebjerg). 447		108
Fink, Marie Kirstine. 448		109
Frost, Inger Marie. 65	175	
Frost, Nis Olufsen Nissen. 67	175	
Gellert, Mathias Pedersen (Vonsild). 129	170	
Green, Margrethe Jakobsen. 126	170	
Gregersen, Laurs (Tapsore). 5	161	
Groes-Petersen, Karen Margrethe. 432		102
Gronø, Eva. 478		135
Gronø, Svend. 476		135
Gronø, Torben. 477		135
Gøtzsche, Johanne. 285		63
Hagelund, Niels Jessen. 50	173	

	Side	
	Bind I	Bind II
Hansdatter, Ingeborg. 38	164	
Hansdatter, Jakobine. 73	175	
Hansdatter [Kiersten]. 26	162	
Hansdatter, Kiersten. 27	163	
Hansdatter, Kiersten. 78	176	
Hansdatter, Lene. 139	170	
Hansdatter, Maren. 52	173	
Hansen, Anders (Gamborg). 94	168	
Hansen, Christine Elisabeth Christiansdatter. 74	175	
Hansen, Egon Tavsén. 352		83
Hansen, Elise Tavsén. 353		83
Hansen, Else Marie Tavsén. 351		83
Hansen, Gunner Tavsén (Farre). 349		83
Hansen, Helene Elisabeth. 484		137
Hansen, Ingeborg. 373		88
Hansen, Inger Marie. 217		46
Hansen, Inger Tavsén. 350		83
Hansen, Karen. 380		89
Hansen, Maria. 379		89
Hansen, Matthias. 42	165	
Hansen, Niels (Aatemmark). 89	168	
Hansen, Niels (Seest). 156	171	
Hansen [Lind], Oluf. 19	166	
Hansen, Peder (Fjelstrup). 37	162	
Hansen, [Peder] (Fjelstrup). 37 x	162	
Hansen, Sine Cathrine Marie. 361		85
Hansen, Tage. 378		89
Henningsen, Elise Brandt. 319		76
Henriksen, Bodil Ingeborg. 267		59
Holm, Elisabeth. 103	168	
Holst, Henriette Elise. 421		99
Holt, Axel Frederik (København). 405		96
Holt, Bodil Else. 404		95
Holt, Christen Jensen (København). 401		95
Holt, Gumild. 410		97
Holt, Harald Christian (København). 402		95
Holt, Inger Johanne. 414		97
Holt, Jens Aage. 407		96
Holt, Jens Adolph (Aarhus). 418		98
Holt, Johannes Martin (Turebylund). 408		96
Holt, Kirsten. 416		98
Holt, Paul Erik (Aarhus). 412		97
Holt, Rigmor. 420		98
Hugger, Jep Mortensen (Vonsild). 128	170	
Hugger, Mette Johanne. 392		92
Hundevad, Else Hansdatter. 135	170	
Hundevad, Hans Hansen (Dalby). 125	170	
Hundevad, Hans Jørgensen (Dalby). 124	170	

	Side	
	Bind I	Bind II
Hundevad, Helene Hansdatter. 140	170	
Hundevad, Inger Elisabeth Hansdatter. 127	170	
Hundevad, Johannes Hansen (Lunderskov). 142	170	
Hundevad, Jørgen Hansen. 130	170	
Hundevad, Jørgen Olufsen Hansen. 138	170	
Hundevad, Karoline Hansdatter. 131	170	
Hundevad, Ole (Bramdrup). 133	170	
Jacobsen, Ellen Rigmor. 233		50
Jacobsen, Peder (Fjelstrup). 11	162	
Jacobsen, William Otto (København). 417		98
Jensdatter, Ann Kjerstin. 33	163	
Jensdatter, Anna Maria. 29	163	
Jensdatter, Kjerstine. 35	163	
Jensdatter, Maren. 31	163	
Jensdatter, Maren. 42 h	165	
Jensdatter, Maren. 46	173	
Jensen, Anna Marie. 358		81
Jensen, Annemarie Lind. 364		86
Jensen, Cathrine Marie. 324		77
Jensen, Christopher. 34	163	
Jensen, Gregine Petrine. 338		80
Jensen, Hans (Eskelund). 363		86
Jensen, Jens (Christiansfeld). 96	168	
Jensen, Jens (Lehnsgaard). 259		56
Jensen, Jens Carl. 328		78
Jensen, Jens Frederik. 365		86
Jensen, Jens Lind. 359		84
Jensen, Jul Lind (Mejsling). 326		77
Jensen, Karoline Bolette. 333		78
Jensen, Kirstine Marie. 329		78
Jensen, Knud Lind. 357		84
Jensen, Laurs (Vonsild). 13	161	
Jensen, Lilly. 360		81
Jensen, Magnus Fink (Middelfart). 331		78
Jensen, Mogens. 42 g	165	
Jensen, Niels (Østergaard). 323		77
Jensen, Niels Marinus (Andkær). 334		79
Jensen, Otto Lind (Jerlev). 336		79
Jensen, Sigvald (Nørup). 356		84
Jensen, Søren Brogaard (Rønnebjerggaard). 199		43
Jessen, Rasmus (Kabdrup). 39	164	
Jessen, Stephan Petersen (Lille Sandbjerggaard). 158	171	
Jessen, Tøge (Varmark). 30	163	
Johnsen, Inge Petrea. 431		101
Jordy, Kirsten. 436		103
Jordy, Knud (Christiansfeld). 434		103
Jordy, Ole. 437		103
Jordy, Vincent. 435		103

	Side	
	Bind I	Bind II
Juhl, Hans Oluf (Eskildstrup). 212		46
Juhl, Johan Christian (Charlottenlund). 214		46
Juhl, Kristian (Kolding). 218		47
Juhl, Laurits Olesen (Foldingbro). 211		46
Juhl, Otto Laurits (Vang). 216		46
Jørgensdatter, Bodil. 47	173	
Jørgensen, Erich (Faustrup). 41	164	
Jørgensen, Niels Kruse (Thorsted). 167	172	
Ketels, Catharina Lucia. 114	169	
Kild, Hans (Skanderup). 10	161	
Kild, Karen Hansdatter. 14	161	
Kjømmand, Gerda. 225		48
Kjømmand, Hans Rasmussen. 221		48
Kjømmand, Marie Christine. 224		48
Kjømmand, Rasmus Rasmussen. 220		48
Knudsen, Jørgen Petersen (Haderslev). 141	170	
Kristensen, Kristen Nielsen (Bramdrup). 324		77
Kristensen, Sigrid. 313		75
Kyster, Ane Kathrine. 87	168	
Larsen, Lars (Agtrupskov). 137	170	
Lauritsdatter, Ingeborg. 18	166	
Lauritsdatter, Maria. 61	174	
Lauritzen [Lunde], Dorothea. 172		8
Lauritzen, Nis (Vonsild). 17	166	
Laursen, Jens (Vonsild). 8	161	
Lind, Aage Hansen (Lindgaard). 206		45
Lind, Aage Johansen (Engmarkgaard). 310		74
Lind, Aage Nielsen. 342		81
Lind, Aage Peter. 274		60
Lind, Ane Dorthea. 394		94
Lind, Anna Catharine. 155	171	
Lind, Anna Dorthea. 186		40
Lind, Anna Elisabeth. 159	171	
Lind, Anna Margrethe. 189		46
Lind, Anna Marie. 381		90
Lind, Anne Christine Dorthea. 243		55
Lind, Anne Dorthea. 182		8
Lind, Asta. 317		75
Lind, Bertel Nissen. 70	175	
Lind, Bodil Marie. 464		132
Lind, Bodil Marquard. 470		133
Lind, Børge Johansen. 316		75
Lind, Christian Christopher (Rugsted). 244		57
Lind, Christian Gerhard (København). 422		99
Lind, Christian Martin (Lihmskov). 300		80
Lind, Christen Nissen. 165	172	
Lind, Christian Nissen (Taarbækgaard). 178		92
Lind, Christine. 196		43

	Side	
	Bind I	Bind II
Lind, Dagny Frederikke. 348		83
Lind, Dorothea Christine. 190		48
Lind, Ebba. 446 a		107
Lind, Ebba Marie. 279		61
Lind, Edith. 370		87
Lind, Eline Marie. 191		49
Lind, Elisabeth Hansdatter. 144	167	
Lind, Elise Fazl Rønneknamp. 423		99
Lind, Ellen. 391		85
Lind, Ellen Kirstine. 475		135
Lind, Elna Christine Marie. 399		100
Lind, Elna Margrethe. 433		103
Lind, Emmy. 387		91
Lind, Erik. 343		81
Lind, Erik (Sasalburg). 442		105
Lind, Erik (Frejlev). 479		136
Lind, Erik Andreas (Faarbækgaard). 395		94
Lind, Erik Arild (Viuf). 278		61
Lind, Erik Johansen. 320		76
Lind, Erik Jørgen. 371		87
Lind, Erik Perch. 264		58
Lind, Esther. 354		80
Lind, Esther Kristiane. 355		81
Lind, Falle Hansen Pedersen (Sdr. Bjært). 110	169	
Lind, Find Pedersen (Bojskov). 173		38
Lind, Frank. 369		87
Lind, Georg Johansen (Bredsten). 301		85
Lind, Georg Johansen. 375		88
Lind, Gerda. 314		75
Lind, Gerda. 368		87
Lind, Gertrud. 482		136
Lind, Gustav Johannes (Trapholt). 458		137
Lind, Gyde Marie Pedersdatter. 106	169	
Lind, Hanne. 441		104
Lind, Hans (København). 445 a		106
Lind, Hans. 469		133
Lind, Hans Amatus Theodor Christian (Randers). 400		102
Lind, Hans Hansen (Skartved). 148	171	
Lind, Hans Hansen (Kirstinesminde). 150	171	
Lind, Hans Mathiasen (Seest). 80	176	
Lind, Hans Nissen. 164	172	
Lind, Hans Olav. 398		91
Lind, Hans Olufsen. 23	167	
Lind, Hans Olufsen (Gamborg). 91	168	
Lind, Hans Olufsen (Lindgaard). 174		39
Lind, Hans Olufsen (Vonsild). 193		42
Lind, Hans Olufsen (Kristineberg). 246		61
Lind, Hans Olufsen (Andkær). 456		130

	Side	
	Bind I	Bind II
Lind, Hans Olufsen (Hejls). 108	169	
Lind, Hansine Kirstine Marie. 362		86
Lind, Harald Gustav (Rugsted). 269		60
Lind, Helene Cathrine. 93	168	
Lind, Helene Hansdatter. 152	171	
Lind, Helene (Line) Nissen. 166	172	
Lind, Helene Pedersdatter. 112	169	
Lind, Henrik Boesen. 463		131
Lind, Ingeborg Elisabeth. 95	168	
Lind, Inger Christine. 180		8
Lind, Inger Marie. 157	171	
Lind, Inger Marie Nisdatter. 75	175	
Lind, Ingerborg Hansdatter. 171	167	
Lind, Jens. 321		76
Lind, Jens Christian (Lindgaard). 188		40
Lind, Jesper Pedersen. 100	168	
Lind, Jessine Anna Kathrine. 97	168	
Lind, Johanne. 203		44
Lind, Johannes. 184		38
Lind, Johannes (Ringsted). 396		99
Lind, Johannes Georg (Finnsnes). 265		59
Lind, Johannes Hansen. 25		8
Lind, Johannes Hansen (Mejersminde). 181		111
Lind, Johannes Hansen (Lindgaard). 187		41
Lind, Johannes Hansen (Lindgaard). 209		45
Lind, Johannes Hansen (Rungsted). 241		53
Lind, Johannes Hansen (Harresø). 298		72
Lind, Johannes Hansen (Andkær). 460		131
Lind, Johannes Nissen (Mastrup). 169	172	
Lind, Jørgen. 440		104
Lind, Jørgen Hansen (Lindgaard). 145	167	
Lind, Jørgen Johansen (Lihmskov). 177		66
Lind, Jørgen Johansen (Matrup Ladegaard). 312		75
Lind, Jørgen Johansen (Lihmskov). 339		81
Lind, Jørgen Johansen (Vorupgaard). 366		87
Lind, Jørgen Nissen. 168	172	
Lind, Jørgen Pedersen (Binderup). 113	169	
Lind, Jørn Perch. 263		58
Lind, Karen Hansdatter. 123	170	
Lind, Karen Lene. 176		62
Lind, Karen Margrethe. 273		60
Lind, Karen Marianne. 210		45
Lind, Karen Mathisdatter. 79	176	
Lind, Karl Johansen (Lille Uhrskovgaard). 318		76
Lind, Kirsten. 444		105
Lind, Kirsten. 462		131
Lind, Kirsten Cecilie Maria. 344		82
Lind, Kirsten Marie. 208		45

	Side	
	Bind I	Bind II
Lind, Kirsten Marie. 322		76
Lind, Kirsten Marie. 377		89
Lind, Kirstine Marie. 303		73
Lind, Knud Ove. 275		60
Lind, Kristian. 341		81
Lind, Kristian Gustav. 271		60
Lind, Laue Johannes. 102	168	
Lind, Laurids Pedersen (Rugsted). 175		51
Lind, Laurits Christian (Varde). 261		58
Lind, Linda Marianne. 376		88
Lind, Maria Elisabeth. 146	167	
Lind, Marie. 88	168	
Lind, Marie Christine. 192		41
Lind, Marie Dorteaa Finda. 299		77
Lind, Mathias Olufsen. 77	176	
Lind, Mette Marie. 179		108
Lind, Mikkel Pedersen. 116	169	
Lind, Mogens. 268		59
Lind, Niels Hansen. 154	171	
Lind, Niels Hansen. 161	171	
Lind, Niels Marquard. 471		133
Lind, Niels Ole Johansen (Give). 372		88
Lind, Niels Peter (Mejersminde). 457		137
Lind, Nis Hansen. 122	167	
Lind, Nis Hansen. 147	167	
Lind, Nis Hansen (Ferup). 162	172	
Lind, Nis Nissen. 71	175	
Lind, Nis Nissen (Nygaard). 72	175	
[Lind], Nis Olufsen (Vonsild). 63	175	
Lind, Olaf Fritjof. 481		136
Lind, Ole Albert. 272		60
Lind, Ole Johansen (Tofthøj). 311		74
[Lind], Oluf Hansen (Lindgaard). 19	166	
Lind, Oluf Hansen (Vamdrup). 86	168	
Lind, Oluf Hansen (Viuf). 277		61
Lind, Oluf Hansen (København). 472		134
Lind, Oluf Nissen. 68	175	
Lind, Oluf Nissen. 69	175	
Lind, Oluf Pedersen. 120	169	
Lind, Peder Hansen (Lindgaard). 104	169	
Lind, Peder Pedersen (Aarhus). 121	169	
Lind, Peter Bertelsen (Alstedgaard). 467		133
Lind, Poul Nissen (Oakland). 202		41
Lind, Poul Oluf. 195		42
Lind, Rasmus Mathias (Rugsted). 245		53
Lind, Sidsel Pedersdatter. 118	169	
Lind, Signe Marie. 397		99
Lind, Sophie Christine. 393		95

	Side	
	Bind I	Bind II
Lind, Susanne Elisabeth. 474		134
Lind, Svend Johansen. 374		88
Lind, Tage Johansen. 315		75
Lind, Valborg Kathrine Ulrikka. 242		51
Lind, Vincent. 438		104
Lund, Else. 223		48
[Lunde], Dorothea Lauritzen. 172		8
Lykkegaard, Jens Christian (Nr. Felding). 424		99
Madsen, Ane Margrethe. 134	170	
Marcussen, Aase. 473		134
Matthisdatter, Anna. 42 b	165	
Matthisdatter, Anna. 42 c	165	
Matthisdatter, Inger. 42 g	165	
Matthisdatter, Maren. 42 f	165	
Matthisen, Hans. 42 a	165	
Matthisen, Hans. 42 d	165	
Matthisen, Jes. 42 h	165	
Matthisen, Peder. 42 e	165	
Møller, Kirstine Petrine. 294		65
Nielsen, Elly Dora. 235		50
Nielsen, Hans Knudsen (Skanderup). 202		64
Nielsen, Henny Marie Buhl. 340		81
Nielsen, Jens (Skanderup). 160	171	
Nielsen, Niels Vilhelm (Kastaniely). 419		109
Nielsen, Peder Holm (Skanderborg). 306		73
Nielsen, Peter (Jels). 51	173	
Nisdatter, Karen. 20	166	
Nissen, Bolette Nathalie. 101	168	
Nissen, Ellen Lind. 231		49
Nissen, Ida. 229		49
Nissen, Karl Johan (Taps). 238		50
Nissen, Lauritz Johannes (Kolding). 231		50
Nissen, Nis Christian (Kolding). 227		49
Nissen, Otto (Kolding). 226		49
Nissen, Otto (Valby). 232		50
Nissen, Peder (Straarup). 21	167	
Nissen, Ulla Lind. 236		50
Nørgaard, Mette Kirstine. 92	168	
Olander, Nicolay Johannsen. 42 f	165	
Olesen, Eli Johanne Kathrine. 403		95
Olesen, Nielsine Maria. 213		46
Olsen, Anne-Marie. 466		132
Olsen, Else. 194		42
Olsen, Poul Ole (Kastrup). 465		132
Olufsdatter, Ingeborg. 56	174	
Olufsdatter, Ingeborig. 43	166	
Olufsen, Christian (Baltzergaard). 45	173	
Olufsen, Hans (Fjelstrup). 15	162	

	Side	
	Bind I	Bind II
Olufsen, Nis. 41	166	
Paulslatter, Karen. 6	161	
Pedersdatter, Elisabeth. 22	167	
Pedersdatter, Helena. 24	167	
Pedersdatter, Kiersten. 42	165	
Pedersdatter, Maren. 16	162	
Pedersdatter, Maria Christina. 64	175	
Pedersen, Alfred Christian (Svedstrup). 251		54
Pedersen, Anna. 367		87
Pedersen, Jürgen Clausen (Dalby Anneksgaard). 36	163	
Pedersen, Kristiane. 270		60
Pedersen, Peder (Rebæk). 57	174	
Perch, Else. 262		58
Petersdatter, Ingeborg. 12	162	
Petersen, Carl Frederik (Dalby). 230		49
Petersen, Karen Michaeline. 459		130
Petersen, Karoline Jenny. 228		49
Petersen, Maren Marie. 483		137
Pochert, Gabriele. 446 c		107
Pochert, Karin Ida Marie. 445 b		106
Pochert, Ulrich. 446 b		107
Poulsen, Anders (Jelling). 304		73
Poulsen, Dagny Lind. 309		73
Poulsen, Frode Lind. 308		73
Poulsen, Gudrun Lind. 305		73
Poulsen, Helge Lind. 307		73
Poulsen, Rasmus Simonsen (Vesterkær). 132	170	
Rasmusdatter, Anna. 40	164	
Rasmussen, Kai Dyre. 237		50
Rasmussen, Kirstine Marie. 297		66
Rasmussen, Knud Nørregaard. 429		100
Raundahl, Jens Christian (Køllholt). 256		55
Ravn, Andreas Nielsen (Toftedal). 281		62
Ravn, Anna Marie. 291		64
Ravn, Anton Theodor. 293		65
Ravn, Cathrine Nicoline. 286		63
Ravn, Dines Pedersen (Bønstrup). 99	168	
Ravn, Dorteia Christine. 282		63
Ravn, Johannes Hansen (Store Heddinge). 284		63
Ravn, Karen Lene. 295		65
Ravn, Karl Kristian. 290		64
Ravn, Martinus Find (Gauerslund). 287		64
Ravn, Niels Andersen (Toftedal). 280		62
Richardsdatter, Chrisith. 9	161	
Roest, Anna-Marie. 205		44
Roest, Magnus Henry. 204		44
Schmidt, Mette Marie. 170	172	
Schmidt, Niels Christian. 296		65

	Side	
	Bind I	Bind II
Schultz, Ancker Jørgensen. 76	175	
Skieller, Sine. 289		64
Søberg, Andreas Mathiasen. 98	168	
Sørensen, Sigrid. 249		51
Taarning, Ane Catharina. 62	174	
Taarning, Oluf Pedersen. 58	174	
Taarning, Oluf Pedersen. 59	174	
Taarning (Thorning), Oluf Pedersen. 60	174	
Thinggaard, Edel Meier. 439		101
Thomassen, Hendrik Thomas. 283		63
Thygesen, Ingeborg. 219		47
Toft, Hans Hansen (Agrup). 153	171	
Tonnesen, Else Margrethe Lind. 426		100
Tonnesen, Inger Elisabeth Lind. 428		100
Tonnesen, Hans Olav Christian Lind. 430		101
Tonnesen, Lorenz Christian (Horsens). 425		100
Tuc. 1	162	
Tuesen, Hans. 4	162	
Tuesen, Laffrens. 2	162	
Tuesen, Peter Hansen. 7	162	
Tuesen [Tuc], Laffrens. 3	162	
Uldall, Ane Hansdatter. 105	169	
Uldall, Simon Mikkelsen. 119	169	
Vesterlund, Frederikke Olsen. 302		72
Vindfeldt, Peter Nielsen. 107	169	
Vyff, Anna Christine. 185		39
Warming, Ane Marie. 109	169	
Winsen, Johanna van. 480		136
Wirchmeister, Hinrich. (12)	162	
Østergaard, Christine Nissen. 151	171	

LUNDE-SLÆGTEN

Andreasen, Ejler. 79	210
Andreasen, Grete Elise. 80	210
Andreasen, Hans Ludvig. 81	210
Andreasen, Helle. 91	211
Andreasen, Jens Sigurd (Stenhus). 90	211
Bramsen, Christian (Elskager). 98	213
Bramsen, Peter Christophersen (Elskager). 54	205
Brandt, Anna. 108	215
Brandt, Anne. 109	215
Brandt, Hans Jensen (Verninge). 107	215
Brandt, Ingeborg. 113	215
Brandt, Marie. 110	215
Brandt, Peter. 111	215
Brandt, Sofie. 112	215

Brandt, Valborg. 114	215
Christophersen, Hans (Kærum). 8	198
Clausdatter, Mette. 10	198
Findsdatter, Dorothe. 18	199
[Fyen], Anne Kirstine Lauritzdatter. 34	205
[Fyen], Karen Lauritzdatter. 32	201
[Fyen], Lars Pedersen Lunde. 21	199
[Fyen], Sophie Leth Lauritzdatter. 33	203
Haar, Hans Hammer (Nørregaard). 43	202
Hansdatter, Karen. 20	199
Hansdatter, Mette. 22	199
Hansen, Claus (Blangstrup). 2	198
Hansen, Jes Peter (Overbygaard). 58	206
Hansen, Mikkel (Langeskov). 115	215
Hansen, Monika. 117	215
Hansen, Peter Laurits Christian. 116	215
Hansen, Rasmus (Ebberup). 15	198
Hoff, Ejner Gerhard Tetens. 76	210
Hugger, Andreas Petersen Erichsen. 49	204
Hugger, Erich Mogens (Hestekobbøl). 44	203
Hugger, Jens Erichsen (Vamdrup). 45	203
Hugger, Lauritz Erichsen (Dybdalgaard). 47	204
Hugger, Mette Johanne. 50 (23)	204
Jensen, Sigrun Colding. 71	209
Jochumsdatter, Karen. 61	207
Johansen, Johannes Petersen (Dalhavegaard). 104	214
Juhl, Gyde Marie Cecilie. 100	213
Jørgensdatter, Dorothe. 6	198
Larsdatter, Ane Kirstine. 62	207
Lauridsdatter, Johanne. 4	199
Lauritzen, Alpha. 68	209
Lauritzen, Ane Kirstine. 64	208
Lauritzen, Birgitte Størck. 95	212
Lauritzen, Carl Ludvig (Odense). 77	210
Lauritzen [Lunde], Dorothea. 23	200
Lauritzen, Ester. 79	210
Lauritzen, Estrid. 75	210
Lauritzen, Fritz Ludvig (Agri). 92	212
Lauritzen, Inge Margrete. 82	211
Lauritzen, Karen Kirstine Rasmine Henriette. 65	215
Lauritzen, Kirsten Helene. 89	211
Lauritzen, Laurine Mathea. 60	206 (213)
Lauritzen, Ludvig Martin (Frederiksberg). 63	209
Lauritzen, Maren Rasmine. 66	215
Lauritzen, Marianne Størck. 96	212
Lauritzen, Ole Størck. 94	212
Lauritzen, Peder (Orte). 35	207
Lind, Aage. 72	209

	Side	
	Bind I	Bind II
Lind, Anne Dorthca. 23 j	200	
Lind, Anne Kirstine. 97	213	
Lind, Christen Nissen (Skartvedgaard). 52	205	
Lind, Christen Nissen. 99	213	
Lind, Christian Nissen (Taarbækgaard). 51 (23)	(200)	204
Lind, Elisabeth Anthonic. 105	214	
Lind, Find Pedersen (Bojskov). 23 a	200	
Lind, Hans Olufsen (Lindgaard). 23 b	200	
Lind, Inger Christine. 23 h	200	
Lind, Johannes Hansen (Mejersminde). 23 i	200	
Lind, Johannes Hansen (Lindgaard). 36	200	
Lind, Jørgen Johansen (Lihmskov). 23 e	200	
Lind, Karen. 103	214	
Lind, Karen Lene. 23 d	200	
Lind, Laurids Pedersen (Rugsted). 23 c	200	
Lind, Martinus Gregersen. 69	209	
Lind, Mathilde. 53	205	
Lind, Mette. 57	206	
Lind, Mette Marie. 23 g	200	
Lind, Nis Christensen (Skartvedgaard). 59	206	(213)
Lind, Oskar. 70	209	
Lind, Pauline Elisabeth. 55	205	
Lind, Peter Lauritz (Nøraget). 101	214	
Lind, Stella. 73	209	
Lind, Veda. 74	209	
Lunde, Anne Hansdatter. 24	199	
Lunde, Birthe Pedersdatter. 30	199	
[Lunde], Dorothea Lauritzen. 23	200	
[Lunde], Find Pedersen (København). 29.	199	
Lunde, Hans Pedersen (Lundegaarden). 11	199	
Lunde, Hans Pedersen. 28	199	
Lunde, Hans Pedersen. 31	199	
[Lunde], Lars Pedersen (Hestekobbel). 21	199	
Lunde, Lauridtz Hansen. 26	199	
Lunde, Peder Hansen (Lundegaarden). 17	199	
Lunde, Peder Hansen. 25	199	
Madsen, Peder (Høed). 3	199	
Meyer (le Maire), Helene Dorthca Agertha. 39	202	
Michelsdatter, Kirsten, 48	204	
Nielsdatter, Kirsten. 14	199	
Nielsen, Birgitte Peüliche. 86	211	
Nielsen, Eialin Peüliche. 84	211	
Nielsen, Erland Peüliche (Nebk). 83	211	
Nielsen, Inge Peüliche. 85	211	
Nielsen, Ruth Peüliche. 87	211	
Nielsen, Signe Peüliche. 88	211	
Pedersdatter, Birgitte. 12	199	
Pedersdatter, Kirsten. 27	199	

Pedersdatter, Mette. 16	198
Pedersen, Find (Gamtofte). 13	199
Pedersen, Find (København). 29	199
Pedersen, Lars. 21	199
Pedersen, Peder (Blangstrup). 9	198
Pedersen, Rasmus (Norbye). 1	198
Pedersen, Søren Lave (Kolding). 37	201
Petersen, Eline Mathilde. 41	202
Petersen, Frederikke Caroline Christiane. 42	202
Petersen, Lauritz Nicolai Gotthardt. 40	202
Petersen, Lave Ernst (Kolding). 38	202
Rasmussen, Hans (Ebberup). 19	199
Rasmussen, Kirstine Marie. 23 e	200
Rasmussen, Niels (Aborre). 7	199
Rasmussen, Peder (Kærumgaard). 5	198
Raven, Stella. 67	209
Reinholdt, Christiane Marie Cathrine. 46	203
Sandager, Jens Lauritzen. 106	214
Størck, Kirsten. 93	212
Uldall, Anne Kathrine. 102	214
Ulrich, Helga. 78	210
Wyff, Christian Jensen (Paulinesminde). 56	205

BREMS-SLÆGTEN

Albertsen, Asger (Brørup). 229	234
Andersdatter, Barbara. 98	193
Andersdatter,aren. 35	180
Andreasdatter, 18	179
Basse, Else Jepsdatter. 9	179
Basse, Jep Nielsen (Eltang). 4	179
Basse, Kirsten. 4 x	179
Basse, Mette Nielsdatter. 20	183
[Basse], Niels Nielsen. 8	179
[Basse], Ude Hansen (Skærbæk). 19	183
Berendsen, Andreas. 5	179
Bierg, Anders (Skærbæk). 1	180
Bierg, Anders Hansen (Skærbæk). 36	181
Bierg, Hans Andersen (Skærbæk). 6	181
Bierg, Niels Andersen (Oddersted). 34	180
Bjerre, Dorthé Pedersdatter. 195	230
Bjerre, Ingeborg Nielsen. 118	196
Bonesdatter, Ane Dorothea. 112	195
Brems, Anders Christensen. 119	197
Brems, Ane Hansdatter. 90	192
Brems, Anna Dorothea. 197	231
Brems, Anna Marie. 149	218
Brems, Anne Hansdatter. 63	189

Brems, Anne Kierstine Nielsdatter. 127	215
Brems, Astrid. 150	219
Brems, Astrid. 202	235
Brems, Bodil Marie Nielsdatter. 132	236
Brems, Dorthea Nielsen. 136	217
Brems, Elna Dorthea. 163	222
Brems, Else Marie Nielsdatter. 128	215
Brems, Emilie Margrethe. 213	232
Brems, Gertrud Marie. 196	230
Brems, Gertrud Marie. 201	231
Brems, Grete Nielsdatter. 126	221
Brems, Hans Christensen (Skærbæk). 117	196
Brems, Hans Hansen (Herslev). 64	191
Brems, Hans Hansen (Agersbøl). 78	191
[Brems]. Hans Hansen Koed (d. æ.) (Herslev). 21	179
Brems, Hans Hansen Koed (d. y.) (Herslev). 48	184
Brems, Hans Nielsen (Herslev). 31	187
Brems, Hans Nielsen (Hauløkkegaard). 125	216
Brems, Hans Nielsen (Fredericia). 154	220
Brems, Helga. 200	233
Brems, Jens Hansen (Herslev). 88	192
Brems, Jens Hansen (Ballesgaard). 91	192
Brems, Jens Madsen (Løllinge). 158	221
Brems, Jens Nielsen (Brøndsted). 134	215
Brems, Jens Peder Nielsen (Brøndsted). 133	215
Brems, Johannes Christensen (Skærbæk). 121	197
Brems, Jørgen. 161	221
Brems, Karen Nielsdatter. 129	227
Brems, Karen Petrea Dagmar. 199	232
Brems, Mads Hansen (Herslev). 81	192
Brems, Maren Hansdatter. 65	193
Brems, Mette Hansdatter. 68	196
Brems, Mette Hansdatter. 86	192
Brems, Mette Marie Hansdatter. 89	192
Brems, Niels Erik. 156	220
Brems, Niels Madsen (Hauløkkegaard). 137	218
Brems, Niels Peder Hansen (Herslev). 66	187
Brems, Niels Peder Hansen (Herslev). 67	187
Brems, Niels Peder Hansen (Brøndsted). 33	203
Brems, Niels Peter (København). 198	232
Brems, Niels Peter Hansen (Sommerlund). 81	191
Brems, Ole. 157	220
Brems, Ole. 162	221
Brems, Peder Hansen (Herslev). 83	191
Brems, Søren Nielsen (Brøndsted). 131	230
Brems, Søren Peder Nielsen (Brøndsted). 130	215
Brems, Tage (Hauløkkegaard). 166	223
Braun, Bertel Thulesen. 100	194

Christensdatter, Kirsten. 50	181
Christensen, Anna Ladegaard. 181	228
Christensen, Anne Marie. 115	196
Christensen, Anni. 153	219
Christensen, Carl Peter (Højjen). 190	229
Christensen, Christen (Sandagergaard). 113	196
Christensen, Christen Hansen (Ollerupgaard). 180	228
Christensen, Ellen. 159	221
Christensen, Else. 152	219
Christensen, Eva Brems. 225	233
Christensen, Frede Brems (Kolding). 220	233
Christensen, Gertrud Marie. 187	228
Christensen, Henning Brems (København). 224	233
Christensen, Inger Kristine Frederiksen. 218	233
Christensen, Jens Georg (Skanderup). 185	228
Christensen, Jens Peter (Vork). 179	227
Christensen, Johannes Brems (Aalborg). 222	233
Christensen, Jørgen Ladegaard (Vejle). 189	229
Christensen, Karen. 194	229
Christensen, Marinus Oktavius (Drejens). 192	229
Christensen, Niels Peter (Ollerupgaard). 183	228
Christensen, Peder (Studsdal). 53	185
Christensen, Svend Aage (Køge). 151	219
Christensen, Søren Frederiksen (Balle). 217	233
Clausen, Antoni (Torp). 15	179
Christiansdatter, Ann-Cathrin. 30	179
Dahl, Mads Christensen (Herslev). 42	182
Detlefsdatter, Marie Kathrine. 79	191
Ebbesen, Ellen Christine. 221	233
Eriksdatter, Anna Dorothea. 101	194
Eriksdatter, Johanne. 109	195
Eriksdatter, Mette. 99	194
Eriksen, Hans (Taulov-Nebel). 94	193
Eriksen, Kristen (Lilballe). 111	195
Eriksen, Niels Peder (Viuf). 97	193
Eriksen, Peder (Taulov). 103	194
Eriksen, Søren (Aagaard). 106	195
Fisker, Jacob Jørgensen (Flensborg). 17	179
Gade, Anne Hansine Hansen. 120	197
Gregersen, Anna. 166 x	223
Grunnet, Kirstine Marie Pedersdatter. 82	191
Hansdatter, Bodil. 45	182
Hansdatter, Ellen. 43	182
Hansdatter, Kirsten. 22	183
Hansdatter, Maren. 12	179
Hansdatter, Maren. 28	186
Hansdatter, Maren. 41	182
Hansdatter, Maren Marie. 92	192

	Side	
	Bind I	Bind II
Hansdatter, Mette. 37		181
Hansen, Carsten Brems (Grejs). 234		235
Hansen, Hans Pallesen (Holme). 102		194
Hansen, Helene Elisabeth. 246		237
Hansen, Helga Brems. 236		235
Hansen, Laurits (Bredsten). 233		235
Hansen, Mette Kathrine. 186		228
Hansen, Ruth Brems. 238		235
Hansen, Ude (Skærbæk). 19		183
Hansen, Valborg. 209		231
Hasselriis, Louise Frederikke. 193		229
Henriksen, Simon (Sandagergaard). 114		196
Hvid, Ane Marie. 135		216
Ifversen, Hans Søfrensen (Herslev). 11		179
Isachsdatter, Karen. 58		186
Israelsen, Sigrun. 140		217
Iversen, Mads (Skærbæk). 44		182
Jacobsdatter, Ann Cathrin. 26		179
Jensdatter [Lomholt], Gertrud Marie. 124		203
Jensen, Hans Kristian (Børkop). 76		190
Jensen, Jesper (Børup). 2		179
Jensen, Kristen (Havreballegaard). 87		192
Jensen, Mogens (Viuf). 13		179
Jensen, Niels (Viuf). 23		179
Jensen, Viggo Emil (Ringsted). 147		217
Jepsdatter, Zidzel. 55		185
Jespersdatter, N. N. 7		181
[Juil], Niels Hansen (Skærbæk). 38		181
Jørgensen, Agnes Martine. 212		232
Jørgensen, Carl Johan (Frederiksberg). 207		231
Jørgensen, Kristian (Aarup). 170		226
Jørgensen, Laurine. 174		226
Kærhus, Jens Udesen (Taulov-Nebel). 51		185
Klausdatter, Else. 71		189
Klausen, Peder (Pjedsted). 73		189
Koed, Hans (Taulov-Nebel). 10		179
Kornmaaler, Marie Kirstine. 148		218
Køster, Aase. 206		231
Køster, Erling (Ejlby). 204		231
Køster, Gunnar (Kolding). 203		231
Køster, Holger (Kølstrup). 208		231
Køster, Niels Buc (København). 210		221
Ladegaard, Anna. 155		220
Ladegaard, Ane Kirstine Jensen. 177		226
Ladegaard, Bertel Jensen (Honnerup). 173		226
Ladegaard, Bone Jensen (Gaarslev). 178		226
Ladegaard, Jens Bonesen (Gaarslev). 168		224
Ladegaard, Maren Jensen. 175		226

Ladegaard, Nielsine Marie Jensen. 176	226
Lang, Margrete Andersen. 105	194
Larsen, Otto Valdemar (København). 231	234
Laurisdatter, Mette. 75	190
Lauersen, Hertha Laura. 143	217
Lauesdatter, Gissel. 51	184
Lauritzen, Anders (Herslev). 46	182
Laursen, Carl (Hedensted). 239	235
Lind, Gustav Johannes (Trapholt). 245	237
Lind, Hans Olufsen (Andkær). 211	236
Lind, Johannes Hansen (Mejersminde). 240	236
Lind, Niels Peter (Mejersminde). 243	236
[Lomholt], Gertrud Marie Jensdatter. 124	203
Madsdatter, Johanne. 61	186
Madsen, Aase Brems. 232	234
Madsen, Agnes Ingeborg Marie. 216	232
Madsen, Birthe Medum. 165	222
Madsen, Børge Medum. 164	222
Madsen, Gunver Brems. 230	234
Madsen, Inge Brems. 228	234
Madsen, Rudolf (Horsens). 227	234
Marcusdatter, Else Marie. 123	203
Marcussen, Arnold Marinus (Vestergaard). 139	217
Marcussen, Christian William (Virkelyst). 138	217
Marcussen, Erna Alice. 144	217
Marcussen, Hans Aage (Smedegaarden). 142	217
Marcussen, Magda Margrethe. 141	217
Marcussen, Vera Marie. 146	217
Mikkelsdatter, Marie. 74	189
Mikkelsen, Anders Dons (Lunderskov). 110	195
Mogensdatter, Bodil. 32	187
Mogensdatter, Bodill. 24	179
Mortensen, Karl (Lamdrup). 226	233
Møller, Niels Hansen. 3	179
Nielsdatter, Johanne. 77	191
Nielsen, Anders (Skærbæk). 60	186
Nielsen, Ane Petrine Marie Sofie. 172	226
Nielsen, Annalise Fisker. 223	233
Nielsen, Elisabeth Katrine. 184	228
Nielsen, Else Marie. 169	226
Nielsen, Inger. 160	221
Nielsen, Jens (Skærbæk). 59	186
Nielsen, Jens Berthel (Gaarslev). 167	224
Nielsen, Johanne Marie. 122	197
Nielsen, Niels (Longelse). 171	226
Nielsen, Mogens (Torp). 29	179
Nielsen, Ude (Egum). 57	186
Nisdatter, Karen. 40	181

	Side	
	Bind I	Bind II
Olesen, Niels (Gauerslund). 72		189
Pagh, Anna. 191		229
Pedersdatter, Anne. 14		179
Pedersdatter, Anne. 96		193
Pedersdatter, Berthe Kierstine. 95		193
Pedersdatter, Else. 104		194
Pedersdatter, Mette. 62		187
Pedersdatter, Mette. 107		195
Petersen, Karen Michaeline. 242		236
Pedersen, Klaus (Pjedsted). 69		189
Pedersen, Laurs (Pjedsted). 70		189
Petersen, Maren Marie. 244		236
Pol, Frederikke Nordvang. 205		231
Qvist, Børge Johannes Søren (Korsdalsgaard). 215		232
Qvist, Søren Peter (Odense). 214		232
Rasmussen, Emil (Nygaard). 145		217
Rasmussen, Erik. 93		193
Ringbro, Evald Hugo Ernkvist (Vejle). 237		235
Strange, Grete. 211		231
Sørensen, Dorothea. 108		195
Sørensen, Helen Varla Engberg. 235		235
Terkildsdatter, Mette Marie. 80		191
Thomsen, Jørgen (Lille Kærsgaard). 116		196
Tonsen, Christian (Stubæk). 25		179
Troelsdatter, Karen. 39		181
(Tønnes), Mett. 16		179
Udesdatter, Anne. 47		184
Udesdatter, Kirsten. 52		185
Udesen, Hans (Gudsø). 49		184
Udesen, Jesper (Stallerup?). 56		185
Udesen, Niels (Skærbæk). 27		186
Ventegodt, Anne Lauersen. 85		192
Vilhelmsen, Jakob (Vork). 182		228
Woidemann, Tage (Hornstrup). 219		233
Zachariassen, Jens (Hedensted). 188		228

LOMHOLT-SLÆGTEN

Andersen, Kirstine. 73	274
Andersen, Niels (Vamdrup). 51	268
Andersen, Sidsel Marie. 72	274
Andersen, Sine. 86	276
Bertelsdatter, Kirsten. 14	264
Bierisgaard, Hans Andersen (Gaarslev). 2	261
Bjerre, Dorthe Pedersdatter. 100	271
Borch, Jens Sophus. 94	277
Brems, Bodil Marie Nielsdatter. 101	272
Brems, Else Marie Nielsdatter. 95	271

	Side	
	Bind I	Bind II
Brems, Jens Nielsen. 104		272
Brems, Jens Peder Nielsen. 103		272
Brems, Karen Niclsdatter. 96		271
Brems, Niels Peder Hansen (Brøndsted). 65		270
Brems, Søren Nielsen (Brøndsted). 99		271
Brems, Søren Peder Nielsen. 98		271
Buhl, Jens Peter Sørensen. 63		271
Buhl, Karen Marie Sørensdatter. 64		271
Buhl, Søren Jensen (Gaarslev). 31		264
Buhl, Søren Jensen (Brøndsted). 62		270
Clausen, Jens (Nørre Vilstrup). 39		265
Christensen, Anne Marie. 58		269
Christensen, Jens (Stallerup). 52		268
Christensen, Jens Peter (Vork). 97		271
Christensen, Jens Peter (Ringø). 88		276
Christensen, Mette. 50		268
Christensen, Niels Peder (København). 60		269
Christensen, Stephen Christian Smith (Nørholm). 54	269	(273)
[Foged], Elise Marie Dorthea Jensen. 84		276
Færgemand, Jens Lassen (Trelde). 36		265
Hansdatter, Bodil. 5		261
Hansdatter, Cathrine Sofie. 10		261
Hansen, Hansine. 68		273
Hansen, Jens Peder. 67		273
Hansen, Jens Peder (Smidstrup). 70		274
Hansen, Karen. 55	273	(269)
Hansen, Las (Trelde). 1		262
Henningsen, Kathrine Marie. 83		276
Hjuler, Søren Nielsen (Lille Velling). 57		269
Iversen, Niels (Gauerslund). 15		261
Jensdatter, Dorthe. 8		261
Jensdatter, Dorthe. 33		264
Jensdatter [Lomholt], Ellen Kierstine. 42		268
Jensdatter [Lomholt], Gertrud Marie. 23		270
Jensen, Agnes Hedvig. 93		277
Jensen, Anne Marie. 74		274
Jensen, Bodil Marie. 87		276
Jensen, Carl Poulsen (Kolding). 79		275
Jensen, Hans (Louiselund). 45		273
Jensen, Jens (Kolding). 85		276
Jensen, Jens Peter (Store Velling). 43		267
Jensen, Jørgen Bertel (Store Velling). 46		274
Jensen, Karen Marie Sophie. 78		275
Jensen, Laura Marie. 92		277
Jensen, Mette Marie. 91		277
Jensen, Niels (Store Velling). 44		267
Jensen, Niels Uldall (Agrupskov). 82		276
Jensen, Peder (Ø. Vandrup). 47		274

Jensen, Peter Møller (Odense). 80	275
Jensen, Petronella Kirstine. 89	277
Jensen, Rasmus (Egeskov). 12	266
Jensen, Rasmus (Vamdrup). 48	275
Juhl, Jørgen Iversen (Mariclyst). 75	274
Jørgensen, Hans (Gauerslund). 10	261
Knudsen, Ellen Kirstine. 71	274
Koed, Else Andersdatter. 66	273
Lassen, Jens Hansen (Trelde). 3	262
Lassen, Niels Jensen (Trelde). 24	262
Lauersen, Morten (Grejs). 59	269
Lauritsen, Johanne. 53	268
Lind, Johannes Hansen (Mejersminde). 102	272
Lømholt, Anna Jensdatter. 37	265
Lømholt, Bertel Jensen (Aalborg). 34	261
Lømholt, Dorthe Jensdatter. 18	266
Lømholt, Dorthe Jensdatter. 40	266
Lømholt, Ellen Kierstine Jensdatter. 42	268
Lømholt, Gertrud Marie Jensdatter. 23	270
Lømholt d. æ., Hans Jensen (Egeskov). 6	262
Lømholt d. y., Hans Jensen (Egeskov). 25	262
Lømholt, Hans Jensen (Egeskov). 32	261
Lømholt, Hans Jensen. 41	266
Lømholt, Jens Hansen (Egeskov). 13	264
Lømholt, Jens Hansen (Trelde). 28	263
Lømholt, Jens Jensen. 21	267
[Lømholt], Jens Rasmussen (Store Velling). 17	266
Lømholt, Johanne Jensdatter. 38	265
Lømholt, Kirsten Jensdatter. 30	264
Lømholt, Mads Hansen (Store Velling). 26	263
Lømholt, Maren Jensdatter. 35	265
Marcussen, Karen. 81	275
Michelsdatter, Else. 11	261
Møller, Karen Nielsdatter. 22	267
Møller, Niels Pedersen (Store Velling). 19	266
Møller, Petronelle Kirstine. 76	275
Nielsdatter, Gertrud Marie. 20	266
Nielsen, Bertel (Gade). 7	261
Pedersdatter, Birte. 27	263
Pedersdatter, Dorthe. 29	263
Pedersen, Niels (Gade). 4	261
Rasmussen, Johanne Marie Mathilde. 61	269
Rasmussen, Rasmus Peder. 69	273
Søes, Birgitte Marie Lauersen. 77	275
Sønderbo, Christen Hansen (Nørholm). 49	268
Sønderbo, Karen Marie Christensen. 56	269
Tommasen, Iver (Gauerslund). 9	261
Vestervang, Christian Christensen (Gørlev). 90	277

